OBSAH

Každý obyvatel ČR vytřídil v roce 2017 do barevných kontejnerů v průměru 47 kilogramů odpadu! 3

Představení finální verze balíčku k oběhovému hospodářství EU 6

Nerevidovaný a Evropskou komisí zatím neschválený návrh překladu revize směrnice „O VÝROBCÍCH S UKONČENOU ŽIVOTNOSTÍ“ do českého jazyka: 6

Nerevidovaný a Evropskou komisí zatím neschválený návrh překladu revize směrnice „O SKLÁDKÁCH ODPADŮ“ do českého jazyka: 12

Nerevidovaný a Evropskou komisí zatím neschválený návrh překladu revize směrnice „O ODPADECH“ do českého jazyka: 20

Nerevidovaný a Evropskou komisí zatím neschválený návrh překladu revize směrnice „O OBALECH“ do českého jazyka: 52

Kdo drží klíče k recyklaci, aneb pohled z druhé strany… 65

Odpadové hospodářství ČR a nový balíček EU 71

V odpadovém hospodářství v Bohumíně se řídíme úslovím „Co je zadarmo, je na škodu“ .. 94

Proč by si měly obce řídit svoje odpadové hospodářství samy? 97

Balíček k oběhovému hospodářství EU z pohledu SAKO Brno.....100

Oběhové hospodářství v praxi 102

Ekonomika odpadového hospodářství obcí za rok 2017.....106

Faktory ovlivňující motivaci občanů třídit - vybrané výsledky pro ČR.....115

Sběr odpadů dům od domu s finanční motivací v obci Březí 119

Systém sběru dům od domu bez finanční motivace v Židlochovicích.....121

Optimalizace sběru využitelných složek KO v Hradci Králové.....124

Problematika recyklace skla – aktuální stav a očekávaný vývoj.....137

Trh sběrového papíru a jeho očekávaný vývoj – pohled z České republiky 139

Problematika recyklace plastů 149

Každý obyvatel ČR vytřídil v roce 2017 do barevných kontejnerů v průměru 47 kilogramů odpadu!

Ing. Lukáš Grolmus
EKO-KOM, a.s.
grolmus@ekokom.cz

Množství odpadů, které vytřídili obyvatelé ČR v roce 2017, se znovu zvýšilo. Dokazují to finální statistiky, podle nichž vytřídil každý Čech v průměru 46,9 kilogramů papíru, skla, plastů a nápojových kartonů, včetně kovů to bylo téměř 60 kilogramů. Meziročně jde tak zhruba o čtyřkilogramový nárůst.

Systém třídění a recyklace obalových odpadů, jehož provoz v ČR zajišťuje AOS EKO-KOM, funguje na úzké spolupráci průmyslu a obcí. Ke konci roku 2017 do něj bylo zapojeno 20 778 firem a 6 123 obcí ČR. Díky této spolupráci má možnost třídit odpad 99 % obyvatel ČR. Podíl těch, kteří tuto možnost využívají, se loni zvýšil o další procento – v roce 2017 tedy soustavně třídilo odpad 73 % obyvatel ČR.

Rostlo také množství vytříděných odpadů. Každý Čech za rok 2017 vytřídil do barevných kontejnerů v průměru 20,7 kg papíru, přes 13 kg plastů, 12,6 kg skla a bezmála půl kilogramu nápojových kartonů. K tomu ještě odevzdal 13 kg kovů. Ve sběrných systémech obcí se tak loni sešlo 632 501 tun vytříděného odpadu. Připočteme-li živnostenské odpady, pak se loni v ČR podařilo vytřídit 804 086 tun obalových odpadů, které byly dotříděny a jako druhotná surovina předány k recyklaci a dalšímu využití. Z 1 091 050 tun jednocestných obalů uvedených klienty systému EKO-KOM na tuzemský trh se 74 % předalo k dalšímu zpracování. Nevyšší míry recyklace se podařilo dosáhnout tradičně u papíru – 90 %. Velmi dobrých výsledků dosahuje ČR i v třídění a recyklaci plastových obalů, v rámci srovnání zemí EU obsazuje tradičně přední příčky. Celková míra recyklace a dalšího využití plastů dosahuje 69 %. Všechny takto získané druhotné suroviny nahradily buď částečně, nebo úplně, přírodní zdroje surovin při výrobě nových produktů.

DOSAŽENÁ MÍRA RECYKLACE OBALŮ V ROCE 2017

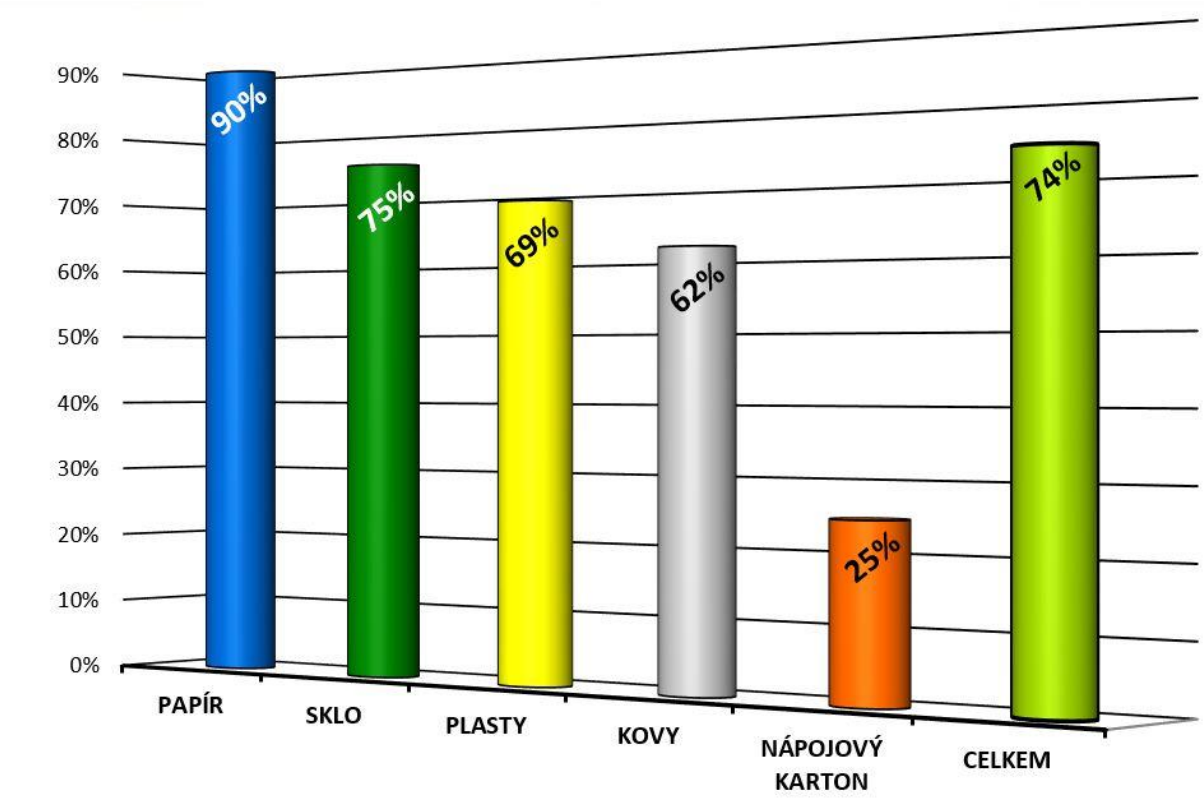

Podmínky, které mají obyvatelé ČR k třídění odpadů, jsou velmi komfortní. Mnohé evropské státy do ČR jezdí s cílem zjistit a podrobně nastudovat český systém zpětného odběru a využití obalových odpadů a aplikovat některé zkušenosti ve svých zemích. V celé ČR bylo ke konci roku 2017 k dispozici 353 794 barevných kontejnerů ve veřejné síti a menších nádob na tříděný odpad umístěných přímo u domů. Jedno sběrné místo sloužilo loni průměrně pro 131 obyvatel. Díky každoročnímu zahušťování sběrné sítě se zkracuje i docházková vzdálenost k barevným kontejnerům. V roce 2017 to k nim lidé měli v průměru jen 92 metrů. Kromě nádobového sběru funguje v některých obcích ČR také pytlový sběr. Systém pak doplňují sběrné dvory a výkupny druhotných surovin.

ZKRACOVÁNÍ PRŮMĚRNÉ DOCHÁZKOVÉ VZDÁLENOSTI K BAREVNÝM KONTEJNERŮM V ČR

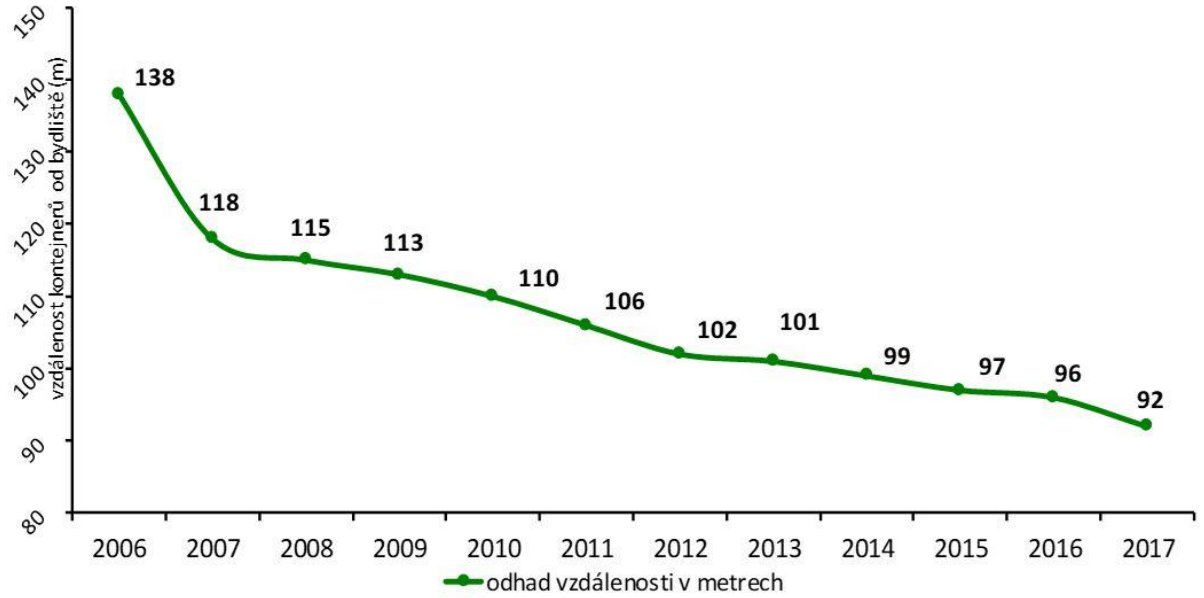

Většinu, 86 %, celkových ročních nákladů Autorizované obalové společnosti EKO-KOM, a.s., tvořily v roce 2017 náklady na zajištění dostupnosti a obsluhy barevných kontejnerů, dotřídění sebraného obalového odpadu a zajištění jeho využití a recyklace. Z celkových nákladů představovaly 69 % přímé platby obcím za zajištění zpětného odběru obalových odpadů a sběrné sítě a za jejich předání prostřednictvím svozových firem k dotřídění a zpracování. Dalších 8 % pak tvořily náklady na třídicí linky, kde odpady dále dotřiďují a upravují na zpracovatelné druhotné suroviny. V případě některých obtížně využitelných odpadů jsme museli podpořit i samotnou recyklaci – na to jsme loni vynaložili 6 % z celkových ročních nákladů. Zhruba 3 % pak byla použita na tvorbu finanční rezervy pro případ propadu cen druhotných surovin.

Důležitou úlohou autorizované obalové společnosti je také zajištění průkazné evidence všech obalových a odpadových toků, a to včetně její kontroly a pravidelných auditů – tyto aktivity tvořily loni 7 % celkových nákladů společnosti. Povinná osvěta, environmentální výchova žáků, oslovení spotřebitelů a další činnosti vedoucí ke správnému a efektivnímu třídění odpadů v ČR, které AOS EKO-KOM pravidelně zajišťuje, představovaly 4 % celkových nákladů. Povinné odvody státu vymezené zákonem tvoří 1 % nákladů a zbylá 2 % činí vlastní režijní náklady na administrativu společnosti.

STRUKTURA NÁKLADŮ SYSTÉMU EKO-KOM V ROCE 2017

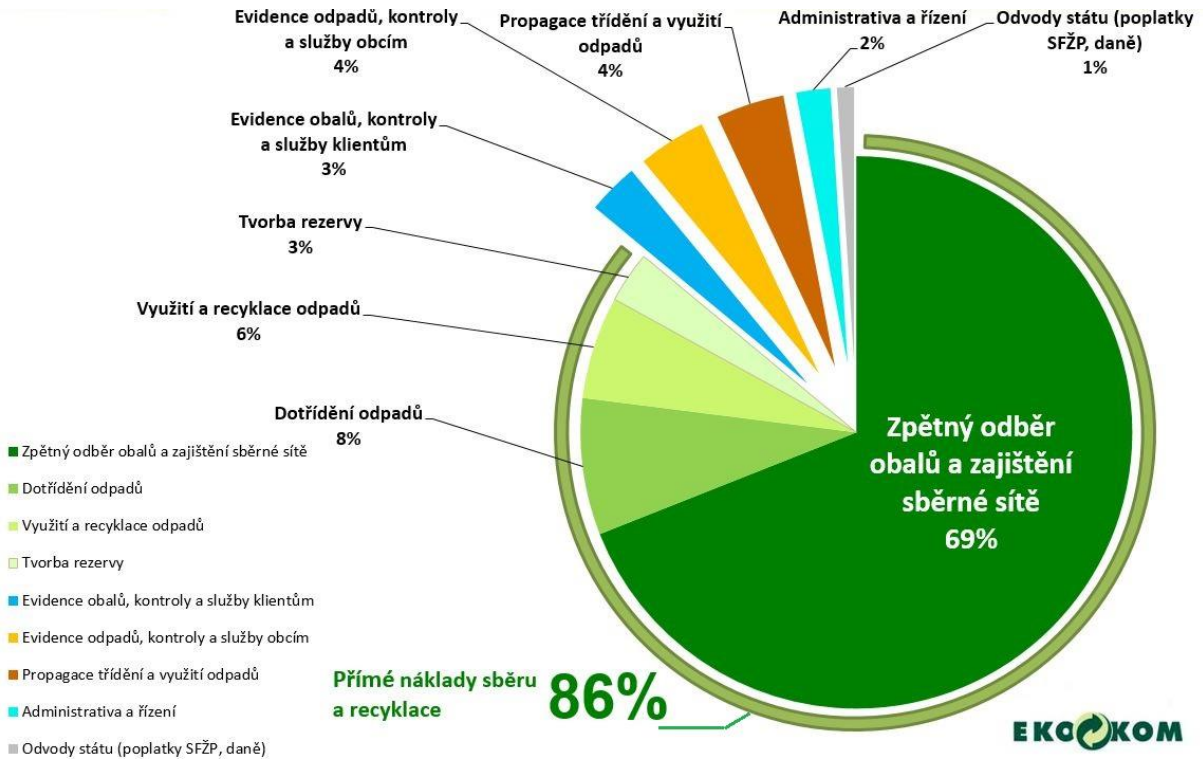

Představení finální verze balíčku k oběhovému hospodářství EU

Nerevidovaný a Evropskou komisí zatím neschválený návrh překladu revize směrnice „O VÝROBCÍCH S UKONČENOU ŽIVOTNOSTÍ“ do českého jazyka:

PE-CONS 9/18 – 2015/0272(COD)

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 2018/...
ze dne ...,
kterou se mění směrnice 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností, směrnice 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech a směrnice 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,
s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 této smlouvy,
s ohledem na návrh Evropské komise,
po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,
s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru[1],
s ohledem na stanovisko Výboru regionů,[2]
v souladu s řádným legislativním postupem[3],

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nakládání s odpady v Unii je třeba zlepšit, aby bylo možné zachovat, chránit a zlepšit kvalitu životního prostředí, chránit lidské zdraví, zajistit uvážlivé, účinné a racionální využívání přírodních zdrojů a posílit zásady oběhového hospodářství.

(2) Aby se snížila administrativní zátěž pro malá zařízení nebo podniky, měly by se zjednodušit požadavky týkající se povolení a registrace pro malá zařízení nebo podniky.

(***3***) Ukázalo se, že zprávy o provádění, které členské státy vypracovávají každé tři roky, nejsou účinným nástrojem pro ověřování dodržování předpisů a zajištění správného provádění a vytvářejí zbytečnou administrativní zátěž. Je proto třeba zrušit ustanovení, která členským státům ukládají povinnost předkládat tyto zprávy. Místo nich by sledování dodržování předpisů mělo vycházet výhradně z údajů, které členské státy každý rok oznámí Komisi.

(***4***) Údaje poskytnuté členskými státy mají pro Komisi zásadní význam při posuzování dodržování práva Unie v oblasti nakládání s odpady ze strany členských států. Kvalitu, spolehlivost a srovnatelnost údajů by mělo zlepšit zavedení jednotného kontaktního místa pro předávání veškerých údajů o odpadech, zrušení zastaralých požadavků na předkládání zpráv, porovnání vnitrostátních metodik předkládání zpráv a zavedení zprávy o kontrole kvality údajů.

(***5***) Pro účinné provádění a zajištění srovnatelnosti údajů mezi členskými státy je nanejvýš důležité předávání spolehlivých údajů týkajících se nakládání s odpady. Při předkládání zpráv o dosažení cílů stanovených ***ve*** směrnicích ***Evropského parlamentu a Rady 2000/53/ES[4], 2006/66/ES[5] a 2012/19/ES[6]*** by proto měly členské státy používat nejnovější pravidla

---

1 Úř. věst. C 264, 20.7.2016, s. 98.

2 Úř. věst. C 17, 18.1.2017, s. 46.

3 Postoj Evropského parlamentu ze dne … (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne ….

4 ***Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/53/ES ze dne 18. září 2000 o vozidlech s ukončenou životností (Úř. věst. L 269, 21.10.2000, s. 34).***

5 ***Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/66/ES ze dne 6. září 2006 o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech a o zrušení směrnice 91/157/EHS (Úř. věst. L 266, 26.9.2006, s. 1).***

6 ***Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/19/EU ze dne 4. července 2012 o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (OEEZ) (Úř. věst. L 197, 24.7.2012, s. 38).***

vypracovaná Komisí a metodiky vyvinuté vnitrostátními ***příslušnými*** orgány ***odpovědnými za provádění těchto směrnic***.

(6) Hierarchie způsobů nakládání s odpady, jak ji stanoví směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES[7], se v rámci unijních právních předpisů týkajících se předcházení vzniku odpadu a nakládání s ním uplatňuje jakožto žebříček priorit. Při dosahování cílů této směrnice by členské státy měly přijímat opatření nezbytná pro zohlednění žebříčku priorit hierarchie způsobů nakládání s odpady a pro zajištění praktického uplatňování těchto priorit.

(7) V rámci závazku Unie provést přechod na oběhové hospodářství by měly být směrnice 2000/53/ES, 2006/66/ES a 2012/19/EU přezkoumány a v případě potřeby pozměněny s ohledem na jejich provádění, a zejména se zvážením proveditelnosti stanovení cílů pro konkrétní materiály obsažené v příslušných tocích odpadů. Při přezkumu směrnice 2000/53/ES by se měla věnovat pozornost i problematice vozidel s ukončenou životností, jež nejsou vykázána, a to i přepravě ojetých vozidel, u nichž je podezření, že se jedná o vozidla s ukončenou životností, a uplatňování pokynů kontaktních subjektů č. 9 k přepravě vozidel jakožto odpadu. Při přezkumu směrnice 2006/66/ES by se rovněž měl zohlednit technický vývoj nových typů baterií, u nichž se nepoužívají nebezpečné látky.

(8) Za účelem změny a doplnění směrnice 2000/53/ES a změny směrnice 2012/19/EU by na Komisi měla být přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie, pokud jde o čl. 4 odst. 2 písm. b), čl. 5 odst. 5, čl. 6 odst. 6 a čl. 8 odst. 2 směrnice 2000/53/ES ve znění této směrnice a článek 19 směrnice 2012/19/EU ve znění této směrnice. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů[8]. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na zasedání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.

(9) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení směrnice 2000/53/ES, pokud jde o čl. 7 odst. 2 a čl. 9 odst. 1d uvedené směrnice ve znění této směrnice, a k provedení směrnice 2012/19/EU, pokud jde o čl. 16 odst. 5d uvedené směrnice ve znění této směrnice, by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011[9].

(***10***) Jelikož cílů této směrnice, totiž zlepšení nakládání s odpady v Unii, a tím i přispění k zachování, ochraně a zlepšování kvality životního prostředí a k uvážlivému a racionálnímu využívání přírodních zdrojů, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich, z důvodu rozsahu a účinků opatření, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.

(***11***) Členské státy se v souladu se Společným politickým prohlášením členských států a Komise ze dne 28. září 2011 o informativních dokumentech[10] zavázaly, že v odůvodněných případech doplní oznámení o opatřeních přijatých za účelem provedení směrnice do vnitrostátního práva o jeden či více dokumentů, které objasňují vztah mezi jednotlivými složkami směrnice a příslušnými částmi vnitrostátních prováděcích nástrojů. V případě této směrnice považuje normotvůrce předložení těchto dokumentů za odůvodněné.

(***12***) ***Směrnice 2000/53/ES, 2006/66/ES a 2012/19/EU by proto měly být odpovídajícím způsobem změněny,***

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

---

[7] ***Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3).***

[8] ***Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.***

[9] ***Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí. (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).***

[10] ***Úř. věst. C 369, 17.12.2011, s. 14.***

Článek 1

Změna směrnice 2000/53/ES

Směrnice 2000/53/ES se mění takto:

1) V čl. 4 odst. 2 se písmeno b) nahrazuje tímto:

„b) Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 9a, kterými se pravidelně mění příloha II za účelem jejího přizpůsobení vědeckému a technickému pokroku, aby:

i) podle potřeby stanovila maximální hodnoty koncentrace, do jejichž výše bude tolerován výskyt látek uvedených v písmenu a) tohoto odstavce ve specifických materiálech a součástech vozidel,

ii) vyňala určité materiály a součásti vozidel z působnosti písmene a) tohoto odstavce, je-li použití látek uvedených ve zmíněném písmeni nevyhnutelné;

iii) vypustila materiály a součásti vozidel z přílohy II, je-li možné se použití látek uvedených v písmeni a) tohoto odstavce vyhnout;

iv) určila podle bodů i) a ii) materiály a součásti vozidel, které lze před dalším zpracováním odstranit, a požadovala, aby tyto materiály a součásti byly označeny nebo jiným vhodným způsobem identifikovány.

Komise přijme pro každou látku, materiál nebo součást podle bodů i) až iv) samostatný akt v přenesené pravomoci.“

2) V článku 5 se odstavec 5 nahrazuje tímto:

„5. Členské státy přijmou nezbytná opatření s cílem zajistit, aby jejich příslušné orgány vzájemně uznávaly a přijímaly osvědčení o likvidaci vozidla udělená v jiných členských státech v souladu s odstavcem 3 tohoto článku.

Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 9a za účelem doplnění této směrnice stanovením minimálních požadavků pro osvědčení o likvidaci vozidla.“

3) Článek 6 se mění takto:

a) odstavec 1 se nahrazuje tímto:

„1. Členské státy přijmou nezbytná opatření s cílem zajistit, aby všechna vozidla s ukončenou životností byla skladována (i dočasně) a zpracovávána v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady a s obecnými požadavky stanovenými v článku 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98//ES* a v souladu s minimálními technickými požadavky stanovenými v příloze I této směrnice, aniž jsou dotčeny vnitrostátní předpisy o ochraně zdraví a životního prostředí.

----

* ***Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3).“;***

b) odstavec 6 se nahrazuje tímto:

„6. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 9a, kterými se mění příloha I s cílem přizpůsobit ji vědeckému a technickému pokroku.“

4) V čl. 7 odst. 2 se třetí pododstavec nahrazuje tímto:

„Komise může přijmout prováděcí akty týkající se podrobných pravidel nezbytných pro kontrolu plnění cílů podle prvního pododstavce tohoto odstavce členskými státy. Při jejich přípravě přihlédne Komise ke všem relevantním faktorům, zejména k dostupnosti údajů a k otázce vývozu a dovozu vozidel s ukončenou životností. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 11 odst. 2.“

5) V článku 8 se odstavec 2 nahrazuje tímto:

„2. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 9a za účelem doplnění této směrnice stanovením norem uvedených v odstavci 1 tohoto článku. Při jejich přípravě Komise přihlédne k práci probíhající v této oblasti v příslušných mezinárodních fórech. Komise k této práci případně přispěje.“

6) Článek 9 se mění takto:

a) odstavec 1 se zrušuje;

b) vkládají se nové odstavce, které znějí:

„1a. Členské státy předkládají Komisi údaje týkající se provádění čl. 7 odst. 2 za každý kalendářní rok.

Údaje předkládají elektronicky do osmnácti měsíců od konce vykazovaného roku, za který byly shromážděny. Údaje jsou předkládány ve formátu, který stanoví Komise v souladu s odstavcem 1d ***tohoto článku.***

První sledované období začíná ***v prvním úplném kalendářním roce po přijetí prováděcího aktu podle odstavce 1d tohoto článku, kterým se stanoví formát pro předkládání údajů, a první předložené údaje*** zahrnují údaje ***za toto sledované období.***

1b. K údajům, jež členské státy předkládají podle ***odstavce 1a,*** je připojena zpráva o kontrole kvality.

1c. Komise přezkoumá údaje předložené v souladu s ***odstavcem 1a*** a zprávu o výsledcích svého přezkumu zveřejní. Zpráva posoudí organizaci sběru údajů, zdroje údajů, metodiku použitou v členských státech a úplnost, spolehlivost, včasnost a konzistentnost těchto údajů. Posouzení může obsahovat konkrétní doporučení ke zlepšení. Tato zpráva se ***vypracuje po prvním předložení údajů členskými státy a poté*** každé ***čtyři*** roky.

1d. Komise přijme prováděcí akty, jimiž stanoví formát pro předkládání údajů v souladu s odstavcem 1a ***tohoto článku.*** Tyto prováděcí akty se přijímají ***přezkumným*** postupem podle čl. 11 odst. 2.“

7) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 9a

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.

2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 4 odst. 2 písm. b), čl. 5 odst. 5, čl. 6 odst. 6 a čl. 8 odst. 2 je svěřena Komisi na dobu pět let od … [datum vstupu této pozměňující směrnice v platnost]. Komise vypracuje zprávu o přenesené pravomoci nejpozději devět měsíců před koncem tohoto pětiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Evropský parlament nebo Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.

3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 4 odst. 2 písm. b), čl. 5 odst. 5, čl. 6 odst. 6 a čl. 8 odst. 2 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.

4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů*.

5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.

6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 4 odst. 2 písm. b), čl. 5 odst. 5, čl. 6 odst. 6 a čl. 8 odst. 2 vstoupí v platnost pouze tehdy, pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

**** Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.“***

8) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 10a

Přezkum

Do 31. prosince 2020 provede Komise přezkum této směrnice a za tímto účelem předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu, ke které případně připojí legislativní návrh.“

9) Článek 11 se nahrazuje tímto:

„Článek 11

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011*.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011. Pokud výbor nevydá žádné stanovisko, Komise navrhovaný prováděcí akt nepřijme a použije se čl. 5 odst. 4 třetí pododstavec nařízení (EU) č. 182/2011*.

* ***Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).“***

Článek 2

Změna směrnice 2006/66/ES

Směrnice 2006/66/ES se mění takto:

1) V článku 10 se odstavec 3 nahrazuje tímto:

„3. Členské státy sledují úrovně sběru každoročně v souladu se systémem stanoveným v příloze I této směrnice. Aniž je dotčeno nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2150/2002*, předkládají členské státy Komisi údaje elektronicky do osmnácti měsíců od konce vykazovaného roku, za který byly shromážděny. Přitom uvedou, jak byly získány údaje nezbytné pro výpočet úrovní sběru.

* ***Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2150/2002 ze dne 25. listopadu 2002 o statistice odpadů (Úř. věst. L 332, 9.12.2002, s. 1).“***

2) V článku 12 se odstavec 5 nahrazuje tímto:

„5. Členské státy předkládají údaje o úrovni recyklace dosažené v každém dotčeném kalendářním roce a o tom, zda bylo dosaženo účinnosti recyklace uvedené v příloze III části B. Údaje předkládají Komisi elektronicky do osmnácti měsíců od konce vykazovaného roku, za který byly shromážděny.“

3) Článek 22 se zrušuje.

4) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 22a

Pobídky k uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady

S cílem přispět k dosažení cílů stanovených v této směrnici mohou členské státy využít hospodářských nástrojů a dalších opatření, jejichž příklady jsou uvedeny v příloze IVa směrnice 2008/98/ES, nebo jiných vhodných nástrojů a opatření k vytváření pobídek k uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady.“

5) Článek 23 se mění takto:

a) odstavec 1 se nahrazuje tímto:

„***1***. ▌Do ***31. prosince 2018*** vypracuje Komise zprávu o provádění této směrnice a jejím dopadu na životní prostředí a na fungování vnitřního trhu.“;

b) v odstavci 2 se návětí nahrazuje tímto:

„***2***. Ve své zprávě Komise uvede vyhodnocení těchto hledisek této směrnice:“.

Článek 3

Změna směrnice 2012/19/EU

Směrnice 2012/19/EU se mění takto:

1) Článek 16 se mění takto:

a) odstavec 5 se zrušuje;

b) vkládají se nové odstavce ▌, které znějí:

„5a. Členské státy předkládají Komisi údaje týkající se provádění ***odstavce*** 4 za každý kalendářní rok.

Údaje předkládají elektronicky do osmnácti měsíců od konce vykazovaného roku, za který byly shromážděny. Údaje jsou předkládány ve formátu, který stanoví Komise v souladu s odstavcem 5d.

První sledované období začíná ***v prvním úplném kalendářním roce po přijetí prováděcího aktu podle odstavce 5d, kterým se stanoví formát pro předkládání údajů,*** a první předložené údaje zahrnují údaje ***za toto sledované období*** ▌.

5b. K údajům, jež členské státy předkládají podle ***odstavce 5a,*** je připojena zpráva o kontrole kvality.

5c. Komise přezkoumá údaje předložené v souladu s ***odstavcem 5a*** a zprávu o výsledcích svého přezkumu zveřejní. Zpráva ***posoudí organizaci*** sběru údajů, zdroje údajů, ***metodiku použitou*** v členských státech a ▌ ***úplnost***, ***spolehlivost***, ***včasnost*** a ***konzistentnost*** těchto údajů. Posouzení může obsahovat konkrétní doporučení ke zlepšení. Tato zpráva se vypracuje ***po prvním předložení údajů členskými státy a poté*** každé ***čtyři*** roky.

5d. Komise přijímá prováděcí akty, jimiž stanoví formát pro předkládání údajů podle odstavce 5a ***tohoto článku***. Tyto prováděcí akty se přijímají ***přezkumným*** postupem podle čl. 21 odst. 2.***“***

2) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 16a

Pobídky k uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady

S cílem přispět k dosažení cílů stanovených v této směrnici mohou členské státy využít hospodářských nástrojů a dalších opatření, jejichž příklady jsou uvedeny v příloze IVa směrnice 2008/98/ES, nebo jiných vhodných nástrojů a opatření k vytváření pobídek k uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady.“

3) V článku 19 se první odstavec nahrazuje tímto:

„Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 20 této směrnice, pokud jde o změny nezbytné k přizpůsobení příloh IV, VII, VIII a IX této směrnice vědeckému a technickému pokroku. Pro každou přílohu, která má být změněna, přijme Komise samostatný akt v přenesené pravomoci. Při změně přílohy VII této směrnice se zohlední výjimky udělené podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/65/EU *.

---

* ***Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/65/EU ze dne 8. června 2011 o omezení používání některých nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních (Úř. věst. L 174, 1.7.2011, s. 88).“***

▌.

Článek 4

Provedení ve vnitrostátním právu

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí ▌do ... [datum ***24*** měsíců ode dne vstupu této pozměňující směrnice v platnost]. Neprodleně o ***nich uvědomí*** Komisi.
   Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. ***Způsob odkazu*** si stanoví členské státy.
2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ***ustanovení*** vnitrostátního práva, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice. ***Komise o nich uvědomí ostatní členské státy.***

Článek 5

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 6

Určení

Tato směrnice je určena členským státům.

V … dne …

Za Evropský parlament
předseda

Za Radu
předseda nebo *předsedkyně*

Nerevidovaný a Evropskou komisí zatím neschválený návrh překladu revize směrnice „O SKLÁDKÁCH ODPADŮ“ do českého jazyka:

PE-CONS 10/18 – 2015/0274(COD)

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY
(EU) 2018/...
ze dne ...,
kterou se mění směrnice 1999/31/ES o skládkách odpadů

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,
s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 této smlouvy,
s ohledem na návrh Evropské komise,
po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,
s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru[11],
s ohledem na stanovisko Výboru regionů[12],
v souladu s řádným legislativním postupem[13],

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nakládání s odpady v Unii je třeba zlepšit, aby bylo možné zachovat, chránit a zlepšit kvalitu životního prostředí, chránit lidské zdraví, zajistit uvážlivé, účinné a racionální využívání přírodních zdrojů**,** posílit zásady oběhového hospodářství***, zvýšit energetickou účinnost a snížit závislost Unie na dovážených zdrojích***.

(2) Cíle uvedené ve směrnici Rady 1999/31/ES[14], která stanoví omezení skládkování odpadů, by měly být ***posíleny***, aby lépe zohledňovaly ambice Unie spojené s přechodem na oběhové hospodářství a aby bylo dosaženo pokroku v provádění ***sdělení Komise ze dne 4. listopadu 2008 nazvaného „Iniciativa v oblasti surovin — uspokojení kritických potřeb pro růst a zaměstnanost v Evropě“ postupným*** snížením skládkování odpadu určeného pro uložení na skládky nikoliv nebezpečných odpadů ***na minimum***. ***Komise a členské státy by měly zajistit, aby toto snížení bylo v souladu s integrovanou politikou, jež zajistí řádné uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady, usnadní přechod k prevenci, včetně opětovného použití, přípravě k opětovnému použití a recyklaci, a zabrání tomu, aby se skládkování nahradilo spalováním.***

(3) V zájmu zajištění větší soudržnosti práva Unie v oblasti nakládání s odpady by měly být definice obsažené ve směrnici 1999/31/ES v příslušných případech sladěny s definicemi uvedenými ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES[15].

(4) Stávající definici „odloučeného sídliště“ je s ohledem na nejvzdálenější regiony třeba upravit tak, aby zohledňovala specifika těchto sídlišť, která se z hlediska životního prostředí podstatně liší od ostatních regionů.

(5) Oblast působnosti směrnice 1999/31/ES by měla sladěna s oblastí působnosti směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/21/ES[16] a měla by se i nadále vztahovat na ukládání odpadu z těžebního průmyslu, na něž se nevztahuje směrnice 2006/21/ES.

(6) Z dalšího omezení skládkování odpadů, počínaje toky odpadů podléhajícími tříděnému sběru, jako jsou plasty, kovy, sklo, papír a biologický odpad, by vyplývaly jednoznačné přínosy pro životní prostředí i přínosy hospodářské a sociální. Při provádění těchto omezení skládkování odpadů by se měla brát v úvahu technická, environmentální nebo ekonomická

---

11 Úř. věst. C 264, 20.7.2016, s. 98.

12 Úř. věst. C ***17, 18.1.2017, s. 46***.

13 Postoj Evropského parlamentu ze dne ... (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne ….

14 Směrnice Rady 1999/31/ES ze dne 26. dubna 1999 o skládkách odpadů (Úř. věst. L 182, 16.7.1999, s. 1).

15 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3).

16 ***Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/21/ES ze dne 15. března 2006 o nakládání s odpady z těžebního průmyslu a o změně směrnice 2004/35/ES (Úř. věst. L 102, 11.4.2006, s. 15).***

proveditelnost recyklace nebo jiného využití zbytkových odpadů pocházejících z tříděného sběru.

(7) Velkou část komunálního odpadu představuje biologicky rozložitelný komunální odpad. Skládkování nezpracovaného biologicky rozložitelného odpadu má závažné negativní účinky na životní prostředí z hlediska emisí skleníkových plynů a znečištění povrchových vod, podzemních vod, půdy a ovzduší. ***Ačkoliv s***směrnice 1999/31/ES již stanoví cíle týkající se snížení množství biologicky rozložitelného odpadu na skládkách, je vhodné zavést další omezení pro ukládání biologicky rozložitelných odpadů na skládky tím, že se zakáže skládkování biologicky rozložitelných odpadů, které se sbírají odděleně ***za účelem recyklace*** v souladu se směrnicí 2008/98/ES.

(8) Za účelem zajištění řádného uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady by měla být přijata vhodná opatření, aby se od roku 2030 uplatňovala omezení skládkování na veškerý odpad, který je vhodný k recyklaci nebo materiálovému či energetickému využití. Tato omezení by se neměla uplatnit v případech, kdy lze prokázat, že odpad není vhodný k recyklaci ani k jinému využití a že skládkování by vedlo k dosažení nejlepšího celkového výsledku z hlediska životního prostředí v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady stanovenou ve směrnici 2008/98/ES.

(9) Mnoho členských států dosud zcela nevyvinulo potřebnou infrastrukturu pro nakládání s odpady. Stanovení cílů týkajících se snížení skládkování odpadů bude v ***řadě členských států vyžadovat podstatné změny v nakládání s odpady a usnadní další pokrok a investice v oblasti*** tříděného sběru, třídění a recyklace odpadů a zamezí uzavření potenciálně recyklovatelných materiálů na ***nižších úrovních*** hierarchie způsobů nakládání s odpady.

(10) Postupné snižování skládkování odpadů je nezbytné k tomu, aby se zamezilo škodlivým dopadům na lidské zdraví a na životní prostředí a aby se zajistilo, že ekonomicky hodnotné odpadní materiály jsou postupně a účinně využívány díky náležitému nakládání s odpady v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady stanovenou ve směrnici ***2008/98/ES***. Toto snížení by mělo zamezit rozvoji nadbytečných kapacit zařízení pro zpracování zbytkových odpadů například cestou energetického využití nebo málo účinné mechanicko-biologické úpravy nezpracovaného komunálního odpadu, jež by mohly ohrožovat dosažení dlouhodobých cílů Unie týkajících se přípravy k opětovnému použití a recyklace komunálního odpadu stanovených ve směrnici 2008/98/ES. Stejně tak by členské státy s cílem zabránit škodlivým dopadům na lidské zdraví a životní prostředí měly přijmout veškerá nezbytná opatření k zajištění toho, aby byl na skládky ukládán pouze odpad po předchozí úpravě, avšak splnění této povinnosti by nemělo vést k vytváření nadměrných kapacit pro zpracování zbytkového komunálního odpadu. Aby se dále zajistila konzistentnost mezi cíli stanovenými ve směrnici 2008/98/ES a cílem týkajícím se snížení skládkování stanoveným ve ▌směrnici ***1999/31/ES ve znění této směrnice*** a aby se zajistilo koordinované plánování infrastruktur a investic potřebných pro splnění těchto cílů, mělo by být ***členským státům, které podle údajů vykázaných ve společném dotazníku OECD a Eurostatu uložily v roce 2013 na skládky více než 60 % svého komunálního odpadu, umožněno rozhodnout o prodloužení lhůty k tomu, aby splnily cíle v oblasti skládkování stanovené pro rok 2035***.

(11) Aby byla zajištěna spolehlivost údajů, je důležité stanovit přesnější pravidla pro vykazování skládkovaného komunálního odpadu členskými státy. Vykazování by mělo vycházet z množství komunálního odpadu uloženého na skládku, který byl po úpravě připraven k následnému skládkování, například po stabilizaci biologicky rozložitelného komunálního odpadu, a z množství odpadu vstupujícího do procesu odstranění spalováním. Pokud jde o komunální odpad vstupující do zpracování před recyklací a využitím odpadu, jako je třídění a mechanické úpravy, měl by být do výpočtu cíle pro skládkování zahrnut i odpad vzniklý z těchto operací, který je následně uložen na skládku.

(12) Při plnění povinnosti zajistit úpravu odpadu před jeho uložením na skládku, stanovené směrnicí 1999/31/ES, by členské státy měly použít co nejvhodnější způsob úpravy, včetně stabilizace organické složky odpadu, s cílem co nejvíce snížit nepříznivé dopady skládkování tohoto odpadu na životní prostředí a lidské zdraví. Při posuzování vhodnosti úprav by členské státy měly vzít v úvahu opatření, která již byla za účelem snížení těchto nepříznivých dopadů přijata, zejména třídění biologických odpadů a tříděný sběr papíru a lepenky.

(13) Za účelem zajištění lepšího, včasnějšího a jednotnějšího provedení této směrnice a předjímání jakýchkoli problémů při provádění by měl být zaveden systém zpráv včasného varování k odhalování nedostatků a přijímání opatření před uplynutím termínů pro splnění cílů.

(14) S cílem napomoci dosažení cílů směrnice 1999/31/ES a urychlit přechod k oběhovému hospodářství by Komise měla podporovat koordinaci a výměnu informací a osvědčených postupů mezi členskými státy a jednotlivými hospodářskými odvětvími.

(15) Ukázalo se, že zprávy o provádění, které členské státy vypracovávají každé tři roky, nejsou účinným nástrojem pro ověřování dodržování předpisů a zajištění správného provádění a vytvářejí zbytečnou administrativní zátěž. Je proto třeba zrušit ustanovení, která členským státům ukládají povinnost předkládat tyto zprávy. Místo nich by sledování dodržování předpisů mělo vycházet výhradně z údajů, které členské státy každý rok oznámí Komisi.

(16) Údaje poskytnuté členskými státy mají pro Komisi zásadní význam při posuzování dodržování práva Unie v oblasti nakládání s odpady ze strany členských států. Kvalitu, spolehlivost a srovnatelnost ***údajů*** by mělo zlepšit zavedení jednotného kontaktního místa pro předávání veškerých údajů o odpadech, zrušení zastaralých požadavků na předávání zpráv, porovnání vnitrostátních metodik předkládání zpráv a zavedení zprávy o kontrole kvality údajů. Pro účinné provádění, ***řádné plánování infrastruktury pro nakládání s odpady*** a zajištění srovnatelnosti údajů mezi členskými státy je nanejvýš důležité předávání spolehlivých údajů týkajících se nakládání s odpady. Při předkládání zpráv o dosažení cílů stanovených ve směrnici 1999/31/ES ve znění této směrnice by proto měly členské státy používat nejnovější ***pravidla vypracovaná*** Komisí a metodiky vyvinuté ▌ ***vnitrostátními příslušnými orgány odpovědnými za provádění této směrnice***.

▌

(17) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení směrnice 1999/31/ES by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci, pokud jde o čl. 5a odst. 4, čl. 15 odst. 5 a články 15b a 15c uvedené směrnice ve znění této směrnice. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011[17].

(18) Jelikož cílů této směrnice, totiž zlepšení nakládání s odpady v Unii a tím i přispění k zachování, ochraně a zlepšování kvality životního prostředí a k uvážlivému a racionálnímu využívání přírodních zdrojů, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich, z důvodu rozsahu a účinků opatření, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.

(19) Směrnice 1999/31/ES by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna.

(20) Členské státy se v souladu se Společným politickým prohlášením členských států a Komise ze dne 28. září 2011o informativních dokumentech[18] zavázaly, že v odůvodněných případech doplní oznámení o opatřeních přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu o jeden či více dokumentů, které objasňují vztah mezi jednotlivými složkami směrnice a příslušnými částmi vnitrostátních prováděcích nástrojů. V případě této směrnice považuje normotvůrce předložení těchto dokumentů za odůvodněné,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Změny

Směrnice 1999/31/ES se mění takto:

1) V článku 1 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. ***S cílem podpořit přechod Unie k oběhovému hospodářství a splnit požadavky směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES*, zejména jejích článků 4 a 12, si tato směrnice klade za cíl zajistit postupné snižování skládkování odpadu, zejména odpadu vhodného k recyklaci nebo jinému využití, a stanovit pomocí přísných provozních a technických požadavků na odpady a skládky opatření, postupy a návody pro prevenci nebo maximální omezení negativních***

[17] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

[18] Úř. věst. C 369, 17.12.2011, s. 14.

účinků skládkování odpadu na životní prostředí, zejména znečištění povrchových vod, podzemních vod, půdy a ovzduší, a na globální prostředí včetně skleníkového efektu, jakož i veškerých souvisejících rizik pro lidské zdraví, a to v průběhu celého životního cyklu skládky.

* Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3).***“***

2) Článek 2 se mění takto:

a) písmeno a) se nahrazuje tímto:

„a) použijí definice „odpadu“, „nebezpečného odpadu“, „nikoliv nebezpečného odpadu“, „komunálního odpadu“, „původce odpadu“, „držitele odpadu“, „nakládání s odpady“, „tříděného sběru“, „využití“, ***„přípravy k opětovnému použití“***, „recyklace“ a „odstranění“ uvedené v článku 3 směrnice 2008/98/ES“;

b) písmena b), c), d) a n) se zrušují;

c) v písmenu r) se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Členské státy se mohou rozhodnout, že v nejvzdálenějších regionech ve smyslu článku 349 Smlouvy použijí tuto definici:

„odloučeným sídlištěm“ se rozumí sídliště:

- jež má maximálně 2000 obyvatel na sídlišti a maximálně pět obyvatel na kilometr čtvereční, nebo jež má více než 2000, avšak méně než 5000 obyvatel na sídlišti a maximálně pět obyvatel na kilometr čtvereční a jeho produkce odpadu nepřekračuje 3000 tun za rok, a

- jehož vzdálenost k nejbližší městské aglomeraci s minimálně 250 obyvateli na kilometr čtvereční není menší než 100 km, přičemž k této aglomeraci není přístup po silnici.“

3) Článek 3 se mění takto:

a) v odstavci 2 se zrušuje poslední odrážka;

b) odstavec 3 se nahrazuje tímto:

„3. Nakládání s odpady z pozemního těžebního průmyslu, tedy s odpady vznikajícími při vyhledávání, těžbě včetně fáze přípravy k dobývání, úpravě a skladování nerostných surovin a při provozu lomů, je z oblasti působnosti této směrnice vyloučeno, pokud spadá do oblasti působnosti jiných legislativních aktů Unie.“

4) Článek 5 se mění takto:

a) v odstavci 2 se zrušuje tento ***pododstavec***:

„Dva roky přede dnem uvedeným v písmenu c) posoudí znovu Rada výše uvedený cíl na základě zprávy Komise obsahující praktické zkušenosti, které členské státy získaly při sledování cílů stanovených v písmenech a) a b), doplněné případně návrhem na potvrzení nebo změnu tohoto cíle za účelem zajištění vysoké úrovně ochrany životního prostředí.“;

b) v odstavci 3 se doplňuje nové písmeno ▌, které zní:

„f) odpad, který byl sbírán odděleně ***pro přípravu k opětovnému použití a recyklaci*** podle čl. 11 odst. 1 a článku 22 směrnice 2008/98/ES, s ***výjimkou odpadu vzniklého z následného zpracování odděleně sebraného odpadu, u něhož skládkování vede k nejlepšímu výsledku z hlediska životního prostředí v souladu s článkem 4 uvedené směrnice***.“;

c) vkládá se nový odstavec, který zní:

„3a. Členské státy usilují o zajištění toho, aby od roku 2030 nebyl přijímán na skládku žádný odpad vhodný k recyklaci nebo jinému využití, zejména komunální odpad, s výjimkou odpadu, u něhož skládkování vede k nejlepšímu výsledku z hlediska životního prostředí v souladu s článkem 4 směrnice 2008/98/ES.

Členské státy zahrnou informace o opatřeních přijatých podle tohoto odstavce do plánů nakládání s odpady uvedených v článku 28 směrnice 2008/98/ES nebo do jiných strategických dokumentů, které se vztahují na celé území dotyčného členského státu.“;

d) doplňují se nové odstavce, které znějí:

„5. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby se množství skládkovaného komunálního odpadu snížilo do roku ***2035*** na 10 % (hmotnostních) ***nebo méně*** z celkového množství vzniklého komunálního odpadu.

6. ***Členský stát může odložit termín pro dosažení cílů uvedených v odstavci 5 až o pět let, pokud:***
   a) uložil na skládku více než 60 % svého komunálního odpadu vzniklého v roce 2013, jak vyplývá ze společného dotazníku OECD a Eurostatu, a
   b) nejpozději 24 měsíců před termínem stanoveným v odstavci 5 tohoto článku oznámí Komisi svůj záměr daný termín odložit a předloží plán provádění v souladu s přílohou IV této směrnice. Členský stát může tento plán spojit s plánem provádění předkládaným podle čl. 11 odst. 3 písm. b) směrnice 2008/98/ES.
7. ***Do tří měsíců od obdržení plánu provádění podle odst. 6 písm. b) může Komise členský stát požádat, aby tento plán upravil, pokud má za to, že není v souladu s požadavky stanovenými v příloze IV. Dotčený členský stát předloží upravený plán do tří měsíců od obdržení žádosti Komise.***
8. ***Odloží-li členský stát termín v souladu s odstavcem 6, přijme nezbytná opatření, aby do roku 2035 snížil množství komunálního odpadu ukládaného na skládku na 25 % nebo méně z celkového množství vyprodukovaného komunálního odpadu.***
9. ***Do*** 31. prosince 2024 Komise přezkoumá cíl stanovený v odstavci 5 s cílem jej zachovat nebo případně snížit, zvážit ***kvantitativní cíl pro skládkování na obyvatele*** a zavést omezení týkající se skládkování i jiných nikoliv nebezpečných odpadů než komunálního odpadu. ***Za tímto účelem předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu, ke které případně připojí legislativní návrh***.“

5) Vkládají se nové články, které zní:

„Článek 5a

Pravidla pro výpočet dosažení cílů

1. Pro účely výpočtu, zda bylo dosaženo cílů stanovených v čl. 5 odst. 5 a 6:
   a) se vypočte hmotnost komunálního odpadu určeného k uložení na skládku, který byl vyprodukován v daném kalendářním roce;
   b) hmotnost odpadu vzniklého při úpravě odpadu před recyklací nebo jiným využitím komunálního odpadu, jako je třídění nebo mechanicko-biologická úprava, který je následně uložen na skládku, se zahrne do hmotnosti komunálního odpadu, který je vykázán jako uložený na skládku;
   c) hmotnost komunálního odpadu, který vstupuje do procesu odstranění spalováním, a hmotnost odpadu vzniklého při stabilizaci biologicky rozložitelné složky komunálního odpadu, který má být následně uložen na skládku, se vykazuje jako uložený na skládku;
   d) hmotnost odpadu vzniklého při recyklaci nebo jiném využití komunálního odpadu, který je následně uložen na skládku, se nezahrnuje do hmotnosti komunálního odpadu, který je vykázán jako uložený na skládku.

2. Členské státy zavedou účinný systém kontroly kvality a sledovatelnosti komunálního odpadu ukládaného na skládku, jenž zajistí plnění podmínek stanovených v odstavci 1 tohoto článku. Pro tyto účely mohou využít systém vytvořený v souladu s čl. 11a odst. 3 směrnice 2008/98/ES.

3. Pokud je komunální odpad odeslán do jiného členského státu nebo vyvezen z Unie pro účely skládkování v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006*, započítává se do množství odpadu uloženého na skládku v souladu s odstavcem 1 členským státem, v němž byl tento odpad sebrán.

4. Za účelem zajištění jednotných podmínek k uplatňování tohoto článku přijme Komise do 31. března 2019 prováděcí akty, které stanoví pravidla pro výpočet, ověřování a vykazování údajů. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 17 odst. 2.

Článek5b

Zpráva včasného varování

1. Komise ve spolupráci s Evropskou agenturou pro životní prostředí vypracuje zprávy o učiněném pokroku při dosahování cílů stanovených v čl. 5 odst. 5 a 6, a to nejpozději tři roky před každým z termínů stanovených v uvedených ustanoveních.

2. Zprávy uvedené v odstavci 1 obsahují tyto údaje:
   a) odhad dosažení cílů jednotlivými členskými státy;
   b) seznam členských států, u nichž hrozí, že cílů v příslušných termínech nedosáhnou, společně s vhodnými doporučeními pro ně;
   c) příklady osvědčených postupů, které se používají v celé Unii a které by mohly sloužit jako vodítko ve vztahu k pokroku při dosahování stanovených cílů.

Článek 5c
Výměna osvědčených postupů a informací
Komise pořádá pravidelnou výměnu informací a osvědčených postupů mezi členskými státy a případně s regionálními a místními orgány o praktickém uplatňování požadavků této směrnice.

* ***Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. června 2006 o přepravě odpadů (Úř. věst. L 190, 12.7.2006, s. 1).“***

6) V čl. 6 písm. a) se doplňuje nová věta, která zní:
„Členské státy zajistí, aby opatření přijatá podle tohoto písmene neohrozila dosažení cílů směrnice 2008/98/ES, zejména cílů týkajících ***hierarchie způsobů nakládání s odpady a*** zvýšení celkové úrovně přípravy k opětovnému použití a recyklace podle článku 11 uvedené směrnice.“

7) V čl. 11 odst. 2 se zrušuje druhý pododstavec.

8) Článek 15 se nahrazuje tímto:
„Článek 15
Předkládání údajů
1. Členské státy předkládají Komisi údaje týkající se provádění čl. 5 odst. 2***,*** 5 a ***6*** za každý kalendářní rok.
   Údaje předkládají elektronicky do osmnácti měsíců od konce vykazovaného roku, za který byly shromážděny. Údaje jsou předkládány ve formátu, který stanoví Komise v souladu s odstavcem 5 ***tohoto článku***.
   První sledované období týkající se ***provádění čl. 5 odst. 5 a 6 začíná v prvním úplném kalendářním roce po přijetí prováděcího aktu podle odstavce 5 tohoto článku, kterým se stanoví formát pro předkládání údajů, a první předložené údaje zahrnují údaje za toto sledované období***.
2. Členské státy předkládají údaje týkající se provádění čl. 5 odst. 2 do 1. ledna 2025.
3. K údajům, jež členské státy předkládají podle tohoto článku, je připojena zpráva o kontrole kvality.
4. Komise přezkoumá údaje předložené v souladu s tímto článkem a zprávu o výsledcích svého přezkumu zveřejní. Zpráva posoudí organizaci sběru údajů, zdroje údajů, metodiku použitou v členských státech a úplnost, spolehlivost, včasnost a konzistentnost těchto údajů. Posouzení může obsahovat konkrétní doporučení ke zlepšení. Tato zpráva se vypracuje po prvním předložení údajů členskými státy a poté každé ***čtyři*** roky.
5. ***Do 31. března 2019*** Komise přijme prováděcí akty, jimiž stanoví formát pro předkládání údajů podle odstavce 1 ***tohoto článku***. Tyto prováděcí akty se přijímají ***přezkumným*** postupem podle čl. 17 odst. 2 ▌.“

9) Vkládají se nové články, které znějí:
„Článek 15a
Nástroje na podporu přechodu k více oběhovému hospodářství
S cílem přispět k dosažení cílů stanovených v této směrnici uplatní členské státy ekonomické nástroje a další opatření s cílem poskytovat pobídky k uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady. Tyto nástroje a opatření mohou zahrnovat ty, které jsou uvedeny v příloze IVa směrnice 2008/98/ES, nebo jiné vhodné nástroje a opatření.
Článek 15b
Stanovení koeficientu propustnosti skládek
Komise přijme prováděcí akty, jimiž stanoví metody, které se použijí pro stanovení koeficientu propustnosti skládek, a to jak přímo na místě skládky, tak i pro celou

rozlohu dané lokality. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 17 odst. 2.

Článek 15c
Norma Unie pro odběr vzorků odpadů
Komise přijme prováděcí akty, jimiž stanoví normu pro odběr vzorků odpadů. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 17 odst. 2. Do přijetí těchto prováděcích aktů mohou členské státy uplatňovat vnitrostátní normy a postupy.“

10) Článek 16 se nahrazuje tímto:
„Článek 16
Přezkum příloh
Komise provádí pravidelný přezkum příloh a v případě potřeby předloží příslušné legislativní návrhy.“

11) Článek 17 se nahrazuje tímto:
„Článek 17
Postup projednávání ve výboru
1. Komisi je nápomocen výbor zřízený článkem 39 směrnice 2008/98/ES. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011*.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011. ***Pokud výbor nevydá žádné stanovisko, Komise navrhovaný prováděcí akt nepřijme a použije se čl. 5 odst. 4 třetí pododstavec nařízení (EU) č. 182/2011.***

* ***Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).“***

▌

12) V příloze I se zrušuje bod 3.5.
13) V příloze II se zrušuje bod 5.
14) V příloze III bodě 2 se zrušuje první pododstavec.
15) Doplňuje se příloha IV v souladu s přílohou této směrnice.

Článek 2
Provedení ve vnitrostátním právu

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do ***...*** [datum ***24*** měsíců po vstupu této pozměňující směrnice v platnost]. Neprodleně o ***nich uvědomí*** Komisi.
Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu ▌ **si** stanoví členské státy.
2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice. ***Komise o nich uvědomí ostatní členské státy.***

Článek 3
Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 4
Určení

Tato směrnice je určena členským státům.

V ... dne

Za Evropský parlament	*Za Radu*
předsedkyně	*předseda* nebo *předsedkyně*

PŘÍLOHA
Doplňuje se nová příloha, která zní:

„Příloha IV
Plán provádění předkládaný podle čl. 5 odst. 6

Plán provádění předkládaný v souladu s čl. 5 odst. 6, obsahuje:

1) ***hodnocení minulé, stávající a plánované míry recyklace, skládkování a dalšího nakládání s komunálním odpadem a jednotlivých toků, z nichž se skládá;***
2) ***hodnocení provádění plánů pro nakládání s odpady a programů předcházení vzniku odpadu, které byly zavedeny v souladu s články 28 a 29 směrnice 2008/98/ES;***
3) ***důvody, proč se členský stát domnívá, že se mu nemusí podařit dosáhnout příslušného cíle uvedeného v čl. 5 odst. 5 ve stanoveném termínu, a posouzení doby odkladu, kterého je ke splnění daného cíle zapotřebí;***
4) ***opatření nezbytná k dosažení cílů stanovených v čl. 5 odst. 8 této směrnice, která platí pro dotčený členský stát během doby odkladu, včetně vhodných ekonomických nástrojů a dalších opatření pro poskytování pobídek k uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady podle čl. 4 odst. 1 a přílohy IVa směrnice 2008/98/ES;***
5) ***harmonogram provádění opatření podle bodu 4, určení subjektu odpovědného za jejich provádění a posouzení míry, v jaké jednotlivá opatření přispívají k dosahování příslušných cílů v případě odkladu;***
6) ***informace o financování nakládání s odpady v souladu se zásadou „znečišťovatel platí“;***
7) ***opatření k případnému zlepšení kvality údajů, s cílem dosáhnout lepších výsledků v oblasti plánování a sledování nakládání s odpady.“***

Nerevidovaný a Evropskou komisí zatím neschválený návrh překladu revize směrnice „O ODPADECH“ do českého jazyka:

PE-CONS 11/18 –2015/0275(COD)

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU)
2018/...
ze dne ...,
kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech
(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,
s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 této smlouvy,
s ohledem na návrh Evropské komise,
po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,
s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru[19],
s ohledem na stanovisko Výboru regionů[20],
v souladu s řádným legislativním postupem[21],
vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nakládání s odpady v Unii je třeba zlepšit a ***přeměnit na udržitelné nakládání s materiály***, aby bylo možné zachovat, chránit a zlepšit kvalitu životního prostředí, chránit lidské zdraví, zajistit uvážlivé***,*** účinné a racionální využívání přírodních zdrojů***,*** posílit ***zásady oběhového*** hospodářství***, rozšířit využívání energie z obnovitelných zdrojů, zvýšit energetickou účinnost, snížit závislost Unie na dovážených zdrojích, zajistit nové hospodářské příležitosti a přispět k dlouhodobé konkurenceschopnosti. Aby se hospodářství stalo skutečně oběhovým, je nezbytné přijmout dodatečná opatření v oblasti udržitelné výroby a spotřeby, která se zaměří na celý životní cyklus výrobků, a to způsobem, který zachová zdroje a uzavře cyklus. Účinnější využívání zdrojů by také přineslo podstatné čisté úspory podnikům, veřejným orgánům a spotřebitelům v Unii a současně snížilo celkové roční emise skleníkových plynů.***

(2) Zvýšení účinnosti využívání zdrojů a zajištění toho, že odpad je hodnocen jako zdroj, mohou přispět ke snížení závislosti Unie na dovozu surovin a usnadnit přechod na udržitelnější model nakládání s materiály a oběhové hospodářství. Tento přechod by měl přispět k cílům inteligentního a udržitelného rozvoje podporujícího začlenění stanoveným ve strategii Evropa 2020, vytvořit významné příležitosti pro místní hospodářství a subjekty a zároveň napomoci zvýšení součinnosti mezi oběhovým hospodářstvím a energetikou, politikou v oblasti klimatu, zemědělství, průmyslu a výzkumu a zajistit přínosy pro životní prostředí, pokud jde o úspory skleníkových plynů, a pro hospodářství.

(3) Cíle stanovené ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES[22], pokud jde o přípravu k opětovnému použití a recyklaci odpadů, je třeba ***zvýšit***, aby lépe odrážely ambice Unie spojené s přechodem na oběhové hospodářství.

(4) Měla by být zajištěna soudržnost směrnice 2008/98/ES a souvisejících legislativních aktů Unie, jako je směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES[23] a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006[24].

---

19 Úř. věst. C ***264, 20.7.2016***, s. ***98***.

20 Úř. věst. C ***17***, ***18.1.2017***, s. ***46***.

21 ***Postoj Evropského parlamentu ze dne … (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne … .***

22 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3).

23 ***Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES (Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 16).***

(5) Mnoho členských států dosud zcela nevyvinulo nezbytnou infrastrukturu pro nakládání s odpady. Je proto nutné jasně stanovit dlouhodobé cíle politiky, aby se poskytlo vodítko pro opatření a investice, zejména aby se zamezilo vytváření nadměrných strukturálních kapacit pro zpracování zbytkového odpadu a zamezilo se uzavření recyklovatelných materiálů ***na nižších úrovních*** hierarchie způsobů nakládání s odpady.

(6) Komunální odpad představuje přibližně 7 až 10 % celkového odpadu vzniklého v Unii Nakládání s tímto tokem odpadu však patří k nejsložitějším a způsob nakládání s ním zpravidla poskytuje dobrou představu o kvalitě celkového systému nakládání s odpady v dané zemi. Problémy spojené s nakládáním s komunálním odpadem vyplývají z velmi složitého a proměnlivého složení tohoto odpadu a skutečnosti, že tento odpad vzniká v bezprostřední blízkosti občanů, ▌je vysoce viditelný pro veřejnost ***a také z jeho dopadu na životní prostředí a lidské zdraví***. Nakládání s komunálním odpadem proto vyžaduje velmi složitý systém, včetně účinného systému sběru, ***účinného systému třídění a řádného sledování toků odpadů,*** aktivní zapojení občanů a podniků, přizpůsobení infrastruktury zvláštnímu složení tohoto odpadu a propracovaný systém financování. Země, které vyvinuly účinné systémy nakládání s komunálním odpadem, dosahují obvykle lepších výsledků při celkovém nakládání s odpady***, včetně dosahování cílů v oblasti recyklace***.

(7) Zkušenost ukazuje, že bez ohledu na rozdělení odpovědnosti za nakládání s odpady mezi veřejné a soukromé subjekty mohou systémy nakládání s odpady napomoci k realizaci oběhového hospodářství a že rozhodnutí o rozdělení odpovědnosti zpravidla závisí na zeměpisných a strukturálních podmínkách. Pravidla stanovená v této směrnici umožňují systémy nakládání s odpady, kde nesou obecnou odpovědnost za sběr komunálního odpadu obce, systémy, kde jsou tyto služby zadány soukromým hospodářským subjektům, nebo jakýkoli jiný typ rozdělení odpovědnosti mezi veřejné a soukromé subjekty. Volba jakýchkoli takových systémů a rozhodnutí, zda je změnit či nikoliv, zůstává v pravomoci členských států.

(***8***) Látky rostlinného původu ze zemědělství a potravinářského průmyslu a potraviny jiného než živočišného původu, které již nejsou určeny pro lidskou spotřebu a mají být použity ***jako krmivo pro zvířata, by v zájmu zamezení zdvojování pravidel neměly spadat do oblasti působnosti směrnice 2008/98/ES, pokud jsou plně v souladu s právními předpisy Unie v oblasti krmiv***. Směrnice 2008/98/ES by se proto na tyto produkty a látky, jsou-li použity jako krmivo, vztahovat neměla a oblast působnosti této směrnice je třeba odpovídajícím způsobem vyjasnit. ***Aniž jsou dotčeny jiné předpisy Unie použitelné v oblasti výživy zvířat, jsou vedlejší produkty živočišného původu, které mají být použity jako krmivo v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2009[25], již vyloučeny z oblasti působnosti směrnice 2008/98/ES v rozsahu, v jakém se na ně vztahují jiné právní předpisy Unie.***

(9) Do směrnice 2008/98/ES by měly být zahrnuty definice ***nikoliv nebezpečného odpadu***, komunálního odpadu, stavebního a demoličního odpadu, ***potravinového odpadu, materiálového využití,*** ▌zasypávání **a *systému rozšířené odpovědnosti výrobce, aby se vyjasnil obsah*** těchto pojmů.

(10) Aby se zajistilo, že cíle v oblasti přípravy k opětovnému použití a recyklace vycházejí ze spolehlivých a srovnatelných údajů, a umožnilo se účinnější sledování pokroku při dosahování těchto cílů, měla by být definice komunálního odpadu ve směrnici 2008/98/ES v souladu s definicí používanou pro statistické účely Eurostatem a Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), na základě které členské státy již po několik let předkládají příslušné údaje. ***Komunální odpad je definován jako odpad z domácností a z jiných zdrojů, jako je maloobchod, správa, školství, zdravotnictví, ubytovací a stravovací služby a další služby a činnosti, který je co do povahy a složení podobný odpadu z domácností. Komunální odpad by proto měl zahrnovat mimo jiné odpad***

---

24 ***Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Úř. věst. L 396, 30.12.2006, s. 1).***

25 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2009 ze dne 13. července 2009 o uvádění na trh a používání krmiv, o změně nařízení (ES) č. 1831/2003 a o zrušení směrnice Rady 79/373/EHS, směrnice Komise 80/511/EHS, směrnic Rady 82/471/EHS, 83/228/EHS, 93/74/EHS, 93/113/ES a 96/25/ES a rozhodnutí Komise 2004/217/ES (Úř. věst. L 229, 1.9.2009, s. 1).

z údržby parků a zahrad, jako je listí, tráva a ořezy ze stromů, a odpad z úklidu tržnic a z úklidu ulic, jako je obsah odpadkových košů a smetky s výjimkou materiálů, jako je písek, kamení, bláto nebo prach. Členské státy mají zajistit, aby do komunálního odpadu nebyl zahrnut odpad z velkoobchodu a průmyslu, který není podobný komunálnímu odpadu. Komunální odpad nezahrnuje odpad z výroby, zemědělství, lesnictví, rybolovu, stavební a demoliční odpad, odpad ze septiků, kanalizační sítě a čistíren odpadních vod ani vozidla na konci životnosti. Komunální odpad je třeba chápat jako odpad odpovídající těm druhům odpadu, které jsou zahrnuty v kapitole 15 01 a v kapitole 20 s výjimkou kódů 20 02 02, 20 03 04 a 20 03 06 seznamu odpadů stanoveného rozhodnutím Komise 2014/955/EU[26] ve znění platném ke dni ... [datum vstupu této pozměňující směrnice v platnost]. Odpad, který spadá do jiných kapitol tohoto seznamu, se nepovažuje za komunální odpad kromě případů, kdy komunální odpad prochází úpravou a jsou mu přiděleny kódy uvedené v kapitole 19 tohoto seznamu. Členské státy mohou využít příslušné kategorie uvedeného seznamu pro statistické účely. Definice komunálního odpadu v této směrnici ***se zavádí za účelem určení rozsahu uplatňování cílů v oblasti přípravy k opětovnému použití a recyklace a pravidel pro jejich výpočet.*** Je neutrální z hlediska toho, zda provozovatel, jenž s odpady nakládá, je veřejným nebo soukromým subjektem***,*** a ***zahrnuje tudíž odpad z domácností a z jiných zdrojů, s kterým je nakládáno obcemi nebo z jejich pověření nebo přímo soukromými hospodářskými subjekty.***

(11) Zatímco definice stavebního a demoličního odpadu odkazuje na odpad pocházející ze stavebních a demoličních činností obecně, zahrnuje také odpad pocházející z menších, svépomocí prováděných stavebních a demoličních činností v rámci soukromých domácností. Stavební a demoliční odpad by měl být chápán jako odpovídající druhům odpadů zahrnutým v kapitole 17 seznamu odpadů stanoveného rozhodnutím 2014/955/EU ve znění platném ke dni ... [datum vstupu této pozměňující směrnice v platnost].

(12) Měla by být zavedena definice materiálového využití s cílem pokrýt jiné formy využití než energetické využití a přepracování odpadu do materiálů používaných jako paliva nebo jiné prostředky k výrobě energie. Zahrnuje přípravu k opětovnému použití, recyklaci a zasypávání a jiné způsoby materiálového využití, jako je přepracování odpadu do druhotných surovin pro technické účely při výstavbě silnic nebo jiné infrastruktury. V závislosti na konkrétních okolnostech může takové přepracování naplňovat definici recyklace, pokud je využití materiálů založeno na řádné kontrole kvality a vyhovuje všem příslušným standardům, normám, specifikacím a požadavkům na ochranu životního prostředí a zdraví u konkrétního použití.

(13) Měla by být zavedena definice zasypávání s cílem vyjasnit, že se jím rozumí jakýkoli způsob využití vhodného nikoliv nebezpečného odpadu pro účely rekultivace vytěžených oblastí nebo pro technické účely při terénních úpravách. Odpad používaný k zasypávání by měl být omezen na množství nezbytně nutné pro dosažení těchto účelů.

(14) Měla by být zavedena definice systému rozšířené odpovědnosti výrobce s cílem vyjasnit, že se jím rozumí soubor opatření přijatých členskými státy, která vyžadují, aby výrobci nesli finanční nebo finanční a organizační odpovědnost za nakládání s výrobkem v rámci jeho životního cyklu a i poté, co se stal odpadem, včetně postupů tříděného sběru, třídění a zpracování. Tato povinnost může také zahrnovat organizační odpovědnost a odpovědnost přispívat k předcházení vzniku odpadů a k opětovné použitelnosti a recyklaci výrobků. Výrobci mohou vykonávat povinnosti vyplývající z rozšířené odpovědnosti výrobce individuálně nebo kolektivně.

(15) ***S cílem přispět k dosažení cílů stanovených ve směrnici 2008/98/ES by členské státy*** měly ***využívat ekonomické nástroje a další opatření s cílem vytvářet*** pobídky k uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady, jejichž příklady jsou ***uvedeny v příloze IVa, které mimo jiné zahrnují*** poplatky za ukládání na skládkách a za spalování, režimy plateb podle množství odpadu, systémy rozšířené odpovědnosti výrobce, ***usnadnění darování potravin*** a pobídky pro místní orgány, ***nebo jiných vhodných nástrojů a opatření***.

---

26 ***Rozhodnutí Komise ze dne 18. prosince 2014 , kterým se mění rozhodnutí 2000/532/ES o seznamu odpadů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES (Úř. věst. L 370, 30.12.2014, s. 44).***

(16) Za účelem prosazování udržitelného využívání zdrojů a průmyslové symbiózy by členské státy měly přijmout vhodná opatření s cílem usnadnit uznání látky nebo předmětu získaného z výrobního postupu, jehož prvotním cílem není výroba uvedené látky nebo předmětu, za vedlejší produkt za předpokladu, že jsou dodrženy harmonizované podmínky stanovené na úrovni Unie. Komisi by měla být svěřena pravomoc přijímat prováděcí akty za účelem stanovení podrobných kritérií pro uplatňování statusu vedlejšího produktu, přičemž by měla upřednostňovat opakovatelné postupy průmyslové symbiózy.

(17) Aby se hospodářským subjektům na trzích s druhotnými surovinami poskytla větší jistota ohledně toho, zda látky nebo předměty jsou, anebo nejsou odpadem, a podpořily se rovné podmínky, je důležité***, aby členské státy přijaly vhodná opatření s cílem zajistit, aby odpad, který prošel postupem využití, nebyl již nadále považován za odpad, splňuje-li všechny podmínky stanovené v čl. 6 odst. 1 směrnice 2008/98/ES ve znění této směrnice. Tato opatření mohou zahrnovat přijetí právních předpisů provádějících tyto podmínky s podporou postupů pro jejich provádění, jako je zavedení kritérií pro určení, kdy odpad přestává být odpadem, pro konkrétní materiály a způsoby použití, pokyny, rozhodnutí v jednotlivých případech a další postupy za účelem ad-hoc uplatňování harmonizovaných podmínek zavedených na úrovni Unie. Tato opatření by měla zahrnovat ustanovení týkající se vymáhání s cílem ověřit, že odpad, který přestal být odpadem v důsledku postupu využití, je v souladu s právem Unie v oblasti nakládání s odpady, chemickými látkami a výrobky, přičemž se zvláště upřednostňují toky odpadů, které představují vyšší riziko pro lidské zdraví a životní prostředí vzhledem k povaze a objemu těchto toků odpadu, odpady, na něž se vztahují inovační způsoby využití, nebo odpady, které se využívají za účelem následného dalšího použití v jiných členských státech. Opatření mohou také zahrnovat stanovení požadavků na provozovatele využívající odpad nebo držitele využívaných odpadních materiálů s cílem prokázat soulad s podmínkami stanovenými v čl. 6 odst. 1 směrnice 2008/98/ES ve znění této směrnice. Aby se předcházelo nedovolené přepravě odpadu a zvýšilo se povědomí mezi členskými státy a hospodářskými subjekty, měly by být přístupy členských států ohledně stavu, kdy odpad přestává být odpadem, více transparentní, zejména s ohledem na jejich individuální rozhodnutí a na výsledek ověřování příslušnými orgány i na konkrétní zájmy členských států a příslušných orgánů ohledně určitých toků odpadu. Konečné určení toho, zda jsou splněny podmínky stanovené v článku 5 nebo v článku 6 směrnice 2008/98/ES ve znění této směrnice, zůstávají ve výlučné pravomoci členského státu na základě všech příslušných informací, které poskytl držitel materiálu nebo odpadu.***

(18) Komisi by měly být svěřeny prováděcí pravomoci s cílem zavést podrobná kritéria pro uplatňování stavu, kdy odpad přestává být odpadem. V této souvislosti by měla být zvážena specifická kritéria stanovující, kdy odpad přestává být odpadem, alespoň pro kameniva, papír, pneumatiky a textilie.

(19) Uplatňováním pravidel pro vedlejší produkty a stav, kdy odpad přestává být odpadem, by neměly být dotčeny jiné právní předpisy Unie, zejména článek 28 a čl. 50 odst. 4a a 4b nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006[27] o přepravě odpadů, právní předpisy o chemických látkách a právní předpisy o uvádění některých výrobků na trh. Stavu, kdy odpad přestává být odpadem, lze dosáhnout pouze tehdy, pokud jsou látky nebo předměty v souladu s příslušnými požadavky použitelnými pro výrobky. Pravidla pro stav, kdy odpad přestává být odpadem, mohou být stanovena právními předpisy týkajícími se jednotlivých výrobků.

(20) Členské státy by měly přijmout odpovídající opatření s cílem podpořit vývoj, výrobu, používání a uvádění na trh takových výrobků a částí výrobků, které jsou vhodné pro opakované použití, obsahují recyklované materiály, jsou trvanlivé po technické stránce, jsou snadno opravitelné a jsou, poté co se stanou odpadem, vhodné pro přípravu k opětovnému použití a recyklaci, aby se usnadnilo náležité uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady, aniž by se narušil volný pohyb zboží na vnitřním trhu. Tato opatření by měla zohlednit dopady výrobků během jejich celého životního cyklu, hierarchie způsobů nakládání s odpady, a případně potenciál pro opakovanou recyklaci.

---

[27] ***Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. června 2006 o přepravě odpadů (Úř. věst. L 190, 12.7.2006, s. 1).***

(21) Nezbytnou součástí účinného nakládání s odpady jsou systémy rozšířené odpovědnosti výrobce***. Avšak*** jejich efektivnost a výkonnost se mezi jednotlivými členskými státy značně liší. Je proto nezbytné stanovit pro ***takovéto*** systémy rozšířené odpovědnosti výrobce minimální požadavky na fungování a ***vyjasnit, že se tyto požadavky uplatňují také na systémy rozšířené odpovědnosti výrobce zavedené v souladu s jinými legislativními akty Unie, zejména se směrnicemi Evropského parlamentu a Rady 2000/53/ES[28], 2006/66/ES[29] a 2012/19/EU[30], dodatečně k požadavkům již stanoveným v uvedených aktech, není-li výslovně uvedeno jinak. Je nutné rozlišovat mezi těmito obecnými minimálními požadavky, které se použijí pro všechny systémy, a požadavky, které se použijí pouze na organizace vykonávající povinnosti vyplývající z rozšířené odpovědnosti výrobce jménem výrobců. Pokud členské státy nerozhodnou jinak, obecné minimální požadavky pro systémy rozšířené odpovědnosti výrobce se nepoužijí na systémy, které neodpovídají definici systému rozšířené odpovědnosti výrobce.***

(22) Obecné minimální požadavky by měly snížit náklady a podpořit výkonnost a měly by zajistit rovné podmínky, a to i pro malé a střední podniky a ***podniky působící v oblasti elektronického obchodu***, a zamezit překážkám bránícím hladkému fungování vnitřního trhu. Měly by také napomoci zahrnutí nákladů souvisejících s ukončením životnosti výrobku do cen výrobků a motivovat výrobce při navrhování svých výrobků, aby brali v potaz jejich recyklovatelnost***,*** ▌ opětovnou použitelnost***, opravitelnost a přítomnost nebezpečných látek***. ***Tyto požadavky by měly celkově zlepšit řízení a transparentnost systémů rozšířené odpovědnosti výrobce a snížit možnost střetu zájmů mezi organizacemi vykonávajícími povinnosti vyplývající z rozšířené odpovědnosti výrobce jménem výrobců a zpracovateli odpadů, s nimiž mají tyto organizace smluvní vztahy.*** Tyto požadavky by se měly uplatnit na nové i stávající systémy rozšířené odpovědnosti výrobce. Je však nezbytné přechodné období, aby stávající systémy rozšířené odpovědnosti výrobce mohly přizpůsobit své struktury a postupy novým požadavkům.

(23) Veřejné orgány hrají významnou úlohu při organizaci sběru a zpracování komunálního odpadu a v související komunikaci s občany. Ustanovení týkající se finanční odpovědnosti výrobců zavedená jako součást obecných minimálních požadavků na systémy rozšířené odpovědnosti výrobce by se měla uplatňovat, aniž by byly dotčeny pravomoci veřejných orgánů, pokud jde o sběr a zpracování komunálního odpadu.

(24) V případech, kdy veřejné orgány odpovídají za zajištění provozních aspektů nakládání s odpady z výrobků podléhajících systémům rozšířené odpovědnosti výrobců, by se měly tyto služby poskytovat nákladově efektivním způsobem a finanční odpovědnost výrobců by neměla překročit náklady nezbytné na poskytování těchto služeb. Takové náklady by měly být zavedeny transparentním způsobem mezi dotčenými subjekty včetně výrobců, jejich organizací a veřejných orgánů.

(25) Aby se zajistilo řádné nakládání s odpady v případě, kdy výrobci nebo organizace vykonávající povinnosti vyplývající z rozšířené odpovědnosti výrobce jménem výrobců odpovídají za nakládání s odpady z výrobků, které uvádějí na trh, měly by zajistit kontinuitu služeb nakládání s odpady během celého roku i tehdy, kdy jsou splněny cíle, které se na ně uplatňují. Neměly by také tyto služby omezovat z hlediska územního, výrobkového a materiálového pokrytí na oblasti, kde je sběr odpadů a nakládání s nimi nejziskovější.

(26) Výrobci by měli hradit náklady nezbytné ke splnění cílů nakládání s odpady a dalších cílů, včetně předcházení vzniku odpadů, stanovených pro příslušný systém rozšířené odpovědnosti výrobce. Za přísných podmínek mohou být tyto náklady sdíleny s původními původci odpadů nebo distributory, pokud je to odůvodněno potřebou zajistit řádné nakládání s odpady a ekonomickou životaschopnost systému rozšířené odpovědnosti výrobce.

---

28 ***Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/53/ES ze dne 18. září 2000 o vozidlech s ukončenou životností (Úř. věst. L 269, 21.10.2000, s. 34).***

29 ***Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/66/ES ze dne 6. září 2006 o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech a o zrušení směrnice 91/157/EHS (Úř. věst. L 266, 26.9.2006, s. 1).***

30 ***Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/19/EU ze dne 4. července 2012 o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (OEEZ) (Úř. věst. L 197, 24.7.2012, s. 38).***

(27) ***Komise by měla přijmout pokyny týkající se úprav finančních příspěvků výrobců do systémů rozšířené odpovědnosti výrobce, aby členským státům poskytla pomoc při provádění této směrnice za účelem usnadnění fungování vnitřního trhu. V zájmu zajištění soudržnosti vnitřního trhu by Komise měla mít možnost přijmout za tímto účelem harmonizovaná kritéria prostřednictvím prováděcích aktů.***

(28) ***Pověření zástupci ustavení s cílem vykonávat povinnosti vyplývající z rozšířené odpovědnosti výrobce mohou podléhat požadavkům, které členskému státu, na jehož území jsou usazeni, umožňují sledovat a ověřovat dodržování těchto povinností. Tyto požadavky by však neměly přesáhnout rámec požadavků, které se uplatňují na výrobce a organizace vykonávající povinnosti vyplývající z rozšířené odpovědnosti výrobce jménem výrobců, usazené v uvedeném členském státě.***

(29) Nejúčinnějším způsobem, jak zvýšit účinné využívání zdrojů a snížit dopad odpadů na životní prostředí, je předcházení vzniku odpadů. Je proto důležité, aby členské státy přijaly vhodná opatření za účelem předcházení vzniku odpadů a sledování a posuzování pokroku při provádění těchto opatření. ***Jako součást takových opatření by členské státy měly usnadňovat inovační výrobní, obchodní a spotřební modely, které snižují přítomnost nebezpečných látek v materiálech a výrobcích, podporují prodloužení životnosti výrobků a prosazují opětovné použití, včetně vytváření a podpory sítí pro opětovné použití a opravy, jako jsou sítě provozované podniky sociální ekonomiky, zálohových systémů systémů zpětného odběru a včetně pobídkám k repasování, úpravě a případně využívání použitých výrobků k novému účelu a také ke sdíleným platformám.*** Aby se zajistilo jednotné měření celkového pokroku při provádění opatření pro předcházení vzniku odpadů, měly by být stanoveny společné ukazatele a ***cíle***.

(30) ***Podporou udržitelnosti ve výrobě a spotřebě lze významnou měrou přispět k předcházení vzniku odpadů. Členské státy by měly podniknout kroky, které spotřebitele na tuto skutečnost upozorní, a vybízet je k aktivnější účasti s cílem dosáhnout účinnějšího využívání zdrojů. Jako součást opatření ke snížení vzniku odpadů by členské státy měly zahrnout průběžné komunikační a vzdělávací iniciativy s cílem zvyšovat povědomí o otázkách souvisejících s předcházením vzniku odpadu a znečišťování odpadky a mohou využít zálohové systémy a stanovit kvantitativní cíle a poskytnout případně odpovídající hospodářské pobídky výrobcům.***

▌

(31) Členské státy by měly přijmout opatření na podporu předcházení a ***omezování*** vzniku potravinového odpadu v souladu s Agendou pro udržitelný rozvoj 2030 přijatou Valným shromážděním Organizace spojených národů dne 25. září 2015, a zejména jejího cíle snížení ***celosvětového*** potravinového odpadu ***na obyvatele na úrovni maloobchodu a spotřebitelů a snížit plýtvání potravinami ve výrobních a dodavatelských řetězcích, včetně posklizňových ztrát,*** do roku 2030 na polovinu. Tato opatření by měla být zaměřena na předcházení vzniku a ***snižování*** potravinového odpadu v prvovýrobě, při zpracovávání a výrobě, v maloobchodě a jiných způsobech distribuce potravin, v restauracích a stravovacích službách a také v domácnostech. S ***cílem přispět k dosažení cíle udržitelného rozvoje OSN a zajistit postup k jeho dosahování by členské státy měly usilovat o dosažení indikativního celounijního cíle snížení potravinového odpadu do roku 2025 o 30 % a do roku 2030 o 50 %.*** Pokud jde o environmentální***, sociální*** a hospodářský přínos předcházení vzniku potravinového odpadu, měly by členské státy stanovit konkrétní opatření k předcházení vzniku potravinového odpadu***, včetně osvětových kampaní, které by názorně ukázaly, jak předcházet vzniku potravinového odpadu, a byly součástí jejich programů pro předcházení vzniku odpadu. Členské státy*** by ▌ měly měřit pokrok ***dosažený při snižování potravinového*** odpadu ▌. Pro ***měření tohoto pokroku a*** usnadnění výměny osvědčených postupů v celé Unii mezi členskými státy i mezi provozovateli potravinářských podniků by měla být vytvořena ***společná metodika***. ***Na základě takové metodiky*** by měly být ***každý rok*** podávány zprávy o úrovních potravinového odpadu.

(32) ***V zájmu předcházení vzniku potravinového odpadu by členské státy měly poskytovat pobídky pro sběr neprodaných potravinářských výrobků ve všech stupních potravinového řetězce a pro jejich bezpečné přerozdělení, mimo jiné i dobročinným organizacím. V zájmu snižování potravinového odpadu by se také mělo zlepšit povědomí spotřebitelů o významu dat spotřeby a minimální trvanlivosti.***

(***33***) ▌ ***Odpadky, ať již ve městech, na venkově, v řekách a mořích nebo kdekoli jinde, mají přímý i nepřímý škodlivý dopad na životní prostředí, na životní podmínky občanů a na***

hospodářství a náklady na jejich odklízení představují pro společnost zbytečnou ekonomickou zátěž. Členské státy by měly přijmout opatření zaměřená na předcházení všem formám svévolného opuštění, nepovoleného ukládání nebo vypouštění odpadů a nekontrolovaného nakládání s nimi nebo jiným formám zbavování se odpadu. Členské státy měly přijmout také opatření k úklidu odpadků v životním prostředí, bez ohledu na jejich zdroj nebo velikost a bez ohledu na to, zda byl odpad vyhozen úmyslně nebo z nedbalosti. Opatření za účelem předcházení a omezování znečišťování odpadky z výrobků, které jsou hlavními zdroji znečištění odpadky v přírodním a mořském prostředí, by mohla mimo jiné spočívat ve zlepšování infrastruktury a postupů nakládání s odpady, v ekonomických nástrojích a osvětových kampaních. Při zvažování opatření s restriktivními účinky na obchod uvnitř Unie by měly být členské státy schopny prokázat, že je dané opatření odpovídající pro dosažení záměru předcházení a omezování znečišťování odpadky v přírodním a mořském prostředí, že nepřesahuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle, a že nepředstavuje prostředek svévolné diskriminace nebo zastřené omezování obchodu mezi členskými státy.

(34) ***Boj proti znečišťování odpadky by měl být sdíleným úsilím příslušných orgánů, výrobců a spotřebitelů. Spotřebitelům by měly být poskytovány pobídky k tomu, aby změnili své chování, mimo jiné prostřednictvím vzdělávání a osvěty, přičemž výrobci by měli prosazovat udržitelné využívání svých výrobků a přispívat k náležitému nakládání se svými výrobky v souvislosti s ukončením jejich životnosti.***

(35) ***Znečištění mořského prostředí odpadky představuje zvláště naléhavý problém a členské státy by měly přijmout opatření s cílem zastavit znečištění moří odpadky v Unii, čímž by přispěly k cíli Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 přijaté Valným shromážděním OSN dne 25. září 2015 usilující o prevenci a významné snížení všech typů znečištění moří do roku 2025, zejména z pozemních činností, včetně odpadu v mořích a znečištění živinami. Vzhledem k tomu, že odpadky v mořích, zvláště plasty, pochází z velké části z pozemních činností a jsou důsledkem špatných postupů a infrastruktury pro nakládání s pevnými odpady, odhazování odpadků ze strany občanů a nedostatečného veřejného povědomí, měla by být v programech předcházení vzniku odpadů a plánech pro nakládání s odpady stanovena konkrétní opatření. Tato opatření by mohla přispět k cíli dosáhnout dobrého stavu mořského prostředí do roku 2020, jak je stanoveno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES[31]. V souladu s uvedenou směrnicí se od členských států požaduje, aby zavedly specifické strategie a opatření a aby je každých šest let aktualizovaly. Také se od nich požaduje, aby počínaje rokem 2018 pravidelně podávaly zprávy o pokroku k zachovávání či dosažení cíle dobrého stavu prostředí. Opatření k řešení problematiky znečištění odpadky uvedená ve směrnici 2008/98/ES by proto měla být koordinována s opatřeními, která se požadují v rámci směrnice 2008/56/ES a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES[32].***

(***36***) Určité suroviny jsou pro hospodářství Unie velmi důležité a jejich dodávky jsou spojeny s vysokým rizikem. V zájmu zabezpečení dodávek těchto surovin a v souladu s iniciativou v oblasti surovin založenou sdělením Komise ze dne 4. listopadu 2008 nazvaným „Iniciativa v oblasti surovin — Uspokojení kritických potřeb pro růst a zaměstnanost v Evropě“ a cíli Evropského parlamentu pro inovační partnerství v oblasti surovin by členské státy měly přijmout opatření k podpoře ***opětovného použití výrobků, které představují hlavní zdroje kritických surovin, s cílem předcházet tomu, aby se z těchto surovin stal odpad.*** Komise v této souvislosti vypracovala seznam takových surovin pro Unii ve svém sdělení ze dne 13. září 2017 o „seznamu kritických surovin pro EU z roku 2017“ a tento seznam pravidelně přezkoumává.

(***37***) K zajištění další podpory účinného provádění iniciativy v oblasti surovin by členské státy měly ***přijmout i opatření k zajištění co nejlepšího nakládání s odpady obsahujícími významné množství kritických surovin s přihlédnutím k ekonomické a technické proveditelnosti a přínosům pro životní prostředí a zdraví.*** Do svých plánů pro nakládání

31 ***Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES ze dne 17. června 2008, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti mořské environmentální politiky (rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí) (Úř. věst. L 164, 25.6.2008, s. 19).***

32 ***Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1).***

s odpady by měly zahrnout i vhodná vnitrostátní opatření týkající se sběru***, třídění*** a využití odpadů obsahujících významné množství těchto surovin. Tato opatření by měla být do plánů pro nakládání s odpady zahrnuta při jejich první aktualizaci následující po vstupu této směrnice v ***platnost***. Komise by měla poskytnout informace o příslušných skupinách výrobků a tocích odpadů na úrovni Unie. Poskytnutí těchto informací nebrání však členským státům přijímat opatření pro jiné suroviny, jež považují za důležité pro své národní hospodářství.

(38) Když se výrobky, materiály a látky stanou odpadem, může přítomnost nebezpečných látek vést k tomu, že je tento odpad nevhodný pro recyklaci nebo pro produkci vysoce kvalitních druhotných surovin. Proto, v souladu se 7. akčním programem pro životní prostředí, který vyzývá k rozvoji cyklů netoxických materiálů, je nezbytné prosazovat opatření s cílem snížit obsah nebezpečných látek v materiálech a výrobcích, včetně recyklovaných materiálů, a zajistit, aby se během celého životního cyklu výrobků a materiálů sdělovaly dostatečné informace o přítomnosti nebezpečných látek a zvláště látek vzbuzujících mimořádné obavy. Pro dosažení těchto záměrů je nezbytné zlepšit soudržnost práva Unie v oblastech nakládání s odpady, chemických látek a výrobků a stanovit, že úlohou Evropské agentury pro chemické látky bude zajistit, aby informace o přítomnosti látek vzbuzujících mimořádné obavy byly dostupné během celého životního cyklu výrobků a materiálů, a to i poté, co se stanou odpadem.

(39) Lepší využívání zdrojů by mohlo přinést podstatné čisté úspory podnikům Unie, veřejným orgánům a spotřebitelům a současně snížit celkové roční emise skleníkových plynů. Komise by proto do konce roku 2018 měla navrhnout hlavní ukazatel a stupnici dílčích ukazatelů účinnosti zdrojů za účelem sledování pokroku směrem k cíli, jímž je účinnější využívání zdrojů na úrovni Unie.

(40) Podpora udržitelné bioekonomiky může přispět ke snižování závislosti Unie na dovážených surovinách. Recyklovatelné výrobky z biologických materiálů a kompostovatelné biologicky rozložitelné výrobky by proto mohly znamenat příležitost ke stimulaci dalšího výzkumu a inovací a možnost nahradit suroviny založené na fosilních palivech obnovitelnými zdroji.

(41) Aby se zabránilo zpracování odpadů, které by uzavřelo zdroje v nižších úrovních hierarchie způsobů nakládání s odpady, zvýšila se míra přípravy k opětovnému použití a recyklace, umožnila se recyklace vysoké kvality a podpořilo se využívání kvalitních druhotných surovin, měly by členské státy zajistit lepší dodržování povinnosti tříděného sběru podle čl. 10 odst. 2 a čl. 11 odst. 1 směrnice 2008/98/ES, včetně povinnosti vytvořit tříděný sběr alespoň pro papír, kov, plasty a sklo, kterou členské státy měly splnit do roku 2015, a měly by zavést tříděný sběr biologického odpadu, nebezpečného odpadu pocházejícího z domácností a textilního odpadu. Na nebezpečný biologický odpad a obalový odpad obsahující nebezpečné látky by se případně měly vztahovat specifické požadavky na sběr.

(42) Tříděného sběru by se mohlo dosáhnout sběrem dům od domu, systémy přinášení a přijímání nebo jinými úpravami sběru. Ačkoli povinnost tříděného sběru vyžaduje, aby byl odpad oddělen podle druhu a povahy, mělo by být možné sbírat některé druhy odpadu společně, pokud to nebrání vysoce kvalitní recyklaci nebo jinému využití odpadu v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady. Členským státům by také mělo být povoleno se odchýlit od obecné povinnosti tříděného sběru v jiných řádně odůvodněných případech, například pokud tříděný sběr konkrétních toků odpadu ve vzdálených a řídce osídlených oblastech zapříčiňuje negativní dopady na životní prostředí, které převažují nad jeho celkovými environmentálními přínosy, nebo vede k nepřiměřeným ekonomickým nákladům. Při posuzování případů, v nichž by ekonomické náklady mohly být nepřiměřené, by členské státy měly vzít v úvahu celkové hospodářské přínosy tříděného sběru, také pokud jde o zabránění přímým nákladům a nákladům za nepříznivé environmentální a zdravotní dopady v souvislosti se sběrem a zpracováním směsného odpadu, příjmy z prodeje druhotných surovin a možnost rozvíjet trhy pro takové materiály, a také příspěvky původců odpadu a výrobců, které by mohly dále zvýšit nákladovou efektivnost systémů nakládání s odpady.

(43) Cíle v oblasti ***přípravy*** k opětovnému použití a recyklace komunálního odpadu by měly být zvýšeny, aby měly podstatné environmentální, hospodářské a sociální přínosy a ***aby urychlily přechod na oběhové hospodářství***.

(44) Postupným navyšováním stávajících cílů v oblasti přípravy k opětovnému použití a recyklace komunálního odpadu by se mělo zajistit, aby ekonomicky hodnotné odpadní materiály byly ▌ účinně ***připravovány k opětovnému použití či*** recyklovány, ***přičemž musí být zajištěna vysoká úroveň ochrany lidského zdraví a životního prostředí***, a ekonomicky hodnotné materiály nacházející se v odpadech byly vraceny do evropského hospodářství, a aby tak bylo dosaženo pokroku při provádění iniciativy v oblasti surovin a vytváření oběhového hospodářství.

(45) Existují velké rozdíly mezi členskými státy týkající se jejich výkonnosti při nakládání s odpady, zejména pokud jde o recyklaci komunálního odpadu. Aby se tyto rozdíly zohlednily, mělo by se členským státům, které podle údajů ***ze společného dotazníku OECD a Eurostatu*** v roce 2013 připravovaly k opětovnému použití a recyklovaly méně než 20 % svého komunálního odpadu ***nebo uložily na skládky více než 60 % svého komunálního odpadu***, ***umožnit, aby se rozhodly o odkladu termínu k tomu***, aby mohly dodržet cíle v oblasti přípravy k opětovnému použití a recyklace stanovené pro roky 2025***,*** ▌ 2030 a ***2035***. Uvedené členské státy by měly vzhledem k průměrným ročním mírám pokroku, které v nich byly zjištěny během uplynulých patnácti let, zvýšit své recyklační kapacity na úrovně, které významně přesahují průměry dosahované v minulosti. Aby se zajistilo dosahování trvalého pokroku směrem ke stanoveným cílům a aby se včas řešily nedostatky v provádění, měly by členské státy, které využívají odkladu, splnit přechodné cíle a ***na základě podrobných kritérií*** vypracovat plán provádění.

(46) Aby se zajistila spolehlivost údajů ▌, je důležité stanovit ***přesněji*** pravidla, ***podle nichž*** by měly členské státy podávat zprávy o tom, co je účinně recyklováno a ***připraveno k opětovnému použití a*** může být započteno k dosažení cílů ▌. ***Výpočet cílů v oblasti recyklace by měl vycházet z hmotnosti komunálního odpadu, který vstupuje do recyklace.*** Obecně ▌ ***by ke skutečnému zjištění hmotnosti komunálního odpadu, který má být započítán jako recyklovaný, mělo dojít na vstupu komunálního odpadu*** do ▌ **postupu *recyklace*** ▌***.*** Pro snížení administrativní zátěže by však členským státům mělo být ▌ při dodržení přísných podmínek a ***odchylně od obecného pravidla umožněno, aby*** ▌ ***určily hmotnost recyklovaného komunálního odpadu*** na základě ***měření*** výstupu z ***jakéhokoli způsobu třídění***. ***Ztráty materiálů, k nimž dochází před vstupem odpadu do postupu recyklace, například kvůli třídění nebo jiným předběžným postupům, by neměly být zahrnuty do množství odpadu vykázaného jako recyklovaný. Tyto ztráty lze určit na základě elektronických registrů, technických specifikací, podrobných pravidel výpočtu průměrné míry ztráty pro různé toky odpadu nebo jiných odpovídajících opatření. Členské státy by měly o takových opatřeních informovat ve zprávách o kontrole kvality, které doprovázejí údaje o recyklaci odpadu, jež předkládají Komisi. Průměrná míra ztrát by měla být stanovena pokud možno na úrovni jednotlivých třídicích zařízení a měla by být spojena s různými hlavními druhy odpadu, různými zdroji (jako jsou domácnosti či obchody), různými systémy sběru a různými druhy třídění. Průměrné míry ztrát by mělo být možné použít pouze v případech, kdy nejsou dostupné jiné spolehlivé údaje, zejména v souvislosti s přepravou a vývozem odpadu.*** Ztráty materiálů či látek na hmotnosti v důsledku fyzikálních procesů nebo procesů chemické přeměny, které jsou součástí ▌ **postupu *recyklace, při němž jsou odpadové materiály skutečně přepracovány na výrobky, materiály či látky***, by neměly být odečítány od hmotnosti odpadu, který se vykazuje jako recyklovaný.

(47) Po sladění definic obsažených ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES[33] a směrnicích 2000/53/EC, 2006/66/ES, 2008/98/ES a 2012/19/EU již není dále nezbytné ustanovení článku 6 směrnice 2008/98/ES týkající se odpadu, který přestává být odpadem též pro účely cílů v oblasti využití a recyklace stanovených v uvedených směrnicích. Materiály, které přestávají být odpadem v důsledku jejich využití nebo recyklace, mají být započteny pro dosažení příslušných cílů v oblasti využití nebo recyklace stanovených v uvedených směrnicích v souladu s použitelnými metodami výpočtu. Materiály, které po předúpravěpřed přepracováním přestaly být odpadem,

[33] ***Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES ze dne 20. prosince 1994 o obalech a obalových odpadech (Úř. věst. L 365, 31.12.1994, s. 10).***

mohou být započítány jako recyklované, pokud jsou určeny k následnému přepracování ve výrobky, materiály nebo látky, ať již pro původní nebo pro jiný účel. K dosažení cílů v oblasti recyklace by neměly být započítány materiály, které již přestaly být odpadem a které mají být použity jako palivo nebo jiné prostředky k výrobě energie, které jsou zasypány nebo odstraněny, nebo které mají být použity jakýmkoli jiným postupem, který má stejný účel jako využití odpadu jiné než příprava k opětovnému použití a recyklace.

(48) Pokud se výpočet míry recyklace uplatní na aerobní nebo anaerobní zpracování biologicky rozložitelného odpadu, objem odpadu, který vstupuje do aerobního nebo anaerobního zpracování, lze započítat jako recyklovaný odpad, pokud při takovémto zpracování vzniká výstup, který se má použít jako recyklovaný produkt, materiál nebo látka. Ačkoli výstupem takového zpracování je nejčastěji kompost nebo digestát, bylo by možné vzít v úvahu i jiný výstup, pokud obsahuje srovnatelná množství recyklovaného obsahu ve vztahu k množství zpracovaného biologicky rozložitelného odpadu. V jiných případech, v souladu s definicí recyklace, by k dosažení cílů v oblasti recyklace nemělo být započítáváno přepracování biologicky rozložitelného odpadu na materiály, které se mají použít jako palivo nebo jiné prostředky k výrobě energie, které jsou odstraněny, nebo které mají být použity jakýmkoli jiným postupem, který má stejný účel jako využití odpadu jiné než příprava k opětovnému použití a recyklace.

(49) Pro účely výpočtu toho, zda bylo dosaženo cílů v oblasti přípravy k opětovnému použití a recyklace, by členské státy měly mít možnost brát v úvahu ▌ recyklaci kovů, ***které se vytřídí po spalování komunálního odpadu***. S cílem zajistit jednotný výpočet těchto údajů by Komise měla přijmout podrobná pravidla pro ▌ kvalitativní kritéria pro recyklované kovy a pro ***výpočet***, kontrolu a předkládání údajů.

(50) V případě vývozu odpadu z Unie za účelem přípravy k opětovnému použití nebo recyklace by měly členské státy účinně využívat kontrolních pravomocí stanovených v čl. 50 odst. 4c nařízení (ES) č. 1013/2006 s cílem požadovat doklady pro zjištění toho, zda je dodávka určena pro způsoby využití, které jsou v souladu s článkem 49 uvedeného nařízení, tedy že s odpadem bude nakládáno způsobem šetrným k životnímu prostředí v zařízení, které je provozováno v souladu s normami na ochranu lidského zdraví a životního prostředí, které všeobecně odpovídají normám stanoveným právními předpisy Unie. Při provádění tohoto úkolu by mohly členské státy spolupracovat s jinými příslušnými subjekty, jako jsou příslušné orgány v zemi určení, nezávislé kontrolní orgány třetí strany nebo organizace vykonávající povinnosti vyplývající z rozšířené odpovědnosti výrobce jménem výrobců, zřízené v rámci systémů rozšířené odpovědnosti výrobce, které by mohly provádět fyzické a jiné kontroly zařízení ve třetích zemích. Ve zprávě o kontrole kvality, jež je připojena k údajům o dosažení cílů, by měly členské státy informovat o opatřeních za účelem plnění povinnosti zajistit, aby byl odpad vyvážený z Unie za všeobecně rovnocenných podmínek, jaké jsou vyžadovány na základě příslušných právních předpisů Unie v oblasti životního prostředí.

(51) Za účelem zajištění lepšího, včasnějšího a jednotnějšího provedení této směrnice a předjímání jakýchkoli problémů při provádění by měl být zaveden systém zpráv včasného varování k odhalování nedostatků a přijímání opatření před uplynutím lhůt pro splnění cílů.

(***52***) Průmyslové odpady, určité části odpadu z obchodu a těžební odpad jsou mimořádně rozmanité, pokud jde o složení a objem, a velmi rozdílné v závislosti na ekonomické struktuře členského státu, struktuře průmyslového nebo obchodního odvětví, v němž odpad vzniká, a hustotě průmyslových podniků či obchodů v dané zeměpisné oblasti. U většiny průmyslových odpadů a těžebních odpadů ***se*** proto ***považuje za vhodné řešení*** přístup zaměřený na průmysl s využitím referenčních dokumentů o nejlepších dostupných technikách a podobných nástrojů, pokud jde o řešení záležitostí souvisejících s nakládáním s daným druhem odpadů. Na průmyslové a obchodní obalové odpady by se však i nadále měly vztahovat požadavky stanovené ve směrnicích 94/62/ES a 2008/98/ES včetně příslušných zdokonalení. S ***cílem dále využívat potenciál ke zvýšení přípravy k opětovnému použití a recyklace u odpadu z obchodu, nikoli nebezpečného průmyslového odpadu a jiných klíčových toků odpadu by Komise měla zvážit stanovení cílů pro tyto toky odpadu.***

(53) Aby se zajistilo trvalé plnění cílů práva Unie v oblasti nakládání s odpady, je důležité, aby Komise přezkoumala způsoby odstraňování odpadu uvedené v příloze I směrnice

2008/98/ES. Tento přezkum by měl být proveden s ohledem na článek 13 uvedené směrnice a zohlednit zároveň příslušné informace, jako je vývoj na mezinárodní úrovni, zejména ve vztahu k Basilejské úmluvě ze dne 22. března 1989 o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování[34].

(54) Nebezpečný odpad pocházející z domácností, jako je nebezpečný odpad z barev, laků, rozpouštědel nebo čistidel, by měl také podléhat tříděnému sběru, aby se zabránilo kontaminaci komunálního odpadu složkami nebezpečného odpadu, který by mohl snížit recyklační kvalitu, a aby se zajistilo nakládání s tímto nebezpečným odpadem, které je šetrné k životnímu prostředí. V tomto ohledu již platí zvláštní povinnosti sběru pro odpady z elektrických a elektronických zařízení a odpadní baterie a akumulátory pocházející z domácností.

(55) Tříděný sběr odpadních olejů a předcházení jejich mísení s jinými druhy odpadu nebo látkami je zásadní pro zajištění toho, aby jejich zpracování představovalo nejlepší celkový výsledek z hlediska životního prostředí. Při zpracování odpadních olejů by měla být upřednostňována jejich regenerace nebo případně jiné postupy recyklace, které poskytují rovnocenný nebo lepší celkový výsledek z hlediska životního prostředí než regenerace. S cílem dále zlepšovat nakládání s odpadními oleji by Komise měla zvážit a případně navrhnout opatření za účelem zlepšení zpracovávání odpadních olejů, včetně kvantitativních cílů pro jejich regeneraci. Při přezkumu by se měla věnovat pozornost možnostem zpracování, pokud jde o regeneraci odpadních olejů a kvalitu a konečné využití regenerovaných a recyklovaných výrobků.

(56) Aby se zabránilo zpracování odpadů, které by uzavřelo zdroje v nižších úrovních hierarchie způsobů nakládání s odpady, umožnila se recyklace vysoké kvality a podpořilo se využívání kvalitních druhotných surovin, měly by členské státy zajistit, aby byl prováděn tříděný sběr biologického odpadu a tento odpad procházel recyklací způsobem, který bude splňovat vysokou úroveň ochrany životního prostředí a jeho výstup bude odpovídat příslušným normám v oblasti vysoké kvality.

▌

(57) Tato směrnice stanoví dlouhodobé cíle týkající se nakládání s odpady v Unii a poskytuje hospodářským subjektům a členským státům jasné vodítko pro směrování investic, které jsou nezbytné pro dosažení těchto cílů. Při přípravě vnitrostátních ***plánů*** pro nakládání s odpady a plánování investic do infrastruktury pro nakládání s odpady by členské státy měly ***posoudit a zohlednit požadované investice a další finanční prostředky, mimo jiné pro místní orgány. Toto posouzení by mělo být zahrnuto do plánů pro nakládání s odpady nebo do jiných strategických dokumentů. V této souvislosti*** by členské státy měly náležitě využívat ***investice, a to též z fondů Unie, k*** ▌ ***upřednostnění*** předcházení vzniku odpadů, včetně opětovného použití, přípravy k opětovnému použití a recyklace, v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady. ***Komise by měla napomáhat příslušným orgánům při vytváření efektivního finančního rámce, mimo jiné využíváním fondů Unie, s cílem provádět požadavky této směrnice v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady a podporovat zavádění inovativních technologií a inovativního nakládání s odpady.***

(***58***) Řádné nakládání s nebezpečným odpadem představuje v Unii dosud problém a částečně chybějí údaje o zpracování tohoto odpadu. Je proto nezbytné posílit mechanismy vedení záznamů a sledovatelnosti vytvořením elektronických registrů nebezpečného odpadu v členských státech. V zájmu zjednodušení vedení záznamů pro podniky a správní orgány a zlepšení sledování toků odpadů v Unii by se elektronický sběr údajů měl v příslušných případech rozšířit i na ostatní druhy odpadů.

▌

(59) Ukázalo se, že zprávy o provádění, které členské státy vypracovávají každé tři roky, nejsou účinným nástrojem pro ověřování dodržování předpisů a zajištění správného provádění a vytvářejí zbytečnou administrativní zátěž. Je proto třeba zrušit ustanovení, která členským státům ukládají povinnost předkládat tyto zprávy. Místo nich by sledování dodržování předpisů mělo vycházet výhradně z ▌ údajů, které členské státy každý rok oznámí Komisi.

(60) ▌Údaje poskytnuté členskými státy mají pro Komisi zásadní význam při posuzování dodržování práva Unie v oblasti nakládání s odpady ze strany členských států. Kvalitu, spolehlivost a srovnatelnost ***údajů*** by mělo zlepšit zavedení jednotného kontaktního místa pro předávání veškerých údajů o odpadech, zrušení zastaralých požadavků na předkládání

[34] ***Úř. věst. L 39, 16.2.1993, s. 3.***

zpráv, porovnání vnitrostátních metodik předkládání zpráv a zavedení zprávy o kontrole kvality údajů. Při předkládání zpráv o dosažení cílů stanovených v legislativních aktech Unie v oblasti nakládání s odpady by proto měly členské státy používat nejnovější ***pravidla vypracovaná*** Komisí a▌ metodiky vyvinuté ***vnitrostátními příslušnými orgány odpovědnými za provádění této směrnice***.

(61) ***Aby se usnadnil odpovídající výklad a provádění požadavků stanovených ve směrnici 2008/98/ES, je vhodné vypracovat a pravidelně přezkoumávat pokyny týkající se uvedených požadavků a zajistit výměnu informací a sdílení osvědčených postupů mezi členskými státy o praktickém uplatňování a vymáhání uvedených požadavků. Takové pokyny, výměna informací a sdílení osvědčených postupů by měly mimo jiné usnadnit společné porozumění a uplatňování definice „odpadu“ včetně pojmu „zbavení se“ v praxi, a měly by zohlednit modely oběhového hospodářství, v nichž jsou například určitá látka nebo předmět převáděny od jednoho držitele jinému držiteli bez úmyslu se jich zbavit.***

(62) Za účelem doplnění nebo změny směrnice 2008/98/ES by na Komisi měla být přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy ***o fungování Evropské unie***, pokud jde o čl. ▌7 odst. 1, ***čl. 9 odst. 8***, ***čl. 11a odst. 10,*** čl. 27 odst. 1 a 4 a čl. 38 odst. ▌2 ***a 3 uvedené směrnice, ve znění této směrnice***. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni▌***, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů***[35]. ***Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na zasedání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.***

(63) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení směrnice 2008/98/ES by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci, pokud jde o ***čl. 5 odst. 2, čl. 6 odst. 2, čl. 8 odst. 5,*** čl. 9 odst. 7▌***, čl. 11a odst. 9***, čl. 33 odst. 2, čl. 35 odst. 5 a čl. 37 odst.7 uvedené směrnice ve znění této směrnice. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011[36].

(64) Jelikož cílů této směrnice, totiž zlepšení nakládání s odpady v Unii a tím i přispění k zachování, ochraně a zlepšování kvality životního prostředí, zdraví oceánů a bezpečnosti potravin z mořských živočichů snížením znečištění moří odpadky a k uvážlivému a racionálnímu využívání přírodních zdrojů v Unii, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich, z důvodu rozsahu a účinků opatření, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.

(65) Směrnice 2008/98/ES by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna.

(66) Členské státy se v souladu se Společným politickým prohlášením členských států a Komise ze dne 28. září 2011 o informativních dokumentech[37] zavázaly, že v odůvodněných případech doplní oznámení o opatřeních přijatých za účelem provedení směrnice do vnitrostátního práva o jeden či více dokumentů, které objasňují vztah mezi jednotlivými složkami směrnice a příslušnými částmi vnitrostátních prováděcích nástrojů. V případě této směrnice považuje normotvůrce předložení těchto dokumentů za odůvodněné.

(67) ***Tato směrnice zohledňuje závazky stanovené v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů a měla by být prováděna a uplatňována v souladu s pokyny obsaženými v této dohodě,***

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1
Změny

---

35 ***Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.***

36 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

37 Úř. věst. C 369, 17.12.2011, s. 14.

Směrnice 2008/98/ES se mění takto:

1) Článek 1 se nahrazuje tímto:

„Článek 1

Předmět a oblast působnosti

Touto směrnicí se stanoví opatření na ochranu životního prostředí a lidského zdraví předcházením vzniku odpadů, nepříznivým dopadům vzniku odpadů a nakládání s nimi nebo jejich omezováním a omezováním celkových dopadů využívání zdrojů a zlepšováním účinnosti tohoto využívání, což je klíčové pro přechod k oběhovému hospodářství a zajištění dlouhodobé konkurenceschopnosti Unie.“

2) V čl. 2 odst. 2 se doplňuje nové písmeno ▌, které zní:

„e) ***látky, které jsou určeny k použití jako*** krmné suroviny ve smyslu čl. 3 odst. 2 písm. g) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2009* a ***které nejsou tvořeny vedlejšími produkty živočišného původu, ani je neobsahují.***

* Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2009 ze dne 13. července 2009 o uvádění na trh a používání krmiv, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1831/2003 a o zrušení směrnice Rady 79/373/EHS, směrnice Komise 80/511/EHS, směrnic Rady 82/471/EHS, 83/228/EHS, 93/74/EHS, 93/113/ES a 96/25/ES a rozhodnutí Komise 2004/217/ES (Úř. věst. L 229, 1.9.2009, s. 1).“

3) Článek 3 se mění takto:

a) ***vkládají*** se ▌ nové body, které ***znějí***:

▌

„2a) „nikoliv nebezpečným odpadem“ odpad, na který ***se nevztahuje bod 2***;

2b) „komunálním odpadem“:

a) směsný odpad a tříděný odpad z domácností, zejména papír a lepenka, sklo, kovy, plasty, biologický odpad, dřevo, textil, ***obaly,*** odpadní elektrická a elektronická zařízení, odpadní baterie a akumulátory, a objemný odpad, zejména matrace a nábytek;

b) směsný odpad a tříděný odpad z jiných zdrojů, pokud je co do povahy ***a*** složení ▌ ***podobný odpadu*** z domácností;

▌

Komunální odpad nezahrnuje odpad z ***výroby, zemědělství, lesnictví, rybolovu, septiků,*** kanalizační sítě a čistíren odpadních vod, včetně kalů***, vozidla na konci životnosti*** ani stavební a demoliční odpad.

Touto definicí není dotčeno rozdělení povinností týkajících se nakládání s odpadem mezi veřejné a soukromé subjekty;

2c) „stavebním a demoličním odpadem“ odpad ***vznikající při stavebních a demoličních činnostech;“***

▌

b) bod 4 se nahrazuje tímto:

„4) „biologickým odpadem“ biologicky rozložitelné odpady ze zahrad a parků, potravinářské a kuchyňské odpady z domácností, ***kanceláří,*** restaurací, ***velkoobchodu, jídelen,*** stravovacích a maloobchodních zařízení a srovnatelný odpad ze zařízení potravinářského průmyslu▌;“

c) vkládá se nový bod ▌, který zní:

„4a) „potravinovým odpadem“ veškeré potraviny ve smyslu článku 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002(*), které se staly odpadem;

**** Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin (Úř. věst. L 31, 1.2.2002, s. 1).“;***

d) bod 9 se nahrazuje tímto:

„9) „nakládáním s odpady“ sběr, přeprava, využití (včetně třídění) a odstraňování odpadů, včetně dozoru nad těmito činnostmi a následné péče o místa odstranění a včetně činností prováděných obchodníkem nebo zprostředkovatelem;“

e) v bodě 12 se písmeno c) nahrazuje tímto:

„c) obsah nebezpečných látek v materiálech a ve výrobcích;“

f) vkládá se nový bod, který zní:

„15a) „materiálovým využitím“ jakýkoli způsob využití jiný než energetické využití a přepracování na materiály, které mají být použity jako palivo nebo jiné prostředky k výrobě energie. Zahrnuje mimo jiné přípravu k opětovnému použití, recyklaci a zasypávání;“

▌

g) vkládá se ***nový bod*** ▌, ***který*** zní:

▌

„17a) „zasypáváním“ jakýkoli způsob využití, při němž je vhodný ***nikoliv nebezpečný*** odpad použit pro účely ***rekultivace*** vytěžených oblastí nebo pro technické účely při terénních úpravách ▌***. Odpad použitý k zasypávání musí nahrazovat materiály, které nejsou odpadem, vyhovovat daným účelům a být omezen na množství nezbytně nutné pro dosažení uvedených účelů***;“

h) doplňuje se nový bod, který zní:

„21) „systémem rozšířené odpovědnosti výrobce“ soubor opatření přijatých členskými státy, jejichž cílem je zajistit, aby výrobci nesli finanční odpovědnost nebo finanční a organizační odpovědnost za výrobek v rámci jeho životního cyklu i poté, co se stal odpadem.“

4) V článku 4 se doplňuje nový odstavec ▌, který zní:

„3. K vytváření pobídek k uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady využívají členské státy ekonomické nástroje a ***další opatření, jejichž příklady jsou uvedeny v příloze IVa, nebo jiné vhodné nástroje a opatření***. ▌ **“**

5) Článek 5 se mění takto:

a) v odstavci 1 se návětí nahrazuje tímto:

„1. Členské státy ***přijmou vhodná opatření s cílem zajistit***, aby látka nebo předmět vzniklé při výrobním procesu, jehož prvotním cílem není výroba této látky nebo předmětu, nebyly považovány za odpad, nýbrž za vedlejší produkt, jsou-li splněny tyto podmínky:“;

b) odstavec 2 se nahrazuje tímto:

„2. ***Komise*** ▌ ***může*** přijmout ***prováděcí*** akty ▌s cílem stanovit podrobná kritéria pro ***jednotné*** uplatňování podmínek stanovených v odstavci 1 na určité látky nebo předměty.

Tato podrobná kritéria zajistí vysokou úroveň ochrany životního prostředí a lidského zdraví a usnadní uvážlivé a racionální využívání přírodních zdrojů.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 39 odst. 2.

Při přijímání těchto prováděcích aktů vychází Komise z těch nejpřísnějších kritérií chránících životní prostředí, která přijaly členské státy v souladu s odstavcem 3 tohoto článku, a při vypracovávání podrobných kritérií upřednostňuje opakovatelné postupy průmyslové symbiózy.“;

c) doplňuje se nový odstavec ▌, který zní:

„3. ***Pokud nebyla kritéria stanovena na úrovni Unie podle odstavce 2, mohou členské státy samy stanovit podrobná kritéria pro uplatňování podmínek stanovených v odstavci 1 na určité látky nebo předměty.***

Členské státy oznámí Komisi ***tato podrobná kritéria*** v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady ***(EU)*** 2015/1535 ▌***** ▌, pokud to uvedená směrnice vyžaduje.

---

* ***Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů***

a předpisů pro služby informační společnosti (Úř. věst. L 241, 17.9.2015, s. 1).“

6) Článek 6 se mění takto:

a) odstavec 1 se mění takto:

i) ***návětí*** a písmeno a) se nahrazují tímto:

„1. Členské státy ***přijmou vhodná opatření s cílem zajistit***, aby odpad, který byl předmětem ***recyklace nebo jiného*** způsobu využití, nebyl již nadále považován za odpad, splňuje-li tyto podmínky:

a) látka nebo předmět jsou určeny k využití ke konkrétním účelům;“

ii) druhý pododstavec se zrušuje;

b) odstavce 2, 3 a 4 se nahrazují tímto:

„2. ***Komise sleduje vývoj vnitrostátních kritérií pro určení, kdy odpad přestává být odpadem, v členských státech a hodnotí, zda je třeba vypracovat na tomto základě celounijní kritéria. Za tímto účelem Komise případně přijme ▌ prováděcí*** akty ▌ s ***cílem stanovit*** podrobná kritéria pro ***jednotné*** uplatňování podmínek stanovených v odstavci 1 na ***určité druhy odpadů***.

Tato podrobná kritéria ***zajistí vysokou úroveň ochrany životního prostředí a lidského zdraví a usnadní uvážlivé a racionální využívání přírodních zdrojů. Zahrnují:***

a) přípustný odpadní materiál vstupující do využití;

b) povolené postupy a techniky zpracování;

c) kvalitativní kritéria pro materiály, které přestaly být odpadem, které jsou výsledkem využití v souladu s platnými normami výrobků, v případě potřeby včetně mezních hodnot pro znečišťující látky;

d) požadavky na systém nakládání s odpady s cílem prokázat soulad s kritérii pro určení, kdy odpad přestává být odpadem, včetně kontroly kvality a vnitřní kontroly a akreditace tam, kde je to vhodné, a

e) požadavek na prohlášení o shodě.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 39 odst. 2.

Při přijímání těchto prováděcích aktů Komise zohlední příslušná kritéria stanovená členskými státy v souladu s odstavcem 3 a vychází při tom z nejpřísnějších kritérií chránících životní prostředí.

▌

3. ***Pokud nebyla kritéria stanovena na úrovni Unie podle odstavce 2, mohou členské státy stanovit podrobná kritéria pro uplatňování podmínek stanovených v odstavci 1 na určité druhy odpadů. Tato podrobná kritéria zohlední veškeré případné nepříznivé dopady látky či předmětu na životní prostředí a lidské zdraví a musí být v souladu s požadavky stanovenými v odst. 2 písm. a) až e).***

Členské státy oznámí Komisi ***tato kritéria*** v souladu se směrnicí ▌***(EU)*** 2015/1535 ▌, pokud to uvedená směrnice vyžaduje.

4. Pokud nebyla kritéria stanovena na unijní úrovi podle odstavce 2 ani na vnitrostátní úrovni podle odstavce 3, může členský stát rozhodnout případ od případu či přijmout vhodná opatření s cílem ověřit, zda určitý odpad přestal být odpadem na základě podmínek stanovených v odstavci 1, přičemž v případě potřeby zohlední požadavky stanovené v odst. 2 písm. a) až e) a mezní hodnoty pro znečišťující látky a veškeré případné nepříznivé dopady na životní prostředí a lidské zdraví. Tato individuální rozhodnutí se nemusí oznamovat Komisi v souladu se směrnicí (EU) 2015/1535.

Členské státy mohou informace o uvedených jednotlivých rozhodnutích a o výsledcích ověření příslušnými orgány v elektronické podobě zpřístupnit veřejnosti.“;

c) doplňuje ***se nový odstavec, který zní:***

„5. Fyzická nebo právnická osoba, která:

a) poprvé používá materiál, který přestal být odpadem a nebyl uveden na trh; nebo

b) uvádí materiál na trh poprvé od okamžiku, kdy přestal být odpadem, zajistí, aby tento materiál splňoval příslušné požadavky podle platných právních předpisů týkajících se chemických látek a výrobků. Podmínky stanovené v odstavci 1 musí být splněny předtím, než se právní předpisy týkající se chemických látek a výrobků uplatní na materiál, který přestal být odpadem.“

7) Článek 7 se mění takto:

a) v odstavci 1 se první věta nahrazuje tímto:

„1. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 38a ***za účelem doplnění této směrnice ▌ stanovením seznamu*** odpadů a jeho přezkumem v ***souladu s odstavci 2 a 3 tohoto článku.***“;

b) odstavec 2 se nahrazuje tímto:

„2. Členský stát může považovat odpad za nebezpečný odpad, pokud, přestože není jako takový uveden na seznamu odpadů, vykazuje jednu nebo více vlastností uvedených v příloze III. Členský stát oznámí neprodleně tyto případy Komisi a poskytne jí veškeré příslušné informace. S ohledem na obdržená oznámení se seznam přezkoumá s cílem rozhodnout o jeho úpravě.”;

c) odstavec 5 se zrušuje;

8) Článek 8 se mění takto:

a) v odstavci 1 se ***doplňují nové pododstavce, které znějí***:

„Pokud tato opatření ***zahrnují zavedení*** systémů rozšířené odpovědnosti výrobce***, použijí se obecné minimální požadavky stanovené v článku 8a.***

Členské státy mohou rozhodnout, že výrobci, kteří z vlastního rozhodnutí přijímají finanční nebo finanční a organizační odpovědnost za nakládání s výrobkem i poté, co se stal odpadem, by měli uplatňovat některé nebo všechny obecné minimální požadavky stanovené v článku 8a.“;

b) odstavec 2 se nahrazuje tímto:

„2. Členské státy mohou přijmout vhodná opatření na podporu navrhování výrobků a částí výrobků tak, aby se snižoval jejich dopad na životní prostředí a vznik odpadů během výroby a následného používání výrobků, a s cílem zajistit, aby využití a odstraňování výrobků, které se staly odpadem, probíhalo v souladu s články 4 a 13.

Tato opatření mohou mimo jiné podporovat vývoj, výrobu a uvádění na trh výrobků a ***částí výrobků***, které jsou vhodné pro více použití, ***obsahují recyklované materiály***, jsou trvanlivé po technické stránce, ***lze je snadno opravit*** a které jsou poté, co se stanou odpadem, vhodné pro přípravu k opětovnému použití a recyklaci, aby se usnadnilo náležité uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady. Opatření ***berou*** v úvahu dopady výrobků během jejich celého životního cyklu, ***hierarchii způsobů nakládání s odpady a případně možnosti opakované recyklace.“***;

c) doplňuje se nový odstavec ▌, který zní:

„5. Komise organizuje výměnu informací mezi členskými státy a subjekty zapojenými do systémů rozšířené odpovědnosti výrobce, které se týkají uplatňování obecných minimálních požadavků stanovených v článku 8a ▌. To zahrnuje mimo jiné výměnu informací o ***osvědčených postupech s cílem zajistit odpovídající řízení, přeshraniční spolupráci, pokud jde o systémy rozšířené odpovědnosti výrobce, a řádné fungování vnitřního trhu,*** o organizačních prvcích a sledování organizací vykonávajících povinnosti vyplývající z rozšířené odpovědnosti výrobce jménem výrobců, ***o úpravě finančních příspěvků,*** o výběru provozovatelů pro nakládání s odpady a o předcházení znečišťování odpadky. Výsledky výměny informací Komise zveřejní a ***může též poskytnout pokyny týkající se těchto i jiných příslušných aspektů***.

Komise po konzultaci s členskými státy zveřejní pokyny týkající se přeshraniční spolupráce, pokud jde o systémy rozšířené odpovědnosti výrobce a o úpravu finančních příspěvků podle čl. 8a odst. 4 písm. b).

Pokud je nezbytné zamezit narušení vnitřního trhu, může Komise přijmout prováděcí akty s cílem stanovit kritéria pro jednotné uplatňování čl. 8a odst. 4 písm. b), avšak s vyloučením přesného určení úrovně příspěvků. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 39 odst. 2.“

9) Vkládá se nový článek ▌, který zní:

„*Článek 8a*

Obecné ***minimální*** požadavky pro systémy rozšířené odpovědnosti výrobce

1. ***Pokud jsou*** zavedeny systémy rozšířené odpovědnosti výrobce v souladu s čl. 8 odst. 1***, včetně těch, které se řídí jinými legislativními akty Unie, členské státy***:
   a) jasně vymezí úlohy a povinnosti ***všech příslušných zúčastněných subjektů, včetně*** výrobců uvádějících ***výrobky*** na trh ***členského státu***, organizací vykonávajících povinnosti vyplývající z rozšířené odpovědnosti výrobce jménem výrobců, soukromých nebo veřejných zpracovatelů odpadu, místních orgánů a v příslušných případech ▌ provozovatelů zařízení pro ***opětovné použití a*** přípravu k opětovnému použití a ***podniků sociální ekonomiky***;
   b) v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady stanoví ▌ cíle pro nakládání s odpady ▌ zaměřené na dosažení alespoň kvantitativních cílů, jež pro systém rozšířené odpovědnosti výrobce stanoví tato směrnice a směrnice ***Evropského parlamentu a Rady*** 94/62/ES, 2000/53/ES, 2006/66/ES a 2012/19/EU***, a stanoví další kvantitativní nebo kvalitativní cíle, které jsou považovány za relevantní z hlediska systému rozšířené odpovědnosti výrobce***;
   c) ***zajistí, aby byl zaveden*** systém podávání zpráv za účelem sběru údajů o výrobcích uváděných na trh ***členského státu*** výrobci, na něž se vztahuje rozšířená odpovědnost výrobce***, a*** údajů o sběru ▌ a zpracování ***odpadů vzniklých z těchto výrobků***, v příslušných případech s upřesněním toků odpadních materiálů***, jakož i jiných údajů relevantních pro účely písmene b)***;
   d) zajistí rovné ▌ zacházení s výrobci ***bez ohledu na jejich původ nebo velikost, aniž by na výrobce malých množství výrobků, včetně malých a středních podniků, kladl nepřiměřenou regulační zátěž***.
2. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby držitelé odpadů, na které se zaměřují systémy rozšířené odpovědnosti výrobce zavedené v souladu s čl. 8 odst. 1, byli informováni o ***opatřeních na předcházení vzniku odpadů, centrech pro opětovné použití a pro přípravu k opětovnému použití,*** systémech ***zpětného odběru a*** sběru odpadu a o předcházení znečišťování odpadky. Členské státy rovněž přijmou opatření zaměřená na vytváření pobídek pro držitele odpadů, aby ***plnili svou povinnost odevzdávat své odpady*** do již existujících systémů tříděného sběru, a to zejména prostřednictvím případných ekonomických pobídek nebo regulací.
3. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby ***každý výrobce nebo*** organizace ***vykonávající povinnosti vyplývající z rozšířené odpovědnosti*** výrobce jménem ***výrobců***:
   a) ***měli*** jasně stanovenou působnost z hlediska územního, výrobkového a materiálového pokrytí, ***aniž by se omezovali na ty oblasti, v nichž je sběr odpadů a nakládání s nimi nejziskovější***;
   b) zajistili přiměřenou dostupnost systémů sběru odpadů v oblastech uvedených v písmenu a);
   c) ***měli*** potřebné ▌ finanční prostředky ***nebo finanční a organizační prostředky*** pro splnění svých povinností týkajících se rozšířené odpovědnosti výrobce;
   d) ***zavedli*** odpovídající mechanismus vnitřní kontroly, podporovaný v ***příslušných případech*** pravidelnými nezávislými audity, za účelem hodnocení:
      i) ***svého*** finančního řízení ▌ včetně dodržování požadavků stanovených v odst. 4 písm. a) a b);
      ii) kvality údajů shromažďovaných a vykazovaných v souladu s odst. 1 písm. c) tohoto článku a s požadavky nařízení (ES) č. 1013/2006;
   e) ***zveřejňovali*** informace o ***dosahování cílů v oblasti nakládání s odpady podle odst. 1 písm. b) a*** v ***případě kolektivního plnění povinností rozšířené odpovědnosti výrobce rovněž informace o:***
      i) svém vlastníkovi a členech***;***
      ii) finančních příspěvcích hrazených výrobci ***za prodanou jednotku nebo za tunu výrobku uvedeného na trh a***

iii) postupu výběru provozovatelů pro nakládání s odpady.

4. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby finanční příspěvky hrazené výrobci za účelem dodržení jejich povinností spojených s rozšířenou odpovědností výrobce:

a) pokrývaly ▌u výrobků, jež výrobci uvádějí na trh ***v dotčeném členském státě, tyto*** náklady:

– náklady na tříděný sběr ***odpadů a na jejich následnou přepravu a*** zpracování ▌, ***včetně zpracování, které je nezbytné*** pro dodržení cílů ***Unie*** týkajících se nakládání s odpady***, a náklady nezbytné ke splnění ostatních cílů*** uvedených v odst. 1 písm.b), se zohledněním příjmů z opětovného použití***,*** ▌**z** prodeje druhotných surovin získaných z jejich výrobků ***a z nerozdělených uložených plateb***,

– náklady na poskytování odpovídajících informací držitelům odpadů v souladu s odstavcem 2,

– náklady na shromažďování a vykazování údajů v souladu s odst. 1 písm. c).

Toto písmeno se nepoužije na systémy rozšířené odpovědnosti výrobce zavedené směrnicemi 2000/53/ES, 2006/66/ES nebo 2012/19/EU;

b) byly ***v případě kolektivního plnění rozšířené odpovědnosti výrobce*** upravovány***, pokud je to možné, pro jednotlivé výrobky*** nebo ***skupiny*** podobných výrobků, a to zejména se zohledněním jejich ***trvanlivosti, opravitelnosti,*** opětovné použitelnosti a recyklovatelnosti a ***přítomnosti nebezpečných látek, čímž se přihlíží k jejich životnímu cyklu a zohledňují se požadavky stanovené příslušným právem Unie, a pokud možno na základě harmonizovaných kritérií, aby bylo zajištěno řádné fungování vnitřního trhu***, a

c) ***nepřesahovaly náklady nezbytné na poskytování služeb*** nakládání s odpady ***nákladově účinným způsobem***. ***Tyto náklady se mezi dotyčné subjekty rozdělí transparentním způsobem.***

Pokud je to odůvodněno potřebou zajistit řádné nakládání s odpady a ekonomickou životaschopnost systému rozšířené odpovědnosti výrobce, mohou se členské státy od rozdělení finanční odpovědnosti stanoveného v písmenu a) odchýlit, pokud:

i) v případě systémů rozšířené odpovědnosti výrobce zavedených k dosažení cílů v oblasti nakládání s odpady stanovených legislativními akty Unie nesou výrobci nejméně 80 % nezbytných nákladů;

ii) v případě systémů rozšířené odpovědnosti výrobce zavedených ode dne ... [datum vstupu této pozměňující směrnice v platnost] k dosažení cílů v oblasti nakládání s odpady stanovených pouze v právních předpisech členského státu nesou výrobci nejméně 80 % nezbytných nákladů;

iii) v případě systémů rozšířené odpovědnosti výrobce zavedených před ... [datum vstupu této pozměňujícící směrnice v platnost] k dosažení cílů v oblasti nakládání s odpady stanovených pouze v právních předpisech členského státu nesou výrobci nejméně 50 % nezbytných nákladů,

a pokud zbývající náklady nesou prvotní původci odpadu nebo distributoři.

Tuto odchylku nelze využít ke snížení podílu nákladů, které nesou výrobci podle systémů rozšířené odpovědnosti výrobce zavedených před... [datum vstupu této pozměňující směrnice v platnost].

5. Členské státy vytvoří odpovídající rámec pro sledování plnění požadavků a jejich vymáhání, aby bylo zajištěno, že výrobci a ***organizace vykonávající povinnosti vyplývající z rozšířené odpovědnosti výrobce jménem výrobců*** vykonávají své povinnosti vyplývající z rozšířené odpovědnosti výrobce***, a to i v případě prodeje na dálku***, že jsou náležitě využívány finanční prostředky a že všechny subjekty zapojené do provádění systému rozšířené odpovědnosti výrobce předkládají spolehlivé údaje.

Pokud na území členského státu vykonává jménem výrobců povinnosti vyplývající z rozšířené odpovědnosti výrobce více organizací, ***tento*** členský stát ***určí alespoň jeden subjekt nezávislý na soukromých zájmech nebo pověří některý veřejný*** orgán, aby dohlížely nad prováděním povinností rozšířené odpovědnosti výrobce.

Každý členský stát umožní výrobcům usazeným v jiném členském státě, kteří uvádějí výrobky na trh na jeho území, jmenovat právnickou nebo fyzickou

osobu usazenou na jeho území jako pověřeného zástupce pro účely provádění plnění povinností výrobce vyplývajících ze systémů rozšířené odpovědnosti výrobce na jeho území.
Ke sledování a ověřování toho, zda výrobce dodržuje povinnosti vyplývající ze systémů rozšířené odpovědnosti výrobce, mohou členské státy stanovit požadavky, jako je registrace či požadavky na informování a podávání zpráv, které má právnická nebo fyzická osoba jmenovaná jako pověřený zástupce na jejich území plnit.

6. Členské státy ***zajistí*** pravidelný dialog mezi ***příslušnými*** zúčastněnými stranami zapojenými do provádění systémů rozšířené odpovědnosti výrobce, včetně ***výrobců a distributorů***, soukromých nebo veřejných zpracovatelů odpadu, místních orgánů, ***organizací občanské společnosti a případně subjektů sociální ekonomiky, sítí pro opětovné použití výrobků a jejich opravu a*** provozovatelů zařízení ***pro přípravu*** k ***opětovnému*** použití.
7. Členské státy přijmou opatření k zajištění toho, aby systémy rozšířené odpovědnosti výrobce zavedené před ***...*** [datum vstupu této ***pozměňující*** směrnice v platnost] byly v souladu s tímto článkem do … [54 měsíců po dni vstupu této ***pozměňující*** směrnice v platnost].
8. Poskytováním informací veřejnosti podle tohoto článku není dotčeno zachovávání důvěrnosti obchodně citlivých informací v souladu s příslušným unijním a vnitrostátním právem.

---

* ***Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/19/EU ze dne 4. července 2012 o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (OEEZ) (Úř. věst. L 197, 24.7.2012, s. 38).“***

10) Článek 9 se nahrazuje tímto:
„*Článek 9*
Předcházení vzniku odpadů

1. Členské státy přijmou opatření s cílem předcházet vzniku odpadů. Tato opatření ***alespoň***:
   a) prosazují a podporují modely trvale udržitelné výroby a spotřeby;
   b) podporují ***takový návrh, výrobu*** a používání výrobků, které účinně využívají zdroje, jsou trvanlivé ***(a to i z hlediska životnosti a neexistence plánovaného zastarávání),*** opravitelné, opětovně ***použitelné a*** ▌ ***modernizovatelné***;
   c) ▌ zaměřují se na výrobky ***obsahující kritické suroviny***,▌ aby se předcházelo tomu, že se tyto materiály stanou odpadem;
   d) podporují ***opětovné použití výrobků a*** vytváření systémů podporujících ***opravy a*** činnosti zaměřené k opětovnému použití, zejména elektrických a elektronických zařízení, textilu***,*** nábytku a ***obalových a stavebních materiálů a výrobků***;
   e) vybízí k tomu, aby ve vhodných případech a aniž by byla dotčena práva duševního vlastnictví, byly dostupné náhradní díly, návody k použití, technické informace nebo další nástroje, programové či jiné vybavení umožňující opravu a opětovné použití výrobků, aniž by byla ohrožena jejich kvalita a bezpečnost;
   f) snižují vznik odpadů při procesech souvisejících s průmyslovou výrobou, těžbou nerostů, ***výrobou,*** výstavbou a demolicemi, se zohledněním nejlepších dostupných technik;
   g) snižují vznik potravinového odpadu v prvovýrobě, při zpracovávání a výrobě, v maloobchodě a jiných způsobech distribuce potravin, v restauracích a stravovacích službách a také v domácnostech***, čímž přispívají k cíli udržitelného rozvoje Organizace spojených národů snížit do roku 2030 celosvětový potravinový odpad na obyvatele na úrovni maloobchodu a spotřebitelů o 50 % a omezit potravinové ztráty v celém výrobním a dodavatelském řetězci;***
   h) podporují darování potravin a jejich další přerozdělování po lidskou spotřebu, přičemž je lidská spotřeba upřednostňována před využitím jako krmiva či před přepracováním na nepotravinářské produkty;
   i) podporují snižování obsahu nebezpečných látek v materiálech a výrobcích, aniž by byly dotčeny harmonizované právní požadavky

týkající se těchto materiálů a výrobků stanovených na úrovni Unie, a zajišťují, aby každý dodavatel předmětu ve smyslu čl. 3 bodu 33 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006* poskytoval informace v souladu s čl. 33 odst. 1 uvedeného nařízení od dne ... [30 měsíců po dni vstupu této pozměňující směrnice v platnost];

j) snižují množství vzniklého odpadu, a zejména odpadu, který není vhodný pro přípravu k opětovnému použití nebo recyklaci;

k) určují výrobky, jež jsou hlavními zdroji znečištění odpadky, zejména v přírodním a mořském prostředí, a přijímají vhodná opatření k předcházení znečištění odpadky z těchto výrobků a jeho snižování; pokud se členské státy rozhodnou tuto povinnost plnit pomocí tržních omezení, zajistí, aby tato omezení byla přiměřená a nediskriminační;

l) usilují o zastavení znečišťování moří odpadky, což přispěje k cíli udržitelného rozvoje Organizace spojených národů usilujícího o prevenci a významné snížení všech typů znečištění moří, a

m) připravují a podporují informační kampaně ke zvyšování povědomí o předcházení vzniku odpadu a znečišťování odpadky.

2. Evropská agentura pro chemické látky zavede databázi pro údaje, které jí mají být předkládány v souladu s odst. 1 písm. i), do ... [18 měsíců po dni vstupu této pozměňující směrnice v platnost] a spravuje ji. Zpřístupní ji subjektům zpracovávajícím odpady. Na požádání poskytne přístup k této databázi také spotřebitelům.

3. Členské státy sledují a posuzují provádění opatření k předcházení vzniku odpadu. Za tímto účelem používají vhodné kvalitativní a kvantitativní ukazatele a cíle týkající se zejména množství ***vzniklého*** odpadu ▌.

4. Členské státy sledují a hodnotí provádění svých opatření týkajících se opětovného použití měřením opětovného použití na základě společné metodiky, která je stanovena prováděcím aktem uvedeným v odstavci 7, a to od prvního úplného kalendářního roku po přijetí tohoto prováděcího aktu.

5. Členské státy sledují a hodnotí provádění svých opatření na předcházení vzniku potravinového odpadu měřením ***úrovní*** potravinového odpadu na základě ***metodiky stanovené aktem v přenesené pravomoci uvedeným v odstavci 8, a to od prvního úplného kalendářního roku po přijetí tohoto aktu v přenesené pravomoci***.

6. Do 31. prosince 2023 Komise přezkoumá údaje o potravinovém odpadu poskytnuté členskými státy v souladu s čl. 37 odst. 3 s cílem zvážit, zda je na unijní úrovni proveditelné stanovit cíl v oblasti snižování množství potravinového odpadu, který by měl být splněn do roku 2030, na základě údajů předložených členskými státy podle společné metodiky stanovené v souladu s odstavcem 8 tohoto článku. Za tímto účelem předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu, ke které případně připojí legislativní návrh.

7. Komise ***přijímá*** prováděcí akty za účelem stanovení ukazatelů pro měření celkového pokroku dosaženého při provádění opatření na předcházení vzniku odpadu a ***do 31. března 2019 přijme prováděcí akt, kterým se stanoví společná metodika pro předkládání zpráv o opětovném použití výrobků.*** ▌ Tyto prováděcí akty se přijímají ***přezkumným*** postupem podle čl. 39 odst. 2.

8. Do 31. března 2019 Komise přijme na základě výsledku činnosti platformy EU věnované ztrátám potravin a plýtvání potravinami akt v přenesené pravomoci v souladu s článkem 38a za účelem doplnění této směrnice stanovením společné metodiky a minimálních požadavků na kvalitu pro jednotné měření úrovně potravinového odpadu.

9. Do 31. prosince 2024 Komise přezkoumá údaje o opětovném použití výrobků poskytnuté členskými státy v souladu s čl. 37 odst. 3 s cílem posoudit, zda je proveditelné zavést opatření na podporu opětovného použití výrobků, včetně stanovení kvantitativních cílů. Komise také přezkoumá, zda je proveditelné zavést jiná opatření k předcházení vzniku odpadů, včetně cílů v oblasti snižování množství odpadu. Za tímto účelem předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu, ke které případně připojí legislativní návrh.

▌

* ***Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Úř. věst. L 396, 30.12.2006, s. 1).“***

11) Článek 10 se nahrazuje tímto:

„Článek 10

Využití

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby odpad procházel přípravou k opětovnému použití, recyklací nebo jinými způsoby využití podle článků 4 a 13.

2. Pokud je to nezbytné pro dodržení odstavce 1 a pro usnadnění nebo zlepšení přípravy k opětovnému použití, recyklace nebo jiných způsobů využití, podléhá odpad tříděnému sběru a nesměšuje se s jiným odpadem nebo jinými materiály s odlišnými vlastnostmi.

3. Členské státy mohou povolit výjimky z odstavce 2, pokud je splněna alespoň jedna z těchto podmínek:

a) smíšený sběr určitých druhů odpadu nemá vliv na jejich potenciál projít přípravou k opětovnému použití, recyklací nebo jiným způsobem využití podle článku 4 a kvalita výstupů z těchto postupů je srovnatelná s kvalitou, jíž je dosahováno prostřednictvím tříděného sběru;

b) tříděný sběr nevede k nejlepšímu výsledku z hlediska životního prostředí, když se zohlední celkové dopady nakládání s jednotlivými toky odpadů na životní prostředí;

c) tříděný sběr není technicky proveditelný s ohledem na osvědčené postupy v oblasti sběru odpadu;

d) tříděný sběr by měl za následek neúměrné hospodářské náklady s přihlédnutím k nákladům nepříznivých dopadů sběru a zpracovávání směsných odpadů na životní prostředí a na zdraví, potenciálu v oblasti zvýšení účinnosti sběru a zpracovávání odpadů, příjmů z prodeje druhotných surovin a uplatnění zásady „znečišťovatel platí“ a rozšířené odpovědnosti výrobce.

Členské státy pravidelně přezkoumávají výjimky podle tohoto odstavce s ohledem na osvědčené postupy při tříděném sběru odpadů a další vývoj v oblasti nakládání s odpady.

4. Členské státy přijmou opatření k zajištění toho, aby odpad z tříděného sběru určený pro přípravu k opětovnému použití a recyklaci podle čl. 11 odst. 1 a článkem 22 nebyl spalován, s výjimkou odpadu pocházejícího z následného zpracování odpadu z tříděného sběru, kdy spalování poskytuje nejlepší výsledek z hlediska životního prostředí v souladu s článkem 4.

5. Pokud je to nezbytné k zajištění souladu s odstavcem 1 tohoto článku a k usnadnění nebo zlepšení využití odpadu, přijmou členské státy nezbytná opatření, aby před využitím nebezpečného odpadu nebo v jeho průběhu z něho byly odstraněny nebezpečné látky, směsi a složky s cílem zpracovat je v souladu s články 4 a 13.

6. Do 31. prosince 2021 předloží členské státy Komisi zprávu o provádění tohoto článku, pokud jde o komunální odpad a biologický odpad, která bude zahrnovat informace o materiálovém a územním pokrytí tříděného sběru a o případných výjimkách podle odstavce 3.“

12) Článek 11 se mění takto:

a) název článku se nahrazuje tímto:

„Příprava k opětovnému použití a recyklace“;

b) ***odstavec 1 se*** nahrazuje tímto:

„1. Členské státy přijmou ▌opatření na podporu činností týkajících se přípravy k opětovnému použití, zejména zaváděním a podporou sítí ***pro přípravu k*** opětovnému použití a opravy, umožněním přístupu těchto sítí – je-li to slučitelné s řádným nakládáním s odpady – ***k odpadu nacházejícímu se ve sběrných systémech nebo zařízeních, který by mohl být připraven k opětovnému***

použití, ale tyto systémy nebo zařízení jej k přípravě k opětovnému použití neurčily, a podporou využívání ekonomických nástrojů, kritérií pro zadávání zakázek, množstevních cílů nebo jiných opatření.
Členské státy přijmou opatření na podporu vysoce kvalitní recyklace a ***zavedou*** za tímto účelem, s výhradou ***čl. 10 odst. 2 a 3,*** tříděný sběr ▌.
S výhradou čl. 10 odst. 2 a 3 členské státy zavedou tříděný sběr přinejmenším pro papír, kov, plast a sklo a do 1. ledna 2025 pro textil.

▌

Členské státy přijmou opatření na podporu ***selektivní demolice s cílem umožnit odstraňování nebezpečných látek a bezpečné nakládání s těmito látkami a usnadnit opětovné použití a vysoce kvalitní recyklaci selektivním odstraňováním materiálů, jakož i opatření, jež zajistí zavedení*** systémů třídění stavebního demoličního odpadu ▌ přinejmenším pro dřevo, ▌ ***minerální složky (beton, cihly, dlaždice a keramiku, kameny)***, kov, sklo, ***plasty*** a sádru.***“***;

c) ▌ ***odstavec 2 se mění takto:***

i) návětí se nahrazuje tímto:

„2. Za účelem dosažení souladu s cíli této směrnice a přiblížení se k evropskému oběhovému hospodářství s vysokou úrovní hospodárnosti využívání zdrojů přijmou členské státy opatření nezbytná k dosažení těchto cílů:“;

ii) ▌ doplňují se nová písmena ▌, která znějí:

„c) zvýšit do roku 2025 úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklace komunálního odpadu nejméně na ***55*** % hmotnosti;

d) zvýšit do roku 2030 úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklace komunálního odpadu nejméně na ***60*** % hmotnosti;

e) zvýšit do roku 2035 úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklace komunálního odpadu nejméně na 65 % hmotnosti.“;

d) odstavce 3 ▌**,** 4 a ***5*** se nahrazují tímto:

„3. ***Členský stát může odložit termín pro dosažení cílů uvedených v odst. 2 písm. c), d) a e) až o pět let, pokud:***

a) připravil k opětovnému použití a recykloval méně než 20 % svého komunálního odpadu nebo uložil na skládku více než 60 % svého komunálního odpadu vzniklého v roce 2013, jak vyplývá ze společného dotazníku OECD a Eurostatu, a

b) nejpozději 24 měsíců před příslušným termínem stanoveným v odst. 2 písm. c), d) nebo e) oznámí Komisi svůj záměr daný termín odložit a předloží plán provádění v souladu s přílohou IVb.

4. Do tří měsíců od obdržení plánu provádění podle odst. 3 písm. b) může Komise členský stát požádat, aby tento plán upravil, pokud má za to, že není v souladu s požadavky přílohy IVb. Dotčený členský stát předloží upravený plán do tří měsíců od obdržení žádosti Komise.

5. Odloží-li členský stát ***termín pro dosažení cílů podle odstavce 3,*** přijme nezbytná opatření ke zvýšení úrovně přípravy k opětovnému použití a recyklace komunálního odpadu***:***

a) nejméně na 50 % do roku 2025 ***v případě odložení termínu pro dosažení cíle stanoveného v odst. 2 písm. c)***;

b) nejméně na 55 % do roku 2030 v případě odložení termínu pro dosažení cíle stanoveného v odst. 2 písm. d);

c) nejméně na 60 % do roku 2035 v případě odložení termínu pro dosažení cíle stanoveného v odst. 2 písm. e).“;

▌

e) doplňují se nové odstavce, které znějí:

„6. ▌ ***Do*** 31. prosince 2024 Komise ***posoudí stanovení cílů v oblasti přípravy k opětovnému použití a recyklace pro stavební a demoliční odpad a pro jeho jednotlivé materiálové složky, textilní odpad, odpad z obchodu, nikoli nebezpečný průmyslový odpad a*** další toky odpadů***, dále cílů v oblasti přípravy k opětovnému použití pro komunální odpad a cílů v oblasti recyklace pro komunální biologický odpad.*** Za tímto účelem předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu, ke které případně připojí legislativní návrh.

7. Do 31. prosince 2028 Komise přezkoumá cíl stanovený v odst. 2 písm. e). Za tímto účelem předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu, ke které případně připojí legislativní návrh.
Komise posoudí technologii spoluzpracování, umožňující zahrnutí minerálů do spoluspalování komunálního odpadu. Pokud se v rámci tohoto přezkumu podaří nalézt spolehlivou metodiku, zváží Komise, zda mají být tyto minerály započítávány do cílů v oblasti recyklace.“

13) Vkládají se nové články, které znějí:

„*Článek 11a*

Pravidla pro výpočet dosažení cílů

„1. Pro účely výpočtu, zda bylo dosaženo cílů stanovených v čl. 11 odst. 2 písm. c), d) ***a e)*** a čl. 11 odst. 3:

a) ***členské státy vypočtou hmotnost komunálního odpadu vzniklého a připraveného k opětovnému použití nebo recyklovaného v daném kalendářním roce;***

b) ***hmotnost*** komunálního odpadu ***připraveného k opětovnému použití se vypočte jako*** hmotnost ***výrobků nebo částí výrobků, které se staly komunálním odpadem a byly předmětem veškerých nezbytných kontrol, čištění nebo oprav umožňujících opětovné použití bez dalšího třídění nebo předúpravy***;

c) ***hmotnost recyklovaného*** komunálního odpadu se ***vypočte jako*** hmotnost ▌odpadu, který ***poté, co*** byl předmětem veškerých nezbytných kontrol***, třídění a dalších předběžných postupů k odstranění odpadních materiálů, na něž se nevztahuje následné přepracování, a k zajištění vysoké kvality recyklace, vstupuje do recyklace, v němž dojde k vlastnímu přepracování odpadních materiálů na výrobky, materiály nebo látky***.

▌

2. ***Pro účely odst. 1 písm. c) je*** hmotnost ***recyklovaného komunálního odpadu měřena v okamžiku, kdy odpad vstupuje do recyklace.***
Odchylně od prvního pododstavce lze hmotnost recyklovaného ***komunálního odpadu měřit při*** výstupu z jakéhokoli způsobu třídění, ▌pokud:

a) tento výstup ***je následně recyklován***;

b) hmotnost materiálů nebo látek, které ***jsou odstraněny dalšími postupy předcházejícími recyklaci a nejsou následně recyklovány, není zahrnuta do*** hmotnosti odpadu vykazovanému jako recyklovaný.

3. Členské státy zavedou účinný systém kontroly kvality a sledovatelnosti komunálního odpadu, jenž zajistí plnění podmínek stanovených v ***odst. 1 písm. c) a odstavci 2 tohoto článku***. ***Aby se zajistila spolehlivost a přesnost shromážděných údajů o recyklovaném odpadu, mohou*** tento systém tvořit elektronické registry zřízené podle čl. 35 odst. 4, technické specifikace ke kvalitativním požadavkům na tříděný odpad nebo ***průměrné míry ztrát tříděného odpadu pro různé druhy odpadu a postupy zpracování odpadu. Průměrné míry ztrát lze použít pouze v případech, kdy spolehlivé údaje nelze získat jinak, a vypočtou se na základě pravidel pro výpočet stanovených v aktu v přenesené pravomoci přijatém podle odstavce 10 tohoto článku***.

4. Pro účely výpočtu, zda bylo dosaženo cílů stanovených v čl. 11 odst. 2 písm. c), d) a e) a v čl. 11 odst. 3, lze množství biologicky rozložitelného komunálního odpadu, který vstupuje do aerobního nebo anaerobního zpracování, započítat jako recyklovaný odpad, pokud při takovémto zpracování vzniká kompost, digestát či jiný výstup, který obsahuje srovnatelné množství recyklovaného obsahu ve vztahu ke vstupu a který se použije jako recyklovaný výrobek, materiál nebo látka. Pokud je tento výstup aplikován na půdu, mohou jej členské státy započítat jako recyklovaný odpad pouze tehdy, pokud jeho použití má přínos v oblasti zemědělství nebo vede k ekologickému zlepšení.
Od 1. ledna 2027 mohou členské státy započítat komunální biologický odpad, který vstupuje do aerobního nebo anaerobního zpracování, jako recyklovaný odpad pouze v případě, že byl v souladu s článkem 22 sebrán odděleně nebo vytříděn u zdroje.

5. Pro účely výpočtu toho, zda bylo dosaženo cílů stanovených v čl. 11 odst. 2 písm. c), d) a e) a čl. 11 odst. 3, lze množství odpadních materiálů, které po

předúpravě před přepracováním přestaly být odpadem, započítat jako recyklovaný odpad, pokud je daný materiál určen k následnému přepracování na výrobky, materiály nebo látky, jež budou použity k původnímu nebo jinému účelu. K dosažení cílů v oblasti recyklace se však nezapočítávají materiály, které přestaly být odpadem a mají být použity jako palivo nebo jiné prostředky k výrobě energie, spáleny, zasypány nebo uloženy na skládku.

6. Pro účely výpočtu toho, zda bylo dosaženo cílů stanovených v čl. 11 odst. 2 písm. c), d) ***a e)*** a čl. 11 odst. 3, mohou členské státy zohlednit recyklaci kovů ***vytříděných po spálení*** komunálního odpadu, pokud tyto recyklované kovy splňují určitá kvalitativní ***kritéria stanovená prováděcím aktem přijatým podle odstavce 9 tohoto článku***.

▌

7. Odpad odeslaný do jiného členského státu za účelem přípravy k opětovnému použití, recyklace nebo zasypání v tomto jiném členském státě může započítat do dosažení cílů stanovených v čl. 11 odst. 2 a 3 pouze členský stát, v němž byl tento odpad sebrán.

8. Odpad vyvezený z Unie za účelem přípravy k opětovnému použití nebo recyklace započítá k dosažení cílů stanovených v čl. 11 odst. 2 a 3 ***této směrnice*** členský stát, v němž byl sebrán, pouze jsou-li splněny požadavky odstavce 3 ***tohoto článku a*** může-li vývozce v souladu s nařízením (ES) č. 1013/2006 prokázat, že přeprava odpadu splňuje požadavky uvedeného nařízení a že se zpracování odpadu mimo Unii uskutečnilo za podmínek, které jsou ***všeobecně rovnocenné požadavkům*** příslušného práva Unie v oblasti ochrany životního prostředí.

9. Za účelem zajištění ***jednotných*** podmínek k uplatňování ***tohoto článku*** přijme Komise ***do 31. března 2019 prováděcí*** akty▌, které stanoví ***pravidla pro výpočet, ověřování a předkládání údajů, zejména pokud jde o***:

a) společnou metodiku pro výpočet hmotnosti kovů, jež byly recyklovány ▌***v souladu s odstavcem 6***, včetně kvalitativních kritérií pro recyklované kovy, ***a***

b) biologický odpad vytříděný a recyklovaný u zdroje.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 39 odst. 2.

10. Komise do 31. března 2019 přijme akt v přenesené pravomoci podle článku 38a s cílem doplnit tuto směrnici stanovením pravidel pro výpočet, ověřování a vykazování hmotnosti materiálů nebo látek, které jsou po třídění odstraněny a nejsou následně recyklovány, na základě průměrné míry ztrát tříděného odpadu.

Článek 11b

Zpráva včasného varování

1. Komise ve spolupráci s Evropskou agenturou pro životní prostředí vypracuje zprávy o učiněném pokroku při dosahování cílů stanovených v čl. 11 odst. 2 písm. c), d) ***a e)*** a v čl. 11 odst. 3, a to nejpozději tři roky před každým z termínů stanovených v uvedených ustanoveních.
2. Zprávy uvedené v odstavci 1 obsahují tyto údaje:
   a) odhad dosažení cílů jednotlivými členskými státy;
   b) seznam členských států, u nichž hrozí, že cílů v příslušných termínech nedosáhnou, společně s vhodnými doporučeními pro ně;
   c) příklady osvědčených postupů, které se používají v celé Unii a které by mohly sloužit jako vodítko ve vztahu k pokroku při dosahování stanovených cílů.“;

14) Článek 12 se nahrazuje tímto:

„Článek 12

Odstranění

1. Členské státy zajistí, aby v případě, že nedojde k využití podle čl. 10 odst. 1, bylo provedeno bezpečné odstranění odpadu, které je v souladu s ustanoveními článku 13 o ochraně lidského zdraví a životního prostředí.

2. Do 31. prosince 2024 Komise provede posouzení způsobů odstraňování uvedených v příloze I, zejména s ohledem na článek 13, a předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu, ke které případně připojí legislativní návrh, s cílem regulovat způsoby odstraňování, a to i prostřednictvím případných omezení,

a zvážit cíl v oblasti omezení odstraňování, aby se zajistilo nakládání s odpady, které je šetrné k životnímu prostředí.“

15) Článek 14 se nahrazuje tímto:

„Článek 14

Náklady

1. V souladu se zásadou „znečišťovatel platí“ nese náklady spojené s nakládáním s odpady, včetně nezbytné infrastruktury a jejího provozování, prvotní původce odpadu nebo současný či předchozí držitel odpadu.

2. Aniž jsou dotčeny články 8 a 8a, mohou členské státy rozhodnout, že náklady spojené s nakládáním s odpady ponese částečně nebo plně výrobce výrobku, z něhož odpad pochází, a že tyto náklady mohou sdílet distributoři tohoto výrobku.“

16) V článku 18 se odstavec 3 nahrazuje tímto:

„3. Pokud byl nebezpečný odpad v rozporu s tímto článkem protiprávně smíšen, členské státy zajistí, aniž je dotčen článek 36, aby byl tento odpad roztříděn, je-li to technicky proveditelné a nezbytné k dosažení souladu s článkem 13.

Pokud není roztřídění podle prvního pododstavce tohoto odstavce nezbytné, zajistí členské státy, aby byl směsný odpad zpracován v zařízení, které ke zpracování takové směsi obdrželo povolení v souladu s článkem 23.“

17) Článek 20 se nahrazuje tímto:

„Článek 20

Nebezpečný odpad pocházející z domácností

1. Do 1. ledna 2025 zavedou členské státy tříděný sběr nebezpečného odpadu pocházejícího z domácností, aby se zajistilo, že je zpracován v souladu s články 4 a 13 a nekontaminuje jiné toky komunálního odpadu.

2. Články 17, 18, 19, a 35 se nevztahují na směsný odpad pocházející z domácností.

3. Články 19 a 35 se nevztahují na jednotlivé složky nebezpečného odpadu pocházejícího z domácností, dokud je zařízení nebo podnik, které získaly povolení nebo byly zaregistrovány podle článků 23 nebo 26, nepřijaly ke sběru, odstranění nebo využití.

4. Do ... [18 měsíců od vstupu této pozměňující směrnice v platnost] Komise vypracuje pokyny, aby členským státům pomohla a usnadnila jim tříděný sběr nebezpečného odpadu pocházejícího z domácností.“

18) Článek 21 se mění takto:

a) v odstavci 1 se písmena a), b) a c) nahrazují tímto:

„a) odpadní oleje podléhaly tříděnému sběru, ledaže tříděný sběr není s ohledem na osvědčené postupy technicky proveditelný;

b) odpadní oleje byly zpracovávány a byla upřednostňována jejich regenerace nebo případně jiné postupy recyklace, které v souladu s články 4 a 13 poskytují rovnocenný nebo lepší celkový výsledek z hlediska životního prostředí než regenerace;

c) se odpadní oleje odlišných vlastností nemísily mezi sebou a odpadní oleje se nemísily s jinými druhy odpadů nebo látek, pokud takové smíšení znemožňuje jejich regeneraci nebo jiné postupy recyklace, které poskytují rovnocenný nebo lepší celkový výsledek z hlediska životního prostředí než regenerace.“;

b) doplňuje se nový odstavec, který zní:

„4. Do 31. prosince 2022 Komise přezkoumá údaje o odpadních olejích poskytnuté členskými státy podle čl. 37 odst. 4 s cílem posoudit, zda je proveditelné přijmout opatření pro zpracovávání odpadních olejů, včetně kvantitativních cílů pro regeneraci odpadních olejů a případných dalších opatření na podporu regenerace odpadních olejů. Za tímto účelem předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu, ke které případně připojí legislativní návrh.“;

19) Článek 22 se nahrazuje tímto:

„Článek 22

Biologický odpad

1. Členské státy zajistí, ***aby do 31. prosince 2023 a s výhradou čl. 10 odst. 2 a 3 byl biologický odpad buď tříděn a recyklován u zdroje, nebo podléhal tříděnému sběru a nebyl směšován s ostatními druhy odpadů.***
Členské státy mohou povolit, aby odpad s obdobnými vlastnostmi biologického rozkladu a kompostovatelnosti, který splňuje příslušné evropské normy nebo případné rovnocenné vnitrostátní normy pro obaly využitelné prostřednictvím kompostování a biologického rozkladu, byl sbírán společně s biologickým odpadem.

2. Členské státy přijmou v souladu s články 4 a 13 opatření s cílem ▌:
a) ***podporovat*** recyklaci, včetně kompostování a digesce, biologického odpadu***, která splňuje vysokou úroveň ochrany životního prostředí a její výstup odpovídá příslušným normám vysoké kvality***;
b) ***podporovat domácí kompostování a***
c) ***propagovat*** používání materiálů ▌ pocházejících z biologického odpadu.

3. Do 31. prosince 2018 Komise požádá evropské normalizační organizace, aby na základě osvědčených postupů vytvořily evropské normy pro biologický odpad vstupující do procesů organické recyklace, pro kompost a pro digestát.“

▌

20) Článek 27 se mění takto:
a) odstavec 1 se nahrazuje tímto:
„1. Komise ***přijímá*** akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 38a za účelem doplnění této směrnice stanovením minimálních technických norem pro činnosti zpracování, ***včetně třídění a recyklace odpadu,*** které vyžadují povolení podle článku 23, je-li prokázáno, že tyto minimální normy budou přínosem, pokud jde o ochranu lidského zdraví a životního prostředí.“;
b) odstavec 4 se nahrazuje tímto:
„4. Komise ***přijímá*** akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 38a za účelem doplnění této směrnice stanovením minimálních norem pro činnosti, které vyžadují registraci podle čl. 26 písm. a) a b), je-li prokázáno, že tyto minimální normy budou přínosem, pokud jde o ochranu lidského zdraví a životního prostředí nebo zamezení narušení vnitřního trhu.“

21) Článek 28 se mění takto:
a) odstavec 3 se mění takto:
i) písmena b) a c) se nahrazují tímto:
„b) „stávající ▌ důležitá zařízení na odstraňování a využití odpadu, včetně jakýchkoli zvláštních ujednání týkajících se odpadních olejů, nebezpečných odpadů, odpadů obsahujících významné množství ***kritických*** surovin ▌ nebo toků odpadů, kterými se zabývají zvláštní právní předpisy Unie;
c) posouzení potřeby uzavření stávajících zařízení pro odpady a rozšíření infrastruktury zařízení pro odpady v souladu s článkem 16.
Členské státy zajistí posouzení investic a dalších finančních prostředků, včetně těch určených místním orgánům, které jsou nezbytné k naplnění těchto potřeb. Toto posouzení musí být zahrnuto do příslušných plánů pro nakládání s odpady nebo jiných strategických dokumentů, které se vztahují na celé území dotčeného členského státu;“
ii) vkládají se nová písmena, která znějí:
„ca) informace o opatřeních k dosažení cílů stanovených v čl. 5 odst. 3a směrnice 1999/31/ES nebo v jiných strategických dokumentech, které se vztahují na celé území dotyčného členského státu;
cb) posouzení stávajících systémů sběru odpadů, včetně materiálového a územního pokrytí tříděného sběru a opatření ke zlepšení jeho fungování, a případných výjimek podle čl. 10 odst. 3 a potřeby zavést nové systémy sběru odpadů.“;
iii) ***doplňují se nová písmena, která znějí***:
„f) opatření pro boj proti všem formám znečišťování odpadky a ***pro jejich předcházení*** a opatření k odklízení všech druhů odpadků;

g) vhodné kvalitativní nebo kvantitativní ukazatele a cíle týkající se mimo jiné množství vzniklého odpadu a jeho zpracování a množství komunálního odpadu, který je odstraněn nebo je energeticky využit.“;

b) odstavec 5 se nahrazuje tímto:

„5. Plány pro nakládání s odpady musí být v souladu s požadavky na plány pro nakládání s odpady uvedenými v článku 14 směrnice 94/62/ES, s cíli stanovenými v čl. 11 odst. 2 a 3 této směrnice a s požadavky stanovenými v článku 5 směrnice 1999/31/ES a ***pro účely předcházení znečišťování odpadky s požadavky stanovenými v článku 13 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES* a článku 11 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES*****.

_____

**** Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES ze dne 17. června 2008, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti mořské environmentální politiky (rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí) (Úř. věst. L 164, 25.6.2008, s. 19).***

***** Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1).***“

22) Článek 29 se mění takto:

a) ***odstavec 1*** se nahrazuje tímto:

„1. Členské státy vypracují programy předcházení vzniku odpadů, které stanoví ***alespoň*** opatření pro předcházení vzniku odpadů ***uvedená v čl. 9 odst. 1*** v souladu s články 1 ▌ a ***4***.

Tyto programy jsou buď součástí plánů pro nakládání s odpady požadovaných článkem 28 nebo případně jiných programů politiky v oblasti životního prostředí, nebo fungují jako samostatné programy. Je-li některý z těchto programů součástí plánu pro nakládání s odpady nebo jiných zmíněných programů, musí být jasně identifikovány cíle a opatření k předcházení vzniku odpadů.“;

b) v odstavci 2 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„2. Při zavádění takovýchto programů členské státy v příslušných případech popíší, jak nástroje a opatření uvedené v příloze IVa přispívají k předcházení vzniku odpadů, a vyhodnotí užitečnost příkladů opatření uvedených v příloze IV nebo jiných vhodných opatření. Programy také popíší stávající opatření na předcházení vzniku odpadů a jejich příspěvek k předcházení vzniku odpadů.“;

c) vkládá se nový odstavec, který zní:

„2a. Členské státy v rámci svých programů předcházení vzniku odpadů přijmou zvláštní programy předcházení vzniku potravinového odpadu.“;

d) odstavce 3 a 4 se zrušují.

23) V článku 30 se odstavec 2 nahrazuje tímto:

„2. Evropská agentura pro životní prostředí každé dva roky zveřejní zprávu obsahující hodnocení pokroku dosaženého při dokončování a provádění programů předcházení vzniku odpadů, včetně hodnocení vývoje, pokud jde o předcházení vzniku odpadů v případě jednotlivých členských států a Unie jako celku, o odstraňování souvislosti mezi tvorbou odpadů a hospodářským růstem a o přechod k oběhovému hospodářství.“

24) V článku 33 se odstavec 2 nahrazuje tímto:

„2. Komise přijme prováděcí akty za účelem stanovení formátu pro oznamování informací o přijetí a podstatných revizích plánů pro nakládání s odpady a programů předcházení vzniku odpadů. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 39 odst. 2.“

25) Článek 35 se mění takto:

a) odstavec 1 se nahrazuje tímto:

„1. Zařízení a podniky uvedené v čl. 23 odst. 1, původci nebezpečného odpadu a zařízení a podniky, které na profesionálním základě provádějí sběr nebo přepravu nebezpečných odpadů, obchodují s nebezpečným odpadem nebo jej zprostředkovávají, vedou chronologické záznamy o***:***

a) množství, povaze a původu daného odpadu a o ***množství výrobků a materiálů, které jsou výsledkem přípravy k opětovnému použití, recyklace a dalších způsobů využití,*** a

b) tam, kde je to relevantní, o místě určení, četnosti sběru, způsobu přepravy a předpokládaných způsobech zpracování odpadu.

Uvedené údaje zpřístupní příslušným orgánům prostřednictvím elektronického registru nebo registrů, které mají být zřízeny podle odstavce 4 tohoto článku.“;

b) doplňují se nové odstavce, které znějí:

„4. Členské státy zřídí elektronický registr nebo propojené registry za účelem zaznamenávání údajů o nebezpečných odpadech uvedených v odstavci 1, které zahrnují celé zeměpisné území dotyčného členského státu. Členské státy mohou zřídit takové registry i pro jiné toky odpadů, zejména ty, pro které jsou stanoveny cíle v legislativních aktech Unie. Členské státy využijí údaje o odpadech, které oznámili provozovatelé průmyslových zařízení v evropském registru úniků a přenosů znečišťujících látek zřízeném podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 ▌*▌.

5. Komise může přijmout prováděcí akty za účelem stanovení minimálních podmínek pro fungování těchto registrů. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 39 odst. 2.

* Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 ze dne 18. ledna 2006, kterým se zřizuje evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek a kterým se mění směrnice Rady 91/689/EHS a 96/61/ES (Úř. věst. L 33, 4.2.2006, s. 1).“

26) V článku 36 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Členské státy přijmou nezbytná opatření pro zákaz svévolného opuštění, nepovoleného ukládání nebo vypouštění odpadů a nekontrolovaného nakládání s nimi, včetně znečišťování odpadky.“

27) Článek 37 se nahrazuje tímto:

„*Článek 37*

Předkládání údajů

1. Členské státy předkládají Komisi údaje týkající se provádění čl. 11 odst. 2 písm. a) až e) a čl. 11 odst. 3 za každý kalendářní rok.

Údaje předkládají elektronicky do osmnácti měsíců od konce vykazovaného roku, za který byly shromážděny. Údaje jsou předkládány ve formátu, který stanoví Komise v souladu s odstavcem 7 tohoto článku.

První ***sledované období začíná v prvním úplném kalendářním roce po přijetí prováděcího aktu podle odstavce 7 tohoto článku, kterým se stanoví formát pro předkládání údajů***.

2. Pro účely ověření souladu s čl. 11 odst. 2 písm. b) členské státy vykazují množství odpadu použitého pro zasypávání a jiné druhy materiálového využití odděleně od množství odpadu připraveného k opětovnému použití nebo recyklovaného odpadu. Členské státy vykazují přepracování odpadu na materiály, které se mají použít pro zasypávání, rovněž jako zasypávání.

Pro účely ověření souladu s čl. 11 odst. 2 písm. c), d) a e) a čl. 11 odst. 3 členské státy vykazují množství odpadu připraveného k opětovnému použití odděleně od množství recyklovaného odpadu.

3. Členské státy předkládají Komisi údaje týkající se provádění ***čl. 9 odst. 4***. a čl. 9 odst. ***5*** za každý kalendářní rok.

Údaje předkládají elektronicky do osmnácti měsíců od konce vykazovaného roku, za který údaje shromážděny. Údaje jsou předkládány ve formátu, který stanoví Komise v souladu s odstavcem 7 tohoto článku.

První ***sledované období začíná v prvním úplném kalendářním roce po přijetí prováděcího aktu podle článku 7 tohoto článku, kterým se stanoví formát pro předkládání údajů***.

4. Členské státy předkládají Komisi údaje o minerálních nebo syntetických mazacích nebo průmyslových olejích uvedených na trh a o odděleně sebraných a zpracovaných odpadních olejích za každý kalendářní rok.

Údaje předkládají elektronicky do osmnácti měsíců od konce vykazovaného roku, za který byly shromážděny. Údaje jsou předkládány ve formátu, který stanoví Komise podle odstavce 7.
První sledované období začíná v prvním úplném kalendářním roce po přijetí prováděcího aktu podle odstavce 7, kterým se stanoví formát pro předkládání údajů.

5. K údajům, jež členské státy předkládají podle tohoto článku, je připojena zpráva o kontrole kvality a zpráva o opatřeních přijatých podle čl. 11a odst. 3 a ***odst. 8, případně včetně podrobných informací o průměrné míře ztrát***. ***Tyto informace jsou předkládány ve formátu pro předkládání údajů, který stanoví Komise podle odstavce 7 tohoto článku.***
6. Komise přezkoumá údaje předložené v souladu s tímto článkem a zprávu o výsledcích svého přezkumu zveřejní. Zpráva posoudí organizaci sběru údajů, zdroje údajů, metodiku použitou v členských státech a úplnost, spolehlivost, včasnost a konzistentnost těchto údajů. Posouzení může obsahovat konkrétní doporučení ke zlepšení. Tato zpráva se vypracuje po prvním předložení údajů členskými státy a poté každé čtyři roky.
7. ***Do 31. března 2019*** Komise přijme prováděcí akty, jimiž stanoví formát pro předkládání údajů podle ***odstavců*** 1***,*** 3***, 4 a 5 tohoto článku***. ***Pro účely předkládání údajů o provádění čl. 11 odst. 2 písm. a) a b) používají členské státy formát stanovený prováděcím rozhodnutím Komise ze dne 18. dubna 2012, kterým se zavádí dotazník pro zprávy členských států o provádění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpadech.*** Pro ***účely předkládání údajů o potravinovém odpadu se při vypracovávání formátu pro předkládání údajů zohlední metodika vyvinutá podle čl. 9 odst. 8.*** Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 39 odst. 2.“

28) Článek 38 se nahrazuje tímto:

„Článek 38
Výměna informací a sdílení osvědčených postupů, výklad a přizpůsobení technickému pokroku

1. Komise pořádá pravidelnou výměnu informací a sdílení osvědčených postupů mezi členskými státy, případně také s regionálními a místními orgány, o praktickém uplatňování a vymáhání požadavků této směrnice, týkající se mimo jiné:
   a) uplatňování pravidel pro výpočet stanovených v článku 11a a rozvoje opatření a systémů ke sledování toků komunálního odpadu od třídění po recyklaci;
   b) odpovídající správy, vymáhání, přeshraniční spolupráce;
   c) inovací v oblasti nakládání s odpady;
   d) vnitrostátních kritérií pro vedlejší produkty a materiály, které přestaly být odpadem, uvedených v čl. 5 odst. 3 a čl. 6 odst. 3 a 4, jejichž uplatňování usnadní celounijní elektronický registr zřízený Komisí;
   e) ekonomických nástrojů a dalších opatření využívaných v souladu s čl. 4 odst. 3 s cílem posílit plnění cílů stanovených v uvedeném článku;
   f) opatření stanovených v čl. 8 odst. 1 a 2;
   g) prevence a zavádění systémů, které prosazují činnosti opětovného použití a prodlužování životnosti výrobků;
   h) plnění povinností, pokud jde o tříděný sběr;
   i) nástrojů a pobídek k dosahování cílů stanovených v čl. 11 odst. 2 písm. c), d) a e).

Výsledky výměny informací a sdílení osvědčených postupů Komise zveřejní.

2. Komise může vypracovat pokyny pro výklad ***požadavků stanovených v této směrnici, včetně definice odpadu, předcházení vzniku, opětovného použití, přípravy k opětovnému použití, využití, recyklace a odstranění, a pro uplatňování pravidel pro výpočet stanovených v článku 11a***.
Komise vypracuje pokyny týkající se definic komunálního odpadu a zasypávání.
Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 38a za účelem změny této směrnice upřesněním použití vzorce pro spalovny odpadu uvedeného v příloze II v bodě R1. Lze zohlednit místní klimatické podmínky, jako je

intenzita zimy a potřeba topit, pokud ovlivňují množství energie, které lze technicky využít nebo vyrobit v podobě elektrické, topné energie, chlazení nebo páry. Místní podmínky nejvzdálenějších regionů uznané podle čl. 349 třetího pododstavce Smlouvy o fungování Evropské unie a území uvedených v článku 25 aktu o přistoupení z roku 1985 mohou být rovněž vzaty v úvahu.

3. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 38a, pokud jde o změny příloh ***IV a V*** s ohledem na vědecký a technický pokrok.

▌“

29) Vkládá se nový článek, který zní:

„*Článek 38a*

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v ▌čl. 7 odst. 1, ***čl. 9 odst. 8***, ***čl. 11a odst. 10,*** čl. 27 odst. 1 a 4, čl. 38 odst. 2 a 3 ▌je svěřena Komisi na dobu ***pěti let*** od ... [datum vstupu této pozměněné směrnice v platnost]. ***Komise vypracuje zprávu o přenesení pravomoci do devíti měsíců před koncem tohoto pětiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Evropský parlament nebo Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.***
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v ▌čl. 7 odst. 1, ***čl. 9 odst. 8, čl. 11a odst. 10,*** čl. 27 odst. 1 a 4 a čl. 38 odst. 2 a 3 ▌kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. ***Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů*.***
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle ▌čl. 7 odst. 1, ***čl. 9 odst. 8, čl. 11a odst. 10,*** čl. 27 odst. 1 a 4 a čl. 38 odst. 2 a 3 ▌vstoupí v platnost pouze tehdy, pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

* Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.“

30) Článek 39 se nahrazuje tímto:

„*Článek 39*

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011*.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.“ ***Pokud výbor nevydá žádné stanovisko, Komise navrhovaný prováděcí akt nepřijme a použije se čl. 5 odst. 4 třetí pododstavec nařízení (EU) č. 182/2011.***

* ***Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).“***

31) V příloze II se způsoby využívání R3, R4 a R 5 nahrazují tímto:

„R 3 Recyklace nebo zpětné získávání organických látek, které se nepoužívají jako rozpouštědla (včetně kompostování a dalších biologických transformačních procesů)*

R 4 Recyklace nebo zpětné získávání kovů a sloučenin kovů**

R 5 Recyklace nebo zpětné získávání ostatních anorganických materiálů****

******* ***To zahrnuje přípravu k opětovnému použití, zplyňování nebo pyrolýzu s využitím složek jako jsou chemické látky a využití organických materiálů ve formě zasypávání.***

******** ***To zahrnuje přípravu k opětovnému použití.***

********* ***To zahrnuje přípravu k opětovnému použití, recyklaci anorganických stavebních materiálů, využití anorganických materiálů ve formě zasypávání a čištění půdy vedoucí ke zpětnému získání půdy.“***

32) ***Vkládají*** se ***nové přílohy IVa a IVb*** v souladu s přílohou této směrnice.

Článek 2

Provedení ve vnitrostátním právu

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do ***...*** [**24** měsíců po dni vstupu této směrnice v platnost v platnost]. Neprodleně o ***nich uvědomí*** Komisi.
   Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.
2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice. ***Komise o nich uvědomí ostatní členské státy.***

Článek 3

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 4

Určení

Tato směrnice je určena členským státům.

V … dne …

Za Evropský parlament
předseda

Za Radu
předseda nebo *předsedkyně*

PŘÍLOHA

Vkládají se nové přílohy, které znějí:

„PŘÍLOHA IVa

Příklady ekonomických nástrojů a dalších opatření k poskytování pobídek k uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady podle čl. 4 odst. 3[38]

1) ***Poplatky a omezení související s ukládáním odpadu na skládku a jeho spalováním, které podněcují k předcházení vzniku odpadů a recyklaci, přičemž ukládání odpadu na skládku je považováno za nejméně vhodný způsob nakládání s odpady;***

2) ***systémy plateb podle množství odpadu, kdy původci platí za odpad na základě skutečného množství vzniklého odpadu a které podněcují k třídění recyklovatelného odpadu u zdroje a k omezování směsného odpadu;***

3) ***daňové pobídky k darování výrobků, zejména potravin;***

4) ***systémy rozšířené odpovědnosti výrobce pro různé druhy odpadů a opatření ke zvýšení jejich účinnosti, nákladové efektivnosti a řízení;***

5) ***zálohové systémy a další opatření na podporu účinného sběru použitých výrobků a materiálů;***

6) ***řádné plánování investic do infrastruktury nakládání s odpady, také s využitím fondů Unie;***

7) ***udržitelné postupy zadávání veřejných zakázek, které podpoří lepší nakládání s odpady a používání recyklovaných výrobků a materiálů;***

8) ***postupné zrušení dotací, které nejsou v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady;***

---

[38] ***Zatímco tyto nástroje a opatření mohou podněcovat k předcházení vzniku odpadů, což je nejvyšší krok v hierarchii způsobů nakládání s odpady, stanoví příloha IV komplexní seznam konkrétnějších opatření k předcházení vzniku odpadů.***

9) používání daňových opatření nebo jiných prostředků, které podpoří proniknutí na trh)v případě výrobků a materiálů připravených k opětovnému použití nebo recyklovaných výrobků a materiálů;
10) podpora výzkumu a inovace v souvislosti s pokročilými recyklačními technologiemi a repasováním;
11) využití nejlepších dostupných technologií pro zpracovávání odpadů;
12) ekonomické pobídky pro regionální a místní orgány, zejména na podporu předcházení vzniku odpadů a na posílení systémů tříděného sběru, které se zároveň vyhýbají podpoře ukládání odpadu na skládku a jeho spalování;
13) veřejné osvětové kampaně týkající se zejména tříděného sběru, předcházení vzniku odpadů a snižování znečištění odpadky a začleňování těchto otázek do vzdělávání a odborné přípravy;
14) systémy pro koordinaci všech příslušných veřejných orgánů zapojených do nakládání s odpady, včetně využití digitálních prostředků;
15) podpora průběžného dialogu a spolupráce mezi všemi stranami zapojenými do nakládání s odpady a pobídky k uzavírání dobrovolných dohod a k podávání zpráv o odpadu ze strany společností.

PŘÍLOHA IVb
Plán provádění předkládaný v souladu s čl. 11 odst. 3
Plán provádění předkládaný v souladu s čl. 11 odst. 3 obsahuje:
1) hodnocení minulé, stávající a plánované míry recyklace, skládkování a dalšího nakládání s komunálním odpadem a jednotlivých toků, z nichž se skládá;
2) hodnocení provádění plánů pro nakládání s odpady a programů předcházení vzniku odpadu, které byly zavedeny v souladu s články 28 a 29;
3) důvody, proč se členský stát domnívá, že se mu nemusí podařit dosáhnout příslušného cíle uvedeného v čl. 11 odst. 2 ve stanoveném termínu, a posouzení doby odkladu, kterého je ke splnění daného cíle zapotřebí;
4) opatření nezbytná k dosažení cílů stanovených v čl. 11 odst. 2 a 5, která platí pro dotčený členský stát během doby odkladu, včetně vhodných ekonomických nástrojů a dalších opatření pro poskytování pobídek k uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady podle v čl. 4 odst. 1 a přílohy IVa;
5) harmonogram provádění opatření podle bodu 4, určení subjektu odpovědného za jejich provádění a posouzení míry, v jaké jednotlivá opatření přispívají k dosahování příslušných cílů v případě odkladu;
6) informace o financování nakládání s odpady v souladu se zásadou „znečišťovatel platí“;
7) opatření k případnému zlepšení kvality údajů, s cílem dosáhnout lepších výsledků v oblasti plánování a sledování nakládání s odpady.“

Nerevidovaný a Evropskou komisí zatím neschválený návrh překladu revize směrnice „O OBALECH“ do českého jazyka:

PE-CONS 12/18 – 2015/0276(COD)

SMĚRNICE´EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY
(EU) 2018/...
ze dne ...,
kterou se mění směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech
(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,
s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 této smlouvy,
s ohledem na návrh Evropské komise,
po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,
s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru[39],
s ohledem na stanovisko Výboru regionů[40],
v souladu s řádným legislativním postupem[41],

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nakládání s odpady v Unii je třeba zlepšit, aby bylo možné zachovat, chránit a zlepšit kvalitu životního prostředí, chránit lidské zdraví, zajistit uvážlivé, účinné a racionální využívání přírodních zdrojů, posílit ***zásady oběhového*** hospodářství***, rozšířit využívání energie z obnovitelných zdrojů, zvýšit energetickou účinnost, snížit závislost Unie na dovážených zdrojích, zajistit nové hospodářské příležitosti a přispět k dlouhodobé konkurenceschopnosti. Účinnější využívání zdrojů by také přineslo podstatné čisté úspory podnikům, veřejným orgánům a spotřebitelům v Unii a současně snížilo celkové roční emise skleníkových plynů.***

(2) Cíle stanovené ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES[42], pokud jde o využití a recyklaci obalů a obalových odpadů, by měly být pozměněny zvýšením ▌ recyklace obalových odpadů, aby lépe odrážely ambice Unie spojené s přechodem na oběhové hospodářství.

(3) V zájmu zajištění větší soudržnosti práva Unie v oblasti nakládání s odpady by měly být definice obsažené ve směrnici 94/62/ES ***v příslušných případech*** sladěny s definicemi uvedenými ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES[43], která se vztahuje na odpad obecně.

(4) Nejefektivnějším způsobem, jak zvýšit účinné využívání zdrojů a snížit dopad odpadů na životní prostředí, je předcházení vzniku odpadů. Je proto důležité, aby členské státy přijaly vhodná opatření na podporu zvyšování podílu opakovaně použitelných obalů na trhu a k opakovanéhou použití obalů. Tato opatření mohou zahrnovat používání systémů vratných zálohovaných obalů a další pobídky, jako je stanovení kvantitativních cílů, zohlednění opakovaného použití při plnění cílů recyklace a diferencované finanční příspěvky pro opakovaně použitelné obaly v rámci systémů rozšířené odpovědnosti výrobce pro obaly. Členské státy by měly přijmout opatření, kterými podpoří rozvoj opakovaně použitelných obalů a snižování spotřeby nerecyklovatelných obalů a nadměrných obalů.

(5) Jelikož se opakovaným použitím zabraňuje v uvádění nových obalů na trh a zvyšování objemu vytvořeného obalového odpadu, měly by opakovaně použitelné prodejní

---

39 Úř. věst. C 264, 20.7.2016, s. 98.
40 Úř. věst. C ***17***, ***18.1.2017***, s. ***46***.
41 ***Postoj Evropského parlamentu ze dne ... (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne ….***
42 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES ze dne 20. prosince 1994 o obalech a obalových odpadech (Úř. věst. L 365, 31.12.1994, s. 10).
43 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3).

obaly, které jsou uvedeny poprvé na trh, a dřevěné obaly opravené pro opakované použití být započteny pro účely plnění příslušných cílů v oblasti recyklace odpadů.

(6) Členské státy by měly vytvářet vhodné pobídky k uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady včetně ekonomických nástrojů a dalších opatření. Cílem těchto opatření by mělo být minimalizování dopadů obalů a obalového odpadu na životní prostředí, a to z hlediska jejich celého životního cyklu, ve vhodných případech s přihlédnutím k přínosu využívání biologických materiálů a materiálů vhodných k tomu, aby byly recyklovány vícekrát. K rozvoji odvětví zabývajícího se recyklací obalového odpadu mohou přispět opatření ke zvyšování informovanosti veřejnosti o přínosech vyplývajících z obalů vyrobených z recyklovaných materiálů. Pokud je pro zajištění hygieny potravin a zdraví a bezpečnosti spotřebitelů nezbytné používat jednorázové obaly, měly by členské státy přijmout opatření k recyklaci takových obalů.

(7) Podpora udržitelného bioekonomiky může přispět ke snižování závislosti Unie na dovážených surovinách. Biologicky recyklovatelné obaly a biologicky rozložitelné kompostovatelné obaly by mohly představovat příležitost k podpoře obnovitelných zdrojů pro výrobu obalů, pokud se ukáže, že je to přínosné z hlediska životního cyklu.

(8) Odpadky, ať už ve městech či mimo města, v řekách a mořích nebo kdekoli jinde, mají přímý i nepřímý škodlivý dopad na životní prostředí, na životní podmínky občanů a na hospodářství a náklady na jejich odklízení představují pro společnost zbytečnou ekonomickou zátěž. K nejčastěji nacházeným předmětům na plážích patří obalové odpady, což má dlouhodobé dopady na životní prostředí a ovlivňuje cestovní ruch a přínos těchto přírodních oblastí pro veřejnost. Kromě toho přítomnost obalových odpadů v mořském prostředí negativně ovlivňuje pořadí priorit v hierarchii způsobů nakládání s odpady, zejména tím, že tyto odpady není možné opakovaně použít, recyklovat či jinak využít.

(9) ***Z dalšího zvýšení cílů stanovených ve směrnici 94/62/ES, které se týkají*** recyklace obalových odpadů, by vyplývaly jednoznačné environmentální, ekonomické a sociální přínosy. Mělo by se zajistit, aby ekonomicky hodnotné odpadní materiály byly postupně a účinně využívány díky řádnému nakládání s odpady a v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady stanovenou směrnicí 2008/98/ES ***a*** vraceny do evropského hospodářství, aby tak bylo dosaženo pokroku při provádění ***sdělení Komise ze dne 4. listopadu 2008 nazvaného „Iniciativa v oblasti surovin – uspokojení kritických potřeb pro růst a zaměstnanost“*** a vytváření oběhového hospodářství.

(10) Mnoho členských států dosud nevyvinulo potřebnou infrastrukturu pro nakládání s odpady. Je proto nutné stanovit jednoznačné dlouhodobé cíle politiky, aby se zamezilo uzavření recyklovatelných materiálů ***na nižších úrovních*** hierarchie způsobů nakládání s odpady.

(***11***) Tato směrnice stanoví dlouhodobé cíle týkající se nakládání s odpady v Unii a poskytuje hospodářským subjektům a členským státům jasné vodítko pro směrování investic, které jsou nezbytné pro dosažení těchto cílů. Při přípravě vnitrostátních plánů pro nakládání s odpady a plánování investic do infrastruktury pro nakládání s odpady by členské státy měly náležitě využívat investice, a to též z fondů Unie, tím, že upřednostní předcházení vzniku odpadů, včetně opakovaného použití a recyklace, v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady.

(***12***) Díky kombinaci cílů v oblasti recyklace a omezení skládkování, jež jsou obsaženy ve směrnici 2008/98/ES a směrnici Rady 1999/31/ES[44], již není nutné stanovovat cíle v oblasti využití a ***maximální*** cíle v oblasti recyklace obalového odpadu.

(13) K dosažení významných ekonomických a environmentálních přínosů by měly být stanoveny samostatné cíle týkající se recyklace železných kovů a hliníku, neboť by bylo recyklováno více hliníku, což by vedlo k významným úsporám energie a snížení emisí oxidu uhličitého. Stávající cíl týkající se recyklace kovových obalů by se proto měl rozdělit na samostatné cíle pro tyto dva druhy odpadů.

(***14***) ***Cíle recyklace obalů pro rok 2030 by měly být přezkoumány za účelem jejich zachování nebo případně jejich zvýšení. V průběhu tohoto přezkumu by měla být***

[44] Směrnice Rady 1999/31/ES ze dne 26. dubna 1999 o skládkách odpadů (Úř. věst. L 182, 16.7.1999, s. 1).

rovněž věnována pozornost specifickým tokům obalového odpadu, jako jsou obalové odpady z domácností a z obchodní a průmyslové sféry, jakož i odpady z kompozitních obalů.

(15) ***Výpočet cílů v oblasti recyklace by měl vycházet z hmotnosti obalového odpadu, který vstupuje do recyklace. Obecně by měla být hmotnost obalového odpadu započteného jako recyklovaný skutečně měřena v místě, kde obalový odpad vstupuje do recyklace. Nicméně pro*** snížení administrativní zátěže by členským státům mělo být***, při dodržení přísných podmínek a odchylně od obecného pravidla, umožněno, aby určily hmotnost recyklovaného obalového odpadu*** na bázi měření výstupu z jakéhokoliv třídění. ***Ztráty materiálů, k nimž dojde předtím, než odpad vstoupí do recyklace, například v důsledku třídění nebo jiných předběžných operací, by neměly být zahrnuty do množství odpadu vykazovaného jako recyklovaný. Tyto ztráty lze určit na základě elektronických registrů, technických specifikací, podrobných pravidel pro výpočet průměrné míry ztráty u různých toků odpadu nebo jiných odpovídajících opatření. Členské státy by měly o takových opatřeních informovat ve zprávách o kontrole kvality, které doprovázejí údaje o recyklaci odpadu, jež předkládají Komisi. Na úrovni jednotlivých třídících zařízení by měly být pokud možno zavedeny průměrné míry ztrát a měly by být spojeny s různými hlavními druhy odpadu, různými zdroji (jako jsou domácnosti či obchody), různými systémy sběru a různými druhy postupů třídění. Průměrné míry ztrát by se měly používat pouze v případech, kdy nejsou dostupné jiné spolehlivé údaje, zejména v souvislosti s přepravou a vývozem odpadu.*** Hmotnostní ztráty materiálů či látek v důsledku fyzikálních procesů nebo procesů chemické přeměny, které jsou recyklaci vlastní a kdy ***jsou odpadové materiály skutečně přepracovány na výrobky, materiály či látky***, by neměly být odečítány od hmotnosti odpadu, který se vykazuje jako recyklovaný.

(16) Pokud ***obalový odpad po přípravě před samotným přepracováním přestane být odpadem, může být započten jako recyklovaný, je-li daný materiál určen k následnému přepracování na výrobky, materiály nebo látky, ať již pro původní nebo pro jiný účel. K dosažení cílů v oblasti recyklace by neměly být započítávány materiály, které přestaly být odpadem a které mají být použity jako palivo nebo jiné prostředky k výrobě energie, jsou zasypány nebo odstraněny nebo které mají být použity jakýmkoli jiným postupem, který má stejný účel jako využití odpadu jiné než recyklace.***

(17) ***Pokud se výpočet míry recyklace uplatní u aerobního nebo anaerobního zpracování biologicky rozložitelného obalového odpadu, lze množství odpadu, které vstupuje do aerobního nebo anaerobního zpracování, započítat jako recyklovaný odpad, pokud při takovém zpracování vzniká výstup, který se má použít jako recyklovaný výrobek, materiál nebo látka. Vzhledem k tomu, že výstupem takového zpracování je nejčastěji kompost nebo digestát, mohl by být brán v úvahu i jiný výstup, pokud obsahuje srovnatelné množství recyklovaného obsahu ve vztahu k množství zpracovaného biologicky rozložitelného obalového odpadu. V jiných případech v souladu s definicí recyklace by k dosažení cílů v oblasti recyklace nemělo být započítáváno přepracování biologicky rozložitelných obalových odpadů na materiály, které mají být použity jako palivo nebo jiné prostředky k výrobě energie, jsou odstraněny nebo které mají být použity jakýmkoli jiným postupem, který má stejný účel jako využití odpadu jiné než recyklace.***

(18) ***V případě vývozu obalového odpadu z Unie za účelem recyklace by měly členské státy účinně využívat kontrolních pravomocí stanovených v čl. 50 odst. 4c nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006[45] s cílem požadovat doklady prokazující, zda je dodávka určena pro využití, které je v souladu s článkem 49 uvedeného nařízení, a tudíž s odpadem bude nakládáno způsobem šetrným k životnímu prostředí v zařízení, které je provozováno v souladu s normami na ochranu lidského zdraví a životního prostředí, které všeobecně odpovídají normám stanoveným právními předpisy Unie. Při provádění tohoto úkolu by mohly členské státy spolupracovat s jinými příslušnými subjekty, jako jsou příslušné orgány v zemi určení, nezávislé kontrolní orgány třetí strany nebo organizace provádějí povinnosti***

[45] ***Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. června 2006 o přepravě odpadů (Úř. věst. L 190, 12.7.2006, s. 1).***

rozšířené odpovědnosti výrobce jménem výrobců, zřízené v rámci systémů rozšířené odpovědnosti výrobce, které by mohly provádět fyzické a jiné kontroly zařízení ve třetích zemích. Ve zprávě o kontrole kvality, jež je připojena k údajům o dosažení cílů, by měly členské státy informovat o opatřeních za účelem plnění povinnosti zajistit, aby byl odpad vyvážený z Unie zpracováván ze všeobecně rovnocenných podmínek, jaké jsou vyžadovány na základě příslušného práva Unie v oblasti životního prostředí.

(19) Za účelem zajištění lepšího, včasnějšího a jednotnějšího provedení této směrnice a předjímání jakýchkoli problémů při provádění by měl být zaveden systém zpráv včasného varování k odhalování nedostatků a přijímání opatření před uplynutím lhůt pro splnění cílů.

(20) Vzhledem k tomu, že o množství a druhu použitých obalů zpravidla rozhoduje výrobce spíše než spotřebitel, měly by se zavést systémy rozšířené odpovědnosti výrobce. Účinné systémy rozšířené odpovědnosti výrobce mohou mít pozitivní dopad na životní prostředí tím, že se sníží vznik obalového odpadu a zvýší jeho tříděný sběr a recyklace. Ačkoliv ve většině členských států již existují systémy rozšířené odpovědnosti výrobce pro obaly, jsou velké rozdíly ve způsobech, jak jsou tyto systémy nastaveny, v jejich účinnosti a v rozsahu odpovědnosti výrobců. Pravidla týkající se rozšířené odpovědnosti výrobce stanovená ve směrnici 2008/98/ES by se proto měla vztahovat na systémy rozšířené odpovědnosti výrobců obalů.

(21) S cílem podpořit předcházení vzniku obalových odpadů, snížit jejich dopad na životní prostředí a podporovat recyklaci vysoce kvalitních materiálů při současném zajištění fungování vnitřního trhu a zamezení překážek obchodu a narušení či omezení hospodářské soutěže v Unii by měly být základní požadavky směrnice 94/62/ES a její přílohy II přezkoumány a v případě potřeby změněny, aby se zpřísnily požadavky na návrh výrobků, pokud jde o opakované použití a vysoce kvalitní recyklaci obalů.

(22) Údaje poskytnuté členskými státy mají pro Komisi zásadní význam při posuzování dodržování práva Unie v oblasti nakládání s odpady ze strany členských států. Kvalitu, spolehlivost a srovnatelnost údajů by mělo zlepšit zavedení jednotného kontaktního místa pro předávání veškerých údajů o odpadech, zrušení zastaralých požadavků na předkládání zpráv, porovnání vnitrostátních metodik předkládání zpráv a zavedení zprávy o kontrole kvality údajů.

(23) Ukázalo se, že zprávy o provádění, které členské státy vypracovávají každé tři roky, nejsou účinným nástrojem pro ověřování dodržování předpisů a zajištění správného provádění a vytvářejí zbytečnou administrativní zátěž. Je proto třeba zrušit ustanovení, která členským státům ukládají povinnost předkládat tyto zprávy. Místo nich by sledování dodržování předpisů mělo vycházet výhradně z údajů, které členské státy každý rok oznámí Komisi.

(24) Pro účinné provádění a zajištění srovnatelnosti údajů mezi členskými státy je nanejvýš důležité předávání spolehlivých údajů týkajících se nakládání s odpady. Při předkládání zpráv o dosažení cílů stanovených ve směrnici 94/62/ES ve znění této směrnice by proto měly členské státy používat nejnovější pravidla vypracovaná Komisí a metodiky vyvinuté ***vnitrostátními příslušnými orgány odpovědnými za provádění této směrnice***.

(25) Za účelem doplnění nebo změny směrnice 94/62/ES by na Komisi měla být přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie, pokud jde o čl. 11 odst. 3, čl. 19 odst. 2 a článek 20 uvedené směrnice ve znění této směrnice. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a ***aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů***[46]. ***Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na zasedání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci***.

(26) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení směrnice 94/62/ES by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci, pokud jde o čl. 5 odst. 4, čl. 6a odst. 9, čl. 12 odst. 3d a čl. 19 odst. 1 uvedené směrnice ve znění této směrnice. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011[47].

---

46 ***Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.***

47 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

(27) Jelikož cílů této směrnice, totiž zamezení jakémukoli dopadu z obalů a obalového odpadu na životní prostředí nebo omezení takového dopadu a tím zajištění vysoké úrovně ochrany životního prostředí na jedné straně a zajištění fungování vnitřního trhu a zamezení překážek obchodu a narušení či omezení hospodářské soutěže v Unii na straně druhé, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich, z důvodu rozsahu a účinků opatření, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.

(28) Směrnice 94/62/ES by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna,

(29) Podle ***interinstitucionální dohody ze dne 28. listopadu 2001 o systematičtějším využívání metody přepracování právních aktů[48] je metoda přepracování považována za vhodný nástroj k zajištění trvalé a všeobecné srozumitelnosti právních předpisů Unie, neboť zamezuje šíření izolovaných pozměňujících aktů, které mají často za následek obtížnou srozumitelnost právních aktů. V interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů navíc tři orgány potvrdily svůj závazek, že budou legislativní metodu přepracování častěji využívat k úpravě stávajících právních předpisů. Vzhledem k tomu, že směrnice 94/62/ES byla již pozměněna šestkrát, bylo by vhodné ji v nejbližší době přepracovat.***

(30) Členské státy se v souladu se Společným politickým prohlášením členských států a Komise ze dne 28. září 2011 o informativních dokumentech[49] zavázaly, že v odůvodněných případech doplní oznámení o opatřeních přijatých za účelem provedení směrnice do vnitrostátního práva o jeden či více dokumentů, které objasňují vztah mezi jednotlivými složkami směrnice a příslušnými částmi vnitrostátních prováděcích nástrojů. V případě této směrnice považuje normotvůrce předložení těchto dokumentů za odůvodněné,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1
Změny

Směrnice 94/62/ES se mění takto:

1) V článku 1 se odstavec 2 nahrazuje tímto:

„2. Za tímto účelem stanoví tato směrnice opatření, jejichž prvořadou prioritou je prevence vzniku obalových odpadů a dalšími základními zásadami je opakované použití obalů, recyklace a další formy využití obalových odpadů, a tedy snížení množství těchto odpadů určených ke konečnému odstranění s cílem přispět k přechodu na oběhové hospodářství.“;

2) Článek 3 se mění takto:

a) v bodě 1 se zrušuje tento pododstavec:
„Komise případně posoudí názorné příklady pro definici obalu uvedené v příloze I a podle potřeby je reviduje. Přednostně se zabývá těmito předměty: pouzdry na CD a videokazety, květináči, trubicemi a válci, na kterých jsou navinuty flexibilní materiály, podkladovým papírem samolepicích štítků a balicím papírem. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 21 odst. 3.“;

b) bod 2 se nahrazuje tímto:
„2. „obalovými odpady“ jakékoli obaly nebo obalové materiály, na které se vztahuje definice odpadu stanovená ***v článku 3 směrnice*** 2008/98/ES***, s výjimkou odpadů vznikajících při výrobě;***“;

c) vkládají se nové body, které znějí:

„2a. „opakovaně použitelnými obaly“ obaly navržené, vyrobené a uvedené na trh tak, aby mohly být v průběhu svého životního cyklu vícekrát využity nebo mohly projít několika cykly tím, že budou několikrát znovu naplněny nebo opakovaně použity ke stejnému účelu, ke kterému byly původně určeny;

48 ***Úř. věst. C 77, 28.3.2002, s. 1.***

49 Úř. věst. C 369, 17.12.2011, s. 14.

2b. „kompozitními obaly“ obaly složené ze dvou nebo více vrstev různých materiálů, jež nelze ručně oddělit a tvoří jedinou nedílnou jednotku, tvořící vnitřní nádobu a vnější schránku, které jsou plněny, skladovány, převáženy a vyprazdňovány jako takové;

2c. „odpadem“, „nakládáním s odpady“, „sběrem“, „tříděným sběrem“, „předcházením vzniku“, „zpracováním“, „využitím“, „recyklací“, „odstraněním“ a ***„rozšířenou odpovědností výrobce“*** příslušné pojmy vymezené v článku 3 směrnice 2008/98/ES; „opakovaným použitím“ se rozumí „opětovné použití“ ve smyslu článku 3 uvedené směrnice;“

d) body 3 až 10 se zrušují.

3***)*** ***Článek 4 se mění takto:***

a) odstavec 1 se nahrazuje tímto:

„1. Členské státy zajistí, aby vedle opatření přijatých podle článku 9 byla prováděna další preventivní opatření k zamezení vzniku obalových odpadů a k minimalizaci dopadu obalů na životní prostředí.

Těmito dalšími preventivními opatřeními mohou být vnitrostátní programy, pobídky prostřednictvím systémů rozšířené odpovědnosti výrobce s ***cílem minimalizovat vliv*** obalů na životní prostředí nebo podobné akce, přijímané podle potřeby po konzultaci s hospodářskými subjekty a ***spotřebitelskými a environmentálními organizacemi a*** zaměřené na koordinaci a využívání řady podnětů rozvíjených v rámci členských států v oblasti prevence.

Členské státy využívají ekonomické nástroje a další opatření k poskytování pobídek k uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady, jejichž příklady jsou uvedeny v příloze IVa směrnice 2008/98/ES, nebo jiné vhodné nástroje a opatření.“;

b) odstavec 3 se zrušuje;

4) Článek 5 se nahrazuje tímto:

„Článek 5

Opakované použití

1. V souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady podle článku 4 směrnice 2008/98/ES přijmou členské státy opatření na podporu zvyšování podílu opakovaně použitelných obalů uváděných na trh a podílu systémů opakovaného použití obalů způsobem šetrným k životnímu prostředí a v souladu se Smlouvou, aniž by tím došlo k ohrožení hygieny potravin nebo bezpečnosti spotřebitelů. Tato opatření mohou mimo jiné zahrnovat:

a) využívání systémů vratných zálohovaných obalů;

b) stanovení kvalitativních nebo kvantitativních cílů;

c) vytváření ekonomických pobídek;

d) stanovení minimálního procentního podílu opakovaně použitelných obalů uváděných na trh každý rok pro každý tok obalů.

2. Členský stát může rozhodnout, že upraví úroveň cílů uvedených v čl. 6 odst. 1 písm. f) až i) na určitý rok zohledněním průměrného podílu opakovaně použitelných prodejních obalů, které byly v předcházejících třech letech poprvé uvedeny na trh a opakovaně použity v rámci systému opakovaného použití obalů.

Tyto upravené úrovně se vypočítají odečtením:

a) podílu opakovaně použitelných prodejních obalů uvedených v prvním pododstavci tohoto odstavce na všech prodejních obalech, které byly uvedeny na trh, od cílů stanovených v čl. 6 odst. 1 písm. f) a h) a

b) podílu opakovaně použitelných prodejních obalů uvedených v prvním pododstavci tohoto odstavce, vyrobených z příslušného obalového materiálu, na všech prodejních obalech vyrobených z tohoto materiálu, které byly uvedeny na trh, od cílů stanovených v čl. 6 odst. 1 písm. g) a i).

Pro účely výpočtu upravených úrovní cílů se zohlední nejvýše pět procentních bodů takového podílu.

3. Členský stát může při výpočtu cílů stanovených v čl. 6 odst. 1 písm. f), písm. g) bodě ii), písm. h) a písm. i) bodě ii) zohlednit množství dřevěných obalů, které byly opraveny za účelem opakovaného použití.

4. Za účelem zajištění jednotných podmínek pro uplatňování odstavců 2 a 3 tohoto článku přijme Komise do 31. března 2019 prováděcí akty, kterými stanoví pravidla pro výpočet, ověřování a předkládání údajů a pro výpočet cílů podle

odstavce 3 tohoto článku. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 21 odst. 2.

5. Do 31. prosince 2024 Komise přezkoumá údaje o opakovaně použitelných obalech poskytnuté členskými státy podle článku 12 a přílohy III s cílem posoudit, zda je proveditelné stanovit kvantitativní cíle pro opakované použití obalů, včetně pravidel pro výpočet, a přijmout další opatření na podporu opakovaného použití obalů. Za tímto účelem předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu, ke které případně připojí legislativní návrh.“

5) Článek 6 se mění takto:

a) v odstavci 1 se doplňují nová písmena, která znějí:

„f) nejpozději 31. prosince 2025 bude alespoň 65 % hmotnosti veškerých obalových odpadů ▌ recyklováno;

g) nejpozději 31. prosince 2025 bude dosaženo těchto minimálních cílů v hmotnostním vyjádření pro ▌recyklaci těchto konkrétních materiálů obsažených v obalovém odpadu:

i) ***50*** % plastů;

ii) ***25*** % dřeva;

iii) ***70*** % železných kovů;

iv) ***50*** % hliníku;

v) ***70*** % skla;

vi) 75 % papíru a lepenky;

h) nejpozději 31. prosince 2030 bude alespoň ***70*** % hmotnosti veškerých obalových odpadů ▌ recyklováno;

i) nejpozději 31. prosince 2030 bude dosaženo těchto minimálních cílů v hmotnostním vyjádření pro ▌recyklaci těchto konkrétních materiálů obsažených v obalovém odpadu:

i) 55 % plastů;

ii) ***30*** % dřeva;

iii) ***80*** % železných kovů;

iv) ***60*** % hliníku;

v) ***75*** % skla;

vi) 85 % papíru a lepenky.“;

b) vkládají se nové odstavce, které znějí:

„1a. Aniž je dotčen odst. 1 písm. f) a h), může členský stát odložit termín pro dosažení cílů uvedených v odst. 1 písm. g) bodech i) až vi) a písm. i) bodech i) až vi) až o pět let za těchto podmínek:

a) odchylka je omezena na nejvýše 15 procentních bodů z jediného cíle nebo rozdělených mezi dva cíle;

b) v důsledku odchylky neklesne míra recyklace u žádného cíle pod 30 %;

c) v důsledku odchylky neklesne míra recyklace u žádného z cílů uvedených v odst. 1 písm. g) bodech v) a vi) a písm. i) bodech v) a vi) pod 60 % a

d) nejpozději 24 měsíců před příslušným termínem stanoveným v odst. 1 písm. g) nebo i) tohoto článku oznámí členský stát Komisi svůj záměr daný termín odložit a předloží plán provádění v souladu s přílohou IV této směrnice. Členský stát může tento plán spojit s plánem provádění předkládaným podle čl. 11 odst. 3 písm. b) směrnice 2008/98/ES.

1b. Do tří měsíců od obdržení plánu provádění podle odst. 1a písm. d) může Komise členský stát požádat, aby tento plán upravil, pokud má za to, že není v souladu s požadavky stanovenými v příloze IV. Dotčený členský stát předloží upravený plán do tří měsíců od obdržení žádosti Komise.

1c. Do 31. prosince 2024 Komise přezkoumá cíle stanovené v odst. 1 písm. h) a i) s cílem je zachovat nebo případně zvýšit. Za tímto účelem předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu, ke které případně připojí legislativní návrh.“;

c) odstavce 2, 3, 5, 8 a 9 ***se zrušují.***

6) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 6a

Pravidla pro výpočet dosažení cílů

„1. Pro účely výpočtu, zda bylo dosaženo cílů stanovených v čl. 6 odst. 1 písm. f) až i),

a) členské státy vypočtou hmotnost obalového odpadu vzniklého a recyklovaného v daném kalendářním roce. Lze mít za to, že množství obalového odpadu vzniklého v členském státě je shodné s množstvím obalů uvedených v daném roce v tomto členském státě na trh;

b) se hmotnost recyklovaného obalového odpadu vypočte jako hmotnost ***obalů, které se staly odpadem a poté, co byly předmětem veškerých nezbytných kontrol, třídění a dalších předběžných postupů k odstranění odpadních materiálů, na něž se nevztahuje následné přepracování, a k zajištění vysoké kvality recyklace, vstupují do recyklace, v níž dojde k vlastnímu přepracování odpadních materiálů na výrobky, materiály nebo látky.***

2. ***Pro účely odst. 1 písm. a) je hmotnost recyklovaného obalového odpadu měřena v okamžiku, kdy odpad vstupuje do recyklace.***
Odchylně od prvního pododstavce lze hmotnost recyklovaného obalového odpadu měřit při výstupu z jakéhokoli třídění, pokud:
   a) je tento odpad z výstupu ***následně recyklován***;
   b) ***hmotnost materiálů nebo látek, které jsou odstraněny dalšími operacemi předcházejícími recyklaci a nejsou následně recyklovány, není zahrnuta do*** hmotnosti odpadu, který je vykazován jako recyklovaný.
3. Členské státy zavedou účinný systém kontroly kvality a sledovatelnosti obalového odpadu, jenž zajistí plnění podmínek stanovených v ***odst. 1 písm. a) a odst. 2 písm. a) a b) tohoto článku***. Aby se zajistila spolehlivost a přesnost shromážděných údajů o recyklovaném obalovém odpadu, může tento systém zahrnovat elektronické registry zřízené podle čl. 35 odst. 4 směrnice 2008/98/ES, technické specifikace ke kvalitativním požadavkům na tříděný odpad nebo ***průměrné míry ztrát tříděného odpadu u různých druhů odpadu a různých postupů zpracování odpadu***. ***Průměrné míry ztrát se použijí pouze v případech, kdy spolehlivé údaje nelze získat jinak, a vypočítají se na základě pravidel pro výpočet stanovených v aktu v přenesené pravomoci přijatém podle čl. 11a odst. 10 směrnice 2008/98/ES.***
4. ***Pro účely výpočtu, zda bylo dosaženo cílů stanovených v čl. 6 odst. 1 písm. f) až i), lze množství biologicky rozložitelného obalového odpadu, který vstupuje do aerobního nebo anaerobního zpracování, započítat jako recyklovaný odpad, pokud při takovémto zpracování vzniká kompost, digestát či jiný výstup, který obsahuje srovnatelné množství recyklovaného obsahu ve vztahu ke vstupu a který má být použit jako recyklovaný výrobek, materiál nebo látka. Pokud je tento výstup aplikován na půdu, mohou jej členské státy započítat jako recyklovaný odpad pouze tehdy, pokud jeho použití má přínos v oblasti zemědělství nebo vede k ekologickému zlepšení.***
5. ***Množství obalového odpadu, který po přípravě před přepracováním přestal být odpadem, lze započítat jako recyklovaný odpad, pokud je daný materiál určen k následnému přepracování na výrobky, materiály nebo látky, jež budou použity k původnímu nebo jinému účelu. K dosažení cílů v oblasti recyklace se však nezapočítají materiály, které přestaly být odpadem a které mají být použity jako palivo nebo jiné prostředky k výrobě energie nebo mají být spáleny, zasypány nebo uloženy na skládku.***
6. Pro účely výpočtu toho, zda bylo dosaženo cílů stanovených v čl. 6 odst. 1 písm. f) až i), mohou členské státy zohlednit recyklaci kovů ***vytříděných po spálení odpadu, a to*** v poměru k podílu spalovaného obalového odpadu, pokud tyto recyklované kovy splňují určitá kvalitativní ***kritéria stanovená prováděcím aktem přijatým podle čl. 11a odst. 9*** směrnice 2008/98/ES.
7. ***Obalový odpad odeslaný do jiného členského státu za účelem recyklace v tomto jiném členském státě může započítat k dosažení cílů stanovených v čl. 6 odst. 1 písm. f) až i) pouze členský stát, v němž byl tento obalový odpad sebrán.***
8. ***Obalový odpad vyvezený z Unie započítá k dosažení cílů stanovených v čl. 6 odst. 1 této směrnice členský stát, v němž byl tento odpad sebrán, pouze jsou-li splněny požadavky odstavce 3 tohoto článku a může-li vývozce v souladu***

s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006* prokázat, že přeprava odpadu splňuje požadavky uvedeného nařízení a že se zpracování obalového odpadu mimo Unii uskutečnilo za podmínek, které jsou všeobecně rovnocenné požadavkům příslušného práva Unie v oblasti ochrany životního prostředí.

9. Za účelem zajištění jednotných podmínek k uplatňování odstavců 1 až 5 tohoto článku přijme Komise do 31. března 2019 prováděcí akty, které stanoví pravidla pro výpočet, ověřování a předkládání údajů, zejména pokud jde o hmotnost vzniklého obalového odpadu. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 21 odst. 2.

**** Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. června 2006 o přepravě odpadů (Úř. věst. L 190, 12.7.2006, s. 1).“***

7) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 6b

Zpráva včasného varování

1. Komise ve spolupráci s Evropskou agenturou pro životní prostředí vypracuje zprávy o učiněném pokroku při dosahování cílů stanovených v čl. 6 odst. 1 písm. f) až i), a to nejpozději tři roky před ***každým z termínů*** stanovených v uvedených písmenech.
2. Zprávy uvedené v odstavci 1 obsahují tyto údaje:
   a) odhad dosažení cílů jednotlivými členskými státy;
   b) seznam členských států, u nichž hrozí, že cílů v příslušných termínech nedosáhnou, společně s vhodnými doporučeními pro ně;
   c) příklady osvědčených postupů, které se používají v celé Unii a které by mohly sloužit jako vodítko ve vztahu k pokroku při dosahování stanovených cílů.“

8) Článek 7 se nahrazuje tímto:

„Článek 7

Systémy zpětného odběru, sběru a využití

1. S cílem dosažení cílů stanovených touto směrnicí přijmou členské státy nezbytná opatření k vytvoření systémů umožňujících:
   a) zpětný odběr nebo sběr použitých obalů a obalových odpadů od spotřebitelů a jiných konečných uživatelů nebo z toků odpadů za účelem jejich usměrnění do nejvhodnějších možností nakládání s odpady;
   b) opakované použití nebo využití sebraných obalů nebo obalových odpadů, včetně recyklace.

   Tyto systémy musí být otevřené pro účast hospodářských subjektů z dotčených odvětví a příslušných veřejných orgánů. Musí se vztahovat i na dovážené výrobky za nediskriminačních podmínek, včetně podrobných provozních podmínek a veškerých tarifů stanovených pro přístup k těmto systémům, a být navrženy tak, aby v souladu se Smlouvou bránily překážkám obchodu nebo narušování hospodářské soutěže.

2. Členské státy zajistí, aby do 31. prosince 2024 byly zavedeny systémy rozšířené odpovědnosti výrobce pro všechny obaly podle článků 8 a 8a směrnice 2008/98/ES.

3. Opatření podle odstavců 1 a 2 musí být součástí politiky týkající se veškerých obalů a obalových odpadů a brát v úvahu zejména požadavky, které se týkají ochrany zdravého životního prostředí a zdraví spotřebitelů, bezpečnosti a hygieny, ochrany jakosti, pravosti a technických charakteristik baleného zboží a použitých materiálů a ochrany práv průmyslového a obchodního vlastnictví.

4. Členské státy přijmou opatření na podporu vysoce kvalitní recyklace obalových odpadů a pro dodržování nezbytných norem kvality pro příslušná odvětví zabývající se recyklací. Za tímto účelem se čl. 11 odst. 1 směrnice 2008/98/ES použije na obalové odpady, včetně odpadů z kompozitních obalů.“

9) V článku 9 se doplňuje nový odstavec, který zní:

„5. Do 31. prosince 2020 Komise posoudí proveditelnost posílení základních požadavků mimo jiné s cílem zlepšit koncepci opakovaného použití a podpořit vysoce kvalitní recyklaci, ale také posílit jejich vymáhání. Za tímto účelem předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu, ke které případně připojí legislativní návrh.“

10) V článku 11 se odstavec 3 nahrazuje tímto:

„3. ***Komise přijme*** akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 21a ***s cílem doplnit tuto směrnici stanovením*** podmínek, za nichž se hladiny koncentrace uvedené v odstavci 1 ***tohoto článku*** nevztahují na recyklované materiály a cykly výrobků, které jsou součástí uzavřeného a řízeného řetězce, a určením druhů obalů, na něž se nevztahuje požadavek uvedený v odst. 1 třetí odrážce ***tohoto článku***."

11) Článek 12 se mění takto:

a) nadpis se nahrazuje tímto: „Informační systémy a podávání zpráv";

b) odstavec 2 se nahrazuje tímto:

„2. Databáze uvedené v odstavci 1 obsahují údaje ***vycházející z přílohy*** III a poskytují informace zejména o velikosti, parametrech a vývoji toků obalů a obalových odpadů na úrovni jednotlivých členských států, včetně informací o toxicitě nebo nebezpečnosti obalových materiálů a komponent používaných k jejich výrobě.";

c) odstavec 3 se zrušuje;

d) vkládají se nové odstavce, které znějí:

„3a. Členské státy předkládají Komisi údaje týkající se provádění čl. 6 odst. 1 písm. a) až i) a ***údaje o opakovaně ně použitelných obalech*** za každý kalendářní rok.

Údaje předkládají elektronicky do osmnácti měsíců od konce vykazovaného roku, za který byly shromážděny. Údaje jsou předkládány ve formátu, který stanoví Komise ***na základě přílohy III*** v souladu s odstavcem 3d tohoto článku.

První sledované období týkající se ***cílů stanovených v čl. 6 odst. 1 písm. f) až i) a údajů o opakovaně použitelných obalech začíná v prvním úplném kalendářním roce po přijetí prováděcího aktu podle odstavce 3d tohoto článku, kterým se stanoví formát pro předkládání údajů, a první předložené údaje zahrnují údaje za toto sledované období.***

3b. K údajům, jež členské státy předkládají podle tohoto článku, je připojena zpráva o kontrole kvality a zpráva o opatřeních přijatých podle čl. 6a odst. 3 a odst. 8***, případně včetně podrobných informací o průměrné míře ztrát***.

3c. Komise přezkoumá údaje předložené v souladu s tímto článkem a zprávu o výsledcích svého přezkumu zveřejní. Zpráva posoudí organizaci sběru údajů, zdroje údajů, metodiku použitou v členských státech a úplnost, spolehlivost, včasnost a konzistentnost těchto údajů. Posouzení může obsahovat konkrétní doporučení ke zlepšení. Tato zpráva se vypracuje ***po prvním předložení údajů členskými státy a poté*** každé ***čtyři*** roky.

3d. ***Do 31. března 2019*** Komise přijme prováděcí akty, jimiž stanoví formát pro předkládání údajů podle odstavce 3a ***tohoto článku***. ***Pro účely předkládání zpráv o provádění čl. 6 odst. 1 písm. a) až e) této směrnice používají členské státy formát stanovený rozhodnutím Komise 2005/270/ES*.*** Tyto prováděcí akty se přijímají ***přezkumným*** postupem podle čl. 21 odst. 2 této směrnice.

_____

* ***Rozhodnutí Komise ze dne 22. března 2005, kterým se stanoví formáty vztahující se k databázovému systému podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES o obalech a obalových odpadech (Úř. věst. L 86, 5.4.2005, s. 6)***.";

e) odstavec 5 se zrušuje.

12) Článek 17 se zrušuje.

13) Článek 19 se nahrazuje tímto:

„Článek 19

Přizpůsobení vědeckému a technickému pokroku

1. Komise přijme prováděcí akty nezbytné pro přizpůsobení identifikačního systému uvedeného v čl. 8 odst. 2 a čl. 10 druhého pododstavce šesté odrážky vědeckému a technickému pokroku. Tyto prováděcí akty se přijímají ***přezkumným*** postupem podle čl. 21 odst. 2.
2. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 21a za účelem změny názorných příkladů pro definici obalu uvedených v příloze I."

14) Článek 20 se nahrazuje tímto:

„Článek 20
Zvláštní opatření
Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 21a s cílem doplnit tuto směrnici, je-li to nezbytné k řešení jakýchkoli obtíží, které nastanou při uplatňování jejích ustanovení, zejména ve vztahu k inertním obalovým materiálům uváděným na trh v Unii ve velmi malých množstvích (tzn. přibližně 0,1 % hmotnostních), primárním obalům zdravotnických prostředků a farmaceutických výrobků, drobným obalům a luxusním obalům.“

15) Článek 21 se nahrazuje tímto:
„Článek 21
Postup projednávání ve výboru
1. Komisi je nápomocen výbor zřízený článkem 39 směrnice 2008/98/ES. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011*.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011. ***Pokud výbor nevydá žádné stanovisko, Komise navrhovaný prováděcí akt nepřijme a použije se čl. 5 odst. 4 třetí pododstavec nařízení (EU) č. 182/2011.***

* ***Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).“***

16) Vkládá se nový článek, který zní:
„Článek 21a
Výkon přenesené pravomoci
1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedené v ▌ čl. 11 odst. 3, čl. 19 odst. 2 a článku 20 je svěřena Komisi na dobu ***pěti let od*** ... [datum vstupu této pozměněné směrnice v platnost]. ***Komise vypracuje zprávu o přenesení pravomoci do devíti měsíců před koncem tohoto pětiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Evropský parlament nebo Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.***
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v ▌ čl. 11 odst. 3, čl. 19 odst. 2 a článku 20 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. ***Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů*.***
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle ▌ čl. 11 odst. 3, čl. 19 odst. 2 a článku 20 vstoupí v platnost pouze tehdy, pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

* ***Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.“***

17) Přílohy II a III se mění v souladu s přílohou této směrnice.

18) Doplňuje se příloha IV v souladu s přílohou této směrnice.

Článek 2

Provedení ve vnitrostátním právu

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do ... [datum 24 měsíců po vstupu této pozměňující směrnice v platnost]. Neprodleně o ***nich uvědomí*** Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice. ***Komise o nich uvědomí ostatní členské státy.***

Článek 3

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 4

Určení

Tato směrnice je určena členským státům.

V … dne

Za Evropský parlament *Za Radu*

předseda *předseda* nebo *předsedkyně*

PŘÍLOHA

1) Příloha II se mění takto:

a) v bodě 1 se druhá odrážka nahrazuje tímto:

„- Obaly musí být navrženy, vyrobeny a uváděny na trh způsobem, který v souladu se zásadou hierarchie způsobů nakládání s odpady umožní jejich opakované použití nebo využití, včetně recyklace, a omezí na minimum jejich dopad na životní prostředí, když se obalové odpady nebo zbytky po operacích nakládání s odpady odstraňují.“;

b) v bodě 3 se písmena c) a d) nahrazují tímto:

„c) Obaly využitelné formou kompostování

Obalové odpady určené ke kompostování musí mít takovou schopnost biologického rozkladu, která nebrání jejich oddělenému sběru a kompostování nebo působení, jemuž jsou vystaveny.

d) Biologicky rozložitelné obaly

Biologicky rozložitelné obaly musí být takové povahy, aby u nich mohl proběhnout fyzikální, chemický, tepelný nebo biologický rozklad, který umožní, aby se převážná část vzniklého kompostu nakonec rozložila na oxid uhličitý, biomasu a vodu. Oxo-rozložitelné plastové obaly se nepovažují za obaly biologicky rozložitelné.“

2) Příloha III se mění takto:

a) v tabulkách 1 a 2 se řádky s názvem „Kov“ nahrazují dvěma řádky s názvy „Železný kov“ a „Hliník“;

b) tabulka 2 se mění takto:

i) v druhém sloupci se nadpis „Spotřeba obalů [t]“ nahrazuje nadpisem „Obaly poprvé uvedené na trh [t]“,

ii) ve třetím sloupci se nadpis „Opakovaně používané obaly“ nahrazuje nadpisem „Opakovaně použitelné obaly“,

iii) doplňuje se čtvrtý sloupec, který zní:

„

Opakovaně použitelné prodejní obaly	
[t]	***[%]***

“;

c) v tabulkách 3 a 4 se řádky s názvem „Kovové obaly“ nahrazují dvěma řádky s názvy „Obaly ze železných kovů“ a „Hliníkové obaly“.“

3) Doplňuje se nová příloha, která zní:
„Příloha IV
Plán provádění předkládaný v souladu s čl. 6 odst. 1a písm. d)
Plán provádění předkládaný v souladu s čl. 6 odst. 1a písm. d) obsahuje:

1) hodnocení minulé, stávající a plánované míry recyklace, skládkování a dalšího nakládání s obalovým odpadem a jednotlivých toků odpadů, z nichž se skládá;
2) hodnocení provádění plánů pro nakládání s odpady a programů předcházení vzniku odpadu, které byly zavedeny v souladu s články 28 a 29 směrnice 2008/98/ES;
3) důvody, proč se členský stát domnívá, že se mu nemusí podařit dosáhnout příslušného cíle uvedeného v čl. 6 odst. 1 písm. g) a i) ve stanoveném termínu, a posouzení doby odkladu, kterého je ke splnění daného cíle zapotřebí;
4) opatření nezbytná k dosažení cílů stanovených v čl. 6 odst. 1 písm. g) a i) této směrnice, která platí pro dotčený členský stát během doby odkladu, včetně vhodných ekonomických nástrojů a dalších opatření pro poskytování pobídek k uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady podle čl. 4 odst. 1 a přílohy IVa směrnice 2008/98/ES;
5) harmonogram provádění opatření podle bodu 4, určení subjektu odpovědného za jejich provádění a posouzení míry, v jaké jednotlivá opatření přispívají k dosahování příslušných cílů v případě odkladu;
6) informace o financování nakládání s odpady v souladu se zásadou „znečišťovatel platí“;
7) opatření k případnému zlepšení kvality údajů, s cílem dosáhnout lepších výsledků v oblasti plánování a sledování nakládání s odpady.“

Kdo drží klíče k recyklaci, aneb pohled z druhé strany…

Pavel Komůrka
ORKLA ASA, Packaging Innovation / Sustainability Co-ordinator
pavel.komurka@orkla.no

ORKLA V KOSTCE

- Orkla je mezinárodní firma, původem ze Skandinávie
- Působí jako # 1 v severském regionu, # 1 v Pobaltí
- > 300 silných lokálních značek, > 8,5 mio. výrobků
- FMCG výrobky – potraviny, cukrovinky, hygiena, domácnost
- Orkla v ČR – Vitana, Hamé, Agrimex, SK – Vitana SK, Beluša foods, Ekvia, Doma (Hamé)
- Obrat 4 mld € (2016), 17,7 tis. zaměstnanců

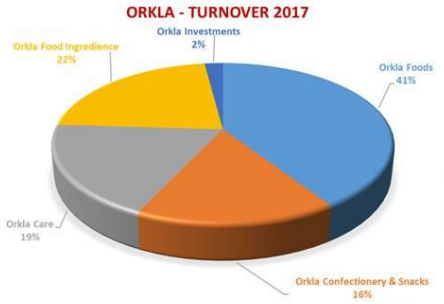

ORKLA A OBALY

Obaly všech kategorií:

- Obaly ze skla, kovové obaly
- Papírové obaly
- Duté tvrdé plastové obaly
- Flexibilní obaly
- Ostatní

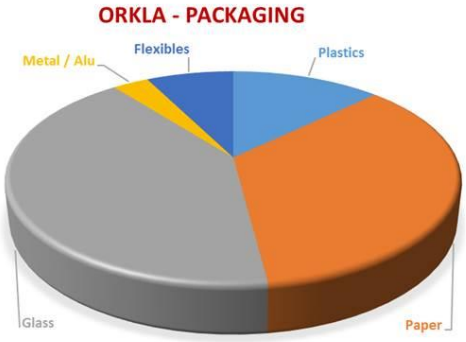

Celkové roční množství: 137.200 tun (cca 1.200 dodavatelů)

ORKLA A OBALY

Situace ČR:

Hamé: Σ = 22.700 tun / rok

Vitana: Σ = 2.350 tun / rok

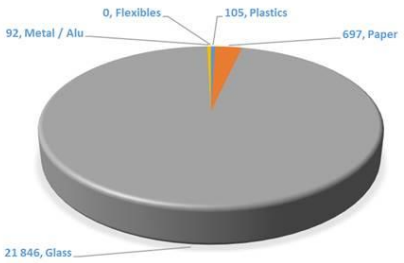

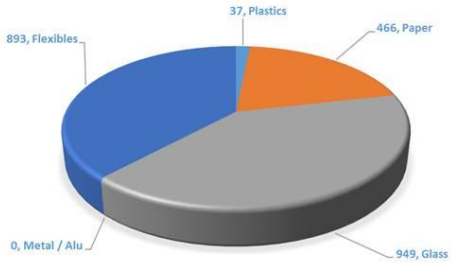

ORKLA - STRATEGIE UDRŽITELNÉHO VÝVOJE PRO OBALY DO ROKU 2025

100% obalů navržených jako znovu-použitelné, nebo recyklovatelné (materiálové využití)

75% obalů s podílem recyklovaných komponentů nebo materiálů z obnovitelných zdrojů

50% plastových obalů s podílem recyklovaných komponentů nebo materiálů z obnovitelných zdrojů

Upřednostňovat obalová řešení s redukovaným množstvím použitého materiálu

Aktivně spolupracovat s dodavateli a sub-dodavateli, jakož i organizacemi s cílem podpořit udržitelný vývoj obalů

PROBLEMATICKÉ MATERIÁLY / OBLASTI – INTERNÍ VLIVY

1. Duté plasty – dosažení 50% podílu recyklovaných materiálů v těchto obalech
2. Flexibilní materiály – multi-materiálové laminace (bariéry, funkčnost obalů)
3. Papírové obaly – relativně malý podíl recyklovaných vláken (marketing, MOAH, MOSH,…)
4. Papírová kartonáž – potahované lepenky (nedají se recyklovat)
5. Biodegradovatelné & kompostovatelné plasty (PLA, PHA, etc.)
6. PS – kontroverzní recyklace, netřídí se (nebo okrajově), obtížně obchodovatelný recyklát

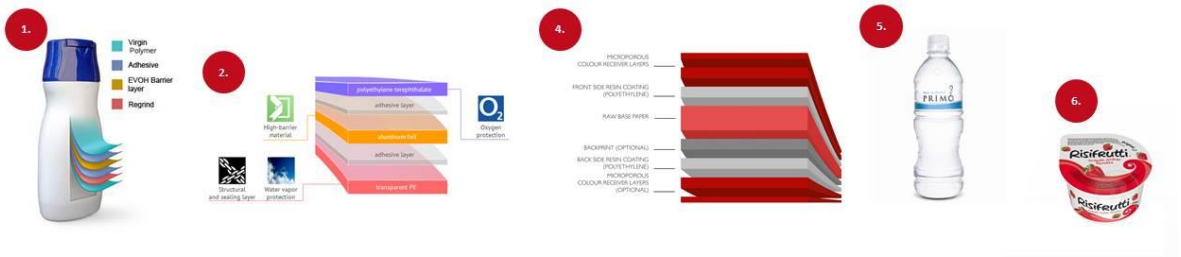

PROBLEMATICKÉ OBLASTI Z POHLEDU OBALŮ JAKO ODPADU EXTERNÍ VLIVY

- Opětovné využití recyklovaných materiálů v plastech a flexibilních obalech
  - Požadavky na ochranu produktu (bariéry)
  - Kompozitní materiály (nemožnost separace)
  - Technologie výroby (příměsi, funkční nosiče)
  - Marketingové požadavky (barva, potisk, etikety)
- Nízká nebo žádná dostupnost recyklátů v odpovídající kvalitě
- Nízká aktivita výrobců obalů => nízká poptávka na trhu s recykláty
- Výrobci produktů – nízká znalost problematiky včetně požadavků recyklačního průmyslu
- Schopnost recyklačních firem recyklovat (dostupné technologie) => dopad zpětně na třídění
- Ekonomika nákupu recyklovaných materiálů
- Nízká úroveň znalosti sytému opětovného využití materiálů (na straně výrobců)
- Spotřebitelé – rozhodování o způsobu naložení s obalem jako odpadem (jestli, kam a jak)

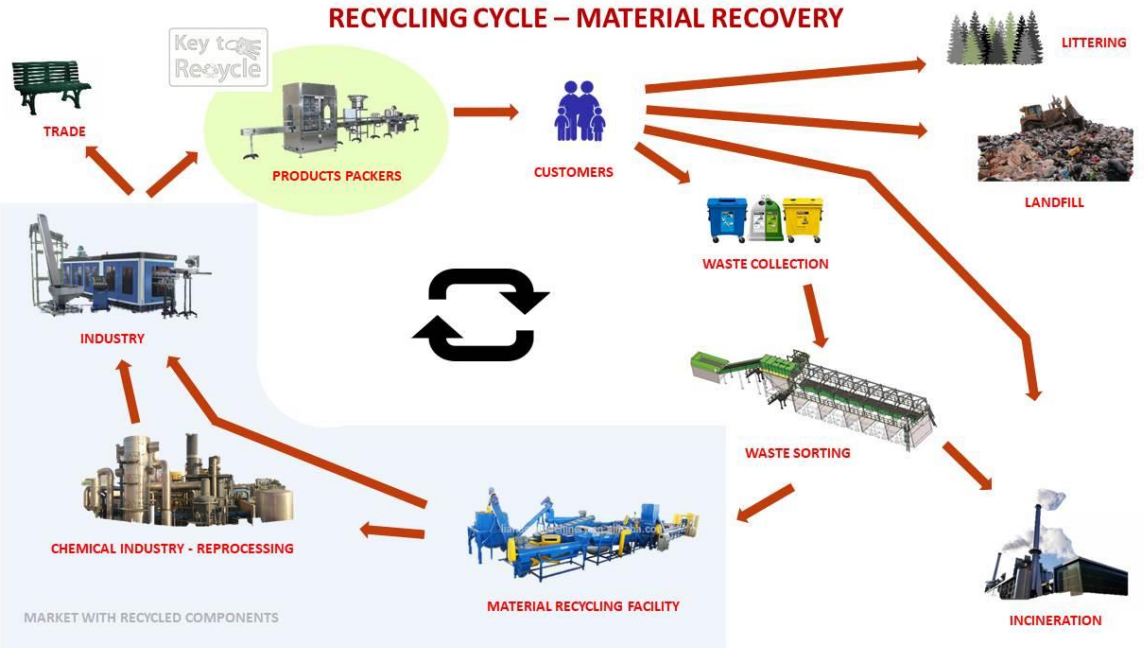

ORKLA – INTERNÍ DOPORUČENÍ PRO DESIGN OBALŮ

- Minimalizace množství materiálů v obalech
- Preference papírových obalů a materiálů z obnovitelných zdrojů
- Preference snadno recyklovaných dutých plastů – PET, HDPE, LDPE, PP
- Pokud možno – zjednodušení materiálové struktury u flexibilních obalů (polyolefiny)
- Navržení obalu tak, aby byl v co největší míře kompatibilní s aktuálně existujícími třídícími a recyklačními systémy
- Nepoužívat „carbon black“ a plně probarvené tmavé verze obalů (zejména plasty)
- Nepoužívat biodegradovatelné a oxo-degradovatelné plasty
- Vždy zvažovat celý cyklus (výroba, použití výrobku, a následné využití obalu jako odpadu)
- **Zahrnutí výrobců obalů, zvýšené požadavky na použití recyklovaných materiálových komponentů**
- Snaha o maximální propojení obalové a odpadové části výrobkového cyklu.

POSUN VE VNÍMÁNÍ

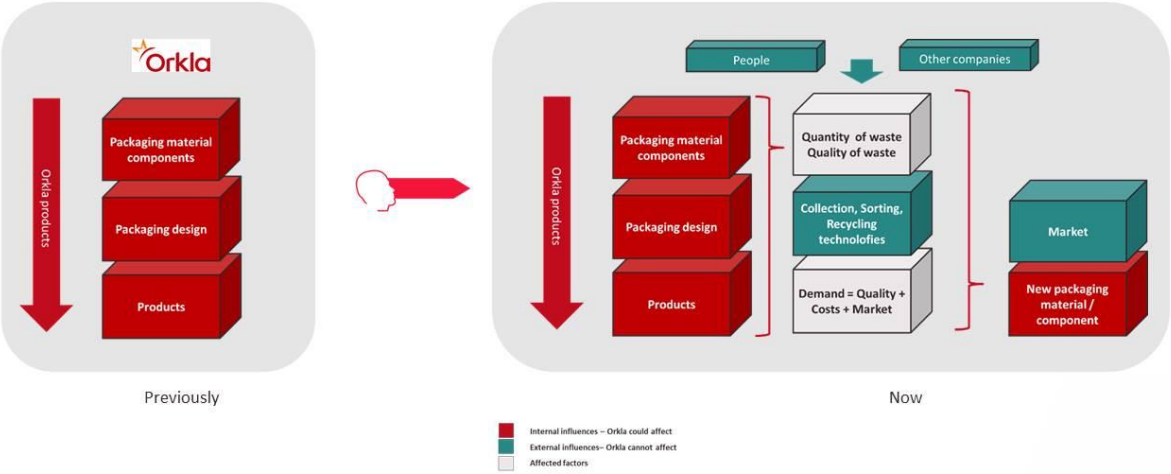

POSUN VE VNÍMÁNÍ

I. Řízení procesů toku materiálu tak aby byla zajištěna tříditelnost a recyklovatelnost

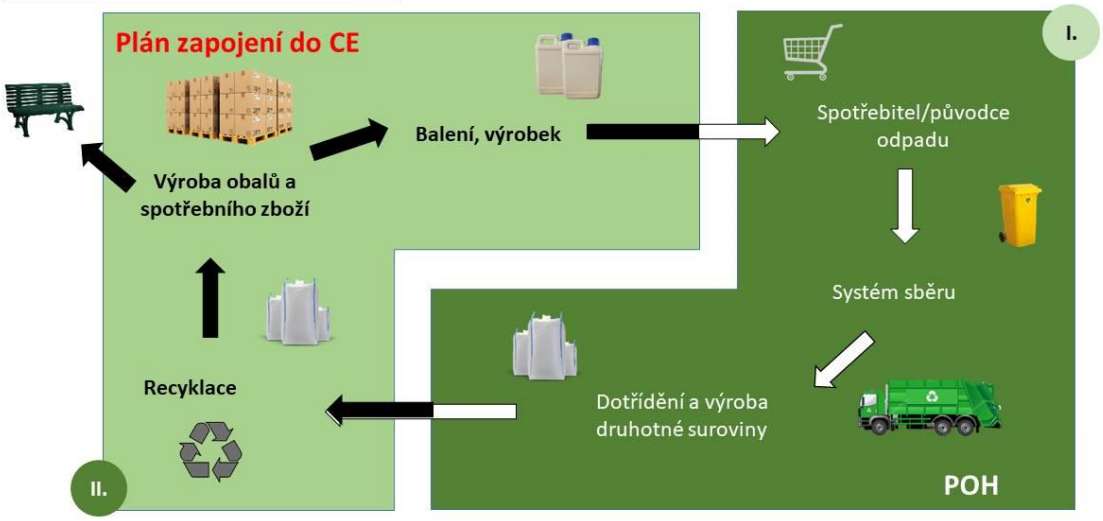

II. Produkce kvalitní suroviny jako vstup do výrobků/obalů

…… SPOLEČNÉ NACHÁZENÍ DALŠÍCH „KLÍČŮ“……

- Jak mohou výrobci výrobků napomoci procesům sběru, třídění a recyklace?
- Jaká opatření bychom měli přijmout v krátkodobém a jaká opatření v dlouhodobém horizontu?
- Dle Vašeho názoru; jsou nějaké specifické kategorie obalů / materiálů, kterým se máme vyhnout?
- Jaké další specifické atributy by měly naše obaly obsahovat, aby byla recyklace efektivnější?

Key to Recycle

Odpadové hospodářství ČR a nový balíček EU

Jaromír Manhart
Odbor odpadů, Ministerstvo životního prostředí
Jaromir.Manhart@mzp.cz

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ

- ✓ **Předběžná dohoda na změnách mezi Radou, EP a Komisí – 18. 12. 2017**
- ✓ **Schválení v EP – 18. 4. 2018**
- ✓ **Schválení na Radě ministrů ŽP – 22. 5. 2018**
- ✓ **Předpoklad v Official Journal – květen/červen 2018**

Změny – nakládání s komunálními odpady a jejich skládkování

Ministerstvo životního prostředí České republiky | Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika | www.mzp.cz

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ

Směrnice o odpadech:

- ✓ Cíl pro recyklaci komunálních odpadů - 55% v roce 2025, 60% v roce 2030, 65% v roce 2035 (cíl bude předmětem revize).
- ✓ Povinné třídění bioodpadu - od 31. 12. 2023 (revizní klauzule na stanovení cíle pro recyklaci bioodpadu).
- ✓ Povinné třídění textilu - od 2025.
- ✓ Povinné třídění nebezpečných složek komunálních odpadů - od 2025.
- ✓ Potravinový odpad – indikativní redukční cíle pro EU a harmonizovaná metodika.

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ

Směrnice o odpadech:

- ✓ Potravinový odpad – indikativní redukční cíle pro EU a harmonizovaná metodika, 2023 vyhodnocení cílů
- ✓ 2024 – vyhodnocení možnosti zavedení cílů pro přípravu k opětovnému použití, opětovné použití, textilní odpad, komerční odpad, ostatní průmyslový odpad, recyklaci bioodpadů.
- ✓ 2027 - Pouze odděleně tříděný bioodpad bude započítáván do recyklace - phase-out MBÚ.

Směrnice o skládkování odpadů:

- ✓ Cíl pro skládkování komunálních odpadů - 10% z produkce komunálních odpadů v roce 2035.

Ministerstvo životního prostředí České republiky | Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika | www.mzp.cz

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ

Směrnice o odpadech, článek 11a:

- ✓ **2027 - Pouze odděleně tříděný bioodpad bude započítáván do recyklace = phase-out MBÚ**
- ✓ **„Acceptable compromise proposal on the phase-out of MBT“**
- ✓ **„Od 1. ledna 2027 lze komunální biologický odpad, který vstupuje do aerobního nebo anaerobního zpracování, započítat jako recyklovaný odpad pouze v případě, že byl v souladu s článkem 22 sebrán odděleně nebo vytříděn u zdroje.“**

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ SMĚRNICE O SKLÁDKÁCH

- ✓ **Směrnice o skládkování odpadů:**
  - ✓ **Priorita – výrazné omezení skládkování odpadů, zejména komunálních odpadů.**
  - ✓ **Definice – přímé odkazy na směrnici o odpadech u hlavních pojmů.**
  - ✓ **2 cíle omezení skládkování odpadů**
  - ✓ ***Členské státy usilují o zajištění toho, aby od roku 2030 nebyl přijímán na skládku žádný odpad vhodný k recyklaci nebo jinému využití, zejména komunální odpad, s výjimkou odpadu, u něhož skládkování vede k nejlepšímu výsledku z hlediska životního prostředí v souladu s článkem 4 směrnice 2008/98/ES.***
  - ✓ ***Cíl pro skládkování komunálních odpadů - 10% z produkce komunálních odpadů v roce 2035.***
    - ✓ *Do 31. prosince 2024 Komise přezkoumá cíl stanovený v odstavci 5 s cílem jej zachovat nebo případně snížit, zvážit kvantitativní cíl pro skládkování na obyvatele a zavést omezení týkající se skládkování i jiných nikoliv nebezpečných odpadů než komunálního odpadu. Za tímto účelem Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu, ke které případně připojí legislativní návrh.*

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ 2018 – NOVÉ INICIATIVY EK

- ✓ **16. ledna 2018 – Strategie EU pro plasty v oběhovém hospodářství (předpokládané nové legislativní návrhy včetně nových cílů – směrnice o obalech).**

- ✓ **2. května 2018 - Návrh nového rozpočtu EU 2021 – 2027 (2. 5. 2018) – *příspěvek do rozpočtu EU vypočtený podle množství nerecyklovaných plastových obalových odpadů v jednotlivých členských státech (0,80 eur za 1 kg)* - nový zdroj příjmů pro rozpočet EK – až 7 mld. EUR ročně. -** http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-3570_en.htm

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ

Směrnice o obalech:

- ✓ **prevence vzniku obalů,**
- ✓ **nárůst opakovaně použitelných obalů,**
- ✓ **nárůst recyklace a dalších forem využití obalů,**
- ✓ **omezit konečné odstranění obalů,**
- ✓ **nové nastavení definic obalů, opakovaně použitelných a kompozitních obalů,**
- ✓ **podpora preventivních opatření ke vzniku obalů a minimalizace dopadů na ŽP,**

Ministerstvo životního prostředí České republiky | Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika | www.mzp.cz

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ

Směrnice o obalech:

- ✓ březen 2019 –pravidla pro výpočet dřevěných obalů,
- ✓ prosinec 2024 – přezkum dat o opakovaně použitelných obalech,
- ✓ „Kovové obaly“ se mění na „Obaly ze železných kovů“ a „Hliníkové obaly“,
- ✓ definice „Obalů využitelných formou kompostování“ a „Biologicky rozložitelné obaly“,
- ✓ plastové oxo-rozložitelné obaly se nepovažují za obaly biologicky rozložitelné.

Ministerstvo životního prostředí České republiky | Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika | www.mzp.cz

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ

Směrnice o obalech:

- ✓ nové podmínky k přeshraničnímu pohybu obalových odpadů podle nařízení o přepravě odpadů,
- ✓ nová pravidla pro výpočet dosažení cílů recyklace,
- ✓ nastavení systémů pro výkup opakovaně použitelných obalů,
- ✓ 31. 12. 2025 - 65 % veškerých obalových odpadů musí být recyklováno.

Ministerstvo životního prostředí České republiky | Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika | www.mzp.cz

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ

Směrnice o obalech:

- ✓ **31. 12. 2025 – cíle pro recyklaci, pokud jde o konkrétní materiály obsažené v obalovém odpadu:**

50 % plastů,

25 % dřeva,

70 % železných kovů,

50 % hliníku,

70 % skla,

75 % papíru a lepenky.

Ministerstvo životního prostředí České republiky | Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika | www.mzp.cz

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ

Směrnice o obalech:

- ✓ **31. 12. 2030 - 70 % veškerých obalových odpadů musí být recyklováno**
- ✓ **31. 12. 2030 – cíle pro recyklaci, pokud jde o konkrétní materiály obsažené v obalovém odpadu:**

55 % plastů,

30 % dřeva,

80 % železných kovů,

60 % hliníku,

75 % skla,

85 % papíru a lepenky.

Ministerstvo životního prostředí České republiky | Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika | www.mzp.cz

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ 2018 – NOVÉ INICIATIVY EK

28. 5. 2018 – návrh směrnice o omezení jednorázových plastových výrobků

- ✓Zcela nová směrnice k omezení jednorázových plastových výrobků.
- ✓10 skupin jednorázových plastových výrobků + rybářské sítě.
- ✓Rozdělení výrobků do skupiny podle požadavků, které bude třeba na tyto výrobky uplatnit (zákaz, snížení spotřeby, rozšířená odpovědnost výrobců, informace pro spotřebitele, příspěvek na úklid, cíle atd.).
- ✓Nový cíl 90% odděleně sebraných plastových láhví 2025.
- ✓8. 6. 2018 EK představí na Pracovní skupině Rady v Bruselu.
- ✓Začne vyjednávání s Radou a Evropským parlamentem.
- ✓ Schválení – 2019 (?) – problematické.

Ministerstvo životního prostředí České republiky | Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika | www.mzp.cz

Europe is tackling the 10 most found plastic waste items on Europe's beaches promoting sustainable alternatives.

Cotton buds	Ban on single use **cotton buds** made with plastic, to be replaced on the market with sustainable alternatives.
Cutlery, plates, straws & stirrers	Ban on single use **cutlery, plates, straws and stirrers** made with plastics, to be replaced with more sustainable alternatives.
Sticks for balloons and balloons	Plastic **sticks** for balloons to be banned and replaced with sustainable alternatives. On **balloons**, producers to contribute to awareness-raising, clean-up, collection, waste treatment and introduce new labelling on the environmental impact of the product and recycling options for consumers.
Food containers	Significant national consumption reduction of plastic **food containers**. Producers to contribute to awareness-raising, clean-up, collection and waste treatment.
Cups for beverages	Significant national consumption reduction of plastic **cups for beverages**. Producers to contribute to awareness-raising, clean-up, collection and waste treatment.
Beverage containers	Producers to contribute to awareness-raising, clean-up, collection and waste treatment of **beverage containers**; product design requirements to attach **caps and lids** to beverage containers; **90% separate collection target for plastic bottles**.
Cigarette butts	Producers to contribute to awareness-raising, clean-up, collection and waste treatment of **cigarette butts** and other plastic tobacco product filters.
Bags	Producers to contribute to awareness-raising, clean-up, collection and waste treatment of lightweight **plastic carrier bags**, in addition to existing measures in the existing Plastic Bags Directive.
Crisp packets/ sweet wrappers	Producers to contribute to awareness-raising, clean-up, collection and waste treatment of **plastic packets and wrappers**.
Wet wipes and sanitary items	New labelling requirements for **sanitary towels and wet wipes** to inform consumers on environmental impact of the product and how to dispose of it properly. Producers to contribute to awareness-raising, clean-up, collection and waste treatment of **wet wipes**.
Fishing gear	Producers of fishing gear containing plastics will be required to cover the costs of waste collection from port reception facilities and its transport and treatment. They will also cover the costs of awareness-raising measures.

THE 10 MOST FOUND SINGLE USE PLASTIC ITEMS ON EUROPEAN BEACHES ACCOUNT FOR 43% OF TOTAL MARINE LITTER

FISHING GEAR REPRESENTS AN ADDITIONAL 27% OF ALL MARINE LITTER

THE COMMISSION IS TAKING ACTION IN THESE TWO AREAS, WHICH REPRESENT 70% OF ALL MARINE LITTER FOUND ON EUROPE'S BEACHES

- ✓***ČR – kampaň za omezení spotřeby jednorázových plastů.***
- ✓***„#dostbyloplastu" – www.dostbyloplastu.cz.***

Ministerstvo životního prostředí České republiky | Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika | www.mzp.cz

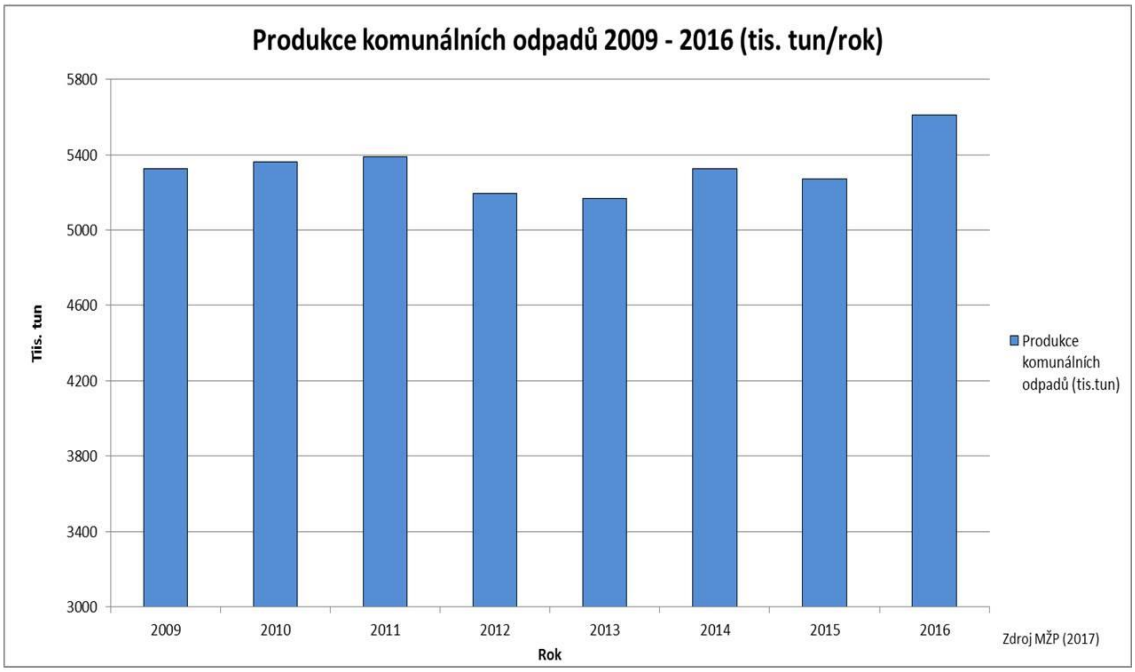

KOMUNÁLNÍ ODPADY ČR 2016

- ✓ **Produkce 5,6 mil. tun.**
- ✓ **Produkce na obyvatele 531 kg.**
- ✓ **Využití komunálních odpadů – 50%.**
  - ✓ **Materiálové využití – 38% - pod úrovní průměru EU.**
  - ✓ **Energetické využití – 12% - pod úrovní průměru EU**
- ✓ **Skládkování komunálních odpadů – 45% (v roce 2015 47%) – nad úrovní průměru EU. Dlouhodobý problém odpadového hospodářství ČR.**
- ✓ **Ostatní nakládání – 5%**

Produkce komunálních odpadů v ČR 2009 - 2016 [tis. t]

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Produkce komunálních odpadů [tis. t]	5 324	5 362	5 388	5 193	5 168	5 324	5 274	5 612

Zdroj: ISOH, MŽP, 2017

Ministerstvo životního prostředí České republiky
Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika
www.mzp.cz

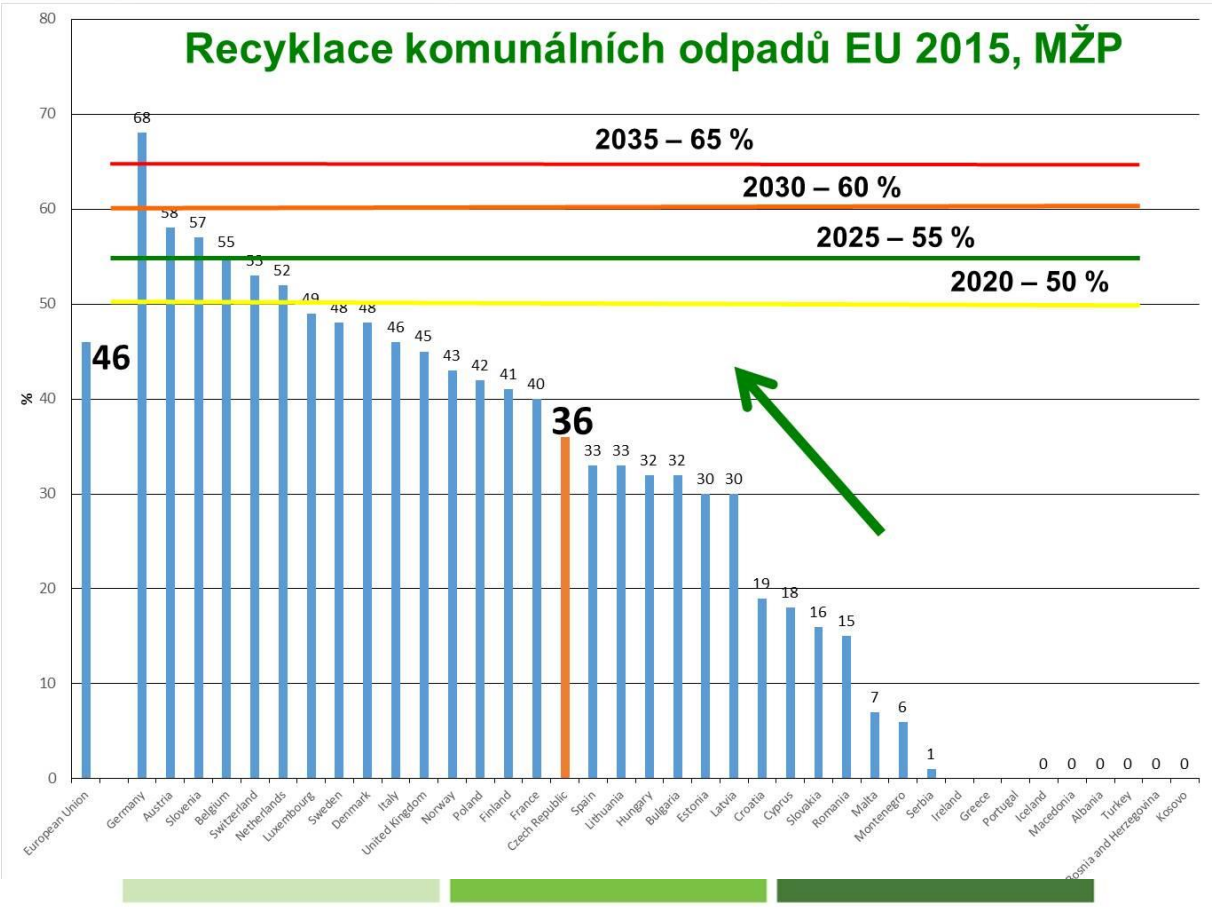

NAVYŠOVÁNÍ RECYKLACE KOMUNÁLNÍCH ODPADŮ

- ✓ **Nová legislativa odpadového hospodářství.**
- ✓ **Další posilování primárního tříděného sběru.**
- ✓ **Zavedení povinného tříděného sběru biologicky rozložitelných komunálních odpadů (od 2015) – celoročně (pravděpodobně od 2019).**
- ✓ **Zavedení povinného tříděného sběru kovů (od 2015).**
- ✓ **Zavedení povinného tříděného sběru olejů a tuků (pravděpodobně od 2020).**
- ✓ **Ekonomické nástroje podporující recyklaci – poplatek za skládkování odpadů (Studie EEA -** https://www.eea.europa.eu/publications/managing-municipal-solid-waste***).***
- ✓ **Spolupráce s obcemi.**
- ✓ **Podpora opětovného použití a center opětovného použití.**
- ✓ **Finanční podpora z evropských a národních fondů.**

Ministerstvo životního prostředí České republiky | Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika | www.mzp.cz

NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍM ODPADEM V ČR 2009 - 2016 (%)

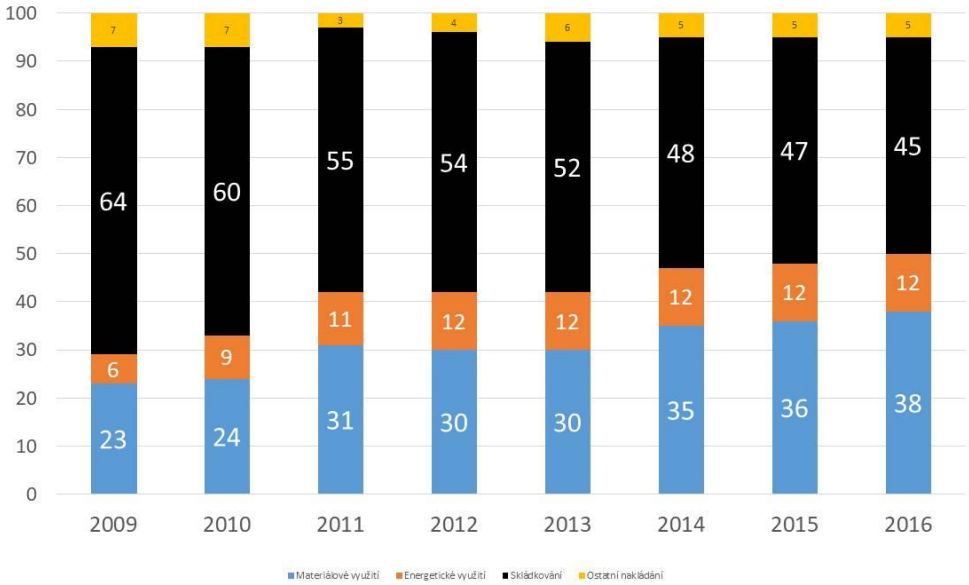

Ministerstvo životního prostředí České republiky | Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika | www.mzp.cz

Czech Waste-2-Energy Facilities

- ✓ **SAKO Brno (1905*)**
- 256 000 t/y
- ✓ **ZEVO Praha Malešice (1930*)**
- 330 000 t/y

- ✓ **TERMIZO Liberec (1999*)**
- 96 000 t/y

- ✓ **ZEVO Chotíkov (2016*)**
- 95 000 t/y

Total: 777 000 t/y

*** - originally built before further reconstructions and finalization**

Ministerstvo životního prostředí České republiky | Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika | www.mzp.cz

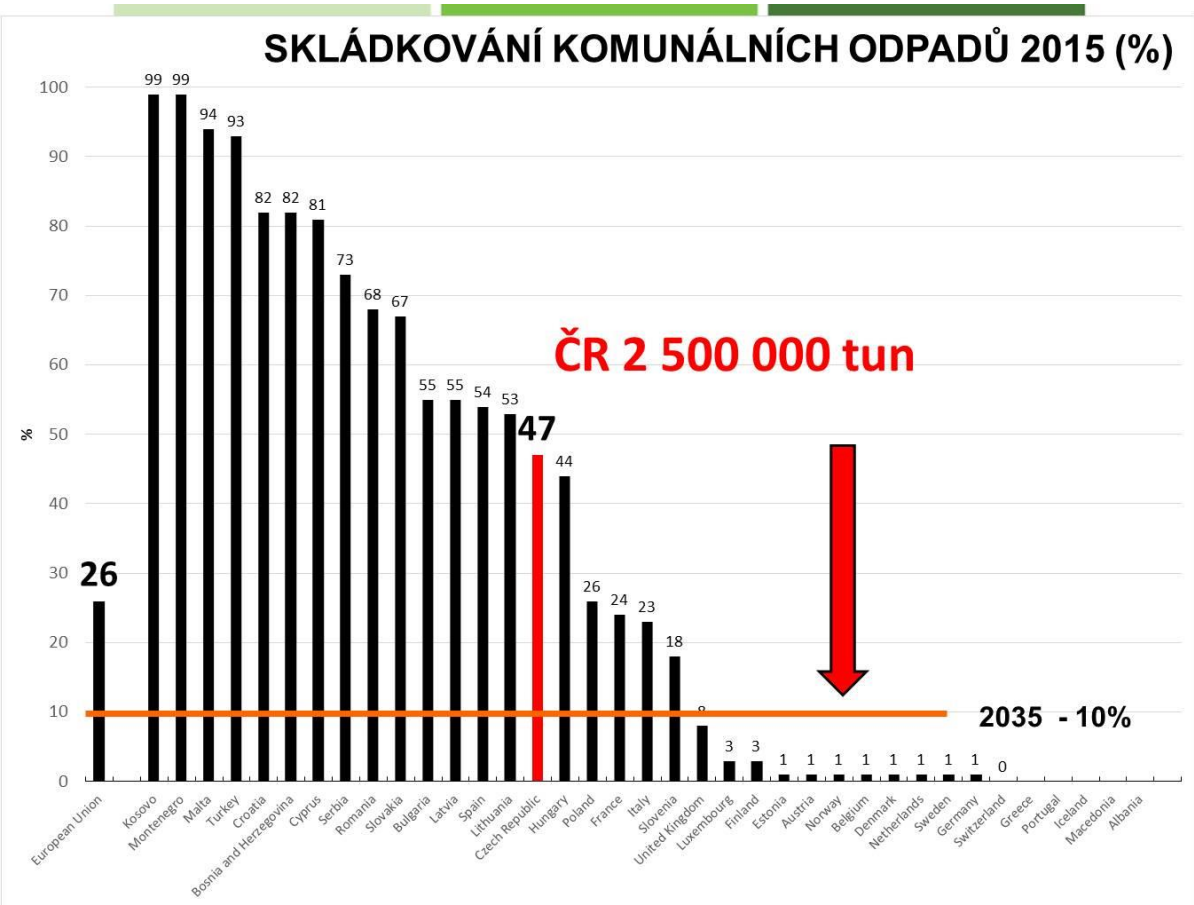

STRATEGIE ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ ČR: OBĚHOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ A PREVENCE

- ✓ **Plán odpadového hospodářství 2015 – 2024**
  - ✓ Přechod k oběhovému hospodářství jako strategický cíl
  - ✓ **Leden 2018 – Zpráva o plnění cílů POH 2015 - 2016**
  - ✓ **Úroveň recyklace komunálního odpadu v ČR v roce 2016 = 51,46 %**

- ✓ **Program předcházení vzniku odpadů ČR**
  - ✓ Základní strategie v oblasti prevence vzniku odpadů
  - ✓ Začleněn do Plánu odpadového hospodářství
  - ✓ **Březen 2017 – První hodnoticí zpráva předložena vládě pro informaci**

Ministerstvo životního prostředí České republiky | Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika | www.mzp.cz

Nakládání s komunálními odpady v ČR, výhled pro rok 2020 a 2024 dle POH ČR 2015-2024 [tis. t], MŽP

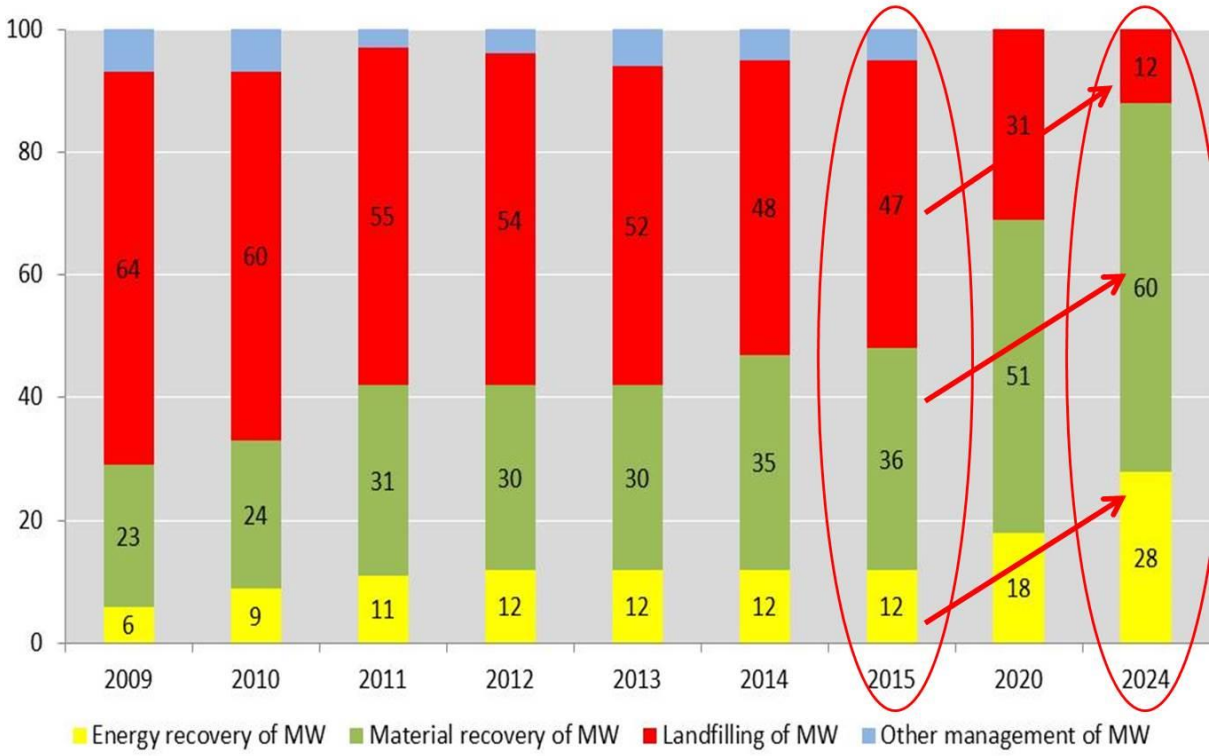

ZÁKAZ SKLÁDKOVÁNÍ

Zákaz skládkování vybraných odpadů

- ✓ **V legislativě od roku 2014.**
- ✓ **Pro směsné komunální odpady, recyklovatelné a využitelné odpady od roku 2024.**
- ✓ **Nejedná se ale bohužel o úplný zákaz skládkování.**

- ✓ Zákaz je prý příliš přísný nebo ojedinělý v EU?...NENÍ!
- ✓ **18 EU Member States adopted a ban* (AT, BE, DE, DK, EE, FI, FR, HU, HR, LT, LU, NL, PL, RO, SE, SL, SK, UK), as well as NOR and SWIS.** (www.cewep.eu, prosinec 2017).

*landfill ban: stream banned from landfilling additionally to the requirements of Directive 1999/31/EC on the landfill of waste

Ministerstvo životního prostředí České republiky | Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika | www.mzp.cz

OMEZOVÁNÍ SKLÁDKOVÁNÍ KOMUNÁLNÍCH ODPADŮ

- ✓ **Omezování množství směsného komunálního odpadu.**
- ✓ **Legislativní zákaz skládkování vybraných odpadů - v legislativě od roku 2014. Pro směsné komunální odpady, recyklovatelné a využitelné odpady od roku 2024.**
  - ✓ ***Rok 2024 zvolen s ohledem na nutnost dostatečného časového horizontu pro realizaci nutných změn.***
- ✓ **Ekonomické nástroje – změna poplatku za skládkování komunálních odpadů.**
- ✓ **Úprava parametrů pro ukládání výstupů z úpravy směsných komunálních odpadů na skládky – výhřevnost, biologická stabilita.**
- ✓ **Dotřiďování směsných komunálních odpadů – je to skutečně efektivní cesta k omezování skládkování komunálních odpadů?**
- ✓ **Paliva z odpadů – nová legislativa.**

SKLÁDKOVÁNÍ ODPADŮ V ČR – POHLED EK

- ✓ EC Recommendations (2012) – ***Increase progressively the existing landfill tax to divert waste from landfill.*** http://ec.europa.eu/environment/waste/framework/pdf/CZ_Roadmap_FINAL.pdf
- ✓ Country report EK (2016) - ***The rate of tax on landfill is deemed too low to support the waste hierarchy.*** (http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/csr2016/cr2016_czech_en.pdf.)
- ✓ Country report EK (2017) - ***Česká republika stále čelí značným výzvám v oblasti životního prostředí, zejména pokud jde o skládkování odpadů.*** (https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2017-european-semester-country-report-czech-en_0.pdf)
- ✓ Country report EK (2018) – ***Hlavním způsobem nakládání s komunálním odpadem je i nadále skládkování.*** (https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2018-european-semester-country-report-czech-republic-cs.pdf)

Poplatek za skládkování [CZK/t] v roce 2018 – podle zákona od odpadech č. 185/2001 Sb.

Kategorie odpadu/rok	2002-2004	2005-2006	2007-2008	2009 2010	2011-2012	2013-2014	2015-2016	2017-2018	2019-2020	2021-2022	2023-2024
OSTATNÍ A KOMUNÁLNÍ ODPAD	200	300	400	500 500	500	500	500	500	500	500	500
NEBEZPEČNÝ ODPAD	1100 + 2000 3300	1200 + 2500 3700	1400 + 3300 4700	1700 + 4500 6200	6200	6200	6200	6200	6200	6200	6200

CO NAVRHUJE MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

	Poplatkové období v roce												
Dílčí základ poplatku za ukládání	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030 a dále
využitelného odpadu [1)] ↑	900	1150	1350	1550	1700	1850	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
zbytkového odpadu →	500	500	500	500	500	500	500	500	600	600	700	700	800
nebezpečného odpadu ↓	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
vybraného technologického odpadu	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45

Ministerstvo životního prostředí České republiky
Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika
www.mzp.cz

DŮLEŽITÉ OTÁZKY K ODPADOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ

- ✓ **Je vysoká míra skládkování komunálních odpadů dlouhodobě udržitelnou cestou pro odpadové hospodářství v ČR? – NE.**
- ✓ **Znamená změna výše poplatku za ukládání odpadů na skládku automaticky zvýšení poplatku pro občana? – NE.**
- ✓ **Souvisí výše poplatku za ukládání odpadů na skládku s mírou recyklace? – ANO.**
- ✓ **Narušuje nízký poplatek za ukládání odpadů na skládku konkurenční prostředí? – ANO.**

DŮLEŽITÉ OTÁZKY K ODPADOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ

- ✓ **Znamená změna výše poplatku za ukládání odpadů na skládku pouze podporu energetického využití odpadů – <u>NE</u>.**
- ✓ **Znamená nízký poplatek za ukládání odpadů na skládku konkurenční výhody pro skládky odpadů? – <u>ANO</u>.**
- ✓ **Je správné, aby nejméně vhodný způsob nakládání s odpady (skládkování) byl dlouhodobě nejlevnější? - <u>NE</u>.**

Rádi opět probudíme spící draky

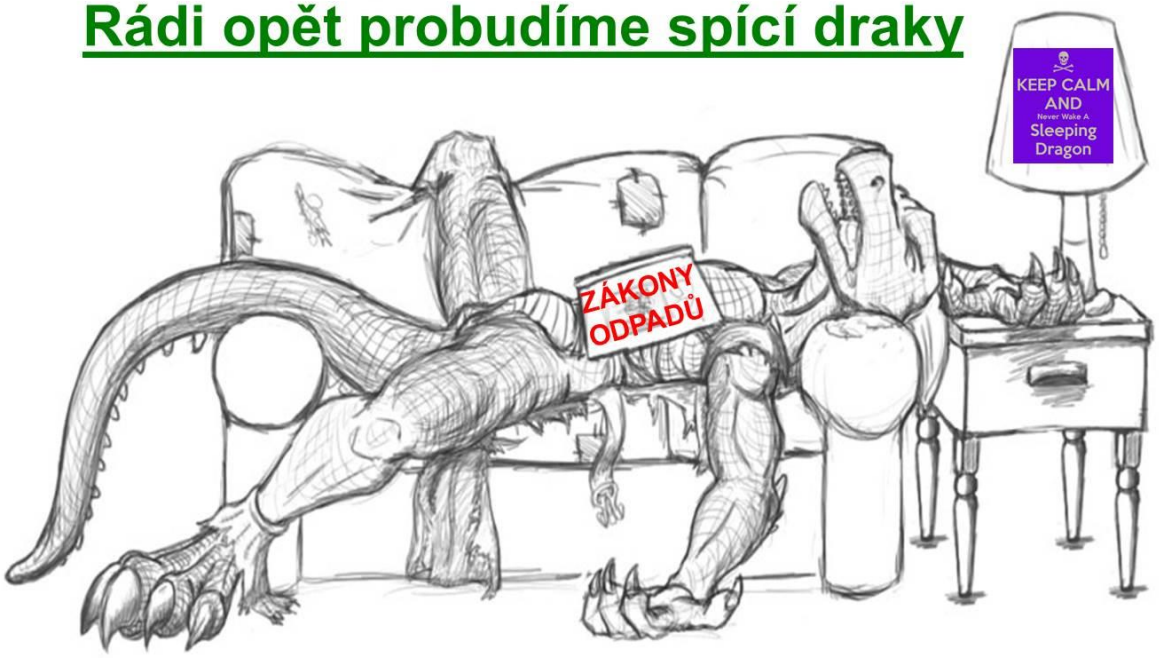

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

DOPIS ČAOH, SVPS, SKS ČESKU

- ✓ **Dopis ČAOH, SVPS, SKS z ledna 2018 ve věci navyšování nákladů za odpadové hospodářství.**
- ✓ **Matoucí informace ke krokům MŽP.**

- ✓ **Oficiální reakce MŽP na dopis k dispozici na stránkách MŽP.**

https://www.mzp.cz/cz/riziko_navyseni_nakladu_odpadove_hospodarstvi

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

10 DOPORUČENÍ PRO OBCE A PŮVODCE ODPADŮ KE ZLEPŠENÍ NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

10 DOPORUČENÍ OD MŽP

1. Mít přehled o odpadech
2. Zpracovat analýzu nakládání s odpadem
3. Vidět v odpadech zdroje, nejen problémy
4. Posilovat tříděný sběr a omezovat směsný komunální odpad
5. Zaměřit se na bioodpady
6. Zaměřit se na prevenci vzniku odpadů
7. Sledovat možnosti financování zlepšování odpadového hospodářství
8. Sledovat dobré příklady z praxe a okolí
9. Spojovat se a spolupracovat
10. Informovat se a být informován

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

JAK A CO DÁL….V CEP

- ✓ **Kritickým místem pro rozvoj oběhového hospodářství v ČR je vysoká míra skládkování komunálních odpadů – nutné doplnit zákaz skládkování zvýšením skládkovacích poplatků a prosadit dalších opatření.**

- ✓ **MŽP: urychleně prosadit nový zákon o odpadech reálně posilující principy oběhového hospodářství a udržitelného nakládání s odpady.**

Ministerstvo životního prostředí České republiky | Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika | www.mzp.cz

2018: ZÁKON O ODPADECH

- ✓ **Aktuální novela zákona o odpadech musí být připravena v souvislosti s přijetím nových evropských předpisů.**
  - ✓ *Nařízení Rady 2017/997, kterým se mění příloha III směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES, pokud jde o nebezpečnou vlastnost HP 14 „ekotoxický“ – změna ve stanovování této vlastnosti*
  - ✓ *Nařízení Evropského parlamentu a Rady 2017/852 o rtuti a o zrušení nařízení (ES) č. 1102/2008 – Minamatská úmluva*
- ✓ **Nutná adaptace zákona o odpadech na uvedená nařízení, tzv. EUronovela**

Ministerstvo životního prostředí České republiky | Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika | www.mzp.cz

2018: PROVÁDĚCÍ PŘEDPISY K ZÁKONU O ODPADECH - PŘÍPRAVA

- ✓ **Vyhláška č. 321/2014 Sb., o rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustřeďování složek komunálních odpadů:**
  - ✓Sběr bioodpadů – zavedení celoročního sběru.
  - ✓Sběr olejů a tuků z domácností – zavedení separovaného sběru.
  - ✓Vypořádání 2. 5. 2018 na MŽP
- ✓ **Návrh vyhlášky, kdy přestává být tuhé alternativní palivo a tuhé alternativní palivo na bázi biomasy odpadem.**
- ✓ **Návrh vyhlášky pro znovuzískanou asfaltovou směs jako vedlejší produkt, nikoliv odpad.**

NÁVRH VYHLÁŠKY, KDY PŘESTÁVÁ BÝT TUHÉ ALTERNATIVNÍ PALIVO A TUHÉ ALTERNATIVNÍ PALIVO NA BÁZI BIOMASY ODPADEM

- ✓ **z odpadů bez nebezpečných vlastností a vybraných nerecyklovatelných odpadů**
- ✓ **TAP pro zdroje o celkovém jmenovitém tepelném příkonu 10 MW nebo více**
- ✓ **TAP na bázi biomasy budou určeny pro zdroje o tepelném příkonu 0,3 MW nebo více**
- ✓ **obě paliva pak s nejvyšším přípustným obsahem škodlivin a průměrnou výhřevností alespoň 10 MJ/kg**

Ministerstvo životního prostředí České republiky | Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika | www.mzp.cz

NÁVRH VYHLÁŠKY, KDY PŘESTÁVÁ BÝT TUHÉ ALTERNATIVNÍ PALIVO A TUHÉ ALTERNATIVNÍ PALIVO NA BÁZI BIOMASY ODPADEM

- ✓ certifikována dle ČSN EN 15358 Tuhá alternativní paliva – Systémy managementu kvality – Specifické požadavky pro jejich použití při výrobě tuhých alternativních paliv
- ✓ požadavky na ověřování kritérií dle ČSN 15 359 Tuhá alternativní paliva – Specifikace a třídy
- ✓ odběr vzorků dle ČSN EN 15442 Tuhá alternativní paliva – metody vzorkování

Ministerstvo životního prostředí České republiky | Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika | www.mzp.cz

NÁVRH VYHLÁŠKY PRO TAP: NEJVYŠŠÍ PŘÍPUSTNÝ OBSAH ŠKODLIVIN

- ✓ mezní hodnoty buď jako medián nebo 80. percentil
- ✓ parametry: Antimon (Sb), Arzén (As), Kadmium (Cd), Chrom (Cr), Kobalt (Co), Mangan (Mn), Nikl (Ni), Olovo (Pb), Thalium (Tl), Vanad (V), Cín (Sn), Rtuť (Hg) - mg/MJ
- ✓ Chlór (Cl) - %
- ✓ vybrané specifické odpadové toky pod jasně stanovenými katalogovými čísly

Ministerstvo životního prostředí České republiky | Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika | www.mzp.cz

NÁVRH VYHLÁŠKY PRO TAP Z BIOMASY: NEJVYŠŠÍ PŘÍPUSTNÝ OBSAH ŠKODLIVIN

- ✓ **mezní hodnoty buď jako medián nebo 80. percentil**
- ✓ **parametry: Arzén (As), Olovo (Pb), Kadmium (Cd), Chrom (Cr), Rtuť (Hg), Zinek (Zn), Chlór (Cl), Fluór (F), Celkový součet PAU - mg/MJ**
- ✓ **rozsah stanovovaných kongenerů PAU: naftalen, acenaftylen, acenaften, fluoren, fenanthren, anthracen, fluoranthen, pyren, benzo(a)antracen (BaA), chrysen, benzo(b)fluoranten (BpFA), benzo(k)fluoranten, benzo(a)pyren (BaP), indeno[1,2,3-cd]pyren, benzo(g, h,i)perylen, Dibenzo(a,h)antracen (DBahA)**
- ✓ **vybrané specifické odpadové toky pod jasně stanovenými katalogovými čísly**

Ministerstvo životního prostředí České republiky | Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika | www.mzp.cz

PŘÍPRAVA STRATEGIE OBĚHOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

- ✓ **V roce 2018 bude zahájena příprava národní strategie oběhového hospodářství ČR – Cirkulární Česko 2040 (pracovní název).**
- ✓ **Strategie bude zaměřena na celý ekonomický cyklus, nikoli jen na odpadové hospodářství. Bez změny ve fázích předcházejících odpadům, nelze vyřešit situaci v nakládání s odpady.**
- ✓ **Diskuse s relevantními cílovými skupinami ke strategii.**
- ✓ **Identifikace prioritních oblastí, opatření, cílů, indikátorů.**
- ✓ **Předpokládaná doba přípravy strategie – 2 roky (rok 2020).**

#CIRCULARCZECHIA2040
#CIRCULARCZECHIA

Ministerstvo životního prostředí České republiky | Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika | www.mzp.cz

ZÁVĚRY

- ✓ **V současnosti je schválena nová evropská legislativa (tzv. balíček k oběhovému hospodářství):**
  - ✓ **odpady (významné změny),**
  - ✓ **skládky (významné změny),**
  - ✓ **obaly (významné změny),**
  - ✓ **výrobky s ukončenou životností (drobnější úpravy).**
- ✓ **Evropská komise představila v roce 2018 nové iniciativy, které budou znamenat další zásahy do evropské (resp. národní) legislativy.**
  - ✓ **Strategie pro plasty v oběhovém hospodářství – změny směrnice o obalech.**
  - ✓ **Nová směrnice o omezování jednorázových plastových výrobků.**

Ministerstvo životního prostředí České republiky | Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika | www.mzp.cz

ZÁVĚRY

- ✓ **Balíček k oběhovému hospodářství přináší <u>dlouhodobou perspektivu pro směřování nakládání s komunálním odpadem</u> – cíle recyklace až do roku 2035 a omezení skládkování odpadů (zejména komunálních).**
- ✓ **Balíček k oběhovému hospodářství jednoznačně posiluje orientaci na primární třídění – nové povinnosti a třídění nových odpadových toků - <u>varuje před uzavíráním komunálních odpadů na skládkách, ve spalovnách a v jednoduchých technologiích mechanicko-biologických úprav</u>.**
- ✓ **Změny bude nutné převést do národní legislativy do 24 měsíců od přijetí.**
- ✓ **<u>První zvýšené cíle pro recyklaci komunálních odpadů v roce 2025 – 55%. Schází pouze 8 let k navýšení recyklace komunálních odpadů o 17% (v roce 2016 38%).</u> K těmto cílům je nyní nezbytné orientovat legislativní prostředí.**
- ✓ **Je nutné urychleně prosadit nový zákon o odpadech, který bude reálně posilovat principy oběhového hospodářství a udržitelného nakládání s komunálním odpadem.**
- ✓ **<u>Nový zákon o odpadech a nový zákon o výrobcích s ukončenou životností – účinnost nejpozději v roce 2020 (?).</u>**

Ministerstvo životního prostředí České republiky | Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65, 100 10 Praha 10 Česká republika | www.mzp.cz

#CIRCULARCZECHIA2040
#CIRCULARCZECHIA

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST

Jaromír Manhart
Odbor odpadů
Ministerstvo životního prostředí
267 12 2393, 725 786 420

jaromir.manhart@mzp.cz

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

V odpadovém hospodářství v Bohumíně se řídíme úslovím: „Co je zadarmo, je na škodu.“

Ing. Lumír Macura
místostarosta Bohumína
macura.lumir@mubo.cz

Myslíte si, že je odpadové hospodářství v ČR v oblasti nakládání s komunálním odpadem již na úrovni vyspělých států Evropy?

Pokud považujeme trend, který si nastavila Evropská unie, za dobrý, tak Česká republika patří v oblasti nakládání s odpady jistě mezi vyspělé státy. Otázkou ovšem je, zda nastavení „třídící společnosti“ s „oběhovým hospodářstvím“ nezachází do přílišných extrémů. V současné době dle našich zkušeností 36 % obsahu ze žlutých kontejnerů prodáme (včetně nápojových kartonů a plechovek) a za zbytek směsného plastového odpadu platíme. Přitom je jasné, že energetické využití zbytku existuje. Pokud poslouží k výrobě alternativního paliva, tak je to dobře, pokud skončí ve spalovně, pak se ptám, proč jsme občany vedli k třídění každého igelitového sáčku?

V roce 2013 jsme v Bohumíně na ruční třídící lince dotřídili 251 tun plastů s tržbou z prodeje 1 029 tis. Kč. V roce 2017 jsme dotřídili 330 tun plastů (tedy o 31% více než v 2013) s tržbou z prodeje pouhých 616 tis. Kč (tedy o 40% méně než v 2013). Z 330 tun plastů činí 120 tun prodejný plast a 210 tun smíšený plast, za jehož předání k dalšímu využití musíme zaplatit.

Třídění díky vynikající spolupráci s autorizovanými obalovanými společnostmi rozvíjíme v Bohumíně čím dál více. Ve městě jsou kromě kontejnerů na papír, sklo (stále máme oddělený sběr bílého skla) a plasty (včetně sběru nápojových kartónů a plechovek) další nádoby na elektro spotřebiče a na textil. V některých obcích také na kovy, na tuky, na BIO odpad a kdoví na co ještě. Pokud ve městě chceme stále zkracovat dochozí vzdálenost k separačním hnízdům, tak na veřejném prostranství začíná chybět dostatek místa. Nechceme ubírat zelené plochy ani parkovací místa. A udržovat pořádek kolem separačních hnízd je stále náročnější. Další rozšiřování počtu sběrných míst a počtu nádob v hnízdech proto nepovažuji za perspektivní.

Docela se mi zamlouvá systém, který v Polsku praktikuje okolí Bielsko-Biale. Zjednodušeně řečeno se třídí pouze „suché“ a „mokré“ a vše se pak roztřídí a dotřídí na velkokapacitní separační lince. Díky rozvinuté síti separačních míst by asi nebylo vhodné zcela opustit zavedený systém třídění. Společné separační kontejnery pro více využitelných a tříditelných složek komunálního odpadu by mohly být cestou jak systém zjednodušit a zefektivnit. Zamýšlíme se taky nad sběrem tříděného odpadu (plastů a papíru) od rodinných domů, ale o všem musí rozhodovat ekonomika. Podmínkou těchto úvah musí být existence ekonomicky dostupné regionální automatizované moderní třídící linky.

Zatím se nám v Bohumíně (21 375 obyvatel) kupodivu stále daří držet systém odpadového hospodářství na straně příjmů a výdajů vyrovnaný. Máme vlastní městskou svozovou společnost, která spravuje městskou skládku komunálního odpadu a zabezpečuje jak svoz směsného odpadu, tak svoz plastů, papíru a skla a dotřiďování obsahu žlutých kontejnerů. Máme přes 130 separačních hnízd, stabilní sběrný dvůr a také mobilní sběrný dvůr, který od jara do podzimu putuje po městě. Naše městská společnost také zajišťuje svoz hnědých popelnic na rostlinný odpad. Upřednostňujeme domácí kompostování ve vlastních kompostérech, kdo chce hnědou popelnici, ten za ni musí zaplatit. Nemáme zaveden místní poplatek, ale platbu za nádobu na základě smlouvy. V roce 2013 platili občané za 110 l nádobu 1560 Kč za rok, v letech 2014 - 2017 jsme díky kladným bilancím v odpadovém hospodářství zlevnili na 1404 Kč, ale pro rok 2018 jsme kvůli rostoucím nákladům zejména na mzdy a nižším výnosům z prodeje vytříděných složek zvýšili cenu na 1482 Kč.

Co je z Vašeho pohledu nutné změnit v legislativě, aby bylo komunální odpadové hospodářství a obecně starost o odpady obyvatel obcí pro samotné obce efektivnější či lepší?

Podle aforismu, že „každá změna je k horšímu“ si mnohdy říkáme, že čím méně změn v zákonech, tím lépe pro občany a obce. Nicméně proti avizované potřebě nového zákona o odpadech neprotestujeme. V současně době a za stávajících podmínek způsobu likvidace komunálních odpadů

včetně levného skládkování si každá obec našla v zákoně své místo a neznám obec, ve které by odpadové hospodářství nějak nefungovalo. Pravdou je, že nám zde vzniklo 6200 originálních systémů a najdou se jistě různé extrémy. Za největší obavu z pohledu našeho města považujeme nesmyslné snahy ministerstva životního prostředí sjednocovat způsob výběru plateb od občanů. V Bohumíně využíváme platby od vlastníků rodinných domů či bytových domů za nasmlouvané popelnice či kontejnery. Nemáme s tím nejmenší problémy a máme téměř nulové pohledávky za neplatiči, na rozdíl od měst, která vybírají místní poplatky.

V české legislativě mi chybí lepší nástroj pro jednodušší možnost spojování obcí v oblasti odpadového hospodářství do větších regionálních celků, jak to známe například z Rakouska. Možná i zavedení zákonné povinnosti chovat se v oblasti odpadů regionálně by nebyla na škodu. Zabránili bychom tak populistickým politickým řešením některých samospráv. Odpady neznají hranice katastrů obcí. Razíme zásadu, že „co je zadarmo, je na škodu“ a zatím se nám daří udržovat odpadové hospodářství na straně příjmů a výdajů zhruba vyrovnané. Stěží občanům vysvětlujete, proč se nejen nastavený systém, ale taky platby za odpady, liší obec od obce. Proč v sousedním městě mají BIO hnědou popelnici zadarmo anebo dokonce nulový místní poplatek?

Jaká by měla být pozice obcí v budoucím odpadovém hospodářství zodpovědnost/ ovlivňování a určování toku odpadu/financování a je dle vás třeba posílit/snížit roli obce?

Obce a města se jistě nezdráhají nést odpovědnost za komunální odpady. Zajištění svozu odpadů je služba pro občany, která významně ovlivňuje jejich spokojenost i vzhled obce. Co nechápu, je formulace v zákoně, že obec je původcem komunálních odpadů. Starosta v pozici občana jistě, ale obec? Původcem komunálních odpadů je občan, který by měl mít jasně danou povinnost respektovat systém odpadového hospodářství, který si obec nastavila. A stát by neměl automaticky počítat s tím, že obce budou na systém odpadového hospodářství doplácet ze svých rozpočtů.

Jaká by měla být role poplatků v odpadovém hospodářství?

Pokud máme na mysli místní poplatek, tak ten my nechceme. Ale pokud některé obci tento systém vyhovuje, tak by neměla být omezována jeho horní hranice, ale naopak nařízena minimální spodní hranice, např. na úrovní nejméně dvou třetin skutečných kalkulovaných nákladů v přepočtu na jednoho občana.

Pokud máme na mysli poplatek za skládkování, tak ta jeho část v podobě, jak je navrhována, bez ohledu na jeho budoucí výši, je jen další skrytou daní pro občany a odvod peněz do centra. O jaké motivační roli poplatku vzhledem k zákazu skládkování od roku 2024 se nás snaží ministerstvo životního prostředí přesvědčit? Zákaz skládkování využitelných složek odpadů od určitých parametrů bude platit dříve nebo později. Každopádně odklon SKO k dotřídění bude obce stát něco navíc. A záleží na obcích, jakými nástroji zajistí snižování objemu SKO a zvyšování objemu využitelných složek. Ke zdražení systému dojde a bude velmi obtížné přesvědčovat občany, že budou platit více, i když dobře třídí. Anebo skutečně stát předpokládá, že zvýšené náklady zaplatí obce ze svých rozpočtů z obavy před reakcí svých voličů? Proto jsou důležité osvětové kampaně s apelem na vnitřní motivaci občanů a jejich přesvědčení o smysluplnosti třídění. Vnější motivace formou různých systémů PAYT má krátkodobý efekt a nemůže reagovat na zdražení celého systému.

Jaký model financování odpadového hospodářství považujete za optimální?

Jednoznačně vyrovnaný model na straně příjmů a výdajů s opatrně nastavenými motivačními a případně sociálními nástroji. Jedná se o službu, za kterou by lidé měli platit. Nejedná se veřejnou službu typu oprav komunikací či údržby zeleně anebo provozování ztrátových sociálních, kulturních a sportovních zařízení. Odpady produkují občané a mají za ně platit.

Jak důležitou pozici má odpadového hospodářství v rámci zajištění správy a chodu obce?

Odpadové hospodářství má ekologicky motivovaným občanům nabídnout pohodlný a efektivní systém svozu a likvidace odpadů podle podmínek v dané obci. Systém odpadového hospodářství má pozitivně ovlivňovat vzhled obce a nemá negativně nabourávat rozpočet obce.

Jaké má obec reálné nástroje pro zajištění cíle růstu recyklace komunálních odpadů a omezení skládkování?

Otázka, jak zajistit recyklaci vytříděných využitelných složek odpadů by měla být položena především podnikatelům a státu, který by měl stanovit podnikatelům v dostatečném předstihu pravidla hry a vhodné ekonomické nástroje k dosažení cílů recyklace. Předpokládám, že většina obcí nebude odborníkům fušovat do řemesla a bude se soustředit zejména na snižování množství produkovaného SKO a navyšování množství vytříděných využitelných složek za přijatelných ekonomických podmínek.

Proč by si měly obce řídit svoje odpadové hospodářství samy?

Ing. Olga Dočkalová
starostka obce Sudice, okr. Blansko
starosta@sudice-bk.cz

Česká republika určitě není v odpadovém hospodářství na úrovni vyspělých států, kde třídění odpadů již funguje několik desítek let. Jsem přesvědčena, že je určitě ještě hodně co zlepšovat. Nejen na straně obcí, jakožto původců a vlastníků odpadu, ale především při následném zpracování odpadu a recyklaci vytříděných složek.

Množství odpadů narůstá geometrickou řadou, tuto skutečnost dnes vnímají nejen obce, ale také většina obyvatel. Tlak ze strany EU a státu je naprosto v pořádku, jen je potřeba skloubit a koordinovat více postupů dohromady. Což znamená, že nelze jen vyvíjet tlak všemi prostředky na obce a občany, aby zvýšili třídění a snížili SKO, když pak nebudete vědět kam s vytříděnými složkami, protože bude chybět následné zpracování. V našem regionu je zcela běžné, že vytříděný odpad skončí na skládce svozové společnosti, protože je to pro ni výhodnější. Neobejde se to ovšem bez povšimnutí a občané se pak ptají, proč vlastně mají vynakládat energii na třídění. A pak mají obce provádět osvětu a vysvětlovat smysl třídění… A ještě, když k tomu přidáte skutečnost, že tříděný odpad nám v současnosti zvyšuje náklady a tedy následně poplatky za odpad, tak už žádnou osvětu dělat nemusíte.

V našem regionu ovládá odpadové hospodářství obcí nadnárodní společnost, která nemá konkurenci, a která za celou dobu mého působení ve vedení obce, tedy osm let, nepřišla s jedinou vylepšenou novinkou nebo návrhem, jak zaběhlý dvacetiletý systém změnit nebo zlepšit. Proto jsme se rozhodli, že se začneme o svoje odpady starat sami a založili jsme dobrovolný svazek obcí a ten následně založil společnost s ručením omezeným. Dobrovolný svazek obcí má možnost jednou žádostí zažádat pro obce o dotace k navrženým systémům a společnost s.r.o. bude provádět tu praktickou a obchodní stránku.

Celkem 23 starostů pochopilo, že pokud se nezačnou rychle zabývat myšlenkou změny a vylepšení celého systému a neuchopí tuto problematiku do vlastních rukou, tak k žádnému výraznému zlepšení nedojde. Pochopili, že vyvážení pouze „ černých popelnic“ a pár sběrných míst v obci nebude za pár let stačit a obec se bude prohýbat pod tíhou finančních nákladů na odpadové hospodářství.
V Jihomoravském kraji máme tu výhodu, že zde funguje již několik úspěšných svozových společností vlastněných obcemi, takže se máme kde inspirovat a taky kde informovat. Tím, že si vzájemně nekonkurujeme (obsluhují obce určitých regionů a většinou se nechtějí již rozšiřovat), tak nám pomáhají kolegové naši společnost „rozjet“ a jejich výpomoc je neocenitelná. I v tomto spatřuji do budoucna potenciál, když se tyto společnosti dohodnou na společných postupech, jejich vyjednávací síla bude účinnější.

Svozové společnosti ve vlastnictví obcí dělají pravidelně setkání se starosty, aby je informovali o výsledcích práce, novinkách nebo změnách v legislativě. Úzce spolupracují s jednotlivými obcemi na zavádění systémů nebo případných změnách, pokud někde nezafungovalo, co zafungovat mělo. Starostové mají k dispozici jednoduché programy, aby si ověřili, kolik odpadu z jejich obce odchází a zda jim obyvatelé dostatečně třídí. Tam kde chtějí zavést finanční motivaci pro občany formou slev na poplatcích, tak s tím společnost nemá problém, protože mají veškeré podklady i technické vybavení. Nádoby jsou opatřeny kódy a svozová technika váhami. Obce mají přehled, co se s jejich odpady děje dál a kde končí.

Jsem přesvědčená, že je to cesta správným směrem. Starostové v našem regionu díky odpadům spolu začali více spolupracovat, pravidelně se scházíme a dokážeme si vzájemně poradit i s řešením jiných problémů v obci. Vypadá to tedy nadějně, ale jsou zde tři obavy ne-li rizika. Tou první je již zmiňované další využití vytříděného odpadu tzn. Kam s tím, když nám chybí koncovky? Druhým rizikem může být nákladovost vytříděného odpadu, protože se může lehce stát při současné situaci, že budeme ještě platit za to, aby si někdo vytříděné složky vůbec vzal. A třetí riziko spatřuji v myšlenkových pochodech různých úředníků především na krajských úřadech, kteří pod mocí

úředního zákona podkopávají nohy aktivním obcím a rozdávají záporná stanoviska. Pokud plán odpadového hospodářství protěžuje jen velké společnosti a odsunuje na vedlejší kolej obce, které si chtějí své odpady řešit sami, aby nebyly v područí nadnárodních společností, tak není něco v pořádku. Kraje by měly být nápomocným servisem právě pro obce v jejich nelehkých úkolech, pomáhat a chránit je a podporovat je, aby finance zůstaly v regionech. Vždyť kraj krajem dělají spokojené obce se spokojenými občany.

A jaké reálné nástroje pro zajištění plánovaných cílů recyklace komunálních odpadů chceme využít? Dnes se hodně propagují různé systémy slev na poplatcích pro třídící občany. Český člověk je však velmi vynalézavý k tomu, aby si finančně přilepšil. Nemyslím si, že existuje systém spravedlivý pro všechny, ale může být motivací pro část obyvatel v obci. Jak k tomu však přijdou občané, kteří odpad téměř netvoří a předchází jeho vzniku? Pro občany by se mělo stát třídění samozřejmostí a součástí života. Poplatky by měly být motivační, aby všichni společně v obci nad produkovanými odpady začali přemýšlet a cítili, že když se do nabízených systémů zapojí, tak nebudou tolik finančně „trpět“ a bude je hřát skvělý pocit, že udělali dobrý skutek pro přírodu a své okolí.

V naší obci, v první řadě bude třeba podpořit současné aktivní občany – tzv. třídiče, kteří chtějí třídit a třídí, ale většinou si stěžují na stále plné kontejnery na sběrných hnízdech. Vedení obce hnízda několikrát rozšířilo a zvýšilo četnost vývozů kontejnerů, přesto je to stále nedostačující. V malé obci bez bytových domů je vhodné a účinné tedy dát nádoby na třídění přímo do domácností, občané tuto možnost většinou vítají.

Dále je třeba vyvinout tlak na netřídiče. Ten spatřuji především ve finanční rovině – kdo bude chtít třídit, obdrží domů zdarma nádoby na tříděný odpad s čárovými kódy a poplatek za odpad zatím zůstane na stejné výši a kdo nebude chtít třídit, tak poplatek za všechny osoby v domácnosti půjde na maximální výši, tedy 1000Kč/ občan/ rok dle hesla „ Nemusíš třídit, ale musíš si nejdražší netříděnou složku zaplatit.“

Dalším krokem je informovanost a osvěta obyvatel. Nejen, jak mají třídit do různých nádob a proč to všechno děláme, ale také informovanost o tom, co nám nový systém přinesl a třeba také porovnání třídění obce s ostatními obcemi v okolí, které jsou členy dobrovolného svazku obcí a zavedli nové systémy společně s námi. V regionu je velká provázanost obyvatel s okolními obcemi, takže i tyto údaje budou jistě obyvatele zajímat.

Dalším možným nástrojem by byla kontrola – nejen přes jednoduchý program v PC, kdy si starosta obce zkontroluje, zda z jednotlivých domů skutečně odchází tříděný odpad, ale také jednou za čas provede namátkové kontroly popelnic při vývozech, zda obsahují, co skutečně mají. Když budou lidé vědět, že tyto dvě kontroly máte k dispozici, tak nebudou příliš vymýšlet obcházení systému.

Ze strany legislativy by bylo vhodné zavést zákonnou povinnost, že poplatek za sběr, nakládání, svoz a likvidaci odpadu ponesou občané v plné výši vynaložených nákladů obce. Určité zastropování, třeba nynějších 1000 Kč na občana a rok, by bylo na místě. Současný systém funguje v mnoha případech tak, že doplácí na likvidaci odpadů obec, aby nemusela zvedat poplatky a „dráždit“ tak své občany. Anebo vede k předvolebním alibistickým praktikám, jak se zalíbit voličům „z obecního přece neteče!“. V obcích, kde veškerou tíhu nákladů nesou obyvatelé, tak musí zase vedení obcí čelit poukazování, že u vedlejší obce je poplatek nižší a proč to nejde u nás. V případě, že vše budou platit obyvatelé ze zákona, tak to může být jeden z dalších motivačních systémů občanů k většímu třídění odpadu, ale také předcházení vzniku odpadů. A pro vedení obcí k aktivnímu přemýšlení co změnit, vylepšit nebo jak zapůsobit na občany, aby se poplatky nezvedali.

Co se týká skládkovacích poplatků a velkého tlaku na jejich razantní zvýšení, jsem toho názoru, že to může být jeden z motivů obcí, kdy pod tímto finančním tlakem začnou konečně starostové řešit problematiku odpadů v obci, neboť dosud to nebylo na pořadu dne. Role obcí je v tomto ohledu velmi důležitá. Ve většině obcí, kde fungují velké svozové společnosti, pokud neuchopí samo vedení obce problematiku odpadů do svých rukou, tak se nic zásadního nezmění a společnost jim pouze jednoho dne oznámí obrovské navýšení odůvodněné zákonem o odpadech.

Skládkovací poplatky tedy mohou plnit i funkci motivační pro obce, ale zato by se měly prokazatelně vracet zpět na financování zařízení na zpracování odpadu. Pak jej lze vnímat jako dobrý motivační nástroj nikoliv jako další finanční postihy obcí nebo skryté daně pro vylepšení státní pokladny.

V našem regionu jsme teprve na začátku, aktivitu uchopili starostové malých obcí, kteří většinou neznají slovo volný čas a soukromý život. Přesto místo fňukání a nadávání na stát a legislativu hledají způsoby, proč to musí jít jinak a lépe. Při použití selského rozumu, dobré společné komunikace, vyjednávacích schopnostech a při využití znalostí našich odborných praktických poradců věříme, že vybudujeme v regionu skvělou firmu. Naše aktivita se rychle roznesla po okolí a hlásí se nám ostatní okolní obce o spolupráci, což je pro nás velmi potěšující impuls a zároveň to poukazuje na „spokojenost“ se současnou firmou a jejími službami, která nám po roce nám nabídla pouze pytlový systém.

Přála bych všem krajům, aby mělo dostatek aktivních a statečných obcí k těmto razantním změnám, které ukáží, že si Češi umí své popelnice obhospodařovat sami. Bez těchto aktivních obcí bude stát těžko plnit své naplánované závazky v odpadovém hospodářství. Na oplátku by měl stát prioritně pomoci při budování zařízení na zpracování a využívání odpadů, kterých je stále málo. Ruku v ruce by mělo také jít předcházení odpadů už u výrobců.

Jak to vypadá, jsme všichni na jedné lodi a každý může přispět svým dílem nebo radou k tomu, aby loď plula v klidných vodách vypracovaného systému odpadového hospodářství a s příznivým větrem v plachtách.

Balíček k oběhovému hospodářství EU z pohledu SAKO Brno, a.s.

Ing. Iveta Jurenová
jurenova@sako.cz

Kde vnímáte největší potenciál českého komunálního odpadového hospodářství?
V České republice je řada kvalitních a smysluplných projektů v různých stupních přípravy, některé dobré bohužel již „zemřely“, protože nevydržely letitou nejistotu ve směřování odpadového hospodářství a absenci dlouhodobých jasných pravidel, na kterých je možno do budoucna stavět.

Jaký vývoj produkce komunálních odpadů předpokládáte v příští dekádě?
Produkce komunálních odpadů může být opět ovlivněna „nastavenými pravidly“ – tj. cenami, zdaněním, apod., která budou definována novým zákonem o odpadech a budou regulovat chování producentů obalů, občanů a všech subjektů působících v odpadovém hospodářství. Obecně pokud se podíváme do sousedních zemí, bude produkce odpadů pravděpodobně podobná té dnešní. Produkce KO dle statistik MŽP začala v posledních dvou letech po období stagnace opět mírně růst, nedomníváme se, že se jedná o navyšování skutečné produkce, ale rozšířením evidence odpadů např. o BRKO, které tu bylo i dříve, ale díky zaváděné separaci této složky v obcích se dostává do evidence, což způsobuje, že se vykazuje jako navýšení celková produkce KO.

Očekáváte významný posun ve skladbě směsných komunálních odpadů v příští dekádě s vazbou na růst životní úrovně?
Otázkou je, zda životní úroveň v České republice nadále významně poroste. Může postupně docházet ke změně chování směrem k předcházení vzniku odpadů, recyklování a materiálovému využívání, pokud bude uplatňovaná dostatečná motivace k takovémuto ekologickému chování. Skladbu SKO může ovlivnit zásadní změna chování výrobců např. i plniči obalů. Na konci 19. století se v komunálním odpadu nenacházel papír ani plast, a přesto odpad takto vzniklý hořel ve spalovnách sám bez přídavného paliva. Na jedné straně lze předpokládat mírný pokles výhřevnosti SKO vzhledem k tlaku na účinnější separaci, ale na druhé straně může nastat i opak v případě, že se nerozvine dostatečná recyklační síť zařízení v zemích EU s návazností na smysluplné kvalitní produkty uplatnitelné na trhu.

Může dle vás bránit výstavbě kapacitně významných zařízení pro využití odpadu (materiálově/energeticky) posuzování jejich plánované kapacity pouze dle POH příslušného kraje?
Kapacity na energetické využívání odpadů by měly být posuzovány jak z pohledu kraje, tak z pohledu celorepublikového a naplňovat cíle POH ČR. Kapacity energetického využívání zbytkového SKO a nerecyklovatelných odpadů z třídících linek jsou v ČR zatím nedostatečné.

Jak odhadujete ekonomickou náročnost aplikace a zavedení CEP, a jaké jsou hlavní ovlivňující faktory?
Realizace CEP určitě něco stát bude, recyklace a energetické využívání odpadů jsou technicky sofistikovanější technologie, tudíž provozně a investičně dražší než prosté skládkování. Příměr z historie: infekce ze splašků v ulicích měst v 18. a 19. století ničily jejich obyvatele, a tak společnost dospěla k investicím do kanalizací a později i do čistíren odpadních vod.

Je ČR schopna dlouhodobě plnit požadavky CEP se současnou technologickou vybaveností?
Pravděpodobně stěží.

Jaké technologie úpravy a využití odpadu by dle vás měly zajistit dosažení cílů CEP?
Recyklovat, vše co za rozumných ekonomických a technologických podmínek lze a má trhu uplatnění, včetně stavebních materiálů a energeticky využívat zbytkové materiálově nerecyklovatelné odpady, které mají vhodnou výhřevnost, tzn. že hoří bez podpory přídavného paliva.

Jakou odhadujete potřebnou kapacitu pro energetické využití odpadu v ČR v ZEVO a zařízeních pro energetické využití tuhých alternativních paliv v nadcházející dekádě.

Vyspělé země EU -15, které vykazují téměř nulové skládkování, zároveň vykazuji 35 – 55 % energetické využívání. MŽP předpokládá potřebné kapacity ZEVO na úrovni 1,4 mil. tun KO, což představuje pouze 25% z celkové produkce KO v ČR (dnešní kapacity ZEVO jsou na úrovni 14% z produkce KO). Vzhledem k tomu, že v ČR dosud chybí dostatečné recyklační kapacity pro vybrané složky KO a jejich významné rozšíření se také nedá předpokládat, bude nutné další část nerecyklovatelných složek KO přesměrovat na výrobu TAP. Jejich kvalitativní parametry bez většinového podílu průmyslových odpadů není možné technicky udržet. Cementárny již dnes využívají z cca 80% TAP, takže zde zřejmě významnější množství TAP nebude možné uplatnit. Technické možnosti tepláren a elektráren bez rizika zvýšené koroze zařízení je na úrovni cca 3% z podílu paliva, což je pro ně ekonomicky nezajímavé a technicky nákladné. Z tohoto výčtu problémů je zřejmé, že kapacity ZEVO na úrovni cca 2 mil. tun KO/rok, by mohly zajistit podstatný odklon SKO ze skládek.

Oběhové hospodářství v praxi

Dipl. Ing. Zdeněk Horsák, Ph.D.
SUEZ Využití zdrojů a.s.
zdenek.horsak@suez.com

1. Úvod

Principy oběhového hospodářství představují v České republice velkou výzvu a současně mimořádnou příležitost. Průmyslová výroba přispívá k hrubému domácímu produktu asi z jedné třetiny, a podílí se tak významnou měrou na růstu životní úrovně obyvatel. Nebezpečím pro další růst průmyslové výroby se však stává nejen nedostatek pracovních sil, ale ve značné míře i závislost průmyslu na dovozu surovin a energií. V průmyslové výrobě činí náklady na suroviny v průměru 42,9%, z čehož dovoz surovin tvoří až 80% těchto nákladů.

Implementace principů oběhového hospodářství do průmyslové sféry, zejména u velkých nadnárodních společností, začíná být úspěšná. Bohužel k integraci těchto principů zatím nedošlo v komunální oblasti. Zásadní překážku lze hledat v nízké ceně skládkování komunálních odpadů, nedostatečné úrovni znalostí materiálového a energetického využití odpadů ve většině společností zabývajících se odpadovým hospodářstvím a v nedostatku kvalitních zařízení na třídění a předúpravu separovaných odpadů.

2. Sběr a svoz komunálních odpadů

Celosvětově předpokládaný nárůst množství odpadů ve výši 70% se zcela jistě nebude týkat České republiky. Domnívám se, že množství odpadů z domácností, resp. měst a obcí, bude stagnovat, případně mírně klesat, a to díky mladším generacím se silným environmentálním povědomím.[50]

Předpokládá se, že k zásadní změně dojde ve složení domovních odpadů s ohledem na další růst využívaných plastů a snižování množství zbytkového nevyužitelného odpadu. K tomuto stavu přispěje snaha výrobců orientovat se na recyklovatelné výrobky a ekodesign. Města a obce budou nuceny se novým trendům přizpůsobit. Jsem přesvědčen, že velká města zvládnou logistiku sběru a svozu samostatně, střední a menší města budou úzce spolupracovat se soukromými profesionálními společnostmi. Všechny města a obce by pak měly úzce spolupracovat s firmami schopnými vyseparovanou surovinu dotřídit a upravit do podoby dále znovu využitelné ve výrobě.

Ve většině municipalit funguje velmi kvalitní systém primární separace založený na donáškovém a odnáškovém systému. Jaký však je význam takového velice drahého systému, pokud následně surovinu bez jakékoliv přidané hodnoty vyvezeme do zahraničí, nebo v horším případě dokonce na skládku? Jen vyseparovaných plastů vyváží Česká republika v objemu 1,4 miliardy Kč ročně *(zdroj: SPDS).*

Jsem přesvědčen o nezbytnosti změny tohoto čtyřicet let starého systému primární separace v domácnostech, který již neodpovídá současnému složení odpadu a potřebě materiálového a energetického využití. Systém byl nastaven v době, kdy se třídily pouze tři základní komodity - papír, plasty a sklo - a používalo se šest až osm druhů plastů. V současnosti třídíme či budeme třídit sedm až deset druhů komodit. Ruku v ruce s větší integrací systémů a jejich zjednodušením pro občany musí jít výchovně vzdělávací proces. Finanční motivace má bohužel jen velmi omezený a krátkodobý dopad.

Zásadním se stane zavedení tzv. SMART (chytrých) nástrojů, digitalizace a aplikace e-commerce. Jedině využití takových systémů, úspěšně aplikovaných v některých vyspělých zemích EU, včetně Polska, umožní snížit náklady nejen na sběr, ale zejména i na svoz odpadů, a to zejména těch separovaných. Právě optimalizace logistických systémů ve městech a obcích přinese úspory, které budou kompenzovat zvýšené náklady na zneškodnění zbytkového odpadu. *(zdroj: SUEZ PL, aplikace IT MjastoSUEZ)*

[50] Dostupné na http://www.worldbank.org/en/news/feature/2013/10/30/global-waste-on-pace-to-triple.

Mé zkušenosti z Velké Británie, Německa, Holandska či Polska, jakož i z pilotních projektů v České republice, mě vedou k poznání, že významných úspor je dosaženo již za několik měsíců od zavedení těchto projektů *(zdroj: SUEZ).* Dochází nejen k okamžitému snížení nákladů na celý systém, ale rovněž i k dalším přínosům. Města se oprávněně domnívají, že mají řešení odpadů pod kontrolou a díky on-line komunikaci je možno systém za chodu optimalizovat tak, aby byl nejen stále přívětivější pro občana, ale taktéž přispíval k občanské výchově a odpovědnosti. Potenciální problémy lze řešit přímo v místě vzniku.

3. Předúprava komunálních odpadů

Nejslabší článek systému se nachází v oblasti dotřídění a předúpravy vyseparovaných komunálních odpadů. Cena za skládkování se nezměnila po více než 10 let a většina odpadových firem nebyla motivována investovat ve větší míře do technologií, které by přispěly k vyšší míře materiálového využití odpadů. Určitou míru investic provedly větší a střední města, která samostatně obsluhují komunální odpady „in house“.

Nicméně jak nadnárodním společnostem, tak i municipalitě, chybí kvalitní know-how komplexního řešení. Navíc použité technologie dotřídění a předúpravy jsou výrazně zastaralé a neodpovídají současným požadavkům na kvalitu výstupu u konečných zpracovatelů. Právě permanentní kvalita a pravidelný přísun předupravených odpadů, jakož i přijatelná cena, jsou primárními ukazateli úspěchu celé investice, tj. systému, kde na vrcholu pyramidy je dostatečně silný tuzemský zpracovatelský průmysl. Tento systém nelze vyvinout bez dostatečného množství kvalitních vstupních surovin.

I přes výše uvedené podmínky, které nemotivují k pokročilejšímu nakládání s odpady, než je skládkování, investovala společnost SUEZ Využití zdrojů do recyklační technologie a vyrábí v Němčicích nad Hanou z plastového odpadu velmi kvalitní produkt v podobě recyklátu. Ten dokáže kvalitou konkurovat primární surovině a v současné době SUEZ již není schopen reagovat na zvýšenou poptávku. Bohužel většina produkce končí zatím v zahraničí.

4. Oběhové hospodářství a komunální odpady

Je smutným konstatováním, že v současné době Česká republika zbytečně ztrácí čas, a spolu s tím zákonitě i významné finanční zdroje. Zatímco většina zemí již prvky oběhového hospodářství integruje do legislativních a jiných nástrojů, u nás stále plamenně diskutujeme nad tématy, které v zemích EU vyřešili již před mnoha lety, například zvýšení poplatků na skládkách. Bohužel, skládkařské společnosti z tématu zvýšení poplatků udělaly velké umělé téma, neboť jim hrozí, že v případě odlivu odpadů ze skládek ztratí 2,5 až 3 miliardy korun zisku. Čeští občané jsou pouhými rukojmími v této hře mající za cíl prodloužit agónii firem neschopných nezbytné transformace. Zvýšení poplatků na skládkách v žádném případě neznamená zvýšení poplatků pro občana, a to s ohledem na rezervy, kterými současný systém stále disponuje.

Zvýšení poplatků za skládkování je zásadní nástroj pro zvýšení materiálového a energetického využití odpadů a snížení environmentální zátěže z prostého ukládání odpadů.
Ve všech státech, ve kterých přistoupili ke zvýšení poplatků za skládkování, byl do několika let nastartován trh s druhotnými surovinami a s využitím zbytkového odpadu v energetice.

Moderní legislativa nemůže pohlížet na odpad jako na nevyužitelnou věc, kterou je třeba pouze bezpečně zneškodnit. Naopak, je třeba i ve sféře legislativy analyzovat odpad jako zdroj, který je třeba po jeho sběru opětovně využít. V České republice je celkem 9,6 milionu tun odpadů končících bez využití na skládkách, při jejich technickém zabezpečení nebo při rekultivaci *(zdroj: SUEZ Využití zdrojů).* Velká část zejména stavebních odpadů mizí bez využití v terénních úpravách. Z komunálních odpadů je nevyužita více než polovina celkového množství.

Odpadové hospodářství odpovídající požadavkům oběhového hospodářství bude vyžadovat hlubokou transformaci s náklady okolo 40 miliard Kč. Více než čtvrtinu lze nalézt ve zdrojích EU, které by měly směřovat do podpory měst a obcí. Zbytek by neměli mít problém zabezpečit soukromí investoři. Investice by měly směřovat zejména do modernizace a výstavby nových zařízení na dotřídění a předúpravu odpadů a zavedení systémů SMART.

Ptejme se, jak je možné, že v České republice zatím nemáme jedinou linku s optickým tříděním separovaných složek z komunálního odpadu? Je třeba skončit s monopolem skládkovacích

společností a s chimérami o spásných technologiích mechanicko biologické úpravy (MBÚ), které většina zemí EU již opustila nebo s nimi ani nezačala.

SUEZ Využití zdrojů spolu s dalšími společnostmi realizoval v českých podmínkách tříletý výzkum možnosti využití MBÚ pro zbytkový komunální odpad. Nadsítných, kaloricky hodnotných frakcí bylo žalostně málo díky kvalitní primární separaci u občanů. Podsítná frakce měla výhřevnost 4 MJ/kg a byla značně kontaminovaná. Neznám zařízení schopné tento materiál využít. *(zdroj: VaV MŽP, Potenciál využití MBÚ v ČR)*

Všechen vyseparovaný odpad samozřejmě není možné materiálově využít, a tak je tady prostor pro 1,3 – 1,4 milionu tun odpadů pro energetické zhodnocení prostřednictvím zařízení energetického využití odpadů či výroby alternativního paliva. Obavy z masivní výstavby spaloven nejsou tedy v žádném případě na místě.

Města a obce nebudou mít vážný problém dosáhnout plánovaných cílů nastavených v balíčku oběhového hospodářství, zejména z následujících důvodů:

- kvalitní systém primární separace a vysoké environmentální uvědomění občanů
- dostatečné kapacity pro sběr a svoz odpadů a s tím související jednoduchá implementace SMART nástrojů a řešení
- odpovídající finanční prostředky pro transformaci z odpadového hospodářství na hospodaření se zdroji
- inženýrské, technologické a stavební kapacity na výstavbu potřebných zařízení
- proaktivně nastavený plán odpadového hospodářství ČR, který poskytuje dostatečný rámec pro realizaci potřebných investic
- kvalitní lidské zdroje, které po rekvalifikaci/zvýšení kvalifikace bude možno využít k obsluze moderních zařízení
- dostatek investorů do koncových technologií ve zpracovatelském průmyslu předtříděných surovin z odpadů
- významná podpora MŽP a MPO k realizaci všech opatření.

Malým krokem pro legislativu, ale velkým krokem pro naši zemi, bude zakotvení postupného zvýšení poplatků na skládkách, uplatnění účelové recyklační slevy pro města a obce splňující požadavky na separaci a taktéž začlenění cílené podpory SFŽP městům a obcím na podporu systémů sběru a svozu odpadů.

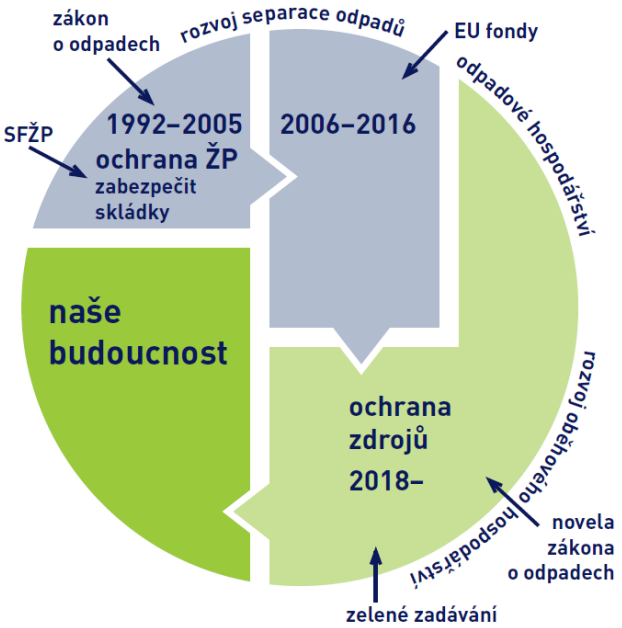

Použitá literatura:

[1] www.worldbank.org/en/news/feature/2013/10/30/global-waste-on-pace-to-triple.

Analýza vývoje ekonomiky ČR za 3. čtvrtletí 2017, MPO. Dostupné na https://www.mpo.cz/assets/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/2018/3/Analyza_3Q_2017.pdf.

Surovinová politika České republiky v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů, MPO, únor 2017. Dostupné na https://www.mpo.cz/cz/stavebnictvi-a-suroviny/surovinova-politika/statni-surovinova-politika-nerostne-suroviny-v-cr/nova-surovinova-politika-v-oblasti-nerostnych-surovin-a-jejich-zdroju---mpo-2017--229820/.

Národní plán odpadového hospodářství. Dostupné na https://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr.

GBI Research (2010). The future of low-density polyethylene (LDPE), market forecasts and growth trends to 2020 - packaging applications driving demand globally. Dostupné na http://www.gbiresearch.com/report-store/market-reports/archive/the-future-of-low-density-polyethylene-ldpe-market-forecasts-and-growth-trends-to-2020-packaging-applications-driving-demand-> (accessed 15.02.2017).

Horsák, Z., Hřebíček, J., Straka, M. Urban Mining of Plastics. Processing Low-Density Polyethylene in Circular Economy. In: Cossu, R. (eds.) Proceedings SUM 2016. Third Symposium on Urban Mining and Circular Economy, Padova, Italy, CISA Publisher.

Plastics – the Facts 2016/2017. An analysis of European plastics production, demand and waste data. Dostupné na https://www.plasticseurope.org/.../files/.../plastic-the-fact-2016.pdf.

Ekonomika odpadového hospodářství obcí za rok 2017

Ing. Petr Balner, Ph.D.
Mgr. Tomáš Urban
EKO-KOM
balner@ekokom.cz
urban@ekokom.cz

Vývoj nákladů a příjmů v rámci odpadového hospodářství obcí dlouhodobě sleduje AOS EKO-KOM, a.s. Hlavním datovým zdrojem jsou roční dotazníky z obcí zapojených do systému EKO-KOM. Společnost EKO-KOM, a.s. by chtěla poděkovat všem, kteří se na této činnosti dlouhodobě podílí a díky nimž je možno pravidelně prezentovat vývoj nákladů a příjmů odpadového hospodářství obcí.

Náklady na odpadové hospodářství obecně závisí na množství a struktuře odpadů, pro které je služba zajišťována, dále pak na rozsahu a způsobu poskytované služby v souladu s legislativními požadavky a v neposlední řadě také na mandatorních výdajích daných legislativou (např. poplatky a daně). Mezi významné vlivy ovlivňující výše uvedené faktory lze zařadit životní úroveň obyvatel v jednotlivých regionech a jejich spotřební vzorce chování, hustotu osídlení, geografické podmínky, dopravní obslužnost území, způsoby sběru a svozu komodit, dostupnost a vybavenost technologií pro nakládání s odpady, konkurenci firem nakládajících s odpady, způsob stanovování ceny za službu a další.

Cílem tohoto příspěvku je seznámit odbornou veřejnost s náklady a příjmy v hospodaření s hlavními druhy komunálních odpadů a to jak z hlediska časového vývoje, tak i s vazbou na velikost obcí a jednotlivé kraje ČR.

Zdroj dat
Pro hodnocení ekonomických ukazatelů byly vždy použity jen ty dotazníky, které byly řádně vyplněné relevantními daty (údaje jsou poskytnuty v požadovaném rozsahu). Vzorek obcí, který byl použit pro hodnocení nákladovosti za rok 2017, byl sestaven z 5 575 obcí (tj. 89 % všech obcí v ČR) s více než 10,33 mil. obyvatel (tj. cca 98 % obyvatel ČR). Vzorek obcí, použitý k hodnocení, odpovídá republikovému statistickému rozdělení obcí do velikostních skupin.

V následujícím textu jsou prezentovány údaje v rozsahu příspěvků z minulých let, aby byla zachována konzistence sledovaných dat. Prezentovaná data jsou průměrná data, která vždy mají svou odchylku. Hodnoty byly vždy stanoveny u skupiny obcí, které uvedly požadovaný údaj a nikoliv jako průměr za celý sledovaný vzorek.

V rámci prezentace jsou uváděná předběžná data, která budou ještě verifikována a případně upravena po dokončení kompletního statistického vyhodnocení.

Celkové náklady na odpadové hospodářství
Jedná se o součet nákladů spojených se sběrem, svozem a následným nakládáním s níže uvedenými odpady. Tyto náklady nejsou snížené o případné příjmy z prodeje druhotných surovin či odměnu ze systému EKO-KOM. Při vyplňování obce vycházejí zejména z faktur od dodavatele služeb za jednotlivé činnosti.

Odpady zahrnuté do celkových nákladů obcí jsou náklady na tříděný sběr využitelných odpadů (papír, plast, sklo, nápojový karton, kov), oddělený sběr biologických odpadů od občanů, oddělený sběr nebezpečných odpadů, oddělený sběr objemných odpadů, směsný komunální odpad, stavební odpad, platby jiným obcím za využití sběrného dvora, koše na veřejných prostranstvích – úklid a vysypávání, úklid veřejných prostranství, černé skládky.

Celkové náklady na odpadové hospodářství obcí nejsou prostým součtem jednotlivých výše uvedených položek. Představují průměrnou hodnotu celkových nákladů všech obcí, které poskytly relevantní údaje o celkových nákladech v dotazníku, a zohledňují tak skutečnost, že v každé obci je jiný rozsah služeb zajišťovaných v rámci odpadového hospodářství.

Vývoj nákladů v čase

Vývoj celkových jednotkových nákladů na občana na odpadové hospodářství obcí je uveden v grafu 1.

Graf 1 – vývoj celkových jednotkových nákladů, přepočteno na obyvatele.

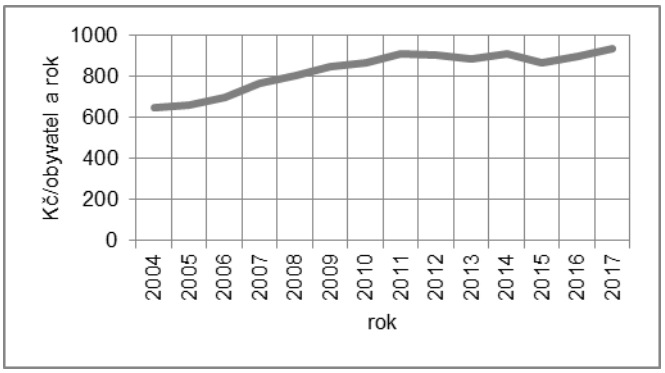

Z grafu vyplývá, že v období 2004 – 2011 rostly náklady lineárně meziročně v rozpětí 6-10 %. Od roku 2012 náklady stagnují či vykazují růst do 2-4 %. V roce 2017 představovaly průměrné celkové náklady na jednoho občana 938 Kč. Geografický pohled na celkové náklady je znázorněn na obr. 1.

Náklady dle krajů

Obr. 1 – celkové náklady v Kč/ob. podle krajů

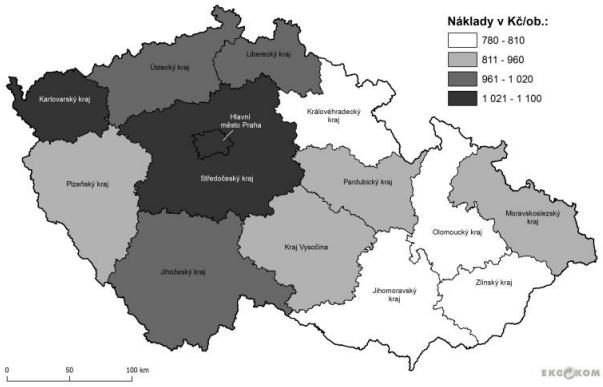

Kraj	Jednotkové náklady (Kč/ob.)
Hlavní město Praha	1 097
Jihočeský kraj	1 019
Jihomoravský kraj	780
Karlovarský kraj	1 044
Královéhradecký kraj	807
Liberecký kraj	992
Moravskoslezský kraj	847
Olomoucký kraj	809
Pardubický kraj	811
Plzeňský kraj	960
Středočeský kraj	1 107
Ústecký kraj	1 007
Vysočina	855
Zlínský kraj	804

Náklady dle velikostních skupin

Graf 2 – náklady na odpadové hospodářství podle velikostních skupin, přepočteno na obyvatele.

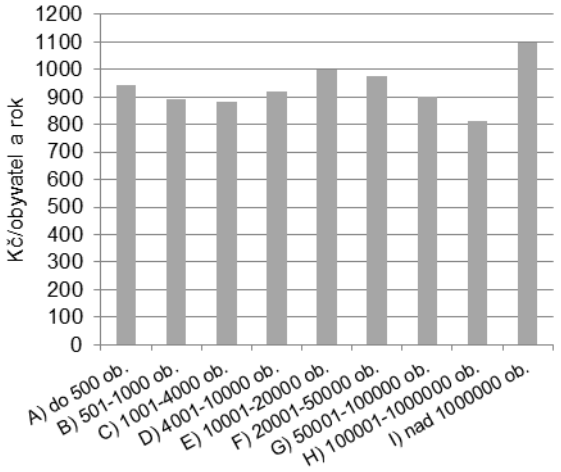

Velikost obce	Jednotkové náklady (Kč/ob.)
A) do 500 obyvatel	941
B) 501-1000 obyvatel	892
C) 1001-4000 obyvatel	885
D) 4001-10000 obyvatel	921
E) 10001-20000 obyvatel	1001
F) 20001-50000 obyvatel	974
G) 50001-100000 obyvatel	901
H) 100001-1000000 obyvatel	813
I) nad 1000000 obyvatel	1097

Graf 3 – skladba nejvýznamnějších skupin nákladů.

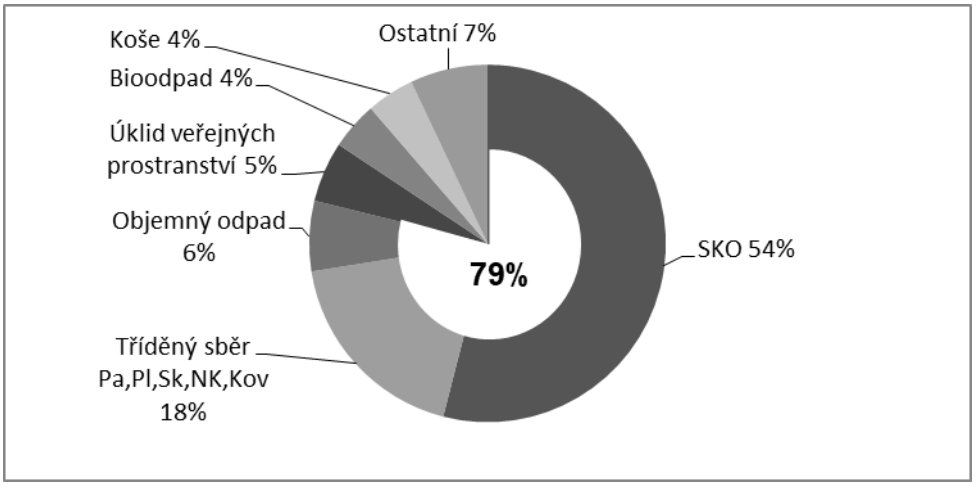

V následujícím textu budou řešeny primárně nákladově významné skupiny odpadů. Jedná se o směsný komunální odpad, tříděný sběr využitelných složek (papír, plast, sklo, kov a nápojový karton) a objemný odpad. Tyto tři skupiny odpadu představují téměř 80 % nákladů obce.

Směsný komunální odpad

Náklady na nakládání se směsným komunálním odpadem představují největší podíl celkových nákladů obce s komunálním odpadem. Jedná se o náklady spojené se sběrem a svozem směsného komunálního odpadu od občanů, včetně nákladů spojených s dalším nakládáním s ním (odstraňování, energetické využití odpadů).

<u>Vývoj nákladů v čase</u>

Graf 4 – vývoj jednotkových nákladů na směsný komunální odpad, přepočteno na obyvatele.

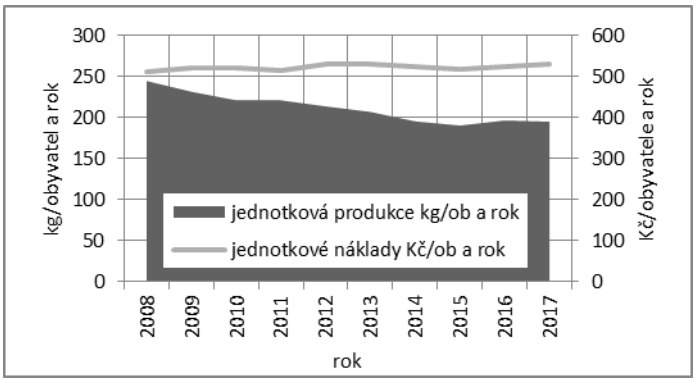

Náklady na směsný komunální odpad se dlouhodobě pohybují v rozpětí od 511 do 530 Kč na obyvatele a rok, přičemž v posledních dvou letech vykazují mírný růst o cca 1 % ročně. V roce 2017 představoval průměrný náklad na SKO na jednoho obyvatel 532 Kč. Jednotková produkce směsného komunálního odpadu má přitom klesající tendenci. Pokles v rozpětí 3-5 %, který byl zaznamenán v posledních 8 letech, byl vystřídán v posledních dvou letech mírným růstem až stagnací. Za období posledních 10 let produkce SKO klesla z 245 kg na obyvatele a rok na 195 kg na obyvatele v roce 2017.

Náklady dle krajů

Díky datům o produkci SKO bylo možno na úroveň krajů zpracovat jednotkové náklady vztažené na tunu SKO, se kterým bylo v obcích nakládáno. V roce 2017 tato hodnota v průměru představovala 2 739 Kč na tunu.

Obr. 2 – náklady na SKO v Kč/t podle krajů.

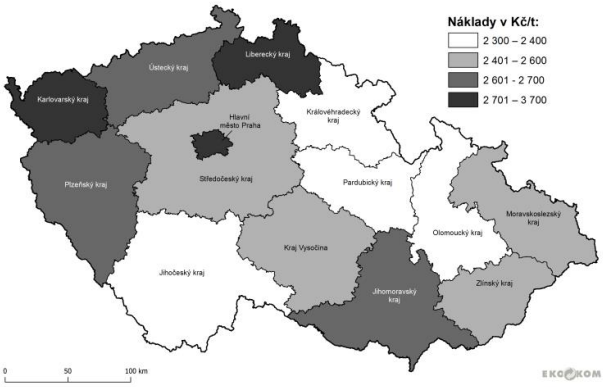

	Jednotkové náklady		
Kraj	**Kč/t**	**Kč/ob.**	**kg/ob.**
Hlavní město Praha	3 749	733	195
Jihočeský kraj	2 399	492	205
Jihomoravský kraj	2 731	500	183
Karlovarský kraj	3 015	584	194
Královéhradecký kraj	2 385	447	187
Liberecký kraj	3 228	590	183
Moravskoslezský kraj	2 474	464	188
Olomoucký kraj	2 255	443	196
Pardubický kraj	2 424	476	196
Plzeňský kraj	2 716	527	194
Středočeský kraj	2 577	577	224
Ústecký kraj	2 587	516	200
Vysočina	2 502	460	184
Zlínský kraj	2 573	443	172

Náklady dle velikostních skupin

Graf 5 – náklady na směsný komunální odpad podle velikostních skupin, přepočteno na obyvatele.

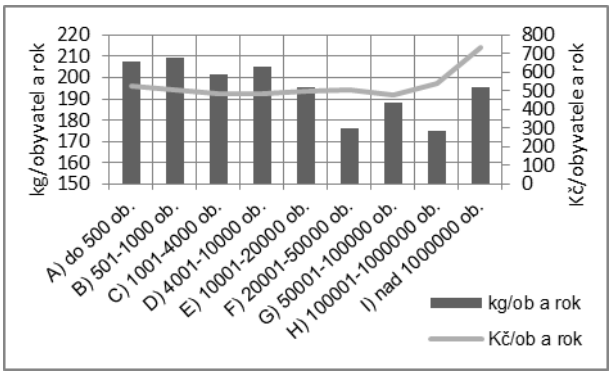

	Jednotkové náklady		
velikost	**Kč/t**	**Kč/ob.**	**kg/ob.**
A) do 500 obyvatel	2 526	525	208
B) 501-1000 obyvatel	2 426	507	209
C) 1001-4000 obyvatel	2 409	486	202
D) 4001-10000 obyvatel	2 354	482	205
E) 10001-20000 obyvatel	2 568	502	195
F) 20001-50000 obyvatel	2 857	503	176
G) 50001-100000 obyvatel	2 548	480	188
H) 100001-1000000 obyvatel	3 077	538	175
I) nad 1000000 obyvatel	3 749	733	195

Tříděný sběr využitelných složek (papír, plast, sklo, nápojový karton, sklo)

Náklady na tříděný sběr využitelných odpadů jsou druhou nejvyšší nákladovou položkou, která představuje v průměru 18 % nákladů obce s odpadovým hospodářstvím. Do nákladů jsou zahrnuty náklady, které obec eviduje v souvislosti se sběrem, svozem a využitím tříděných složek komunálního odpadu. Do prezentovaných nákladů zde nejsou zahrnuty odměny systému EKO-KOM.

Vývoj nákladů v čase

Graf 6 – vývoj jednotkových nákladů na tříděný sběr, přepočteno na obyvatele.

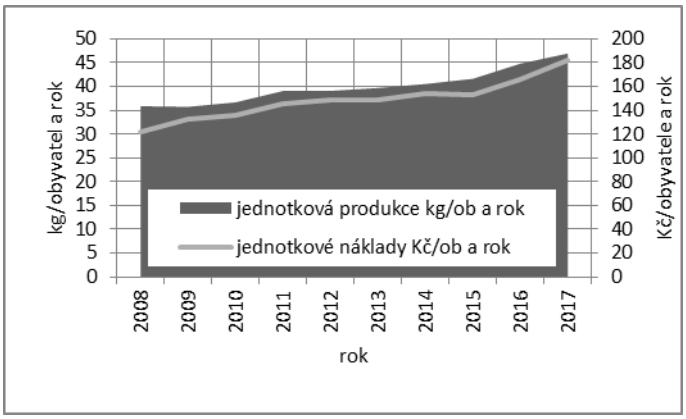

Jednotkové náklady na tříděný sběr rostou stejnou dynamikou, jakou roste množství vytříděného odpadu na obyvatele (na rozdíl od SKO, kde se s rostoucími náklady množství odpadu snižuje).

Náklady dle krajů

Díky datům o produkci tříděného sběru bylo možno na úroveň krajů zpracovat jednotkové náklady vztažené na tunu vytříděného odpadu.

Obr. 3 – náklady na tříděný sběr celkem v Kč/t podle krajů.

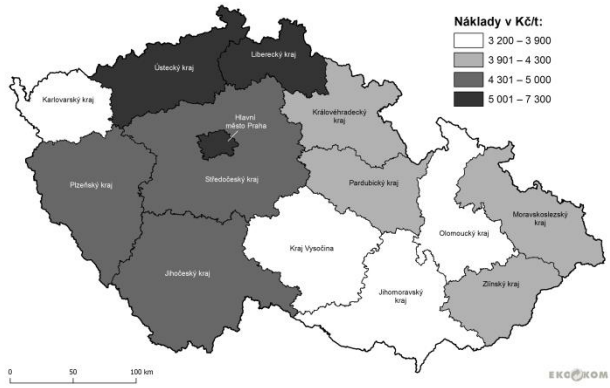

	Jednotkové náklady		
Kraj	**Kč/t**	**Kč/ob.**	**kg/ob.**
Hlavní město Praha	7 335	310,0	42,3
Jihočeský kraj	4 918	196,1	39,9
Jihomoravský kraj	3 293	109,4	33,2
Karlovarský kraj	3 615	149,3	41,3
Královéhradecký kraj	4 294	180,8	42,1
Liberecký kraj	5 414	181,2	33,5
Moravskoslezský kraj	3 933	145,5	37,0
Olomoucký kraj	3 212	123,1	38,3
Pardubický kraj	3 976	146,3	36,8
Plzeňský kraj	5 056	219,3	43,4
Středočeský kraj	4 806	215,0	44,7
Ústecký kraj	5 466	157,1	28,7
Vysočina	3 854	169,7	44,0
Zlínský kraj	3 970	136,6	34,4

Průměrné náklady na zajištění sběru a svozu využitelných komodit se liší díky výše uvedeným faktorům ovlivňujícím cenu, ale také dle podílu jednotlivých komodit na celkovém vytříděném množství (viz graf č. 7). Nejnižší náklady jsou spojeny s tříděním skla, následuje papír a plasty. Existuje téměř přímá úměra jednotkových nákladů s jejich objemovou hmotností ve sběrném prostředku. Tato skutečnost ovlivňuje náklady tak, že v oblastech s převažujícím sběrem levnějších komodit mohou být náklady nižší a naopak.

Graf 7 – Celková výtěžnost tříděného sběru v jednotlivých krajích ČR v roce 2017, seřazeno od nejvyšší po nejnižší.

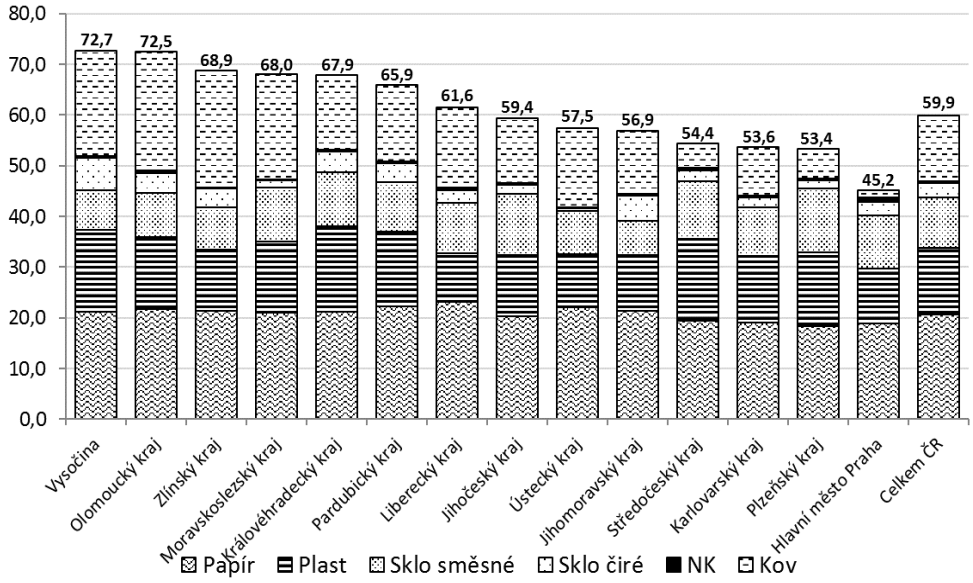

Náklady dle velikostních skupin

Graf 8 – náklady na tříděný sběr podle velikostních skupin, přepočteno na obyvatele.

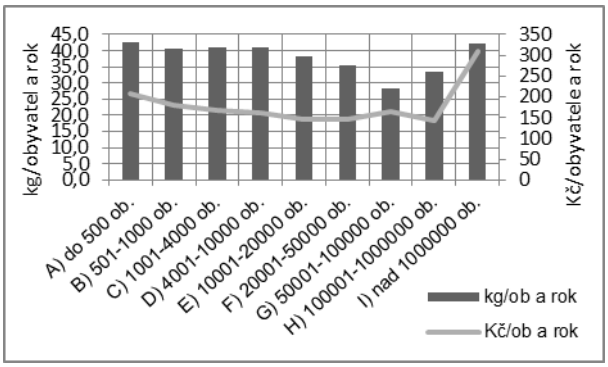

	Jednotkové náklady		
velikost	**Kč/t**	**Kč/ob.**	**kg/ob.**
A) do 500 obyvatel	4 868	207,8	42,7
B) 501-1000 obyvatel	4 445	181,5	40,8
C) 1001-4000 obyvatel	4 088	168,1	41,1
D) 4001-10000 obyvatel	3 969	162,8	41,0
E) 10001-20000 obyvatel	3 836	146,9	38,3
F) 20001-50000 obyvatel	4 130	146,9	35,6
G) 50001-100000 obyvatel	5 737	163,5	28,5
H) 100001-1000000 obyvatel	4 297	143,3	33,3
I) nad 1000000 obyvatel	7 335	310,0	42,3

Objemný odpad

Jedná se o náklady spojené se sběrem a svozem objemných odpadů od občanů (všemi způsoby sběru – mobilní sběr, sběrné dvory a místa, další způsoby), včetně nákladů spojených s dalším nakládáním s nimi.

Vývoj jednotkových nákladů v čase

Graf 9 – vývoj jednotkových nákladů na objemný odpad, přepočteno na obyvatele.

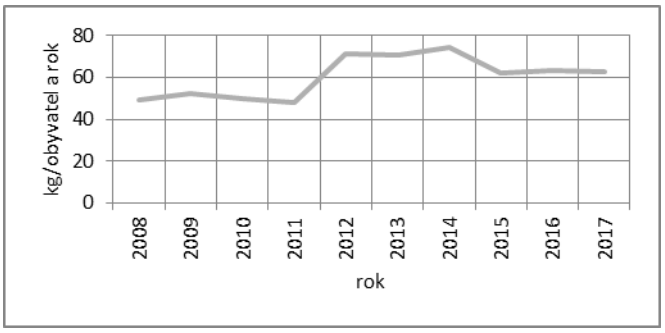

Náklady vztažené na obyvatele a rok se u objemného odpadu dlouhodobě pohybují v rozpětí 50-70 Kč/obyvatele a rok.

Náklady dle krajů

Obr. 4 – náklady na objemný odpad v Kč/t podle krajů.

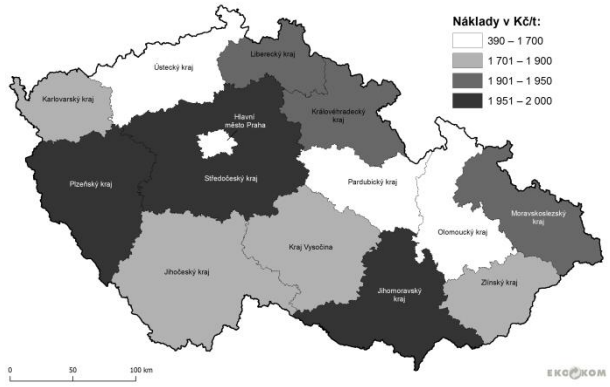

	Jednotkové náklady		
Kraj	**Kč/t**	**Kč/ob.**	**kg/ob.**
Hlavní město Praha	394	11	29
Jihočeský kraj	1 873	46	32
Jihomoravský kraj	1 980	50	32
Karlovarský kraj	1 698	75	44
Královéhradecký kraj	1 936	65	38
Liberecký kraj	1 882	78	43
Moravskoslezský kraj	1 943	55	30
Olomoucký kraj	1 581	61	32
Pardubický kraj	1 446	76	40
Plzeňský kraj	1 949	62	32
Středočeský kraj	1 947	83	43
Ústecký kraj	1 692	66	34
Vysočina	1 847	62	32
Zlínský kraj	1 813	72	36

Náklady dle velikostních skupin

Graf 10 – náklady na objemný odpad v Kč/t podle velikostních skupin.

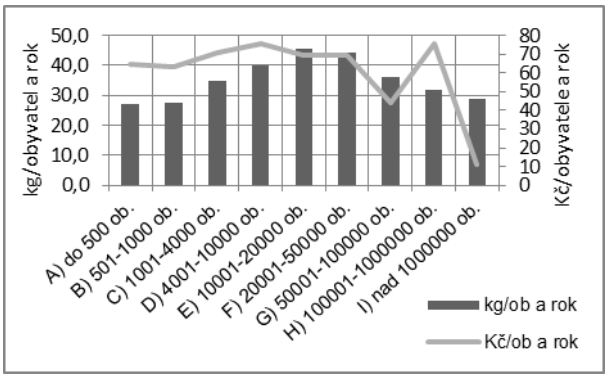

	Jednotkové náklady		
velikost	**Kč/t**	**Kč/ob.**	**kg/ob.**
A) do 500 obyvatel	2 379	65	27
B) 501-1000 obyvatel	2 311	63	27
C) 1001-4000 obyvatel	2 031	71	35
D) 4001-10000 obyvatel	1 888	76	40
E) 10001-20000 obyvatel	1 518	69	46
F) 20001-50000 obyvatel	1 566	69	44
G) 50001-100000 obyvatel	1 234	44	36
H) 100001-1000000 obyvatel	2 359	75	32
I) nad 1000000 obyvatel	394	11	29

Nevyšší jednotková produkce objemných odpadů na obyvatele je ve městech se 4-50 tis. obyvateli.

Souhrnné údaje vybraných nákladů
V rámci souhrnu uvádíme pravidelně prezentované časové řady vybraných nákladů obcí.

Tabulka 1 – vývoj vybraných nákladů na hospodaření s odpady v obcích (v Kč/obyvatel/rok).

Rok	Směsný odpad	Objemný odpad *	Tříděný sběr	Sběrné dvory	Černé skládky	Bioodpady včetně údržby zeleně **	Celkem
2004	416	42	75	52	12		649
2005	429	42	80	54	12		660
2006	463	45	98	56	12		698
2007	495	57	116	65	9		765
2008	511	49	122	88	13		803
2009	521	53	132	86	11	81	849
2010	522	50	136	89	11	71	868
2011	515	48	145	98	10	72	912
2012	530	71	149	93	10	51	903
2013	531	71	149	80	7	50	890
2014	523	74	154	87	9	56	911
2015	518	62	153	106	8	67	871
2016	525	63	166	102	8	73	900
2017	532	63	182	107	8	75	937

**objemný odpad – zahrnuje náklady obcí na veškeré způsoby sběru objemných odpadů (mobilní sběr, sběrné dvory a místa, další způsoby),*
***bioodpady – zahrnuje náklady na oddělený sběr bioodpadů od občanů a také náklady na odpady ze zeleně*

Příjmy obcí
V rámci vyhodnocení Dotazníku byly také zpracovány příjmy obcí v rámci odpadového hospodářství. Hodnocené položky byly:

- poplatek od občanů (za komunální odpad, nebo místní poplatek, nebo smlouva),
- poplatek za odpady od rekreantů,
- poplatek od ostatních původců za využívání systému obce,
- výnosy z prodeje druhotných surovin,
- platby za zpětný odběr elektrozařízení.

V následujícím grafu je znázorněno zastoupení jednotlivých příjmových položek.

Graf 11 – skladba příjmů obcí.

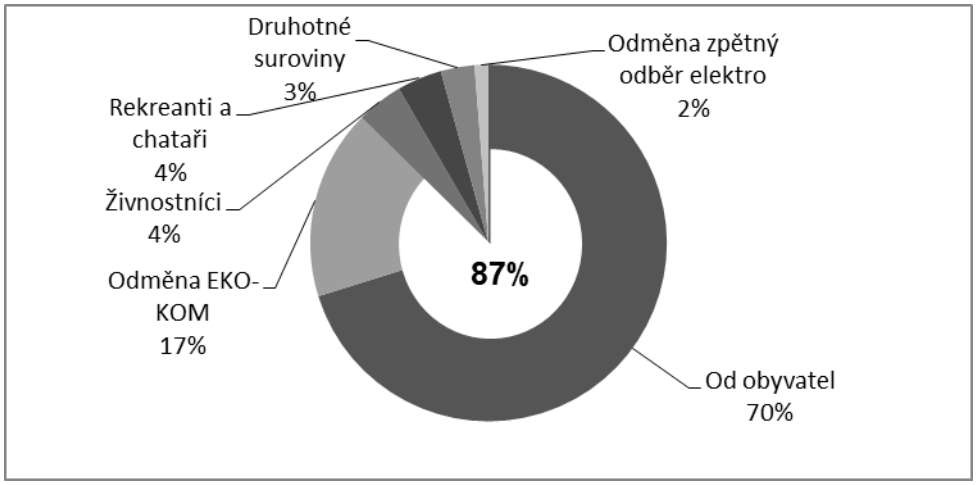

Největšími příjmovými položkami jsou platby od obyvatel a příjmy za zajištění zpětného odběru a využití obalů. Tyto dvě položky představují 87 % průměrných příjmů obcí.

Tabulka 2 – příjmy podle velikostních skupin (v Kč/obyvatel/rok).

Velikost obce	Příjmy						
	Platby obyvatel	Živnostníci	Druhotné suroviny	Rekreanti a chataři	Odměna EKO-KOM	Odměna zpětný odběr elektro	Celkem
A) do 500 obyvatel	431	29	40	61	150	41	751
B) 501-1000 obyvatel	464	31	31	46	143	25	741
C) 1001-4000 obyvatel	463	39	25	36	123	13	699
D) 4001-10000 obyvatel	495	45	23	20	121	11	716
E) 10001-20000 obyvatel	516	43	22	9	115	9	713
F) 20001-50000 obyvatel	505	21	29	8	112	6	680
G) 50001-100000 obyvatel	473	2	24	9	104	4	617
H) 100001-1000000 obyvatel	491	0	28		106	3	628
I) nad 1000000 obyvatel	555		9		117		682
Celkem	**491**	**29**	**21**	**28**	**121**	**9**	**700**

Porovnání průměrných příjmů a nákladů

Porovnání průměrných příjmů a nákladů odpadového hospodářství obcí je znázorněno v grafu 12 a uvedeno v tabulce 3. Za předpokladu, že by obce v dané velikostní skupině dosahovaly všech průměrných příjmů, které byly uvedeny obcemi v jednotlivých sledovaných položkách dotazníku (jedná se vždy o průměrné hodnoty za velikostní skupinu obcí), lze v posledním sloupci tabulky 3 vysledovat, jak velký podíl nákladů na odpadové hospodářství hradí obce ze svého rozpočtu (opět se jedná o průměrné hodnoty za velikostní skupinu obcí).

Graf 12 – porovnání příjmů a nákladů obcí v odpadovém hospodářství podle velikostních skupin obcí.

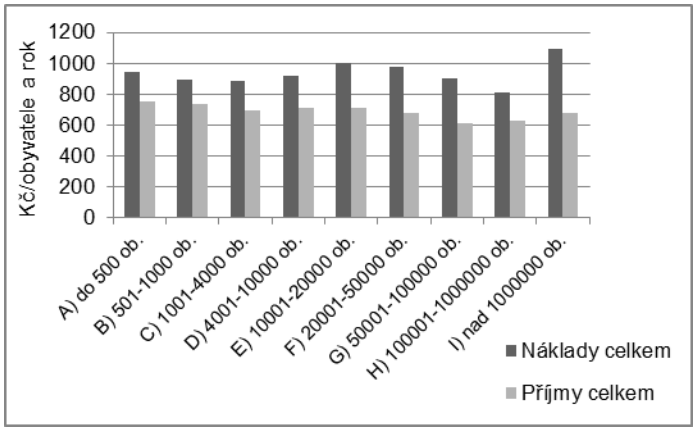

Tabulka 3 – podíl doplatku z obecních rozpočtů na náklady s odpadovým hospodářstvím podle velikostních skupin.

Velikost obce	průměrně obce doplácí
A) do 500 obyvatel	20 %
B) 501-1000 obyvatel	17 %
C) 1001-4000 obyvatel	21 %
D) 4001-10000 obyvatel	22 %
E) 10001-20000 obyvatel	29 %
F) 20001-50000 obyvatel	30 %
G) 50001-100000 obyvatel	31 %
H) 100001-1000000 obyvatel	23 %
I) nad 1000000 obyvatel	38 %
Celkem	**25 %**

Na základě výše uvedeného rozboru vyplývá, že průměrná obec dotuje z rozpočtu 1/4 nákladů s odpadovým hospodářstvím, což je oproti minulosti výrazný posun, neboť v minulých letech obce doplácely až 1/3 nákladů.

Faktory ovlivňující motivaci občanů třídit - vybrané výsledky pro ČR

Ing. Jan Slavík, Ph.D. (IEEP FSE UJEP)
jan.slavik@ujep.cz

Ing. David Lukáč, Ing. Lenka Hradilová, Mgr. Bc. Renata Zákravská (EKO-KOM)

Úvod

Jak uvádí Saphores a Nixon (2014), faktory ovlivňující třídění využitelných složek komunálního odpadu můžeme rozdělit do tří skupin: a) externí faktory (např. demografické a socioekonomické faktory), b) interní faktory (postoje, přesvědčení a normy), c) charakteristiky systému (např. náklady systému; design systému - donáškový vs. odvozový způsob sběru, frekvence svozu, velikost sběrných nádob; ekonomické aspekty systému - implementace variabilní vs. fixní platby, zálohový systém apod.). Poslední skupina faktorů souvisí s tím, jak jsou systémy odděleného sběru pro domácnosti dostupné, zda pociťují nějaké subjektivní překážky v jeho využití a zda cítí, že jim tvůrci systémů (zástupci obce) vychází vstříc a plní jejich potřeby. Jak uvádí řada (převážně zahraničních) autorů, pak právě tato skupina faktorů ovlivňuje chování domácností nejvíce.

Výzkum v ČR

Výzkum vlivu externích faktorů na chování českých domácností a jejich ochotu třídit využitelné složky komunálního odpadu dospěl k závěru, že demografické faktory ovlivňují chování domácností pouze zanedbatelně (Rybová et al., 2018). Tento závěr je poněkud překvapivý v porovnání se závěry zahraničních studií, které potvrzují vliv věku (resp. věkové struktury), či pohlaví na míru třídění komunálního odpadu. Naopak prokázaný vliv na míru třídění mají i v podmínkách ČR socioekonomické faktory - průměrná velikost domácnosti, míra vzdělání, důchod, či to, zda se v domácnosti nachází nezaměstnaný člověk (Rybová a Slavík, 2016).

Vliv interních faktorů na třídění odpadu v podmínkách ČR zkoumala zatím pouze studie Slavík et al. (2018). Tato studie si kladla za cíl identifikovat faktory, které ovlivňují chování lidí, kteří v současné době odpady z různých důvodů netřídí. Na základě průzkumu postoje obyvatel studie došla k závěru, že klíčovou roli hraje povědomí o třídění odpadu, ale nikoli povědomí založené na instrumentálních znalostech (kde, co a jak třídit), ale na obecných znalostech (smysl třídění). Současně se ukázalo, že sociální kontrola (kontrola, kterou vykonávají členové komunity, ve které respondent žije - např. členové domácnosti, kolegové v práci, přátelé, sousedi apod.) nemá takový vliv, jaký byl očekáván. Nikoli ‘tvrdé’ nástroje typu poplatkových nástrojů, ale ‘měkké’ nástroje typu informačních a komunikačních kampaní, které jsou přesně zacíleny na konkrétní cílovou skupinu, mají vysoký potenciál v dalším zvyšování participace veřejnosti na odděleném sběru využitelných složek komunálního odpadu.

Jak potvrzuje řada zahraničních výzkumů (např. Miafodzyeva a Brandt, 2013), pak klíčovou roli ve zvyšování podílu veřejnosti na třídění odpadu hrají charakteristiky systému - jakým způsobem je systém třídění nastaven (nádobová politika, lokalizace sběrných nádob, frekvence svozu, donáškový vs. odvozový způsob sběru apod.) a zda nastavení systému respektuje potřeby obyvatel obce. Výsledky těchto výzkumů se shodují v tom, že klíčovým předpokladem pro zvyšování participace veřejnosti na třídění je vytvoření takového systému odděleného sběru, který budou obyvatelé obce vnímat jako ‘pohodlný’ (v zahraniční literatuře se v této souvislosti vždy hovoří o ‘*convenience*’ systémů odděleného sběru).

Ve spolupráci s autorizovanou společností EKO-KOM, a.s. vzniká v roce 2018 studie, jejímž cílem je vyhodnotit faktory ovlivňující ochotu českých domácností třídit odpad s tím, že velká pozornost je věnována zejména charakteristikám systému - různým typům plateb za komunální odpad (místní poplatek, poplatek za komunální odpad, úhrada) a dalším charakteristikám, které popisují vybavení systémů odděleného sběru potřebnou infrastrukturou. Vstupními informacemi analýzy jsou data, která pochází z dotazníku EKO-KOM ‘o nakládání s komunálním odpadem’, a to pro vybrané charakteristiky za roky 2013 - 2017 a pro náklady za roky 2014 - 2017. Součástí šetření je i vyhodnocení motivačních systémů, které obce uvádí v dotaznících od roku 2015.

Vybrané výsledky

Pro hodnocení účinnosti vybraných faktorů na chování domácností jsme zvolili dvě vysvětlované proměnné - výtěžnost odděleného sběru a produkce směsného komunálního odpadu. Mezi zkoumané faktory patří: typ platby za komunální odpad, hustota sběrné sítě, sběr bioodpadu, vybavení domácností kompostéry, možnost využít sběrný dvůr, či pytlový sběr vybraných druhů odpadu. Zkoumáme tak na jedné straně vliv 'tvrdých' nástrojů poplatkového typu a na straně druhé vliv dalších charakteristik systémů odděleného sběru využitelných složek.

Z výsledků vyplývá, že výtěžnost odděleného sběru nejvíce ovlivňuje hustota sběrné sítě (počet obyvatel na skutečné hnízdo) - čím vyšší je hustota sběrné sítě, tím vyšší je výtěžnost odděleného sběru (bez kovů). S ohledem na pořadí jednotlivých faktorů je dalším významným faktorem možnost využít sběrný dvůr, dále pak sběr bioodpadu a v neposlední řadě i typ platby za komunální odpad (viz následující hierarchie dle významnosti).

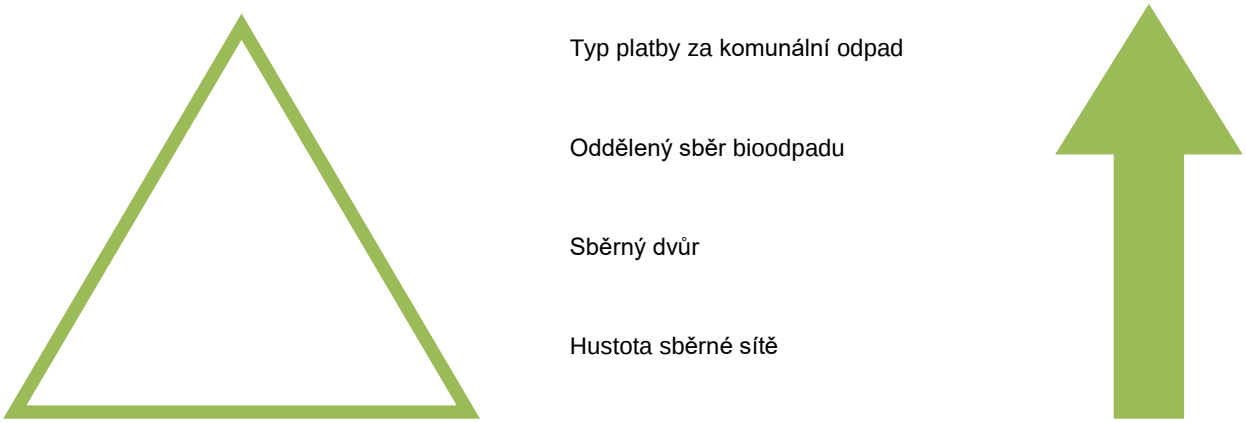

Naopak statisticky nevýznamný je pytlový sběr a vybavenost domácností kompostéry. Z těchto závěrů je patrné, že pro zvyšování participace veřejnosti na odděleném sběru využitelných složek je klíčové zejména vybavení systému potřebnou infrastrukturou (zvyšovat hustotu sběrné sítě, optimalizovat lokalizaci sběrných nádob tak, aby se nacházely na veřejně dostupných místech s vyšší frekvencí pohybu obyvatel, optimalizovat velikost sběrných nádob tak, aby odpovídala potřebám obyvatel v daném typu zástavby a nedocházelo k jejich přeplňování, přizpůsobit frekvenci svozu velikosti sběrných nádob a potřebám domácností). Vztah hustoty sběrné sítě a výtěžností odděleného sběru je patrný rovněž z následujícího obrázku.

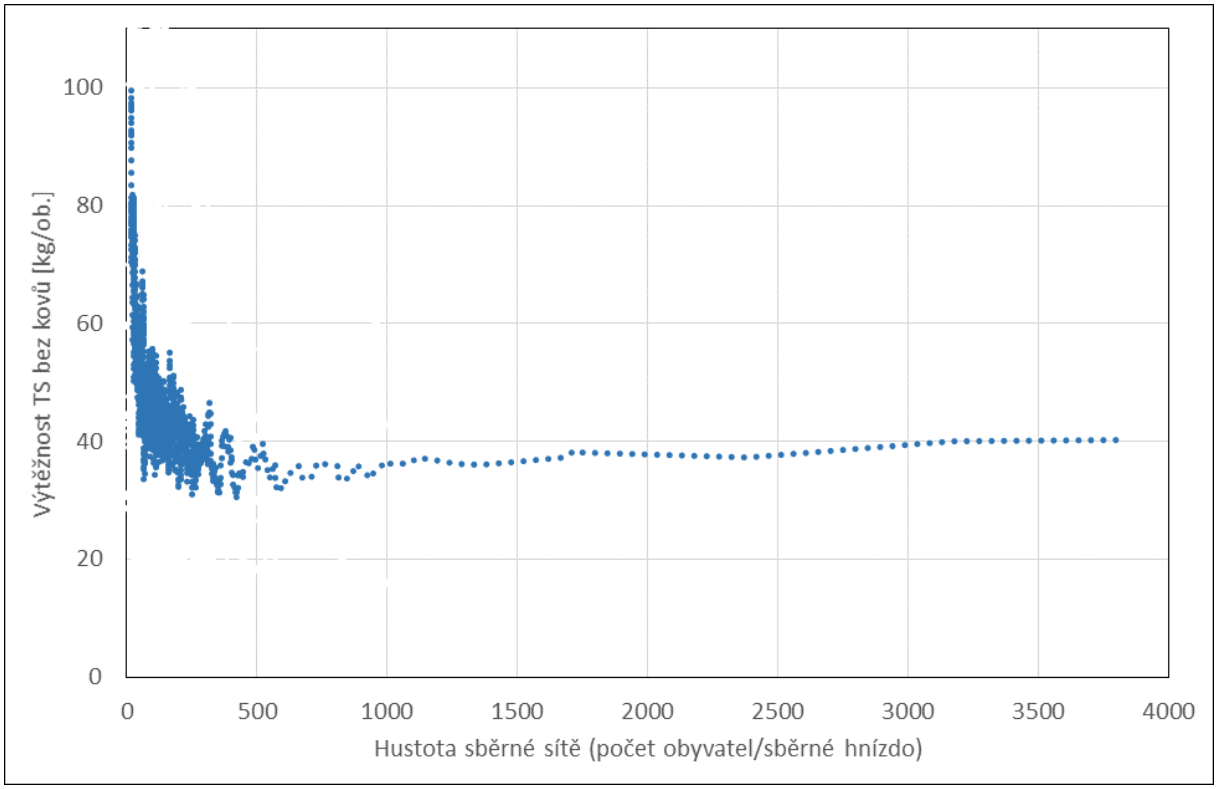

V případě, kdy vysvětlovanou proměnnou je produkce směsného komunálního odpadu, pak se významnost jednotlivých faktorů změní. V tomto případě je nejvýznamnějším faktorem typ platby za komunální odpad, následuje možnost využít sběrného dvora a v neposlední řadě i hustota sběrné sítě. Oddělený sběr bioodpadu, vybavení domácností kompostéry, či pytlový sběr nejsou statisticky významné faktory.

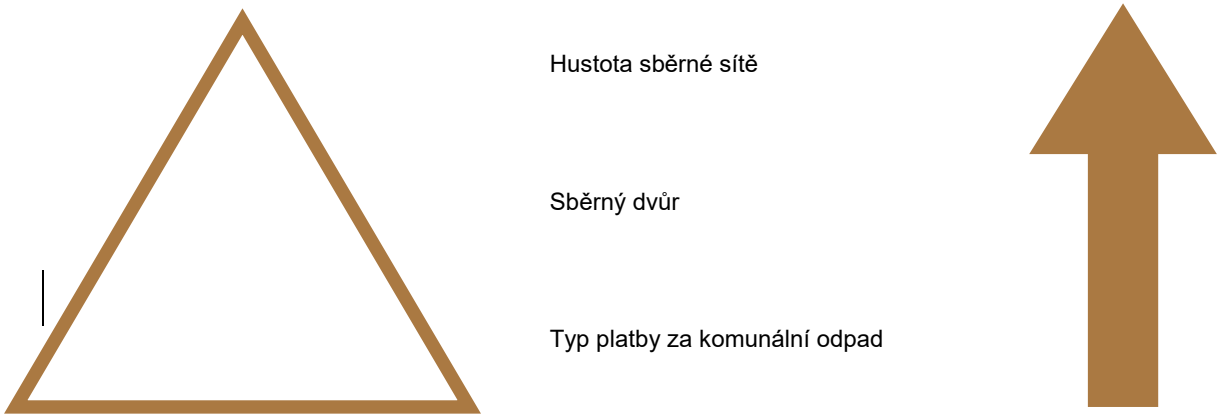

Přesuneme-li pozornost na platby za komunální odpad, pak nejvyšší výtěžnost odděleného sběru (bez kovů) dosahují obce, které implementovaly úhradu, nebo poplatek za komunální odpad. Výtěžnost odděleného sběru je naopak nižší v obcích, které implementovaly místní poplatek. Obdobného výsledku bylo dosaženo i v případě produkce směsného komunálního odpadu - nejvyšší produkce dosahují obce, které mají implementovaný místní poplatek, výrazně nižší produkce směsného komunálního odpadu dosahují obce s poplatky za komunální odpad (o zhruba 50 kg/obyv./rok), resp. obce, které implementovaly systém úhrad (o dalších 10 kg/obyv./rok). Současně však z výsledků vyplývá, že čím vyšší je výtěžnost odděleného sběru v obcích, tím vyšší produkci směsného komunálního odpadu obce vykazují. Třídění využitelných složek komunálního odpadu a produkce směsného komunálního odpadu tak nejsou ‘spojené nádoby’ - je třeba implementovat komplementární

opatření, která se soustřeďují na oba problémy a nestačí se zaměřit pouze na směsný komunální odpad, nebo pouze na zvyšování výtěžnosti odděleného sběru.

V poslední době řada obcí s místním poplatkem implementovala systémy úlev, které odměňují domácnosti za oddělený sběr využitelných složek formou úlevy z platby poplatku v následujícím roce. Proto byly porovnány výsledky ve výtěžnosti odděleného sběru a produkce směsného komunálního odpadu mezi obcemi, které uvádí systém místních plateb s doplňkovým motivačním systémem a bez takového systému. Z výsledků je patrné, že systémy místního poplatku doplněné o další motivaci vedou k nižší produkci směsného komunálního odpadu (o více než 20 kg/obyv./rok) a vyšší výtěžnosti odděleného sběru (o 3 kg/obyv./rok) než systémy místního poplatku bez doplňkové motivace. Pokud by nebyl zohledněn typ platby za komunální odpad, pak stále platí, že obce, které uvádí jakýkoli motivační systém, produkují méně směsného komunálního odpadu (o zhruba 20 kg/obyv./rok) a mají vyšší výtěžnost odděleného sběru (o 5 kg/obyv./rok) než obce bez jakékoli motivace.

K zajímavým výsledkům analýzy patří, že existují synergické efekty mezi podporou odděleného sběru jednotlivých využitelných komodit - vyšší výtěžnosti odděleného sběru (bez kovů) vykazují obce, které zavedly oddělený sběr bioodpadu. Tento výsledek signalizuje, že zvyklosti spojené s tříděním některých komodit si lidé přenáší i do dalších oblastí třídění. Budování obecného povědomí a znalostí o smyslu třídění (ochrana přírodních zdrojů obecně, individuální příspěvek k ochraně životního prostředí apod.) tak má pozitivní dopad na třídění bez ohledu na materiálový tok.

Důležitou součástí diskuse o zvyšování výtěžnosti odděleného sběru jsou i náklady, které intenzifikace tříděného sběru generuje. Z předběžných výsledků je zřejmé, že zvyšování výtěžnosti odděleného sběru je spojené s vícenáklady - čím vyšší je výtěžnost odděleného sběru, tím vyšší jsou celkové náklady systému nakládání s odpady. Tato závislost však bude podrobena hlubší analýze tak, aby byly zřejmé vazby mezi náklady na nakládání s využitelnými složkami a náklady na nakládání se směsným komunálním odpadem.

Závěr

První výsledky analýzy potvrzují závěry zahraničních studí - zvyšování třídění využitelných složek komunálního odpadu je podmíněno vytvořením takového systému odděleného sběru, který respektuje potřeby a očekávání obyvatel obce (např. zahuštěním sběrné sítě, nebo dostupností sběrného dvora v obci). Platby za komunální odpad jsou rovněž významným faktorem, ale jejich význam je oproti dalším charakteristikám systému nižší a jejich vliv je vyšší zejména na snižování produkce směsného komunálního odpadu. V rámci jednotlivých typů plateb vykazuje místní poplatek obecně nižší účinnost na zvyšování výtěžnosti odděleného sběru a snižování produkce směsného komunálního odpadu, než poplatek za komunální odpad a úhrada.

Z analýzy rovněž vyplývá, že neexistuje univerzální nástroj, který by bylo možné aplikovat v podmínkách všech obcí v České republice a vždy povede ke zvýšení výtěžnosti odděleného sběru nebo ke snižování produkce směsného komunálního odpadu. Vždy je třeba respektovat lokální podmínky a zvyklosti, neboť (jak se často uvádí v ekonomické literatuře) *'one-size-does-not-fit-all'*.

Literatura

Miafodzyeva, S., Brandt, N. 2013. Recycling behaviour among householders: Synthesizing determinants via a meta-analysis. *Waste Biomass Valorization*. Vol. 4, pp. 221 – 235.

Rybová, K., Slavík, J. 2016. Smart cities and ageing population - Implications for waste management in the Czech Republic. SMART Cities Symposium Prague (SCSP), 2016. ISBN 978-1-5090-1116-2

Rybová, K., Slavík, J., Burcin, B., Soukopová, J., Kučera, T., Černíková, A. 2018. Socio-demographic determinants of municipal waste generation: Case study of the Czech Republic. *Journal of Material Cycles and Waste Management*. https://doi.org/10.1007/s10163-018-0734-5

Saphores, J.D., Nixon, H. 2014. How effective are current household recycling policies? Results from a national survey of U.S. households. *Resources, Conservation and Recycling*. Vol. 92, pp. 1-10

Slavík, J., Remr, J., Vejchodská, E. 2018. Relevance of selected measures in transition to a circular economy: the case of the Czech Republic. *Detritus*. Vol. 1, No. 1, pp. 144-154

Sběr odpadů dům od domu s finanční motivací v obci Březí

Petr Kern
místostarosta, Obec Březí

Obec Březí leží 4 km západně od Mikulova na jižní Moravě a žije v ní 1 635 obyvatel.
Obec byla na počátku devadesátých let spoluzakladatelem svozové společnosti Skládka TKO se sídlem v Drnholci, kde se vybudovala jedna z prvních ekologických skládek pro potřeby regionu. V současné době tato společnost stále sváží veškeré odpady, jen je přejmenovaná na STKO spol. s r.o. a sídlo má v Mikulově. Obec Březí v ní stále drží obchodní podíl.

V roce 2009, nedlouho po uzavření skládky v Drnholci, hledala společnost možnosti, jak dále obstát na trhu a udržet rozumné ceny za odpadové hospodářství, nyní již bez vlastnictví skládky. Připravila proto projekt zavedení odděleného sběru bioodpadu, který byl v obci zaveden na jaře roku 2011. Všechny domácnosti povinně obdržely od svozové firmy celkem 450 nádob na biologicky rozložitelný odpad, který se svážel jednou za 14 dní. Zároveň byla prodloužena četnost svozu směsného komunálního odpadu, z jedenkrát týdně na čtrnáctidenní.

Občané nebyli ještě v té době na takovou změnu zcela připraveni a někteří vraceli přidělené nádoby, které byly pořízeny z dotace a pro domácnosti byly zdarma. Po měsíci až dvou si je ale všichni vzali zpět (následně si říkali o druhou, nebo dokonce i o třetí nádobu) a prakticky okamžitě po spuštění tohoto způsobu sběru bioodpadu začalo klesat množství SKO. Zajímavé je, že součet bioodpadu a SKO byl větší, než byla do té doby produkce SKO. V popelnicích na bioodpad byla tedy jak biologicky rozložitelná složka SKO, která do té doby končila na skládce a obec za ni platila přes tisíc korun za tunu, tak i odpad, který do té doby jakoby neexistoval. Jedná se zejména o odpad ze zahrad. Protože však byla cena za kompostování tuny bioodpadu nižší než polovina ceny za skládkování SKO, podařilo se i přes skutečnost, že se začal odvážet i odpad, se kterým bylo dosud nakládáno jinak, dosáhnout drobných úspor za odpady v porovnání s předcházejícím roky.

Asi tři měsíce po zavedení sběru bioodpadu jsme zaznamenali hlasy občanů, kteří měli zájem o stejný způsob sběru papíru a plastu dům od domu. Na to reagovala naše společnost rozmístěním 240 litrových nádob na základě žádostí jednotlivých občanů. V první vlně bylo rozmístěno 350 nádob, v další sto a následně jsme síť již jen drobně doplňovali.

Po rozmístění nádob na papír a plast následovalo tří až čtyřnásobné zvýšení sesbíraného vytříděného papíru a plastu. V Březí byla ve čtvrtém čtvrtletí roku 2012 skladba komunálních odpadů ve složení 50 % SKO, 27 % bioodpadu, 11 % papíru, 8 % plastu a po dvou procentech bílého a barevného skla.

Zavedením těchto opatření nám v následujících letech (kdy byl již systém v provozu celý rok) vzrostly výnosy od EKO-KOMu na více než 175 Kč na osobu, a fakturace od svozové firmy za svoz a odstranění SKO, bioodpadu, papíru a plastu klesla na 422 Kč bez DPH na osobu. Další náklady samozřejmě představovala likvidace pneumatik, odvoz a odstranění objemného a nebezpečného odpadu a podobně. Výnosy odpadového hospodářství s pětisetkorunovým poplatkem ale stačily krýt jeho výdaje a v následujících letech jsme mohli přistoupit i ke snížení základní sazby poplatku.

Ten se stal důležitým tématem. Stejně jako si občané „vyžádali“ nádoby na papír a plast, „vyžádali“ si také, aby ten, kdo více třídí, platil méně za odpady. Svozová firma proto zavedla systém ISNO, který vypočítává slevu na poplatku pro každého obyvatele podle toho, jak třídí. Nedošlo sice k očekávanému dalšímu nárůstu produkce tříděných odpadů, ale bylo vyhověno dalšímu požadavku našich obyvatel, přičemž náklady na tuto službu činí 30 Kč na obyvatele a rok.

Naše obec dosáhla díky zavedení sběru bioodpadu dům od domu radikálního snížení produkce SKO a mírných úspor na nákladech odpadového hospodářství. Následným zavedením sběru papíru a plastu dům od domu z 240l nádob došlo k významným úsporám v odpadovém hospodářství (zejména navýšením výnosů od EKO-KOMu a z prodeje druhotných surovin prostřednictvím spoluvlastněné firmy) a úspoře za ukládání SKO. Celý systém je stabilní a vyznačuje se příznivou skladbou produkce komunálních odpadů a díky významnému poklesu nákladů je i dlouhodobě udržitelný.

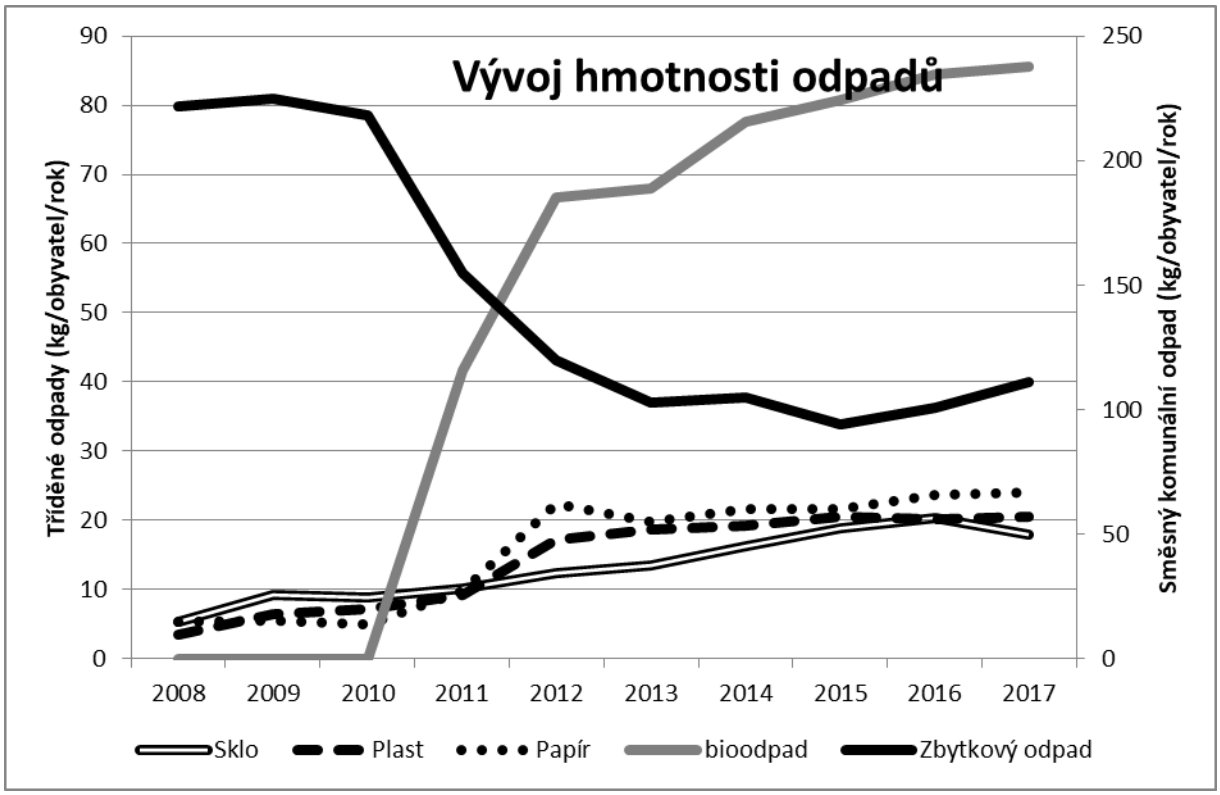
Vývoj hmotnosti odpadů
Tříděné odpady (kg/obyvatel/rok)
Směsný komunální odpad (kg/obyvatel/rok)
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
250
200
150
100
50
0
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
Sklo
Plast
Papír
bioodpad
Zbytkový odpad

Systém sběru dům od domu bez finanční motivace v Židlochovicích

Ing. Jan Vitula
starosta, Město Židlochovice

Židlochovice jsou město v Jihomoravském kraji v okrese Brno-venkov. Nacházejí se 18 km jižně od Brna, při soutoku Litavy a Svratky, na úpatí nejvyššího kopce Dyjsko-svrateckého úvalu Výhonu (355 m n. m.). Žije zde přibližně 3 800 obyvatel. Od roku 2003 jsou Židlochovice obcí s rozšířenou působností, jejich správní obvod čítá celkem 24 obcí.

V roce 2014, když již bylo jasné, že se připravovaná legislativa bude ubírat směrem k zákazu skládkování neupraveného směsného komunálního odpadu (SKO), proběhla analýza stávajícího odpadového hospodářství města. Tak jak byl systém nastaven (svoz SKO 1x7 dní, donáškový systém svozu tříděných odpadů) produkoval velké množství SKO a město muselo systém dotovat z jiných rozpočtových kapitol (doplatek města 200-300 Kč/obyvatel/rok). Tento systém byl vyhodnocen vzhledem k připravované legislativě, jako dlouhodobě neudržitelný. Pokud se město nechtělo vydat cestou zdražování poplatků pro občany, muselo proto hledat jinou cestu.

Z řady možných variant, jsme se rozhodli zavést motivační systém spojený se sběrem tříděných odpadů dveře ode dveří. Cílem bylo radikálně zvýšit množství odděleně sebraných využitelných odpadů a snížit množství SKO. Zásadní podmínkou bylo, aby nový systém svozu nebyl dražší než ten starý.

Poučeni z chyb okolních obcí a vědomí faktu, že existuje celá řada jiných motivací než finanční, rozhodli jsme se vystavět systém zejména na snížení četnosti svozu SKO (z 1x7 dní na 1x14 dní) spojený s bezplatným poskytnutím nádob na bioodpad, papír a plast všem občanům. Ukázalo se, že klíčovou motivací pro ochotu obyvatel třídit odpad je donášková vzdálenost, která byla tímto opatřením snížena prakticky na nulu, nikoliv kolik za třídění odpadu dostanou zaplaceno.

U skupiny obyvatel, která odpad netřídí, došlo samočinně k určité formě negativní, ale účinné, motivace vlivem faktického snížení kapacity svozu SKO na polovinu. Stáli pak před rozhodnutím, zda si pořídit z vlastních prostředků druhou nádobu na SKO, nebo se zapojit do systému, získat bezplatně nádobu na bio, papír a plast a začít odpad třídit. Přestože v prvotním návrhu systému jsme s finanční motivací nepočítali, tak kvůli bezproblémovému rozběhu celého systému a jeho přijetí občany byla zavedena velmi jednoduchá forma finanční motivace. Slevu na poplatku ve výši 100 Kč získá každý, kdo se zapojí do systému tím, že vyplní přihlášku a přistaví každou zapůjčenou nádobu nejméně třikrát do roka ke svozu. Tento model byl nastaven záměrně velmi vágně, protože eliminuje neshody při výpočtu výše poplatku v případě, že načítání QR kódů, kterými jsou nádoby označeny.

Výhodou tohoto přístupu byla také možnost použít tento motivační systém pro sídliště, kde není, bez vynaložení vysokých finančních prostředků, technicky možné zjistit množství odpadu od jednotlivých rodin. Místo vytváření složitého systému finanční motivace jsme přistoupili k remodelingu sběrné sítě na sídlišti tak, abychom snížili jejich anonymitu, zvýšili estetickou hodnotu a zejména zajistili, že sběrná síť na využitelné složky komunálního odpadu byla stejně dostupná jako sběrná síť na směsný odpad. Nádoby na tříděný odpad a nádoby na SKO byly proto sloučeny do jednotlivých stanovišť patřících k příslušným panelovým domům. Každé bylo zpevněno a ohrazeno. Tak se z nevzhledných míst, kde se hromadily odpady, stala jednotně a esteticky zpracovaná stanoviště.

Kromě nutnosti napsat projekt pro Operační program Životní prostředí (OPŽP), bylo nejzásadnějším faktorem úspěchu přesvědčit ke spolupráci námi spoluvlastněnou svozovou společnost. V ní jsme objednali implementaci evidenčního softwaru pro svoz nádob a domluvili se, že město Židlochovice bude pilotním projektem, jehož výsledky budou k dispozici i ostatním spoluvlastníkům firmy. Poté již probíhalo vše hladce. Propagaci zajišťovala ve spolupráci s námi externí společnost, která psala i studii proveditelnosti, spolupracovala při vypracování projektu pro OPŽP nebo zadávacích podmínek u výběrových řízení na software a nádoby a zejména správně nastavila procesy v naší svozové firmě. Největší díky ovšem patří zaměstnancům našeho odboru životního prostředí, kteří se s vervou zhostili koordinování celého projektu, sběru přihlášek, vydávání pytlů (slouží jako doplněk tam, kde lidé nechtějí nebo nemohou mít nádoby) a spolupráci na propagaci.

Dobré výsledky na sebe nenechaly dlouho čekat.
Nejvýznamnější posun zaznamenaly produkce jednotlivých složek komunálního odpadu, které zachycuje níže uvedený obrázek. První svozy dle nového systému se rozběhly na konci roku 2015. Rodinné domy byly plně pokryty nádobami v roce 2016 a v roce 2017 bylo zintenzivněno třídění odpadů také na sídlišti. Další snížení očekáváme pro rok 2018, ve kterém jsme přistoupili ke snížení četnosti svozu SKO na 1 x za tři týdny.

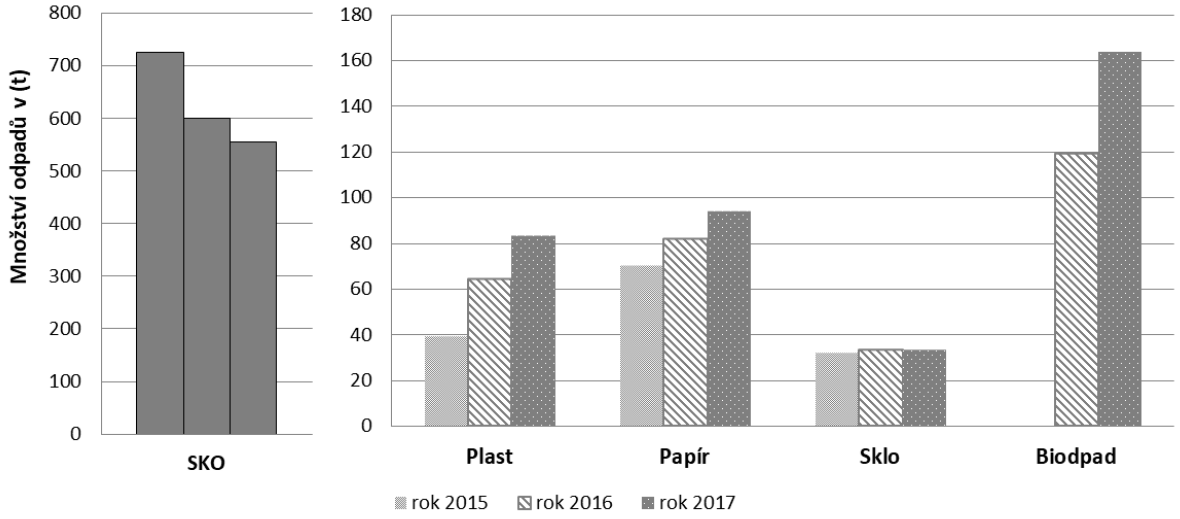

Obrázek 1: Celkové množství produkovaných odpadů (t) na území města Židlochovice v letech 2015-2017.

Významně se změnila také ekonomika odpadového hospodářství města. Při výši poplatku 650 Kč pro nezapojené a 550 Kč pro zapojené obyvatele se znásobila odměna od EKO-KOMu a klesly výdaje na odpadové hospodářství takovým způsobem, že nám výnosy této kapitoly kryjí zcela její výdaje a to včetně provozu rozsáhlého sběrného dvora.

Po zavedení první etapy tohoto systému v Židlochovicích, realizovaly analogicky tento projekt další obce mikroregionu Židlochovicko. I zde se nám potvrdilo, že mnohem silnější motivací k třídění je pro

obyvatele nulová donášková vzdálenost a uživatelský komfort sběrné sítě v porovnání například s finanční motivací. Plyne to jasně z obrázku č. 2, kde jsou znázorněny měrné produkce obcí, které všechny mají door to door svoz u papíru a plastu. Obce „A“ a „B“ mají zaveden i svoz bioodpadu. Obec „C“ se rozhodla jít cestou podpory domácího kompostování. Rozdílně se obce postavili i k formě finanční motivace. Obec „C“ má motivační evidenční systém stojící na přesném výpočtu slevy na poplatku podle produkcí papíru, plastu, SKO a celkového obslouženého objemu. Obec „B“ má motivační systém stejný jako v Židlochovicích a obec „A“ nemá vůbec žádnou formu finanční motivace. Obec „C“ s komplikovanou formou finanční motivace nejen že není výkonnější ve sběru papíru a plastu než obce s prostým door to door, ale zejména má ze všech nejvyšší (a to významně) produkci SKO. A naopak obec bez jakékoliv finanční motivace má nejnižší produkci SKO a stejnou produkci papíru a plastu jako obce s finanční motivací.

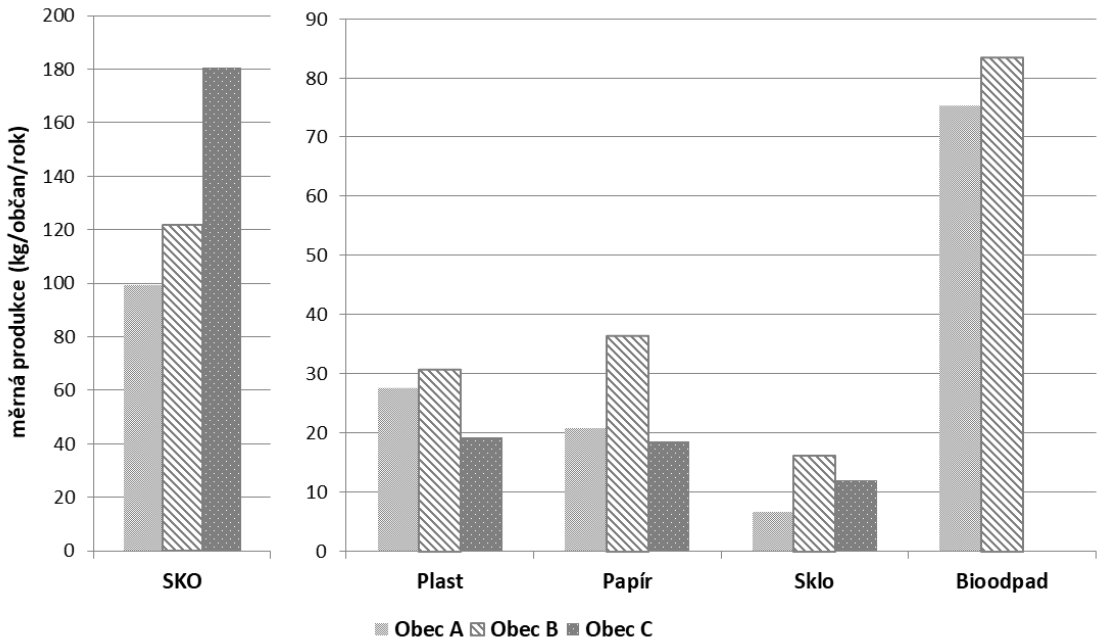

Obrázek 2: Porovnání měrné produkce (kg/občan/rok) sledovaných komunálních odpadů obcí regionu Židlochovicko se zavedeným door-to-door systémem svozu tříděných odpadů v roce 2017.

Optimalizace sběru využitelných složek KO v Hradci Králové

Ing. Tomáš Jeřábek
vedoucí oddělení rozvoje města Magistrát města Hradec Králové

Město Hradec Králové a odpadové hospodářství

Hradec Králové

Počet obyvatel:

Počet poplatníků: 95.663

Počet rodinných domů: 8.295

Počet bytů: 41.000

Svoz odpadu od občanů v Hradci Králové zajišťuje společnost Hradecké služby a.s. - vlastněná podílově 40 % statutárním městem Hradec Králové a 60 % společností Marius Pedersen a.s.

Městské části HK

WWW.HRADECKRALOVE.ORG

Strategie nakládání s odpady města Hradec Králové 2016 - 2025

Vymezení současného fungování systému nakládání s odpady ve městě Hradec Králové a stanovení dalších možností zlepšení zejména pilotními projekty, které povedou ke snížení skládkování odpadu a většímu vytřídění odpadu, aby jejich další použití bylo efektivnější z hlediska ekologie i ekonomiky.

- Efektivní a udržitelný systém s nakládání s odpady pro město
- Zvýšení efektivity poplatků za odpady
- Kultivace odpadových míst a prostor na území města
- Inovativní přístupy v oblasti informovanosti občanů
- Ověřování nových přístupů v rámci pilotních projektů

WWW.HRADECKRALOVE.ORG

Co třídíme ?

- papír,
- plasty a nápojové kartony (Tetrapack),
- sklo,
- kovy
- objemný odpad,
- nebezpečný odpad,
- biologicky rozložitelný odpad rostlinného původu
- jedlý olej a tuk
- oděvy a textilní materiály
- elektroodpad

WWW.HRADECKRALOVE.ORG

Vývoj směsného komunálního odpadu

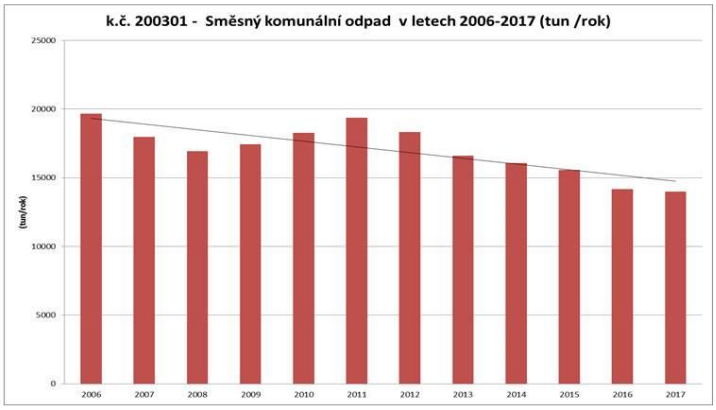

WWW.HRADECKRALOVE.ORG

Vývoj vytříděných odpadů

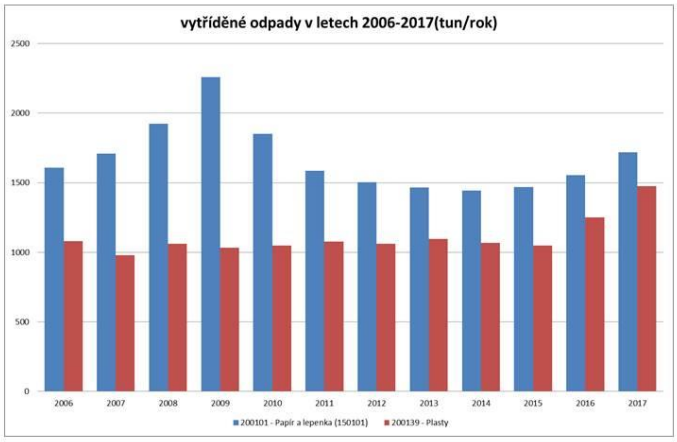

WWW.HRADECKRALOVE.ORG

Důvody zavedení projektu „Třídíme v Hradci“

1) Aktuálně platný zákon o odpadech nařizuje zákaz skládkování směsného komunálního odpadu a recyklovatelných odpadů od roku 2024.
2) Očekávaný enormní nárůst poplatků za skládkování odpadu od roku 2018 - 2023 a možné zvýšení nákladů města až o 24 mil. Kč/rok.
3) Legislativa EU o tzv. „oběhovém hospodářství“ požadující recyklaci 75% veškerých obalů a 65% směsného komunálního odpadu do roku 2030.
4) Závazek města Hradec Králové dle schváleného POH zvýšit množství materiálově využitých odpadů.

WWW.HRADECKRALOVE.ORG

Vývoj projektu „Třídíme v Hradci“

- start projektu červenec 2010
- vybrané lokality – Svinary, Malšova Lhota, historický střed
- dobrovolné zapojení obyvatel – pilotní test
- nádoba o velikosti 120 litrů nebo pytel – modrá papír, žlutá na plast
- možná kombinace nádoby i pytle
- svoz dům od domu 1x 14 dní
- veřejná stanoviště ponechána

Úprava pilotního projektu v roce 2013:

- prodloužení intervalu svozu zbytkového odpadu na 1x za dva týdny
- ověřovací doba 1 rok (září 2013 – září 2014)
- dobrovolné zdvojnásobení počtu zúčastněných
- potvrzeno efektivnější využívání nádob
- dosaženo výrazného snížení celkového množství odpadů
- ověřena efektivní logistika – bez nároků na zvýšení počtu vozidel

WWW.HRADECKRALOVE.ORG

Jak funguje projekt „Třídíme v Hradci“?

Ve vybraných lokalitách města s převahou zástavby rodinných domů byl k 4.4.2016 upraven interval svozu zbytkového odpadu na 1x za dva týdny.

Každý zájemce má možnost získat nádoby na zbytkový odpad (černá) a rostlinnou biomasu (hnědá) a nádoby nebo pytle na plast (žlutá) a papír (modrá).

Veřejně přístupné nádoby prozatím zůstaly k dispozici na stávajících stanovištích pro využití občanů, kteří nepožádají o individuální nádoby.

POŘÁDEK DĚLÁ PŘÁTELE

Jak funguje svoz odpadu?

Intervaly odvozu odpadu	
Zbytkový odpad	1x 2 týdny
Papír	1x 4 týdny
Plasty	1x 2 týdny
BRKO	1x týdně
Další komodity na hromadných veřejných stanovištích	
Sklo	1x 2-3 týdny
Textil	1x týden - dva týdny

WWW.HRADECKRALOVE.ORG

Aktuální stav projektu „Třídíme v Hradci“ II. pololetí roku 2017

Projekt se dotýká ca. 8 000 nemovitostí s celkovým počtem necelých 25 000 obyvatel

Dosažené výsledky jsou porovnány s průměrem produkce odpadů v letech 2012 -2015. Do srovnání jsou zahrnuty pouze odpady sbírané prostřednictvím nádob a pytlů v rámci systémů nakládání s odpady

(tun/rok)	průměr 2012-2015	skutečnost 2016	skutečnost 2017	%	rok 2017 vůči stavu před zavedením projektu
směsný komunální *	16646,199	14293,607	14011,155	-15,8297013	pokles
Papír	1470,947	1555,052	1719,845	16,921	nárůst
Plasty	1068,907	1249,847	1476,757	38,156	nárůst
BRKO**	4229,837	4852,696	5588,792	32,128	nárůst
sklo	896,1215	980,984	1119,687	24,948	nárůst

WWW.HRADECKRALOVE.ORG

Nejčastější stížnosti/problémy

- podnikatelské subjekty x poplatek za odpad
- lhostejnost části obyvatel k udržení pořádku ve městě
- špatné rozlišení toho „jak třídit“ / efektivní osvěta
- popelnice nám smrdí když to je jednou za 14 dní

WWW.HRADECKRALOVE.ORG

Pilotní projekt tašky

- Podpora propagace separování odpadu
- Tašky určeny pro opakované použití
- Na „panelákové“ lokalitě sledování vývoje změn v systému separace
- V současné době menší zájem než bylo očekávání – zvažuje se změna
- Projekt čeká vyhodnocení

WWW.HRADECKRALOVE.ORG

Pilotní projekt „Střelecká ulice“ – separace odpadů u bytových domů

- testování zavedení optimalizace sběru využitelných složek odpadu u bytových domů
- rozšíření projektu „Třídíme v Hradci“ na podporu separace odpadu v dalších částech města
- realizace pilotního projektu ve vnitrobloku v centru města HK 16 vchodů,
- plánování svozových tras a intervalů
- přistavení příhodného počtu nádob na separovaný odpad do vchodů
- regulace nádob na směsný komunální odpad v čase

WWW.HRADECKRALOVE.ORG

Výzva pro budoucnost – co bychom rádi

- jednotná koncepce veřejných stanovišť
- revitalizace stanovišť
- pilotní ověřování ekonomické a technické náročnosti

plošného zavedení podzemních kontejnerových stání

(Teplice)

(Praha 9 – Prosek)

WWW.HRADECKRALOVE.ORG

Prezentace Města Litomyšle

Ing. Pavel Jiráň
vedoucí Odboru místního a silničního hospodářství MěÚ Litomyšl
pavel.jiran@litomysl.cz

Představení Litomyšle

Počet obyvatel cca 10.000, kraj Pardubický, okres Svitavy, celkem 5 integrovaných obcí. Litomyšl je známá bohatou historií a širokou nabídkou kulturních akcí. Narodil se zde Bedřich Smetana a na jeho počest se pořádá hudební festival Smetanova Litomyšl.

Od 90. let minulého století propaguje kvalitní moderní architekturu, za což představitelé města dostali desítky ocenění. Litomyšl je známá jako moderní historické město – místo, kde se minulost prolíná s modernou.

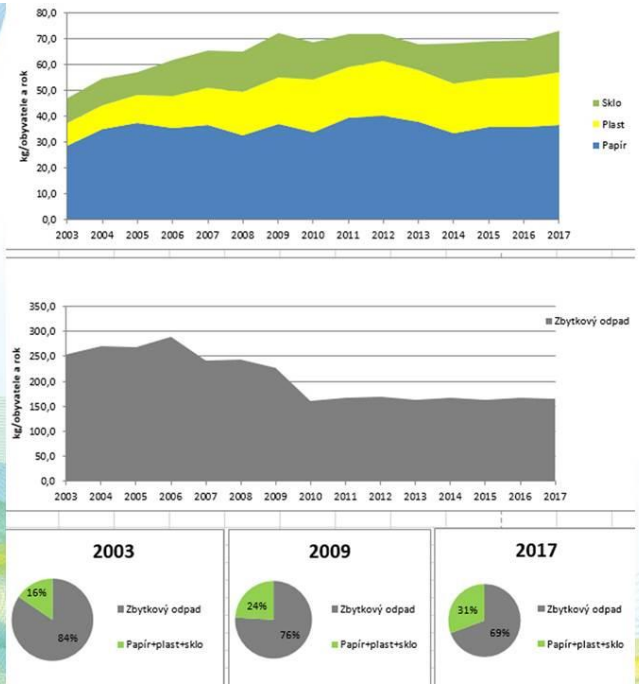

LIKO jako „naše“ a.s.

Akcionáři jsou pouze města a obce, Město Litomyšl je druhým největším akcionářem, má pod kontrolou hospodaření a ceny, LIKO Svitavy vede pro města a obce také evidenci odpadů.

Svoz SKO a spolupráce s EKO-KOM

Množství za rok 2017: 170,2 Kg/obyvatele/rok.

Na většině území jednou za 14 dní, v lokalitách bytových domů a v centru města jedenkrát za týden, překladiště odpadů na území města.

Třídění: plast, sklo, papír, nápojové kartony.

Počty nádob 2017: papír 84, plast 94, sklo čiré 20, sklo směsné 51, kovové obaly 5, třídění odpadů probíhá i na školských zařízeních.

Zpětný odběr elzařízení a sběr použitých oděvů

5 veřejně přístupných kontejnerů, sběrný dvůr, E - boxy v budově MěÚ Bří Šťastných, 3 sběrné nádoby na použité baterie v prodejnách.

Sběr použitých oděvů - 6 veřejně přístupných nádob na použité ošacení, v materiálech propagujeme i odevzdání ošacení do Charita Litomyšl a Diakonie Broumov.

Sběr kovových obalů

5 nádob na kovové obaly u velkých nákupních středisek, zavedeno v roce 2017.

Sběrný dvůr a záměr nového; mobilní svozy

V minulosti vybaven za účasti dotačních prostředků, v současné době již nestačí - projekt vybudování nového sběrného dvora v blízkosti městské kompostárny, snaha nově např. i odběr a další prodej použitého nábytku.

Mobilní svozy nebezpeč. a velkoobj. odpadu 2 x ročně, především pro občany integrovaných obcí.

Sběr a likvidace BRKO; mobilní svozy

Volně dostupný kontejner v blízkosti kompostárny, kontejner na sběrném dvoře, dotace na nákup domácích kompostérů.

Jarní a podzimní mobilní svozy BRKO, adresně objednané a osobně předané.

Kompostárna Litomyšl

Plocha a vybavení pořízeno za účasti dotačních prostředků, mechanizace - drtič, překopávač, síto, nakladač.

Kompost využíván především na plochách v majetku města, provádění rozborů kompostu, po skončení udržitelnosti projektu poskytovat také občanům města.

Dotace na nákup domácích kompostérů

Dotační program, dotace z prostředků města 800 Kč, minimální objem kompostéru 590 l, možnost kontroly provozování. Do 31. 12. 2017 jsme podpořili nákup 374 domácích kompostérů, byl tak vytvořen minimální objem 220,5 m3 pro kompostování. Pilotní projekt komunitního kompostéru.

Dobrých výsledku dosahujeme díky dlouhodobosti systému třídění, osvětové činnosti, motivaci občanů, spolupráci se školami.

Nedostatky a problémy - kvalita třídění, nepořádek na stanovištích, snaha o zachování historického rázu města.

Ekonomika

Snaha o cca vyrovnaný rozpočet odpadového hospodářství (mimo BRKO a odpadkových košů), sleva pro občany díky příjmům od EKOKOM cca 200 Kč/obyvatele, poplatek r. 2017 i 2018 - 576 Kč.

Problematika recyklace skla – aktuální stav a očekávaný vývoj

Mgr. Martin Lochovský
EKO-KOM, a.s.
lochovsky@ekokom.cz

V roce 2009 bylo na území Evropy sebráno a recyklováno 67% vyrobených skleněných obalů. V roce 2016 to bylo již 74%, výsledek České republiky byl nad průměrem, s hodnotou 75%. Každoročně se v ČR recykluje kolem 130.000 t skleněných obalů, tato hodnota je dlouhodobě stabilní.

Z pohledu výrobní kapacity můžeme říct, že nedošlo k výrazným výkyvům. V ČR je každoročně vyrobeno kolem 500.000 t skleněných obalů, z toho přibližně polovina je určena k naplnění na českém trhu. Což ale neznamená, že skutečně na českém trhu zůstane, část je po naplnění dále exportována. Níže je uveden přehled využití skleněných střepů, nejmenované nadnárodní společnosti provozující v Evropě závody na výrobu a recyklaci skleněných obalů, v některých evropských zemích za rok 2015:

- Francie 73%
- Německo 68%
- Polsko 37%
- Holandsko, čiré sklo 50%
- Holandsko, barevné sklo 73%
- Česká republika, čiré sklo 32%
- Česká republika, barevné sklo 74%

Je to hodně, je to málo? Co je skutečným cílem? Jaký je správný pohled na tuto tématiku? Podíváme-li se na možnosti využití skla, je to skutečně málo. Vždyť nový skleněný obal je možno vyrobit čistě bez použití primárních surovin a to jen s využitím skleněných střepů. Cíl by mohl i 100%. To je však nereálné. K nějaké ztrátě vždy dojde. I doma si rádi ponecháme nějakou tu sklenici na domácí zavařeninu.

Co tedy potřebuje sklář pro zajištění výroby za pomocí skleněných střepů? Potřebuje znát kvalitativní požadavky svého zákazníka. To je zásadní parametr, jenž hraje klíčovou roli z pohledu množství střepů použitelných ve výrobě. Zná-li sklář požadovanou kvalitu a barvu skla, může určit kolik, jakého střepu může použít ve výrobě. Další, neméně důležitý faktor, je bezpečnost. Některé typy nečistot totiž mohou způsobit škody na zařízení sklárny, nebo dokonce zranit i zaměstnance sklárny. Těmi je především vysoce tavitelné sklo (varné sklo) pocházející z domácností. Toto sklo má vyšší bod tavení a tudíž ve sklovině vytvoří nehomogenní hmotu, která působí problém při střihání skla na kapky, které dále putují do tvarovacího stroje k dalšímu zpracování. Tak může dokonce vzniknout požár, a s ním zmíněná rizika ohrožení. Je proto zásadní, eliminovat obsah toho druhu skla ve vsádce.

Neméně důležitou roli má pak ekonomika výroby, která vychází z porovnání výroby skla s použitím střepů a primárních surovin.

Vraťme se ale k zákazníkovi. Ten očekává od svého dodavatele vysokou kvalitu, ekologickou odpovědnost a dlouhodobou udržitelnost. Pro celou řadu zákazníku je navíc na prvním místě i ekonomika.

Jedním z nejdůležitějších článků řetězce od sběru po recyklaci skla je úpravce. Ten dostává od skláren přesnou specifikaci střepu jako je barevnost, množství a druh přípustných nečistot a odhadované množství tak, aby mohl zajistit dostatečné množství odpadního skla a vyrobit, co sklárna žádá.

Ti z nás, kteří občas nahlédnou do kontejnerů na sklo vědí, že i zde je možno nalézt různorodou směsici materiálů, mající na hony daleko od jakékoli příbuznosti se sklem. Tento odpad může tvořit nemalou část toho, co je na linkách zpracováváno, v některých případech až 30%. Zde se často mluví o spojitosti mezi typem nádob na tříděný sběr a množstvím nečistot. Zkušenosti úpravců skla hovoří za vše. Větší podíl nečistot je ve skle, které se sbírá do nádob s horním výsypem. Pro to, aby bylo

možné připravit skleněný střep odpovídající kvality, provozují úpravci specifické dotřiďovací linky na sklo, které jsou na rozdíl od linek na papír a plasty více automatizované a jsou vybaveny větším počtem senzorů a separátorů. Pořizovací a provozní náklady takovéto technologie jsou výrazně vyšší, než v případě linek na papír a plasty. Díky tomu i nežádoucí příměsi nacházejí své uplatnění. Plasty, hliník, železné kovy, aj. jsou dále běžným způsobem recyklovány. Snahou úpravců je mít co nejmenší podíl nevyužitého odpadu, který již nenalezne dalšího využití a je nutné ho odvést na skládku. Jemná frakce (přibližně do 3 mm), která má velký obsah skla, ale bohužel i anorganických částic (kamínky, kousky keramiky, porcelánu a dalších obtížně tavitelných nečistot), se používá například pro výrobu pěnového skla. Nicméně se sklárny ve spolupráci s úpravci snaží najít technologické řešení k využití i tohoto materiálu při výrobě obalového skla. Nicméně tento proces je teprve v počátcích.

S ohledem na stále se zpřísňující požadavky na kvalitu skleněného střepu museli všichni úpravci v ČR v poslední době výrazně investovat do vybavení svých zařízení. Díky tomu si čeští úpravci stojí velmi dobře ve srovnání se vyspělou zahraniční konkurencí. A tak je tuzemský upravený střep vítaným vstupem do výroby českého skla. Tuto situaci je třeba zachovat a dále prohlubovat i do budoucnosti.

Samozřejmě není možné říct, že moderní technologie úpravců, řeší všechny problémy. Všichni, kdo se zapojuje do procesu recyklace skla (obce, svozové firmy, obyvatelstvo), hrají v celém řetězci neméně důležitou roli. A každý může svým uvědoměním a disciplínou přispět vyšším výkonům na poli recyklace skla a nejen jeho, zejména v oblasti snižování podílu nežádoucích příměsí ve skleněném odpadu. To znamená zejména kvalitní sběr již v domácnostech a zabránění kontaminace skla v nádobách, svozových vozidlech a na střepištích.

Co nás čeká? V prosinci 2017 byly posvěceny nové limity na recyklaci, kde z pohledu skla se celá situace nemusí zdá tak závažná. Vždyť pro sklo bylo stanoveno, že je třeba dosáhnout v roce 2025 70% míry recyklace a v roce 2030 dokonce 75%. A ČR se již na této úrovni nachází. Jde o to, aby vynakládané úsilí nepolevilo. Neboť se zvyšujícími se požadavky na kvalitu skla rostou i požadavky na kvalitu skleněného střepu a tudíž skleněných odpadů. Omezením nečistot ve skleněných odpadech je možné lépe dosáhnout požadované míry recyklace. Ta není samoúčelná, neboť sklo je jako jeden z mála materiálů dlouhodobě opakovaně recyklovatelný a jeho recyklace přináší významné environmentální benefity. Důležité je, že pokud dáte sklářům odpovídající skleněné střepy, oni je zpracují na nové a vysoce kvalitní výrobky.

Zdroje:
www.ekokom.cz
www.feve.org
www.friendsofglass.com

Trh sběrového papíru a jeho očekávaný vývoj – pohled z České republiky

Jaroslav Tymich, ACPP, EURO WASTE
jaroslav.tymich@mondigroup.com
Zdeněk Musil, EURO WASTE
zdenek.musil@mondigroup.com

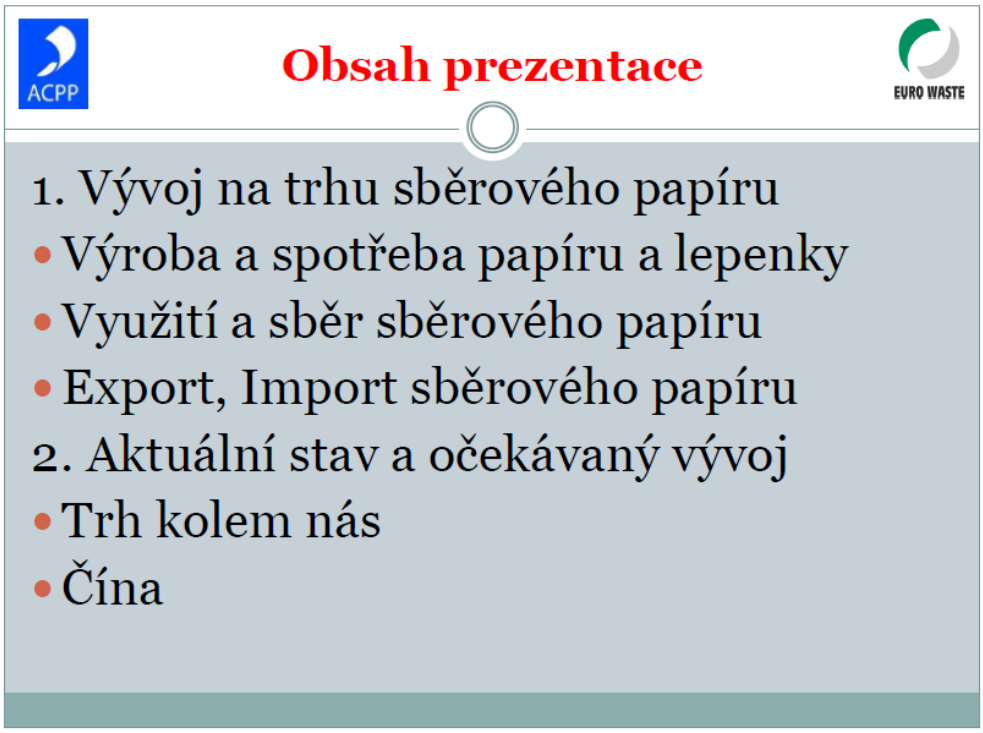

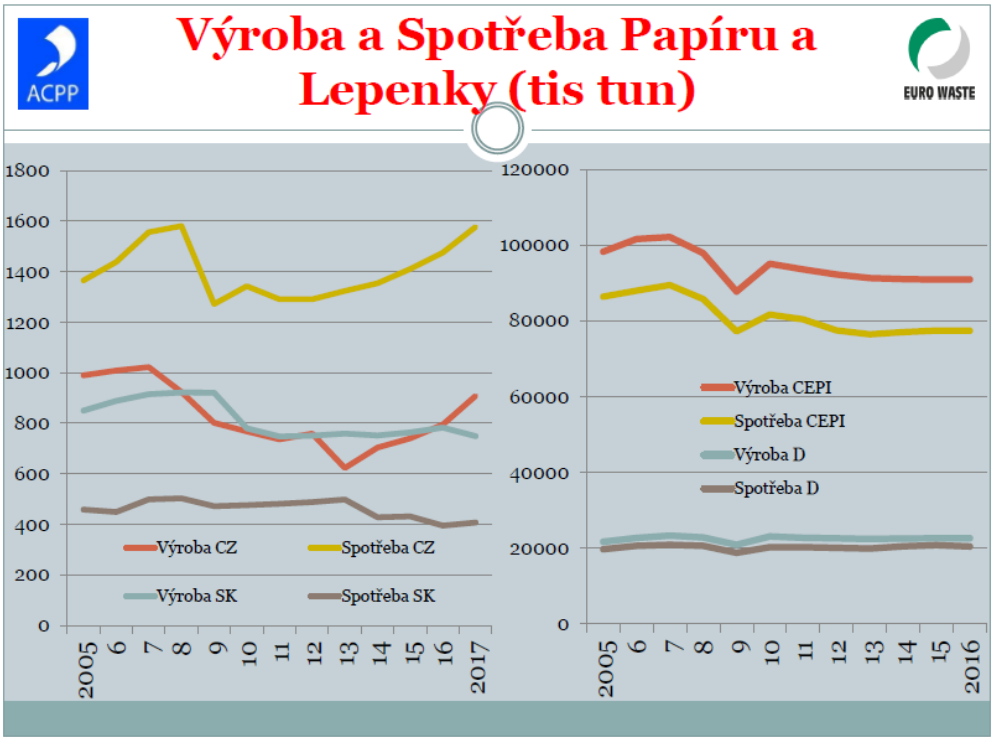

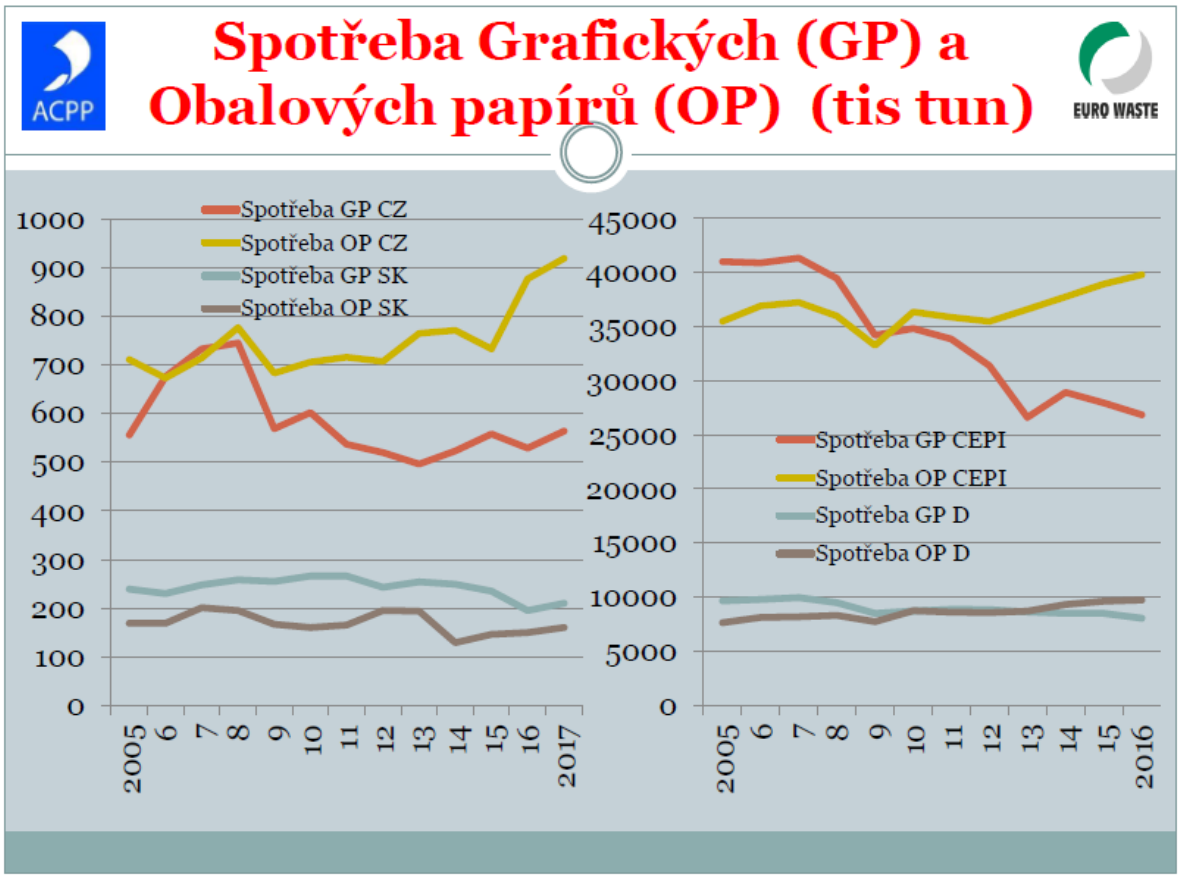
Spotřeba Grafických (GP) a Obalových papírů (OP) (tis tun)
ACPP
EURO WASTE
Spotřeba GP CZ
Spotřeba OP CZ
Spotřeba GP SK
Spotřeba OP SK
1000
900
800
700
600
500
400
300
200
100
0
2005
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
2017
45000
40000
35000
30000
25000
20000
15000
10000
5000
0
Spotřeba GP CEPI
Spotřeba OP CEPI
Spotřeba GP D
Spotřeba OP D
2005
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
2016

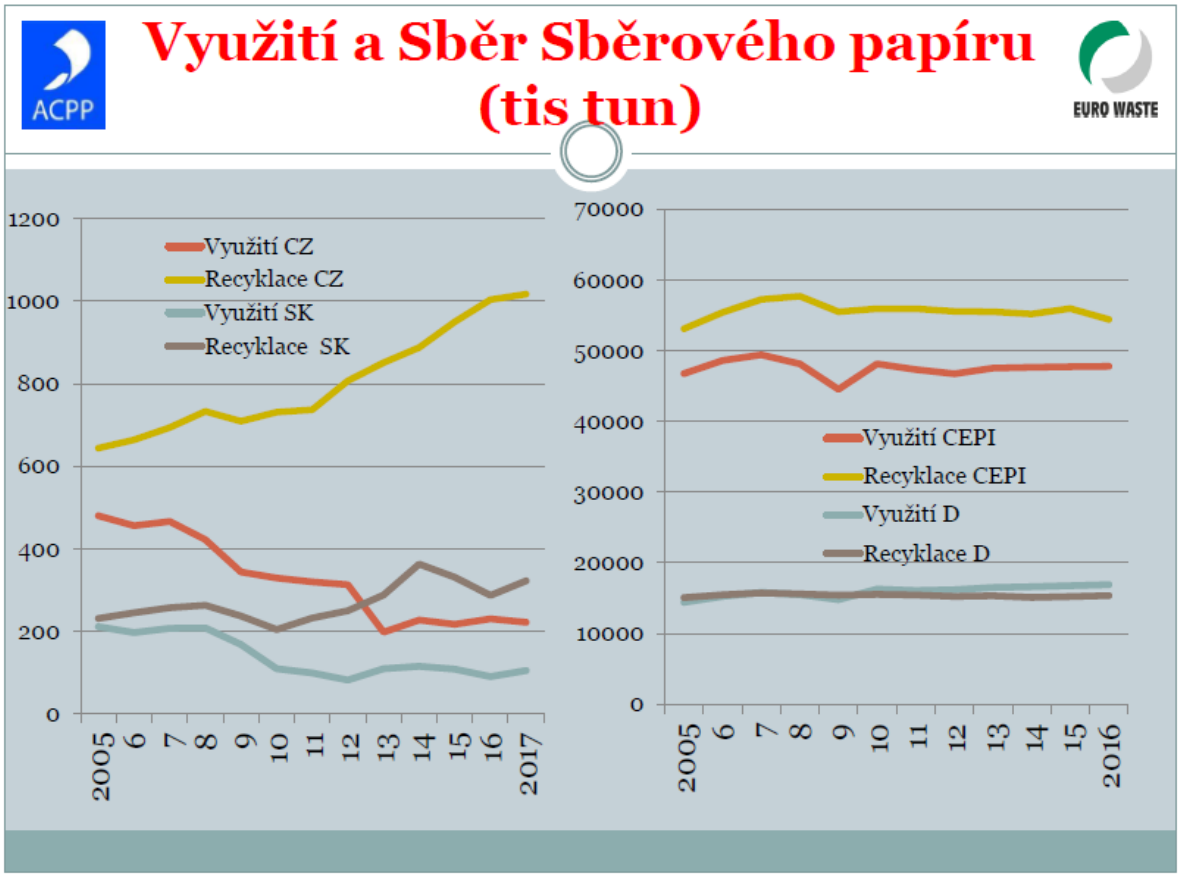
Využití a Sběr Sběrového papíru (tis tun)
ACPP
EURO WASTE
Využití CZ
Recyklace CZ
Využití SK
Recyklace SK
1200
1000
800
600
400
200
0
2005
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
2017
70000
60000
50000
40000
30000
20000
10000
0
Využití CEPI
Recyklace CEPI
Využití D
Recyklace D
2005
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
2016

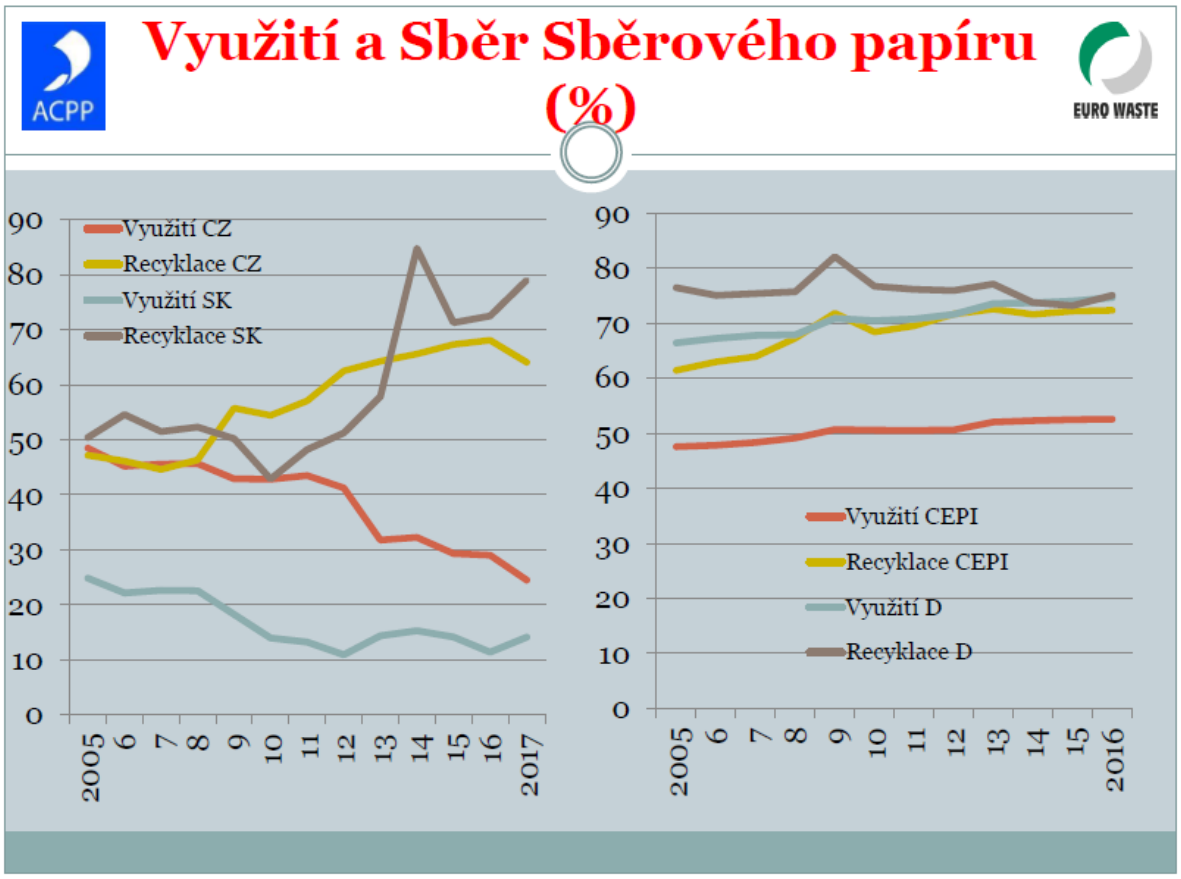
Využití a Sběr Sběrového papíru (%)
ACPP
EURO WASTE
Využití CZ
Recyklace CZ
Využití SK
Recyklace SK
Využití CEPI
Recyklace CEPI
Využití D
Recyklace D
0
10
20
30
40
50
60
70
80
90
2005
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
2017
2016

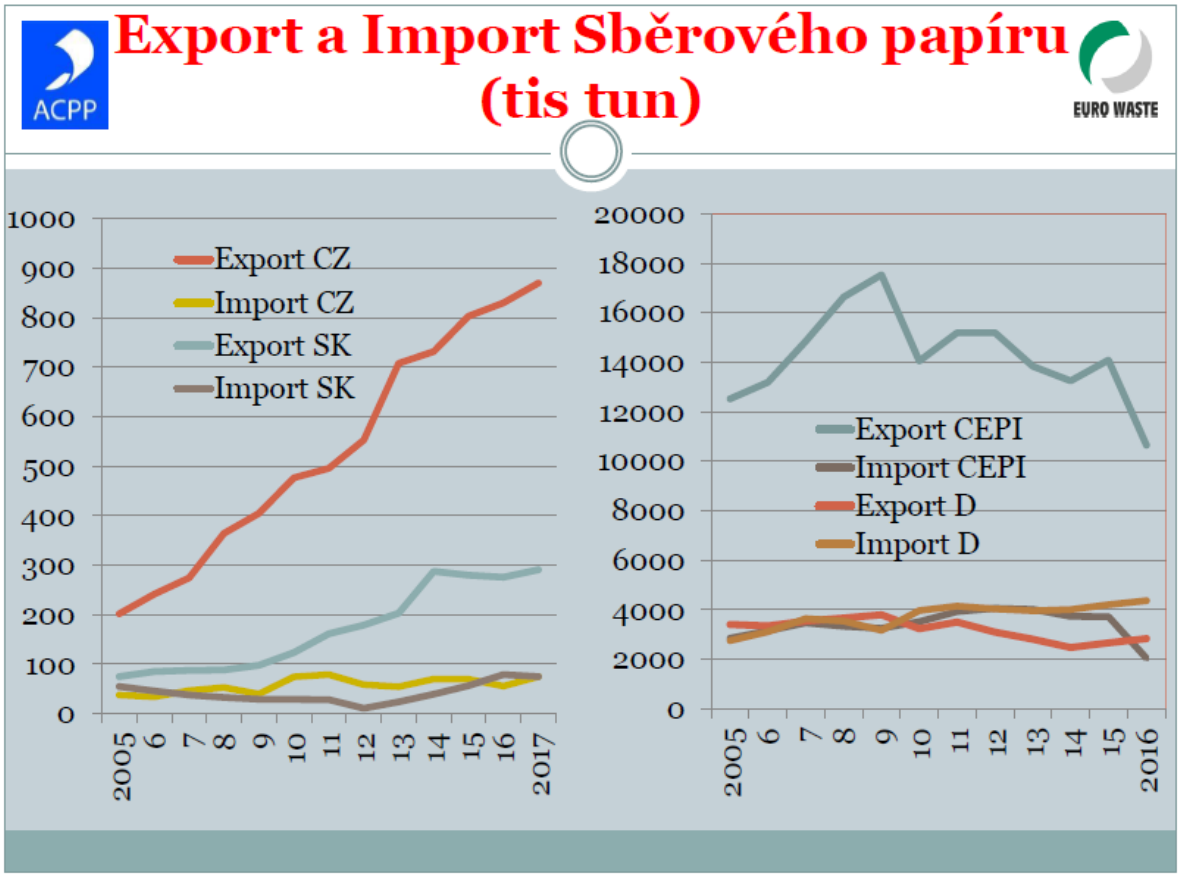
Export a Import Sběrového papíru (tis tun)
ACPP
EURO WASTE
Export CZ
Import CZ
Export SK
Import SK
Export CEPI
Import CEPI
Export D
Import D
0
100
200
300
400
500
600
700
800
900
1000
2000
4000
6000
8000
10000
12000
14000
16000
18000
20000
2005
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
2017
2016

Trh sběrového papíru kolem nás

Aktuální rozložení nabídky a poptávky po sběrovém papíru (data 2015/2016)

	Čistý Obchod tis tun	Spotřeba PaL kg/os/r	Sběr %	Podíl potřeby hněd. tříd %
CZ	+733/+774	134/140	67,3/68,1	92/97
SK	+223/+197	80/73	76,7/72,5	0/0
HU	-209/-220	90/88	58,3/64,1	100/100
PO	+217/+209	150/158	43,5/43,6	83/83
DE	-1533/-1530	256/249	73,3/75,1	64/64
AU	-867/-857	227/215	76,7/79,5	49/48
CEPI	+7685/+8614	164/163	71,5/72,4	68/68

Trendy

1. Spotřeba obalových papírů roste a spotřeba grafických papírů klesá – globální trend.
2. Spotřeba a sběr hnědých tříd roste, bílých klesá.
3. Sběr v ČR a SK roste a bude brzy na úrovni průměru CEPI. Potenciál pro zvýšení se brzy vyčerpá.
4. ČR a SK jsou z pohledu SP přebytkové trhy a ještě nějaký čas budou (nové investice).
5. Trh sběrového papíru se mění ale podstata je stejná - ČR a SK budou pod tlakem, jak v době přebytku v Evropě tak nedostatku.

Očekávané globální trendy

Dlouhodobý trend

Pokračující pokles spotřeby a následně výroby grafických papírů. Pokles sběru bílých tříd.

Zastavování a přestavba papírenských strojů.

Rozkolísanost nabídky a poptávky, nedostatek a zhoršování kvality vlákna.

Nedostatek bílých tříd pro výrobu hygienických papírů.

Spotřeba a výroba grafických papírů

v mil tunách	Spotřeba 2006	Spotřeba 2016	Výroba 2006	Výroba 2016
Evropa	47	33	54	38
Německo	10	8	11	8,4
Česko tisíc tun	670	560	300	60
Slovensko tisíc tun	280	220	510	580
Čína	21	25	22	28
USA	36	20	27	15
Svět	156	125	156	125

Očekávané globální trendy

Dlouhodobý trend

Positivní vývoj spotřeby a výroby obalových a hygienických papírů.

Nové a přestavěné kapacity výroby.

Postupné vyrovnávání nabídky a poptávky hnědých tříd sběrového papíru.

Spotřeba a výroba obalových a hyg. papírů

v mil tunách	Spotřeba 2006	Spotřeba 2016	Výroba 2006	Výroba 2016
Evropa	51	62	56	65
Německo	10	12	11	13
Česko tisíc tun	700	750	680	700
Slovensko tisíc tun	230	260	400	150
Čína	45	76	22	77
USA	49	49	54	55
Svět	218	265	218	265

Vývoj změny kapacit v Evropě (zdroj RISI)

Ohlášené nové kapacity:

2018 1 mil tun

2019 1 mil tun

2020 1,5 mil tun

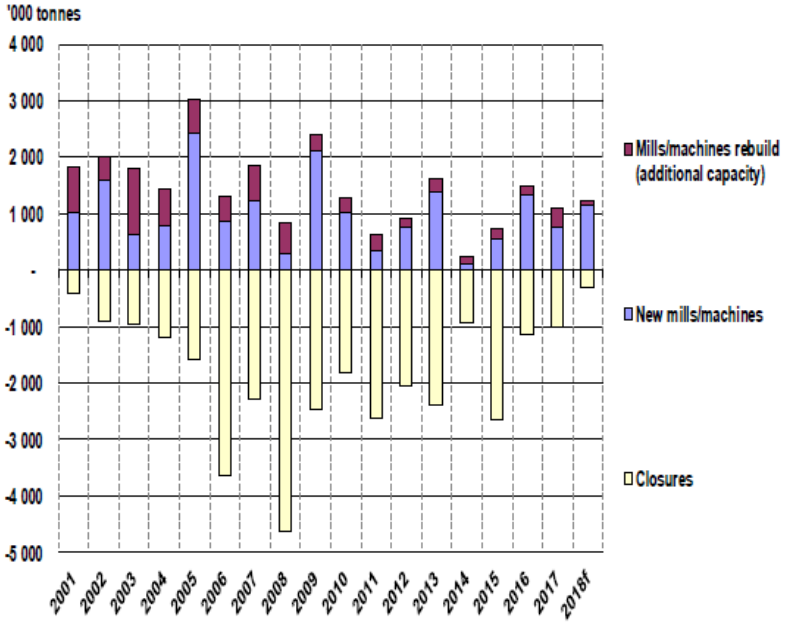

Papírenský průmysl v EU (zdroj CEPI)

Zpracovatelský průmyslu roste

Grafický segment dále klesá

Obalářský segment a hygienické papíry mírně rostou

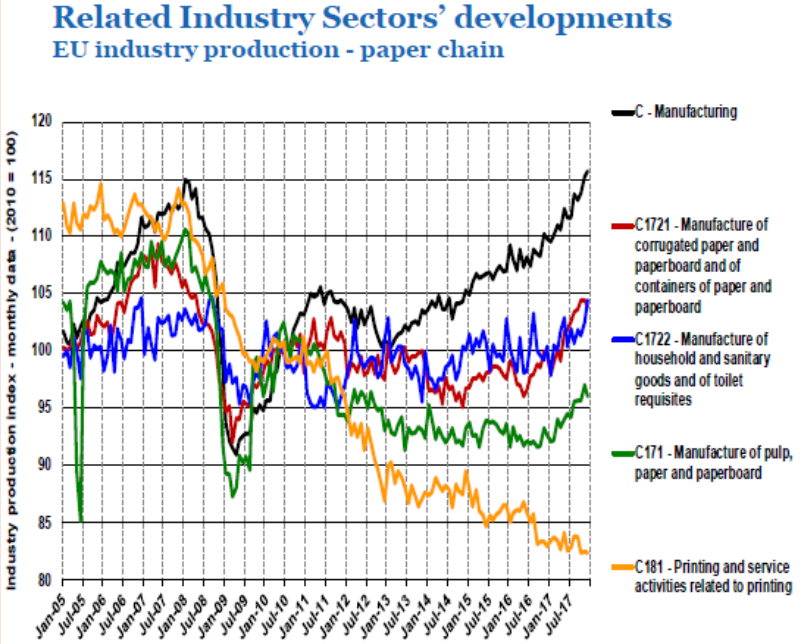

Klíčové vlivy v Evropě

EVROPA

Rusko
- zákaz exportu sběrového papíru
- omezení obchodu

Srbsko
- zabránění exportu

EU
- oběhové hospodářství
- obnovitelné zdroje pro energie

BREXIT 30.3.2019
- ? odpadové procesy, přeprava přes hranice,
- smíšený kontejnerový sběr - změna

Čistý obchod vybraných zemí v 1000 tunách

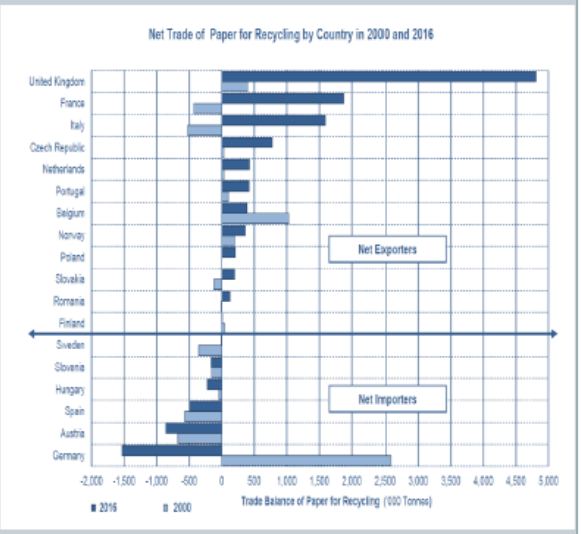

Globální hráč - Čína

Papír a Lepenka 2016

- Nejrychleji se rozvíjející trh
- Spotřeba PaL 106 mil tun
- Výroba PaL 109 mil tun

Vývoj výroby papíru a lepenky

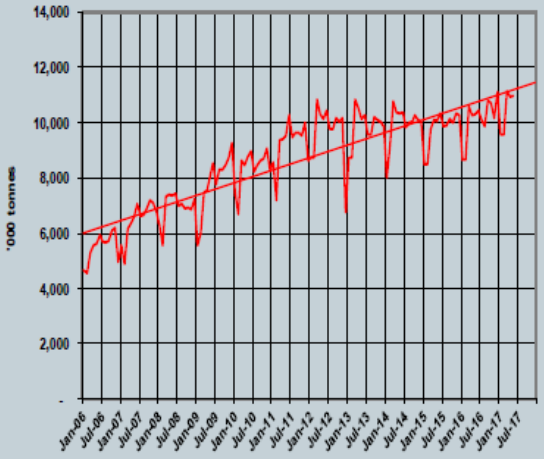

Globální hráč - Čína

ACPP

EURO WASTE

Sběrový papír 2016

- Sběr 48,3 mil tun
- Spotřeba 77,3 mil tun
- Sběr 46 %
- Recyklace 71 %

Import Sběrového papíru dle skupin

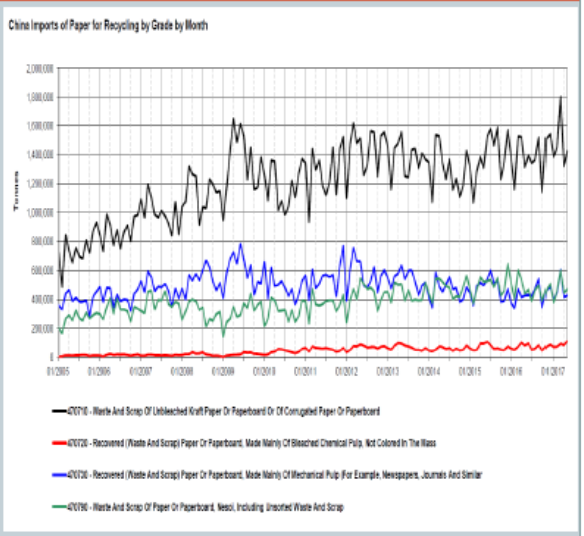

Globální hráč - Čína

ACPP

EURO WASTE

Sled čínských kroků

- Od 1Q17 - národní Sword program - **kontrola kvality**
- Od 1.1.18 (WTO) – **zákaz** importu smíšeného papíru
- **Licence** na import
- Od 1.3.18 - Snížení limitu nepapírových příměsí na **0,5%**
- 4.5.18 **zastavení** importu z USA, **kontrola veškerých** dodávek
- Aktuálně **50%** snížení importu, import pouze **vysokých kvalit** např. 2x tříděná lepenka, čisté noviny, odřezky z výroby..

Důsledná kontrola importu

Globální hráč – Čína (Zdroj – CEPI)

Regulace má zásadní dopad na vývozy z Evropy

Nové trhy částečně propady nahrazují

CHINA - dopady
Paper for recycling: EU-28 exports

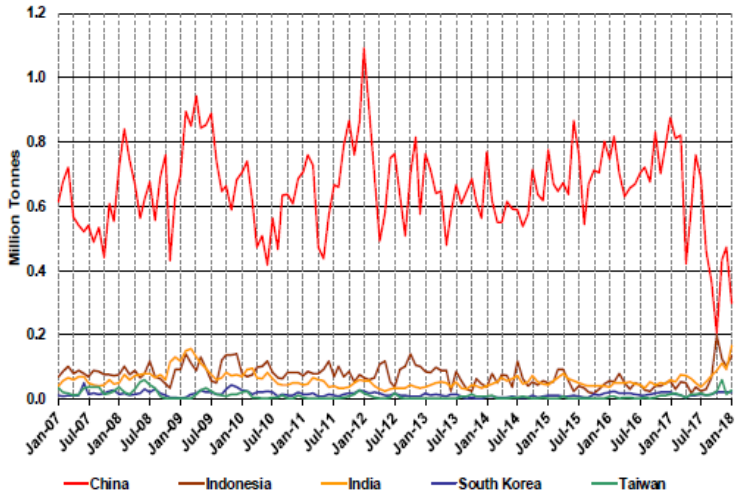

Globální hráč – Čína (Zdroj – CEPI)

Regulace má zásadní dopad na celý svět

Hlavní exportní země hledají řešení formou dvojího třídění...apod.

CHINA - dopady
Paper for recycling: China imports

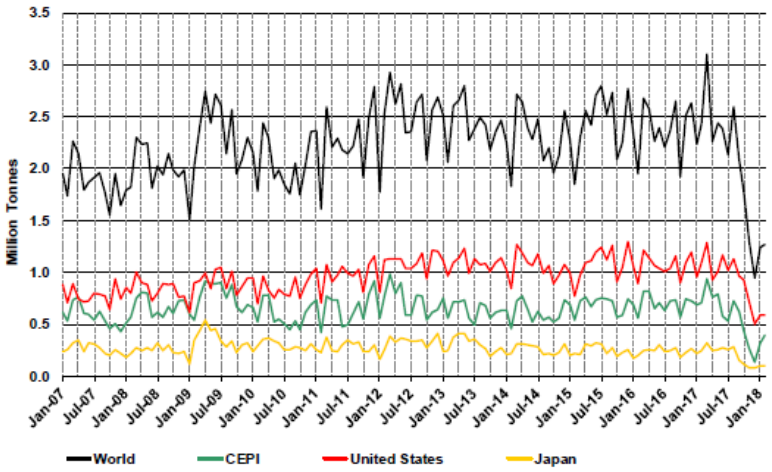

Globální hráč – Čína (Zdroj – CEPI)

Cenový propad se projevuje v celé Evropě

Alespoň částečnou stabilizaci situace lze časově těžko odhadnout

Čína - dopady

Input prices developments
Paper for recycling: European domestic prices

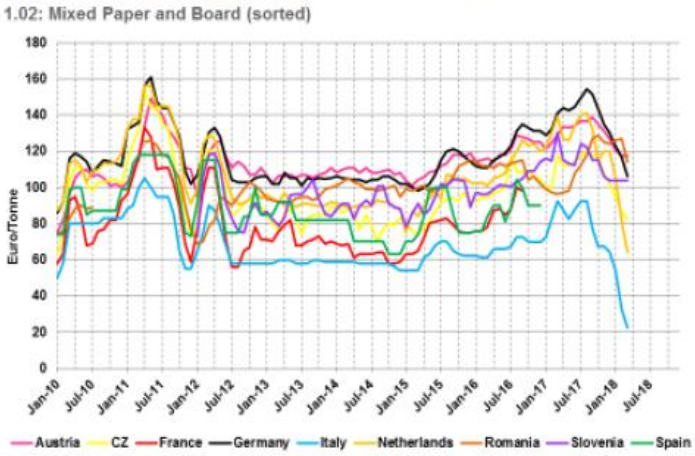

Ex-works prices: France, Italy and Spain
Free-delivered prices: Germany and the Netherlands

Source: CEPI, April 2018

cepi

ACPP

Závěry

EURO WASTE

1. Globálně se mění struktura výroby a spotřeby papíru ve prospěch obalových papírů a hygienických papírů
2. Východní Evropa má ještě zajímavý potenciál ke zvýšení sběru, Oběhové hospodářství pomůže. Brexit výrazně neovlivní trh papíru a sběrového papíru
3. Čína bude nadále klíčový prvek vývoje nabídky a poptávky po sběrovém papíru v Evropě i jinde na světě.
4. Trh bude turbulentní.

Problematika recyklace plastů

Miroslav Fojt
PTP Group
miroslav.fojt@ptpgroup.eu

Každá země přistupuje k recyklaci plastů odlišným způsobem. V České republice je rozšířen systém tzv. žlutých kontejnerů. Sem občané ukládají veškerý plastový odpad. I přes neustále vzdělávání není obsah kontejnerů vždy správný, stále se do nich ukládá i odpad, který by tam být neměl z důvodu nemožné následné recyklace. Ale stále je to účinnější metoda než v mnoha jiných státech.

Obsah žlutých kontejnerů, které slouží ke sběru plastového odpadu, se sváží do sběrných třídících dvorů. V nich probíhá v naprosté většině - ruční třídění jednotlivých druhů plastů. Jednoduše řečeno, žlutý kontejner se vysype na dopravní pás, kde okolo pásu stojí obsluha a každý jednotlivý pracovník vybírá určitý druh suroviny (čirá PET láhev, modrá PET láhev, LDPE folie, HDPE láhve,…). Tyto manuální pásy bývají často doplněny dalšími separátory jako magnetem pro separaci kovů, který se spolu s plastem dostal do žlutých kontejnerů.

Počet druhů separovaných plastů je závislý na technologických možnostech konkrétní třídící linky. Již zde naráží zpracovatelé na první problém a tím je, že při vizuálním třídění plastů není možné rozpoznat některé materiály. Je potřeba si uvědomit, že na třídícím pásu se pohybuje množství odpadních obalů cca 1 tuna za hodinu, to je např. circa 30 000 PET lahví. Z uvedeného důvodu není tedy technicky možné podrobně zkoumat každý nestandartní plastový výrobek a kontrolovat kód odpadu. Tedy již v této fázi je problematické vytřídit ze směsného plastu některé druhy plastů. Toto platí pro všechny manuální třídění – ať už na třídících linkách, nebo následně na recyklačních, mycích linkách. Proto se nikdy nevytřídí pro následnou recyklaci veškerý plastový odpad, který je ve žlutých kontejnerech. Ale i tento nerecyklovatelný plastový odpad se většinou ještě použije např. jako palivo. Výsledným produktem třídících linek jsou slisované balíky jednotlivých druhů plastů, zejména pak PET Lahví a HDPE a PP obalů.

PET láhve

HDPE, PP lahve

Tyto balíky pak slouží jako vstupní surovina pro recyklační linky. Recyklační linka je souborem technologických zařízení, která slouží k odstranění nevhodných materiálů a přepracování plastového materiálu do dalšího stupně suroviny tzv. fleků (vloček, flakes, drti). Jako vstupní surovina pro recyklační linku slouží předtříděné balíky slisovaných PET lahví, popř. HDPE ,PP lahví rozdělené dle barev na čiré, modré, zelené, hnědé, mix ostatních barev a chemie. PET vločky používají další zpracovatelé jako vstupní surovinu pro výrobu vláken, vázacích pásek nebo výrobu recyklátu, který je následně používán pro výrobu nových PET lahví.

Většina recyklačních linky se skládá ze 2 hlavních částí:
separační - kde se musí vytřídit všechny jiné materiály než požadovaný druh plastu buďto na automatickém zařízení, manuálně, nebo kombinací obou. Ze třídících dvorů sice přicházejí plasty předtříděné, ale samozřejmě ještě s obsahem nežádoucích příměsí.

mycí - kde již dojde k nasekání a umytí plastů a kde výsledek je plastová vločka, flek, do mycí části by měly vstupovat POUZE PET lahve, samozřejmě ještě s etiketou, víčkem, v mycí části vzduchovou separací odstraní lehké části jako prach, etikety, flotační separací pak materiály lehčí jak voda a za použití horké vody a speciální chemie se PET zbaví všech nečistot.

Detekce a Separace jiných polymerů na automatickém zařízení
Tímto elektronickým a plně automatizovaným zařízením prochází tok lahví, či jiných obalů a pomocí světelných zdrojů se měří odrazivost světla z povrchu materiálů. Na základě tohoto měření počítačový systém provede vyhodnocení a mechanicky odseparuje proudem tlakového vzduchu jiné polymery.
Tento automatický separátor na jiné polymery s kapacitou 1 t/hod má cenu okolo 150 000 EUR. Nejnovější typy již mají i možnost třídění např. PLA materiálu. Menší mycí linky (díky vysoké pořizovací ceně) většinou tyto automatické separátory neobsahují a tříděná jiných plastů probíhá pouze manuálně. Tyto separátory mají samozřejmě i své nevýhody, kromě pořizovací ceny i náročnou a drahou údržbu, zvýšení odpadovosti, spotřebu el. energie, nároky na místo v hale a hlavně nepracují na 100%.

Manuální třídící pás
Zde dochází k dotřídění kontaminantů, které prošly přes kaskádu automatických separátorů. Je třeba si uvědomit, že i sebelepší a nejmodernější detektor/separátor nepracuje se 100% účinností, proto je potřeba před vstupem do drtících mlýnů materiál kontrolovat lidským faktorem. Toto je poslední místo na lince, kde je ještě možno z toku materiálu odstranit nevhodné materiály. Je to pás, okolo kterého sedí určitý počet pracovníků (dle velikosti linky a výše kontaminace vstupní suroviny 2-5) a manuálně vybírají nevhodné materiály. Poté jde již materiál do drtících mlýnů a začíná mycí proces. Tato separace již probíhá na principu lidského oka, když pracovník vidí nevhodný materiál, vytřídí ho.
Separace nežádoucích příměsí je velmi důležitá, do mycí části linky by měl přijít materiál co nejméně kontaminovaný, protože většina z nich se v mycí části odstraňuje již obtížně. Jako příklad si uveďme recyklaci PET lahví, kde jsou tyto nejzávažnější kontaminanty.

PVC (etikety z PVC) - limity v konečném produktu (fleku) PVC jsou velmi přísné z důvodu ochrany životního prostředí. Většinou okolo 20 ppm.

Ostatní polymery - hlavně PC (polykarbonát) a PS (polystyren). Oba tyto polymery mají (stejně jako PET) vyšší hustotu než voda, proto nefunguje separace pomocí flotace a zbývá pouze manuální separace, nebo použití speciálních automatických separátorů. Zde jsou limity koncových zpracovatelů poněkud vyšší než u PVC cca 100-150 ppm), ale samozřejmě i tyto plasty prodražují výrobu.

PC barely (většinou modré) - někteří výrobci místo PETu používají PC. Lidským okem není možné tyto 2 druhy barelů od sebe rozlišit. Je potřeba si přečíst označení a to není v praxi možné použít.

Multi-layer - vícevrstvé lahve (nejčastěji se jedná o hnědé pivní láhve), kde je mezi dvě vrstvy PET vložena vrstva PA pro zlepšení bariérových vlastností (ochrana před UV zářením tj. prodloužení životnosti obsahu).

Blokátory - aditiva pro zlepšení vlastností lahví, popř. produktu v nich uskladněných. (barviva, stále více používané AA blokátory, UV filtry, oxygen blokátory, fast reheatery,…..)

Recyklace není ovlivněna pouze kvalitou primárních surovin a materiálovým složením obalů, cenami energií, mzdovými náklady, poptávkou po výrobcích ale rovněž způsobem sběru a svozu odpadu, kdy naprosto stěžejní je jeho úprava (na třídících linkách) na kvalitativně vyhovující druhotnou surovinu.

Jako příklad dobře fungující recyklační politiky se často uvádí Německo. Zde je několik druhů sběru plastů. Jsou zde žluté kontejnery podobné jako v ČR, žluté pytle pro směsný plastový odpad, vratné PET lahve pro několikanásobné použití a hlavně sběrný systém u supermarketů. Jako vždy mají tyto systémy své klady i zápory. Nejčastěji zmiňovaný sběrný systém u supermarketů funguje tak, že do otvorů se vloží láhev s neporušenou etiketou tak, aby ji čtecí zařízení mohlo přečíst a vystavit účtenku pro vrácení peněz. Problém z pohledu recyklace je ten, že do jednoho otvoru se kromě PET lahví vkládají i kovové a hliníkové plechovky. Tato směs dvou odlišných materiálu se pak automaticky zabalí do LDPE folie a slisuje.

Zde je vidět velký rozdíl mezi tříděným německým a českým PET materiálem

Takovýto slisovaný balík ze supermarketu je sice bez nečistot na povrchu jednotlivých lahví, ale to dnešním mycím linkám nedělá velké problémy. Také zde nejsou ostatní druhy plastů, které se v ČR musí vytřídit na třídících linkách, tento mezikrok zde opravdu není. Ale stále zde zůstanou výše zmiňované plechovky a folie, které si pak na rozdíl od českých lisovaných balíků musí zpracovatel na své recyklační lince dotřídit sám.

Dalším často zmiňovaným strašákem je čínský trh, v poslední době zejména zastavení dovozu plastového odpadu z Evropy. Je pravda, že velká část hůře recyklovatelných plastů se opravdu po dlouhá léta do Číny vyváželo, bylo to jednodušší a mnohdy i levnější řešení. Nicméně recyklátoři se této situaci přizpůsobují a např. pouze v ČR se nyní připravují minimálně 2 nové projekty pro recyklaci znečištěných LDPE folií, což byl jeden z materiálů, který se do Číny vyvážel ve velkém. Je potřeba si uvědomit, že v Číně je obrovská výrobní kapacita založená na používání recyklovaných materiálů. Proto se snížením výroby vlastních recyklátů vyrobených z dovezeného evropského odpadu značně vzrostl zájem o recyklovaný materiál všech druhů plastů. Proto se místo odpadů do Číny ve stále vyšší míře vyvážejí recykláty, ať už drtě, nebo granuláty. Jde pouze o to, naučit se tyto hůře zpracovatelné plastové odpady zpracovávat

Poptávka výrobců obalů i ostatních plastových produktů po recyklovaném materiálu stále roste, což je z pohledu ekologie správný trend. Bohužel díky stále novým, a ve větší míře vyráběným nestandardním obalům je všeobecně recyklace stále technicky obtížnější a nákladnější proces. Z našeho pohledu by stačila lepší komunikace mezi výrobci obalů (hlavně marketingovými odděleními) a recyklačními společnostmi.

Recyklace plastů je dnes plně funkční proces, který je schopen používat i značně nestandartní vstupní suroviny.

Kvalita vstupních surovin ale podstatně ovlivňuje rychlost, kvalitu a náklady recyklace.

Nejpodstatnější problémy jsou aditiva, která se přidávají do plastů, nevhodně používané etikety, víčka a velké množství barev obalů.

Kromě základních barev jako je čirá, modrá, zelená a hnědá se všechny ostatní barvy musí dávat do tzv. mixů, které se dají použít pouze pro černé aplikace – mix barev se přebarví na černo, samozřejmě použití černých recyklátů je značně omezeno.

Aditiva ovlivňují výsledné vlastnosti regranulátů.

Nejde totiž pouze plastový odpad zrecyklovat, ale též na produkt najít zákazníka.

Ti totiž požadují recykláty s vlastnostmi co nejvíce se přibližující k originál surovině.

Recyklát, a to neplatí pouze u plastů, prakticky nikdy nemůže mít vlastnosti originálu, ale vše výše uvedené body dosažení kvality znesnadňují a stále rychlejší a citlivé stroje na výrobu vyžadují stále kvalitnější vstupní materiál.

Je potřeba také počítat s tím, že cena na recyklaci je stále přibližně stejná, cena z ropy vyráběných originálů značně kolísá a ve většině případů je stále požadavek na to, aby recyklát byl levnější než originál. Ale i zde jsou již výjimky, kde konečný zpracovatel je ochoten zaplatit i cenu srovnatelnou, dokonce vyšší.

I když se recyklace stále vyvíjí a třídění odpadů se zlepšuje, bude recyklace vždy energeticky i technicky náročný proces a nikdy se nezrecykluje veškerý odpad.

POZNÁMKY:

POZNÁMKY:

POZNÁMKY:

POZNÁMKY: